

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Õigusloomega seotud konsolideeritud dokument

15.4.2014

EP-PE_TC1-COD(2013)0140

*****I**

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 15. aprillil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise ja taimekaitsevahendite eeskirjade kohaldamine ning millega muudetakse määruseid (EÜ) nr 999/2001, 1829/2003, 1831/2003, 1/2005, 396/2005, 834/2007, 1099/2009, 1069/2009, 1107/2009 ja määruseid (EL) nr 1151/2012, .../2013 ning direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ, 2008/120/EÜ ja 2009/128/EÜ (ametliku kontrolli määrus) (EP-PE_TC1-COD(2013)0140)

PE 510.960

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 15. aprillil 2014. aastal

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise, ~~taimse~~ **paljundusmaterjali** ja taimekaitsevahendite eeskirjade kohaldamine ning millega muudetakse määruseid (EÜ) nr 999/2001, 1829/2003, 1831/2003, 1/2005, 396/2005, 834/2007, 1099/2009, 1069/2009, 1107/2009 ja määruseid (EL) nr 1151/2012, .../2013⁺ ning direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ, 2008/120/EÜ ja 2009/128/EÜ (ametliku kontrolli määrus) [ME 1]

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2, artiklit 114 ja artikli 168 lõike 4 punkti b,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

pärast õigusakti eelnõu esitamist riikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,¹

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust,²

tegutsedes seadusandliku tavamenetluse kohaselt³

⁺ Väljaannete talitus: palun lisada selle määruse number, milles sätestatakse toiduahela, loomade tervise ja heaolu ning taimetervise ja paljundusmaterjaliga seotud kulude haldamine..

¹ ELT C 67, 6.3.2014, lk 166.

² ELT C 114, 15.4.2014, lk 96.

³ Euroopa Parlamendi 15. aprilli 2014. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu toimimise lepinguga (ELi toimimise leping) on ette nähtud, et kogu liidu poliitika ja meetmete määratlemisel ja rakendamisel tagatakse inimeste tervise kõrgel tasemel kaitse. Seda eesmärki tuleks muu hulgas täita ka veterinaar- ja taimetervisemeetmete abil, mille otsene eesmärk on inimeste tervise kaitsmine.
- (2) Aluslepinguga on ka ette nähtud, et liit peab tagama tarbijate kõrgel tasemel kaitse meetmetega, mida ta võtab seoses siseturu väljakujundamisega.

- (3) Liidu õigusaktides on sätestatud ühtlustatud eeskirjade kogum, mille eesmärk on tagada toidu ja sööda ohutus ja tervislikkus, ja et meetmeid, millel võib olla mõju toiduahela ohutusele või tarbijate huvidele, mis on seotud toidu ja toidu kohta esitatava teabega, võetakse kooskõlas konkreetsete nõuetega. Kehtivad ka sellised liidu eeskirjad, mille eesmärk on tagada inimeste, **ja** loomade ~~ja taimede~~ tervise ja **ning** loomade heaolu kaitse kõrge tase kogu toiduahelas ja kõigis neis valdkondades, kus põhieesmärk on võidelda loomataudide võimaliku leviku vastu, mõnel juhul ka inimestele ülekanduvate taudide vastu, või taimede ja taimsete saaduste kahjustajate vastu ja kaitsta keskkonda riskide eest, mis võivad tuleneda geneetiliselt muundatud organismidest (GMOd) ja taimekaitsevahenditest. ~~Liidu eeskirjadega on tagatud ka taimse paljundusmaterjali identsus ja kvaliteet.~~ Kõnealuste eeskirjade (millele osutamiseks kasutatakse edaspidi mõistet „liidu toidutarneahela õigusnormid”) nõuetekohane kohaldamine aitab kaasa siseturu toimimisele. [ME 2]

- (4) Liidu toidu- ja söödaalaste õigusnormide põhieeskirjad on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 178/2002¹. Lisaks kõnealustele põhieeskirjadele hõlmavad konkreetsemad toidu- ja söödaalased õigusnormid erinevaid valdkondi, näiteks loomasöödad, sealhulgas ravimsööt, sööda- ja toiduhügieen, zoonoosid, loomsed kõrvalsaadused, veterinaarravimite jäägid, saasteained, inimeste tervist mõjutavate loomataudide tõrje ja likvideerimine, sööda ja toidu märgistamine, taimekaitsevahendid, sööda- ja toidulisandid, vitamiinid, mineraalsoolad, mikroelemendid ja muud lisandid, toiduga kokkupuutuvad materjalid, nõuded kvaliteedi ja koostise kohta, joogivesi, ioniseerimine, uuendtoidud ja GMOd.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1).

- (5) Loomade tervist käsitlevate liidu õigusaktide eesmärk on tagada liidus inimeste ja loomade hea tervislik seisund, põllumajandus- ja vesiviljelussektori mõistlik arendamine ja tootlikkuse tõstmine. Kõnealuseid õigusakte on vaja selleks, et aidata kaasa loomade ja loomsete saaduste siseturu väljakujundamisele ning et hoida ära kogu liitu mõjutavate nakkushaiguste levimine. Need hõlmavad selliseid valdkondi nagu liidusisene kaubandus, sisenemine liitu, taudide likvideerimine, veterinaarkontroll ja taudidest teatamine ning aitavad parandada toidu ja sööda ohutust.
- (6) Aluslepingu artiklis 13 tunnustatakse loomi kui aistmisvõimelisi olendeid. Loomade heaolu käsitlevate liidu õigusaktidega nõutakse omanikelt, loomapidajatelt ja pädevatelt asutustelt, et nad järgiksid loomade heaolunõudeid, tagaksid nende inimliku kohtlemise ja hoiaksid ära nende tarbetud kannatused ja valu. Sellised eeskirjad põhinevad teaduslikel tõenditel ja need võivad kaudselt parandada toidu ja sööda kvaliteeti ja ohutust.

- (7) Taimetervist käsitlevate liidu õigusaktidega reguleeritakse selliste taimekahjustajate liitu sisenemist, mida liidus ei ole või mis ei ole seal levinud, ning nende kohanemist ja levimist liidus. Nende õigusaktide eesmärk on kaitsta liidu põllukultuuride, avalike ja erahaljasalade ja metsade tervist, liidu elurikkust ja keskkonda ning tagada taimse toidu ja sööda kvaliteet ja ohutus.
- ~~(8) Taimset paljundusmaterjali käsitlevate liidu õigusaktidega reguleeritakse põllukultuuridest, köögi- ja puuviljadest, metsas kasvavatest ja dekoratiivsetest liikidest ja viinamarjaväätidest saadud taimse paljundusmaterjali tootmist eesmärgiga lasta kõnealune materjal turule ja kõnealuse materjali turulelaskmist. Kõnealuste eeskirjade eesmärk on tagada kasutajatele taimse paljundusmaterjali identsus, tervis ja kvaliteet ning toidutarneahela tootlikkus, mitmekesisus, tervis ja kvaliteet ning aidata ka kaasa elurikkuse ja keskkonna kaitsmisele. [ME 3]~~
- (9) Mahepõllumajanduslikku tootmist ja mahepõllumajanduslike toodete märgistamist käsitlevad liidu õigusaktid on mahepõllumajandusliku tootmise säästva arendamise alus ja nende eesmärk on aidata kaasa loodusvarade, elurikkuse ja loomade heaolu kaitsmisele ning maaelu arengule.

- (10) Põllumajandustooteid ning toiduaineid hõlmavaid põllumajanduse kvaliteedikavasid käsitlevate liidu õigusaktidega on kindlaks määratud tooted ja toiduained, mida toodetakse vastavalt täpsetele nõuetele, ja nendega edendatakse mitmekesist põllumajandustootmist, kaitstakse toodete nimetusi ja teavitatakse tarbijaid põllumajandustoodete ja toiduainete eriomadustest.
- (11) Liidu toidutarneahela õigusnormid tuginevad põhimõttele, et ettevõtjad vastutavad nende kontrolli all olevates ettevõtetes tootmise, töötlemise ja turustamise kõigis etappides selle eest, et järgitakse liidu toidutarneahela õigusnorme ja muid nõudeid, mida kohaldatakse nende tegevuse suhtes.
- (12) Liidu toidutarneahela õigusnormide jõustamise eest vastutavad liikmesriigid, kelle pädevad asutused jälgivad ja kontrollivad ametliku kontrolli abil, et asjaomaseid liidu nõudeid järgitakse ja jõustatakse tõhusalt.

- (13) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 882/2004¹, on kehtestatud ametliku kontrolli ühtne õigusraamistik. Kõnealune raamistik on oluliselt parandanud ametliku kontrolli tõhusust, liidu toidutarneahela õigusnormide järgimise tagamist ja kaitset riskide eest, mis mõjutavad inimeste, loomade ja taimede tervist ja loomade heaolu liidus, ning keskkonna kaitset riskide eest, mis võivad tuleneda GMO-dest ja taimekaitsevahenditest. Tänu sellele on olemas ka konsolideeritud õigusraamistik, mis aitab toidutarneahela ametliku kontrolli puhul järgida terviklikku lähenemisviisi.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 882/2004 ametlike kontrollide kohta, mida tehakse sööda- ja toidualaste õigusnormide ning loomatervishoidu ja loomade heaolu käsitlevate eeskirjade täitmise kontrollimise tagamiseks (ELT L 165, 30.4.2004, lk 1).

(14) ~~Liidu toidutarneahela õigusnormidega on ette nähtud mitmed sätted, mille täitmise tagamine ei ole määrusega (EÜ) nr 882/2004 üldse hõlmatud või on seda ainult osaliselt. Eelkõige on säilitatud ametliku kontrolli erieeskirjad taimset paljundusmaterjali käsitlevates liidu õigusaktides ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määruses (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ette nähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1774/2002¹. Ka taimetervis ei kuulu suures osas määruse (EÜ) nr 882/2004 reguleerimisalasse – teatavad ametliku kontrolli eeskirjad on sätestatud nõukogu 8. mai 2000. aasta direktiivis 2000/29/EÜ taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide ühendusse sissetoomise ja seal levimise vastu võetavate kaitsemeetmete kohta².~~

[ME 4]

¹ ELT L 300, 14.11.2009, lk 1.

² EÜT L 169, 10.7.2000, lk 1.

- (15) Lisaks on nõukogu direktiivis 96/23/EÜ¹ sätestatud väga üksikasjalikud eeskirjad, millega kehtestatakse muu hulgas ametliku kontrolli miinimumsagedus ja nõuete rikkumise korral võetavad konkreetsed sunnimeetmed.
- (16) Üldise õigusraamistiku ratsionaliseerimiseks ja lihtsustamiseks ja parema reguleerimise tagamiseks tuleks ~~konkreetses valdkonnas~~ ametliku kontrolli suhtes kohaldatavad eeskirjad ~~koondada ametliku kontrolli ühtsesse õigusraamistikku~~, ***millel on sama eesmärk, omavahel tugevamini siduda***. Seega tuleks määrus (EÜ) nr 882/2004 ja muud konkreetse valdkonnas ametliku kontrolli suhtes kohaldatavad õigusaktid tunnistada kehtetuks ja asendada käesoleva määrusega. [ME 5]

¹ Nõukogu 29. aprilli 1996. aasta direktiiv 96/23/EÜ, millega nähakse ette teatud ainete ja nende jääkide kontrollimise meetmed elusloomades ja loomsetes toodetes ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 85/358/EMÜ ja 86/469/EMÜ ning otsused 89/187/EMÜ ja 91/664/EMÜ (EÜT L 125, 23.5.1996, lk 10).

- (17) Käesoleva määruse eesmärk peaks olema kehtestada ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute ühtlustatud liidu raamistik, mis kehtib kogu toidutarneahelas, võttes arvesse määruses (EÜ) nr 882/2004 ametliku kontrolli suhtes kehtestatud eeskirju ja asjaomaseid valdkondlikke õigusakte ning nende kohaldamisel saadud kogemusi.
- (18) Selleks et kontrollida põllumajandustoodete turgude (põllukultuurid, vein, oliiviõli, puu- ja köögiviljad, humalad, piim ja piimasaadused, veise- ja vasikaliha, lamba- ja kitseliha ning mesi) ühise korralduse suhtes kehtivate eeskirjade täitmist, on juba kasutusel sissetöötatud spetsiaalne kontrollisüsteem. Käesolevat määrust ei tuleks seepärast kohaldada nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007¹ sätete järgimise kontrollimiseks, *välja arvatud käesoleva määruse II osa II jaotise I peatükk*. [ME 6]

¹ Nõukogu 22. oktoobri 2007. aasta määruse (EÜ) nr 1234/2007, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus) (ELT L 299, 16.11.2007, lk 1).

- (19) Teatavaid praegu määruses (EÜ) nr 882/2004 sätestatud määratlusi tuleks kohandada, et võtta arvesse käesoleva määruse laiemat reguleerimisala, et viia need kooskõlla muudes liidu õigusaktides sätestatutega ja et selgitada ning vajaduse korral asendada termineid, millel on eri valdkondades erinev tähendus.
- (20) Liidu toidutarneahela õigusnormidega on liikmesriikide pädevatele asutustele antud eriülesanded, mille eesmärk on *eelkõige* kaitsta looma- ja taimetervist ja loomade heaolu, kaitsta keskkonda GMOde ja taimekaitsevahenditega seotud riskide eest ning tagada taimse paljundusmaterjali identsus ja kvaliteet. Kõnealuste ülesannete täitmine on üldsuse huvides ja liikmesriikide pädevad asutused peavad neid täitma selleks, et kõrvaldada või vähendada riske, mis võivad mõjutada inimeste, loomade ja taimede tervist, loomade heaolu või keskkonda, või tõkestada nende levikut. Neid ülesandeid, mille hulka kuuluvad toodete heakskiitmine, uurimine, jälgimine ja seire, sealhulgas ka epidemioloogiaga seotud eesmärkidel, taudide likvideerimine ja nende leviku tõkestamine ning muud tauditõrje ülesanded, reguleeritakse samade valdkondlike eeskirjadega, mida jõustatakse ametliku kontrolli kaudu. [ME 7]

- (21) Liikmesriik peaks määrama kõikide käesoleva määruse reguleerimisalasse jäävate valdkondade jaoks pädevad asutused. Kuna liikmesriikidel on kõige paremad eeldused otsustamiseks, milline pädev asutus või asutused iga valdkonna jaoks määrata ning millisel haldustasandil, peaksid nad määrama iga valdkonna jaoks ka ühe asutuse, mis koordineerib nõuetekohaselt teabevahetust teiste liikmesriikide pädevate asutuste ja komisjoniga.
- (22) Liikmesriikidel peaks olema õigus anda määratud pädevatele asutustele vastutus ametlike kontrollide eest, mis on seotud käesoleva määruse reguleerimisalast väljajäävate liidu eeskirjadega, sealhulgas eeskirjadega võõrliikide kohta, mis võivad invasiivsuse tõttu kahjustada põllumajanduslikku tootmist või keskkonda.

- (23) Ametliku kontrolli jaoks, mille eesmärk on kontrollida, kas liidu toidutarneahela õigusnorme kohaldatakse nõuetekohaselt, ja muude ametlike toimingute jaoks, mis on liikmesriikide ametiasutustele usaldatud vastavalt liidu toidutarneahela õigusnormidele, peaksid liikmesriigid määrama pädevad ~~asutused~~ **riigiasutused**, mis tegutsevad üldsuse huvides **ja tagavad ametlike kontrolli kvaliteedi, millel on järjepidevuse ja tõhususe. Määratud pädevale asutusele või asutustele tuleks anda** piisavad vahendid ja seadmed ning ~~mis annavad tagatiseid oma liikmesriigid peaksid suutma tagada nende~~ sõltumatuse ja professionaalsuse kohta, **tagades nende sõltumatuse kõigist ettevõtjatest, kes tegutsevad toidutarneahelas. Pädevad asutused peaksid tagama, et ametlik kontroll on kvaliteetne, järjepidev ja tõhus. [ME 8]**
- (24) Käesoleva määruse reguleerimisalasse jäävate eeskirjade nõuetekohaseks kohaldamiseks ja nende järgmise tagamiseks on vaja sobivaid teadmisi nii nende eeskirjade kui ka käesolevas määruses sätestatud eeskirjade kohta. Seega on oluline, et ametlikku kontrolli tegevad ja muid ametlikke toiminguid läbiviivad töötajad osalevad regulaarselt oma pädevusele vastavatel koolitustel kohaldatavate õigusaktide ning käesolevast määrusest tulenevate kohustuste kohta.

- (24a) *Pädevate asutuste poolt või pädevate asutuste tellimusel käesoleva määruse järgimise tagamiseks tehtavad auditid võivad tugineda rahvusvahelistele standarditele, kui nende standardite nõuded vastavad käesoleva määruse nõuetele.*
[ME 9]
- (25) ~~Ettevõtjal~~ *Ettevõtjatel* peaks olema edasikaebamisõigus pädeva asutuse tehtud otsuste peale. ja neid tuleks *Pädevad asutused peavad ettevõtjaid* kõnealusest õigusest ~~teavitada~~ *teavitama*. [ME 10]

- (26) Pädevad asutused peaksid tagama, et ametliku kontrolli eest vastutavad töötajad hoiavad konfidentsiaalsena ametliku kontrolli käigus saadud teabe, mis kuulub ametisaladuse alla, **välja arvatud asutusesisese aruandluskohustuse raames**. Juhul kui selle avaldamine ei ole ülekaalukalt **tekib kahtlus riski kohta inimese või looma tervisele või muu toiduaineõiguse raske rikkumise kohta, peavad pädevad asutused võtma asjakohased meetmed** avalikkuse huvides, on ametisaladus selline teave, mille avaldamine kahjustaks ülevaatuste, uurimiste või auditite eesmärki ning ärihuvide, kohtumenetluse ja õigusnõustamise kaitset **teavitamiseks**. **Siin tuleb eelkõige tootenimede või asjaomaste ettevõtete nimede avaldamisel säilitada võetavate meetmete proportsionaalsus rikkumise ulatusega**. Ametisaladuse hoidmise kohustus ei tohiks siiski takistada **takista** pädevatel asutustel avaldamast ametliku kontrolli tulemusi faktidena üksikute ettevõtjate kohta, kui asjaomasele ettevõtjale on antud võimalus esitada enne kõnealuse teabe avaldamist selle kohta märkusi ning kui neid märkusi on arvesse võetud **või ja** need lisatakse **samal ajal** pädeva asutuse poolt levitatavale teabele. Ametisaladuse hoidmine ei piira määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 10 kohast kohustust teatada üldsusele juhtumitest, mille puhul on põhjendatud kahtlus, et toit või sööt võib kujutada endast riski inimeste või loomade tervisele. Käesolev määrus ei tohiks mõjutada määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 10 kohast kohustust teavitada üldsust juhtumitest, mille puhul on põhjendatud kahtlus, et toit või sööt võib kujutada endast riski inimeste või loomade tervisele, ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 95/46/EÜ¹ ette nähtud üksikisikute õigust isikuandmete kaitsele.
- [ME 11]

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

- (27) Pädevad asutused peaksid tegema järjepidevat ametlikku kontrolli kõikide valdkondade, ettevõtjate, tegevuste, loomade ja kaupade suhtes, mis on hõlmatud liidu toidutarneahela õigusnormidega. Pädevad asutused peaksid kehtestama ametliku kontrolli sageduse, võttes arvesse vajadust kohandada kontrolli vastavalt riski ja nõuete täitmise tasemele, mida võib eri olukordades eeldada. Mõnel juhul on liidu toidutarneahela õigusnormide kohaselt vaja teha ametlikku kontrolli olenemata riski- või eeldatavast nõuete järgimise tasemest, et saaks välja anda ametliku sertifikaadi või kinnituse, mis on loomade või kaupade turulelaskmise või nende liikumise eeltingimus. Sellisel juhul määratakse ametliku kontrolli sagedus kindlaks vastavalt sertifitseerimis- või kinnitamisvajadustele.
- (28) Selleks et ametliku kontrolliga oleks võimalik nõuete täitmine tõhusalt kindlaks teha, ei tohiks kontrollist ette teatada, välja arvatud juhul, kui ametliku kontrolliga seotud tegevuse eripära tõttu on etteteatamine nõutav (nagu auditite puhul).

- (29) Ametlik kontroll peaks olema põhjalik ja tõhus ning tagama liidu õigusaktide nõuetekohase kohaldamise. Kuna ametlik kontroll võib olla ettevõtjatele koormav, peaksid pädevad asutused ametliku kontrolli korraldamisel ja tegemisel arvesse võtma ettevõtja huvisid ja piirama koormust nii, et see ei oleks suurem, kui on vaja ametliku kontrolli tõhusaks ja edukaks tegemiseks.
- (29a) ***Ametlikke kontrolle peaksid tegema ametnikud, kellel ei ole huvide konflikti ning kes eelkõige ei tegeleks ise või abikaasade kaudu äritegevusega, mis kuulub ametlikult kontrollimisele. [ME 12]***
- (30) Liikmesriikide pädevad asutused peaksid ametlikku kontrolli tegema sama hoolikalt olenemata sellest, kas jõustata vaid eeskirju kohaldatakse selliste tegevuste suhtes, millel on tähtsust ainult asjaomase liikmesriigi territooriumil, või tegevuste suhtes, mis mõjutavad selliseid loomi ja kaupu käsitlevate liidu õigusaktide järgimist, mida viiakse muusse liikmesriiki või lastakse muus liikmesriigis turule või mida viiakse liidust välja. Liidust eksportimise puhul võib pädevatelt asutustelt kooskõlas liidu õigusaktidega nõuda, et kontrollitakse loomade ja kaupade vastavust nõuetele, mis on kehtestatud selliste loomade ja kaupade suhtes sihtkohaks olevas kolmandas riigis.

- (31) Liidu toidutarneahela õigusnormide nõuetekohaseks jõustamiseks peaks pädevatel asutustel olema õigus teha ametlikku kontrolli kõikide kõnealuste õigusnormide reguleerimisalasse jäävate loomade ja kaupade kõikides tootmis-, töötlemis- ja turustamisetappides. Selleks et ametlik kontroll oleks põhjalik ja tõhus, peaks pädevatel asutustel olema õigus teha ametlikku kontrolli kõikide toidutarneahela õigusnormide reguleerimisalast väljajäävate kaupade, ainete, materjalide või objektide (nt veterinaarravimite) kõikides tootmis- ja turustamisetappides, kuivõrd see on vajalik kõnealuste õigusnormide võimaliku rikkumise põhjalikuks uurimiseks ja sellise rikkumise põhjuse kindlakstegemiseks.

- (32) Pädevad asutused tegutsevad ettevõtjate ja üldsuse huvides ja tagavad, et liidu toidutarneahela õigusnormidega ette nähtud kõrgetasemelisi kaitsestandardeid säilitatakse ja kaitstakse asjakohaste sunnimeetmetega järjepidevalt ja et nende järgmine on ametliku kontrolli abil tagatud kogu toidutarneahelas. Seepärast peaksid pädevad asutused olema ettevõtjate ja üldsuse ees vastutavad nende poolt tehtava ametliku kontrolli tõhususe ja toimivuse eest. Nad peaksid tagama juurdepääsu ametliku kontrolli tegemise ja muude ametlike toimingute läbiviimisega seotud teabele ja avaldama ametliku kontrolli ja selle tulemuste kohta regulaarselt teavet. Pädevatel asutustel peaks olema ka õigus teatavatel tingimustel avaldada või kättesaadavaks teha teavet ametliku kontrolli tulemustel põhineva ettevõtja reitingu kohta.

- (33) On ülimalt oluline, et pädevad asutused tagavad ja kontrollivad nende poolt tehtava ametliku kontrolli tõhusust ja järjepidevust. Selle jaoks peaksid nad võtma aluseks kirjalikud dokumenteeritud menetlused ja peaksid andma ametlikku kontrolli tegevatele töötajatele üksikasjalikku teavet ja põhjalikud juhised. Nad peaksid ka kohaldama sobivaid menetlusi ja mehhanisme, et pidevalt kontrollida, kas nende endi tegevus on tõhus ja järjekindel, ja võtma puuduste kindlakstegemise korral parandusmeetmeid.

- (34) Selleks et nõuete rikkumist oleks lihtsam kindlaks teha ja asjaomase ettevõtja poolt parandusmeetmete võtmine tõhusam, tuleks ~~ametliku kontrolli~~ *nende ametlike kontrollide* tulemuste kohta, *mille käigus tuvastati kehtivate eeskirjade rikkumine*, koostada aruanne. *Aruande* ja selle koopia tuleks *tuleb* anda *ka* ettevõtjale. Kui pädeva asutuse töötajad peavad ametliku kontrolli jaoks olema korrapäraselt või pidevalt ettevõtja valdustes, et jälgida ettevõtja tegevust, oleks iga ülevaatuse või kontrollkäigu kohta eraldi aruande koostamine ebaproportsionaalne. Sellisel juhul tuleb aruanded koostada piisavalt sagedasti, et pädevad asutused ja ettevõtja saaksid nõuete järgimise taseme kohta teavet korrapäraselt ja kindlakstehtud puuduste kohta viivitamata. *Peale selle peaks halduskoormuse vähendamise huvides piisama sellest, kui piiripunkti toimuvate ametlike kontrollide tulemused fikseeritakse ühtses sisseveodokumendis.* [ME 13]
- (35) Ettevõtjad peaksid tegema pädevate ja volitatud isikutega igakülgset koostööd, et ametlik kontroll toimuks sujuvalt ja et pädevad asutused saaksid läbi viia muid ametlikke toiminguid.

- (36) Käesoleva määrusega kehtestatakse ametliku kontrolli ühtne õigusraamistik, et kontrollida toidutarneahela õigusnormide järgimist kõikides nende normidega hõlmatud valdkondades. Mõnes neist valdkondadest on liidu õigusaktidega sätestatud üksikasjalikud nõuded, mille täitmise jaoks on ametliku kontrolli puhul vaja erioskusi ja -vahendeid. Et hoida ära nõuete täitmise tagamisel erinevate tavade järgimine, mille tõttu võib olla inimeste, loomade ja taimede tervise, loomade heaolu ja GMOde ja taimekaitsevahendite puhul keskkonna kaitsetase ebahühtlane, käesoleva määruse reguleerimisalasse jäävate loomade ja kaupade siseturu toimimine häiritud ja konkurents moonutatud, peaks komisjonil olema võimalik võtta lisaks käesolevas määruses sätestatud eeskirjadele vastu konkreetseid ametliku kontrolli eeskirju, mis vastaksid kõnealuste valdkondade kontrolli vajadustele.

Eelkõige tuleks selliste eeskirjadega sätestada erinõuded järgmiste üksikasjade kohta: ametliku kontrolli teostamine ja nende kontrollide miinimumsagedus, erimeetmed või meetmed lisaks käesolevas määruses sätestatutele, mida pädevad asutused peavad võtma nõuete rikkumise korral, pädevate asutuste konkreetsed vastutusalad ja ülesanded lisaks käesolevas määruses sätestatutele ja erikriteeriumid käesoleva määrusega ette nähtud haldusabi mehhanismide kasutamiseks. Muul juhul võivad kõnealused lisaeeskirjad olla vajalikud toidu ja sööda ametliku kontrolli suhtes põhjalikuma raamistiku kehtestamiseks, kui inimeste ja loomade terviseriskide ning GMOde ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnale avalduvate riskide kohta on ilmnenud uut teavet, mis osutab sellele, et kui liikmesriikides puuduksid ühised ametliku kontrolli tegemise eeskirjad, ei tagaks kontroll kõnealuste riskide vastu eeldatavat kaitset, nagu on ette nähtud liidu toidutarneahelat käsitlevate õigusnormidega.

- (37) Pädevatel asutustel peaks olema võimalik delegeerida osa oma ülesannetest muudele isikutele. Tuleks kehtestada asjakohased tingimused, et tagada ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute erapooletus, kvaliteet ja järjekindlus. Volitatud isik peaks olema ülevaatuste tegemiseks akrediteeritud vastavalt ISO standarditele.
- (38) Selleks et tagada kogu liidus ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute usaldusväärsus ja järjekindlus, peaksid proovide võtmise ning laboratoorsete analüüsi-, uuringu- ja diagnoosimismeetodid vastama tänapäevastele teaduslikele standarditele ja asjaomase labori analüüside, uuringute ja diagnoosimisega seotud erivajadustele ning tagama analüüside, uuringute ja diagnoosimise kindlad ja usaldusväärsed tulemused. Tuleks kehtestada selged eeskirjad, kuidas valida kasutatav meetod, kui olemas on mitu meetodit eri allikatest, mis võivad olla näiteks Rahvusvaheline Standardiorganisatsioon (ISO), Euroopa ja Vahemeremaade taimekaitseorganisatsioon (EPPO), rahvusvaheline taimekaitsekonventsioon (IPPC), Maailma Loomatervise Organisatsioon (OIE), Euroopa Liidu ja riiklikud referentlaborid või riiklikud eeskirjad.

- (39) Ettevõtjatel, kelle loomade ja kaupade suhtes kohaldatakse ametliku kontrolli käigus proovide võtmist, analüüse, uuringuid või diagnoosimist, peaks olema õigus taotleda teist eksperdiarvamust, mis peaks hõlmama teise proovi võtmist, et teha võrdlev analüüs, uuring või diagnoosimine, välja arvatud juhul, kui teise proovi võtmine on tehniliselt võimatu või väheoluline. See on eelkõige tõenäoline siis, kui ohu esinemine looma või kauba puhul on eriti harv või leviku ulatus väga väike või ebaühtlane. Sel põhjusel ei ole rahvusvahelise taimekaitsekonventsiooni kohaselt võrdlusproovi kasutamine lubatud karantiini alla kuuluva organismi kindlakstegemiseks taimes või taimses saaduses.
- (40) Selleks et teha ametlikku kontrolli Interneti või muude sidevahendite kaudu toimuva kaubanduse suhtes, peaks olema pädevatel asutustel võimalus võtta proove anonüümselt esitatud tellimuste abil (nn kontrolllostud), mida saab analüüsida või uurida või kontrollida nende vastavust nõuetele. Pädevad asutused peavad tegema kõik võimaliku selleks, et ettevõtjal oleks õigus teisele eksperdiarvamusele.

- (41) Laboritel, mille pädev asutus on määranud tegema analüüse, uuringuid ja diagnoosimist proovidega, mis on võetud ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute jaoks, peaks olema oskused, varustus, infrastruktuur ja töötajad, mis võimaldavad neil kõnealuste tegevuste puhul järgida kõige rangemaid standardeid. Kindlate ja usaldusväärsete tulemuste tagamiseks tuleks kõnealused laborid selliste meetodite kasutamiseks akrediteerida kooskõlas standardiga EN ISO/IEC 17025 „Pädevuse üldnõuded katse- ja mõõtelaboritele”. Kõnealuse akrediteerimise peaks tegema riiklik akrediteerimisasutus, mis tegutseb kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 765/2008¹.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.8.2008, lk 30).

- (42) Kuigi akrediteerimine on kõige parem võimalus, tagamaks ametlike laborite tegevuse vastavust tänapäevasele tasemele, on see ka keerukas ja kulukas protsess, mille tõttu tekiks laboritele ebaproportsionaalne koormus juhul, kui laboratoorsed analüüsi-, uuringu- või diagnoosimismeetodid on eriti lihtsad ja nende jaoks ei ole vaja eriprotseduure või -vahendeid (näiteks ülevaatuse puhul *Trichinella* avastamiseks), ning juhul, kui analüüsid või uuringud on seotud ainult taimse paljundusmaterjali kvaliteediga, ning teatavatel tingimustel ka juhul, kui labor teeb analüüse, uuringuid või diagnoosimist ainult muude ametlike toimingute, mitte ametliku kontrolli jaoks.

- (43) Selleks et tagada lähenemise paindlikkus ja proportsionaalsus, eelkõige loomatervise või taimetervise laborite puhul, tuleks sätestada võimalus teha erandeid, millega lubatakse teatavatel laboritel kasutada teatavaid meetodeid, mille jaoks nad ei ole akrediteeritud. Lisaks ei pruugi teatavatel juhtudel, kui on vaja kasutada uusi või hiljuti muudetud meetodeid, või kui on tegemist esilekerkivate riskide või hädaolukordadega, olla võimalik laborit kohe akrediteerida kõikide nende meetodite jaoks, mida ta peaks ametliku laborina kasutama. Seega tuleks ametlikel laboritel lubada teha teatavatel tingimustel pädevate asutuste jaoks analüüse, uuringuid ja diagnoosimist enne akrediteerimist.

- (44) Kolmandatest riikidest liitu sisenevate loomade ja kaupade ametlik kontroll on ülioluline tagamaks, et need vastavad liidus kohaldatavatele õigusaktidele, eelkõige eeskirjadele, mille eesmärk on kaitsta kogu liidus inimeste, loomade ja taimede tervist, loomade heaolu ja GMOde ja taimekaitsevahendite puhul keskkonda. Selline ametlik kontroll tuleks teha vastavalt vajadusele enne või pärast loomade või kaupade lubamist liidus vabasse ringlusesse. Ametlikku kontrolli tuleks teha piisavalt sagedasti, et vähendada selliseid riske tervisele, loomade heaolule ja keskkonnale, mis võivad tuleneda liitu sisenevatest loomadest ja kaupadest, võttes arvesse varasemat tegevust seoses liidu toidutarneahela õigusnormide järgimisega, kontrolli, mida kõnealused loomad ja kaubad on kolmandas riigis juba läbinud ja tagatise, mida asjaomane kolmas riik on andnud selle kohta, et liitu eksporditavad loomad ja kaubad vastavad liidu õigusaktidega ette nähtud nõuetele.

- (45) Võttes arvesse riske, mis võivad inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heaolule või keskkonnale tuleneda teatavatest loomadest või kaupadest, tuleks nende loomade või kaupade suhtes nende liitu sisenemisel kohaldada ametlikku erikontrolli. Praeguste liidu eeskirjadega on ette nähtud ametliku kontrolli tegemine liidu piiril, et kontrollida, kas järgitakse inimeste ja loomade tervise ja loomade heaolu standardeid, mida kohaldatakse loomade, loomsete saaduste, loomse paljundusmaterjali ja loomsete kõrvalsaaduste suhtes, ja kas taimed ja taimsed saadused vastavad taimetervisenõuetele. Rangemaid kontrolle tehakse teatavate muude kaupade liitu sisenemisel, kui see on põhjendatud kujuneva või teadaoleva riskiga. Sellise kontrolli üksikasjad, mida praegu reguleeritakse nõukogu direktiiviga 97/78/EÜ¹, nõukogu direktiiviga 91/496/EMÜ², nõukogu direktiiviga 2000/29/EÜ³ ja komisjoni määrusega (EÜ) nr 669/2009⁴, tuleks sätestada käesolevas määruses.

¹ Nõukogu 18. detsembri 1997. aasta direktiiv 97/78/EÜ, milles sätestatakse kolmandatest riikidest ühendusse toodavate toodete veterinaarkontrolli põhimõtted (EÜT L 24, 30.1.1998, lk 9).

² Nõukogu 15. juuli 1991. aasta direktiiv 91/496/EMÜ, millega nähakse ette ühendusse kolmandatest riikidest saabuvate loomade veterinaarkontrolli korraldamise põhimõtted ning muudetakse direktiive 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ ja 90/675/EMÜ (EÜT L 268, 24.9.1991, lk 56).

³ Nõukogu direktiiv 8. mai 2000. aasta 2000/29/EÜ taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide ühendusse sissetoomise ja seal levimise vastu võetavate kaitsemeetmete kohta (EÜT L 169, 10.7.2000, lk 1).

⁴ Komisjoni määrus (EÜ) nr 669/2009, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 882/2004 seoses mitteloomse sööda ja toidu kõrgendatud rangusastmega ametliku kontrollimisega impordil ja muudetakse otsust 2006/504/EÜ (ELT L 194, 25.7.2009, lk 11).

- (46) Selleks et muuta liidu ametliku kontrolli süsteem tõhusamaks, tagada piiripunktidele eraldatud ametliku kontrolli vahendite otstarbekas jagamine ja hõlbustada liidu toiduahelat käsitlevate õigusaktide järgimise tagamist, tuleks kehtestada ühine terviklik ametliku kontrolli süsteem piiripunktides (mis asendaks praeguse killustatud kontrolliraamistiku), et käsitleda kõiki saadetisi, mida peaks nende liitu sisenemisel kontrollima, sõltuvalt neist tulenevast võimalikust riskist.
- (47) Piiripunktis toimuva ametliku kontrolli käigus tuleks dokumentide ja identsuskontrolli teha kõikide saadetiste suhtes ja füüsilist kontrolli sagedusega, mis sõltub igast looma- või kaubasaadetest tulenevast riskist.

- (48) Füüsilise kontrolli sagedus tuleks kindlaks määrata ja seda tuleks muuta sõltuvalt riskist inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heaolule või GMODE ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnale. Selline lähenemisviis peaks võimaldama pädevatel asutustel suunata kontrollivahendeid sinna, kus risk on kõige suurem. Ka identsuskontrollide sagedust peaks olema võimalik vähendada või näha ette ainult saadetise ametliku pitseri kontrollimine, kui see on õigustatud liitu sisenevast saadetest tuleneva väikese riskiga. Identsus- ja füüsilise kontrolli suhtes tuleks rakendada riskipõhist lähenemisviisi ja kasutada sel eesmärgil kõiki kättesaadavaid andmekogumeid ja teavet ning elektroonilisi andmekogumis- ja andmehaldussüsteeme.
- (49) Teatavatel juhtudel ja kui on tagatud inimeste, loomade ja taimede tervise, loomade heaolu ja GMODE ja taimekaitsevahendite puhul keskkonna kõrgel tasemel kaitse, võib ametlikku kontrolli, mida tavapäraselt teeb pädev asutus piiripunktis, teha muus kontrollipunktis või muu asutuse poolt.

- (50) Selleks et ametliku kontrolli süsteemi tõhusalt korraldada, peaks kolmandatest riikidest saabuvatel saadetistel, mida tuleb liitu sisenemisel kontrollida, olema kaasas ühtne sisseveodokument (CHED), mida kasutatakse piiripunktile saadetise saabumisest etteteatamiseks ja et registreerida ametliku kontrolli tulemused ja otsused, mille pädevad asutused on teinud saadetise kohta, millega on kaasas kõnealune dokument. Ettevõtja peaks tollivormistuse läbimiseks kasutama sama dokumenti, kui kogu ametlik kontroll on tehtud.
- (51) Liitu kolmandast riigist sisenevate loomade ja kaupade suhtes tuleks teha ametlikku kontrolli piiripunktis, mille on kooskõlas miinimumnõuetega määranud liikmesriik. Selliste üksuste määramine tuleks tagasi võtta või peatada, kui need ei vasta enam kõnealustele nõuetele või kui nende tegevus võib kujutada riski inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heaolule või GMOde ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnale.

- (52) Kolmandatest riikidest saabuvate saadetiste suhtes ühetaolise ametliku kontrolli kohaldamiseks tuleks kehtestada ühised eeskirjad, et reguleerida pädevate asutuste ja ettevõtjate tegevust nõuete rikkumise kahtluse korral ja saadetiste korral, mis võiksid kujutada endast riski inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heaolule või GMOde ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnale.
- (53) Selleks et hoida ära ametliku kontrolliga seotud ebakõlad ja topelttöö, et võimaldada piiripunktis ametlikku kontrolli läbivate saadetiste õigeaegne identifitseerimine ja et kontroll oleks tõhus, tuleks tagada koostöö ja teabevahetus pädevate asutuste, tolli ja muude asjaomaste asutuste vahel, kes tegelevad kolmandatest riikidest saabuvate saadetistega.

- (54) Liikmesriikidelt tuleks nõuda, et neil oleks alati piisavalt rahalisi vahendeid, et muretseda ametlikku kontrolli tegevatele ja muid ametlikke toiminguid läbiviivatele pädevatele asutustele sobivad töötajad ja seadmed. Kuigi liidu toidutarneahela õigusnormidega kooskõla tagamine on peamiselt ettevõtjate kohustus, tuleks lisaks nende rakendatavale enesekontrollisüsteemile kohaldada ka liikmesriigi hallatavat konkreetselt sel eesmärgil tehtava ametliku kontrolli süsteemi, et tagada kogu toidutarneahelas tõhus turujärelevalve. Selline süsteem on oma olemuselt väga keerukas ja ressursimahukas ning sellele tuleks ametliku kontrolli jaoks pidevalt vahendeid eraldada nii, et neid oleks igal ajal nõuete täitmise tagamiseks piisavalt. Selleks et vähendada ametliku kontrolli süsteemi sõltuvust avaliku sektori rahalistest vahenditest, peaksid pädevad asutused ~~koguma~~ **saama koguda** tasusid **või makseid**, ~~et katta kulud~~, mida nad kannavad seoses ametliku kontrolli kohaldamisega teatavate ettevõtjate ja tegevuste suhtes, mille puhul on liidu toidutarneahela õigusnormidega ette nähtud registreerimine ja heakskiitmine kooskõlas liidu toidu- ja sööda hügieeni ~~käsitlevate või taimetervist ja taimset paljundusmaterjali käsitlevate~~ eeskirjadega. Ettevõtjatelt tuleks tasusid **või makseid** koguda ka selleks, et katta ametliku sertifikaadi või kinnituse väljaandmiseks tehtava ametliku kontrolli kulud ja pädevate asutuste poolt piiripunktis tehtava ametliku kontrolli kulud. [ME 14]

- (55) Tasud peaksid katma, kuid mitte ületama pädeva asutuse poolt seoses ametliku kontrolliga kantud kulusid. Kõnealused kulud tuleks arvutada iga ametliku kontrolli alusel eraldi või kõigi teataval ajavahemikul tehtud ametlike kontrollide alusel. Juhtudel, kui kulusid arvutatakse iga ametliku kontrolli tegelike kulude alusel eraldi, peaks ettevõtjatel, kes on seni nõudeid hästi täitnud, olema madalamad tasud, kui neil, kes ei ole nõudeid täitnud, sest nende suhtes tuleb ametlikku kontrolli teha harvem. Selleks et tagada, et kõik ettevõtjad järgivad liidu õigusakte, olenemata iga liikmesriigi poolt tasude arvutamiseks valitud meetodist (st kas tegelike kulude alusel või kindlasummalise tasuna), tuleks tasud, mis arvutatakse pädeva asutuse poolt teataval ajavahemikul kantud kogukulu alusel ja mis nõutakse sisse kõikidelt ettevõtjatelt, sõltumata sellest, kas nende suhtes kohaldati võrdlusperioodil ametlikku kontrolli või mitte, arvutada nii, et tunnustada ettevõtjaid, kellel on liidu toidutarneahela õigusaktide järgimisel pidevalt head tulemused.

- (56) Keelata tuleks pädevate asutuste kogutud tasude otsene või kaudne tagasimaksmine, sest see seaks ettevõtjad, kes tagasimakseid ei saa, ebavõrdsesse olukorda ja võib põhjustada konkurentsimoonutusi. Selleks et toetada mikroettevõtjaid, tuleks nad siiski vabastada käesoleva määruse kohaselt kogutavate tasude maksmisest.
- (57) Ametliku kontrolli rahastamine ettevõtjatelt tasude kogumise kaudu peaks olema täielikult läbipaistev, et kodanikel ja ettevõtjatel oleks võimalik aru saada tasude kehtestamiseks kasutatud meetoditest ja andmetest ja et neid oleks teavitatud tasudest saadud tulu kasutamiseviisidest.
- (58) Liidu toidutarneahela õigusnormidega on ette nähtud juhtumid, mille korral peaks teatavate loomade või kaupade turulelaskmise või liikumise korral nendega kaasas olema sertifikaati välja andva ametniku allkirjaga ametlik sertifikaat. On asjakohane sätestada ühised eeskirjad, millega kehtestatakse pädevate asutuste ja sertifikaati välja andvate ametnike kohustused seoses ametlike sertifikaatide väljaandmisega ja omadustega, mis ametlikul sertifikaadil peaks selle usaldusväärsuse tagamiseks olema.

- (59) Muudel juhtudel on käesoleva määruse reguleerimisalasse jäävate eeskirjadega ette nähtud, et teatavatel loomadel või kaupadel peaks turulelaskmise või liikumise korral olema ametlik etikett, ametlik märgis või muu ametlik kinnitus, mille on välja andnud ettevõtja pädeva asutuse ametliku järelevalve all või pädev asutus ise. On asjakohane sätestada miimumnõuded tagamaks, et ka ametlikku kinnitust antakse välja nõuetekohaste usaldusväärustagatiste kohaselt.

- (60) Ametlik kontroll ja muud ametlikud toimingud peaksid põhinema analüüsi-, uuringu- ja diagnoosimeetoditel, mis vastavad tänapäevastele teaduslikele standarditele ja mis annavad kogu liidus kindlaid, usaldusväärseid ja võrreldavaid tulemusi. Seega tuleks pidevalt parandada ametlike laborite kasutatavaid meetodeid ja nende poolt toodetavate analüütiliste, uuringu- ja diagnostiliste andmete kvaliteeti ja ühtlust. Sel eesmärgil peaks olema komisjonil võimalik määrata Euroopa Liidu referentlaborid ning toetuda referentlaborite eksperdiabile kõikides nendes toiduahela valdkondades, kus on vaja täpseid ja usaldusväärseid analüüsi-, uuringu- ja diagnoosimistulemusi. Eelkõige peaksid Euroopa Liidu referentlaborid tagama, et riiklikel referentlaboritel ja ametlikel laboritel on ajakohane teave kättesaadavate meetodite kohta ja et nad korraldavad laboritevahelisi võrdlevaid uuringuid või osalevad neis aktiivselt ning nad peaksid pakkuma riiklikele referentlaboritele või ametlikele laboritele koolitusi.

(60a) *Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustega (EÜ) nr 1829/2003¹ ja (EÜ) nr 1831/2003² antakse vastavalt Euroopa Liidu referentlaborile geneetiliselt muundatud toiduainete ja sööda alal ning Euroopa Liidu referentlaborile söödalisandite alal eripädevused geneetiliselt muundatud toiduainete või sööda või söödalisandite lubamise menetluses, eelkõige taotleja kavandatud tuvastus- või analüüsimeetodite kontrollimine, hindamine ja valideerimine. Kogemus näitab, et teadmised ja pädevused meetodite kontrollimises, hindamises ja valideerimises loamenetluse kontekstis on otsustava tähtsusega selleks, et tagada kõrgetasemeline ja eesrindlik panus ametlike kontrollide tõhususse. Määruste (EÜ) nr 1829/2003 ja (EÜ) nr 1831/2003 kohaselt määratud laborid peaksid seega toimima käesoleva määruse kohaldamiseks Euroopa Liidu Euroopa referentlaboritena. [ME 16]*

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (EÜT L 268, 18.10.2003, lk 1).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1831/2003 loomasöötades kasutatavate söödalisandite kohta (EÜT L 268, 18.10.2003, lk 29).

- (61) Ametliku kontrolli tegemiseks ja muude ametlike toimingute läbiviimiseks seoses ~~taimse paljundusmaterjali tootmise ja turustamisega ning seoses~~ loomade heaoluga, peaks pädevatel asutustel olema juurdepääs ajakohastele, usaldusväärsetele ja sidusatele tehnilistele andmetele, teadustulemustele, uuele tehnoloogiale ja ekspertteadmistele, mida on vaja liidu õigusaktide nõuetekohaseks kohaldamiseks kõnealustes valdkondades. Sel eesmärgil peaks komisjonil olema võimalik määrata Euroopa Liidu ~~taimse paljundusmaterjali~~ ja loomade heaolu referentkeskusi ning toetuda referentkeskuste eksperdiabile. [ME 17]

- (62) Selleks, et täita käesoleva määruse eesmärgid, aidata kaasa siseturu takistusteta toimimisele ja saavutada tarbijate usaldus, tuleks sellisel juhul, kui nõuete täitmist tuleb tagada rohkem kui ühes liikmesriigis, toiduahelat käsitlevate liidu õigusaktides sätestatud nõuete rikkumisele reageerida tõhusalt ja järjekindlalt. Määruse (EÜ) nr 178/2002 kohaselt loodud toidu- ja söödaalane kiirhoiatussüsteem juba võimaldab pädevatel asutustel kiiresti vahetada ja levitada teavet inimeste tervist ohustavate toidu või söödaga seotud tõsiste otseste või kaudsete riskide kohta või söödaga seotud tõsiste riskide kohta inimeste või loomade tervisele või keskkonnale ***või toiduga seotud pettuste korral*** ja võimaldab võtta kiiresti meetmeid kõnealuste riskide kõrvaldamiseks. Kuigi kõnealune vahend võimaldab võtta õigeaegselt meetmeid kõikides asjaomastes liikmesriikides, et kõrvaldada teatavad tõsised toiduahelaga seotud riskid, ei võimalda see siiski tõhusalt anda piiriülest abi ja teha piiriülest koostööd pädevate asutuste vahel, et tagada liidu toidutarneahela piiriülese mõjuga õigusnormide rikkumise korral meetmete võtmine nii liikmesriigis, kus normide rikkumine esimesena avastati, kui ka liikmesriigis, kus rikkumine alguse sai. Haldusabi ja -koostöö peaks eelkõige aitama pädevatel asutustel jagada teavet, avastada rikkumisi ja neid uurida ning võtta tõhusaid ja proportsionaalseid meetmeid, et reageerida toidutarneahela õigusnormide piiriülestele rikkumistele. [ME 18]

- (63) Haldusabi taotluste ja kõikide teadete suhtes tuleb kohaldada nõuetekohaseid järelmeetmeid. Haldusabi andmise ja halduskoostöö hõlbustamiseks peaksid liikmesriigid määrama ühe või mitu kontaktasutust, kelle ülesandeks on teabe edastamise ja vastuvõtmise hõlbustamine ja kooskõlastamine eri liikmesriikide pädevate asutuste vahel. Liikmesriikidevahelise koostöö tõhustamiseks ja lihtsustamiseks peaks komisjon vastu võtma rakendusaktid, milles sätestatakse kasutatavate tehniliste vahendite üksikasjad, kontaktasutuste vahelise teabevahetuse kord ja abitaotluste, teadete ja vastuste standardvorm.
- (64) Iga liikmesriik peaks vastu võtma mitmeaastase riikliku kontrollikava ja seda regulaarselt ajakohastama ning see peaks hõlmama kõiki liidu toidutarneahela õigusnormidega hõlmatud valdkondi ja sisaldama teavet liikmesriigi ametliku kontrolli süsteemi struktuuri ja korralduse kohta. Selliste mitmeaastaste riiklike kontrollikavade abil peaks iga liikmesriik tagama, et kogu nende territooriumil ja kogu toidutarneahelas tehakse ametlikku kontrolli riskipõhiselt ja tõhusalt ning kooskõlas käesoleva määrusega.

- (65) Selleks et tagada liikmesriikide mitmeaastaste kontrollikavade ühtlus ja täielikkus, peaksid liikmesriigid määrama ühe asutuse, kes vastutab kava koordineeritud ettevalmistamise ja rakendamise eest. Selleks et ametlik kontroll oleks järjekindel, ühetaoline ja terviklik, peaks komisjonil olema õigus võtta mitmeaastaste riiklike kontrollikavade kohta vastu eeskirju, milles sätestatakse ametliku kontrolli prioriteetid, tõhusad kontrollimenetlused, riskide kategoriseerimise kriteeriumid ja tulemusnäitajad mitmeaastaste riiklike kontrollikavade hindamiseks.
- (66) Liikmesriikidelt tuleks nõuda, et nad esitavad komisjonile igal aastal aruande, mis sisaldab teavet kontrolli ja mitmeaastaste riiklike kontrollikavade rakendamise kohta. Selleks et hõlbustada võrreldavate andmete kogumist ja edastamist, nende hilisemat lisamist kogu ELi hõlmavasse statistikasse ja kogu liidus ametliku kontrolli toimimist käsitlevate komisjoni aruannete koostamist, peaks komisjonil olema võimalik võtta vastu rakendusakte aastaaruannete standardvormide kehtestamiseks.

- (67) Komisjoni ekspertidel peaks olema võimalik teha liikmesriikides ametlikku kontrolli, et kontrollida liidu õigusaktide kohaldamist ja riikliku kontrollisüsteemi toimimist ja pädevate asutuste tegevust. Komisjoni kontrollide eesmärk peaks olema ka uurida nõuete täitmise tagamise tavasid või probleeme, hädaolukordi ja uusi arenguid liikmesriikides ja koguda nende kohta teavet.

- (68) Kolmandatest riikidest saabuval loomad ja kaubad peaksid vastama samadele nõuetele, mida kohaldatakse liidus loomade ja kaupade suhtes, või vähemalt samaväärseteks tunnistatud nõuetele, võttes arvesse liidu toidutarneahela õigusnormide eesmärgi. See põhimõte on sätestatud määruses (EÜ) nr 178/2002, mille kohaselt nõutakse, et liitu imporditav toit ja sööt vastaks liidu toidualaste õigusnormide asjakohastele sätetele või nendega vähemalt samaväärseks tunnistatud nõuetele. Konkreetsed nõuded selle põhimõtte rakendamiseks on sätestatud liidu eeskirjades taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete kohta, mille kohaselt on keelatud liitu sisse tuua teatavaid taimekahjustajaid, mida seal ei esine või esineb ainult vähesel määral, liidu eeskirjades loomade heaolunõuete kohta, mille kohaselt on lubatud teataval loomadel ja loomsetel saadustel liitu siseneda ainult sellistest kolmandatest riikidest, mis on loetletud sel eesmärgil kehtestatud loetelus, ja liidu eeskirjades inimtoiduks ette nähtud loomsete saaduste ametliku kontrolli korraldamise kohta, mille kohaselt peab samuti koostama loetelu kolmandatest riikidest, millest on lubatud kõnealuseid tooteid liitu tuua. Taimse paljundusmaterjali suhtes rakendatakse samaväärsussüsteemi, mille raames kiidetakse heaks ja loetletakse kolmandad riigid, millest on lubatud importida taimset paljundusmaterjali.

- (69) Selleks et kolmandatest riikidest liitu sisenevad loomad ja kaupad vastaksid kõikidele liidu toidutarneahela õigusnormides sätestatud nõuetele või samaväärseteks tunnistatud nõuetele, aga ka nõuetele, mis on sätestatud taimekahjustajatevastaseid kaitsemeetmeid käsitlevates liidu eeskirjades, loomade heaolunõudeid käsitlevates liidu eeskirjades ning liidu eeskirjades, millega sätestatakse loomset päritolu toidu suhtes kohaldatavad hügieeni erieeskirjad, et tagada liidu toidutarneahela õigusnormides sätestatud taimetervise- ja veterinaarnõuete täitmine, peaks komisjonil olema lubatud kehtestada loomade ja kaupade liitu sisenemise tingimused ulatuses, millega tagataks kõnealuste loomade ja kaupade vastavus kõikidele liidu toidutarneahela õigusnormides sätestatud asjakohastele nõuetele või samaväärsetele nõuetele. Kõnealuseid tingimusi tuleks kohaldada kõikidest kolmandatest riikidest või teatavatest kolmandatest riikidest või nende piirkondadest pärit loomade või kaupade või looma- või kaubakategooriate suhtes.

- (70) Kui erijuhtudel on tõendeid selle kohta, et teatavad kolmandast riigist, kolmandate riikide rühmast või nende piirkondadest pärit loomad või kaubad võivad endast kujutada riski inimeste, loomade või taimede tervisele või GMOde ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnale, või kui on tõendeid selle kohta, et võib toimuda ulatuslik ja tõsine liidu toidutarneahela õigusnormide rikkumine, peaks komisjonil olema võimalik võtta vastu meetmeid kõnealuste riskide leviku takistamiseks.
- (71) Ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute tõhusus ja lõppkokkuvõttes inimeste, loomade ja taimede tervis ja ohutus ning keskkonnakaitse sõltuvad ka sellest, kas ametliku kontrolli tegemiseks on olemas selleks koolitatud töötajad, kellel on sobivad teadmised kõikides küsimustes, mis on seotud liidu õigusaktide nõuetekohase kohaldamisega. Komisjon peaks pakkuma sobivaid ja sihtotstarbelisi koolitusi, et pädevad asutused kasutaks ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute suhtes ühetaolist lähenemisviisi. Selleks et parandada kolmandates riikides teadmisi liidu toidutarneahela õigusnormide ja nõuete kohta, tuleks kõnealuseid koolitusi teha ka kolmandate riikide pädevatele asutustele.

- (72) Selleks et edendada kogemuste ja parimate tavade vahetamist pädevate asutuste seas, peaks komisjon korraldama koostöös liikmesriikidega ametlikku kontrolli tegevate või muid ametlikke toiminguid läbiviivate töötajate vahetusprogramme.

- (73) Tõhusa ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute tagamiseks on oluline, et liikmesriikide pädevad asutused, komisjon ja vajaduse korral ettevõtjad saaksid ametliku kontrolliga seotud andmeid ja teavet vahetada kiiresti ja tõhusalt. Liidu õigusaktidega on kehtestatud mitu teabesüsteemi, mida haldab komisjon, et kõnealust teavet oleks võimalik käsitleda ja hallata kogu liidus elektrooniliste ja internetipõhiste vahendite kaudu. Ametliku kontrolli tulemuste registreerimiseks ja jälgimiseks on komisjoni otsusega 2003/24/EÜ¹ loodud kaubanduse kontrolli- ja ekspertsüsteem TRACES. Süsteemi TRACES tuleks ajakohastada *ja kohandada*, et seda saaks kasutada kõikide selliste kaupade puhul, mille suhtes on liidu toidutarneahela õigusnormidega ette nähtud konkreetsed nõuded või ametliku kontrolli kord. Sihtotstarbelised elektroonilised süsteemid on olemas ka selleks, et vahetada kiiresti teavet liikmesriikide vahel ja komisjoniga riskide kohta, mis võivad tekkida toiduahelas või looma- ja taimetervisele. Määrusega (EÜ) nr 178/2002 on loodud kiirhoiatussüsteem, määrusega (EL) .../...⁺ on loodud süsteem loetletud taudide suhtes võetavate meetmete kohta teadete ja aruannete esitamiseks ning määrusega (EL) .../...⁺⁺ on loodud süsteem taimekahjustajate esinemise kohta teadete ja aruannete esitamiseks ja nõuete rikkumisest teatamiseks. Kõik sellised süsteemid peaksid toimima ühtlustatult ja järjekindlalt, mis võimaldaks saada kasu eri süsteemide vahelisest sünergiast, vältida dubleerimist, lihtsustada nende toimimist ja muuta need tõhusamaks. [ME 19]

¹ Komisjoni 30. detsembri 2002. aasta otsus 2003/24/EÜ ühtse veterinaariaalase elektroonilise süsteemi väljatöötamise kohta (EÜT L 8, 14.1.2003, lk 44).

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada loomatervise määruse number, kuupäev ja pealkiri ning joonealusesse märkusesse avaldamisviide.

⁺⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete määruse number, kuupäev ja pealkiri ning joonealusesse märkusesse avaldamisviide.

- (74) Ametliku kontrolli tõhusamaks muutmiseks peaks komisjon looma elektroonilise teabesüsteemi, millega integreeritaks ja ajakohastataks vastavalt vajadusele kõik olemasolevad teabesüsteemid, mis võimaldaks kasutada nüüdisaegseid teabevahetus- ja sertifitseerimisvahendeid ja kõige tõhusamalt kasutada ametliku kontrolliga seotud andmeid ja teavet. Selleks et hoida ära teabenõuete dubleerimine, peaks selliste elektrooniliste süsteemide kujundamisel arvesse võtma vajadust tagada kõnealuse süsteemi ühilduvus muude teabesüsteemidega, mida käitavad avaliku sektori asutused ja mille kaudu vahetatakse asjaomaseid andmeid ja tehakse need kättesaadavaks. Kooskõlas Euroopa digitaalarengu tegevuskavaga tuleks ette näha võimalus kasutada elektroonilisi allkirju Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/93/EÜ¹ tähenduses.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 1999. aasta direktiiv 1999/93/EÜ elektroonilisi allkirju käsitleva ühenduse raamistiku kohta (EÜT L 13, 19.1.2000, lk 12).

- (74a) *Selleks et minimeerida halduskoormust ja kontrollimiskulusid ning et võimaldada liidul ja tema liikmesriikidel tulemuslikult kolmandate riikidega kaubandussuhete valdkonnas elektrooniliselt suhelda, on vajalik, et kui vahetatakse elektroonilisi sertifikaate või muid elektroonilisi andmeid, kasutaksid komisjon ja liikmesriikide pädevad asutused rahvusvaheliselt standardiseeritud keelt, sõnumistruktuuri ja andmevahetusprotokolle, mis põhinevad standardiseeritud Veebikonsortsiumi laiendatava märgistuskeeles (XMLi skeemid) elektroonilise standardiseerimise suunistel ning pädevate asutuste vahelise turvalise andmevahetuse mehhanismidel, nagu need on sätestatud ÜRO kaubanduse hõlbustamise ja elektroonilise äritegevuse keskuse (UN/CEFACT) poolt. [ME 20]*
- (75) Pädevad asutused peaksid uurima juhtumeid, mille korral kahtlustatakse liidu toidutarneahela õigusnormide rikkumist, ja kui rikkumine on kinnitust leidnud, tegema kindlaks selle allika ja ulatuse, aga ka ettevõtja kohustused. Nad peaksid võtma ka asjakohaseid meetmeid tagamaks, et asjaomased ettevõtjad parandavad olukorra ja hoiavad ära edasise nõuete rikkumise.

- (76) Ametliku kontrolli abil toidutarneahela õigusnormide täitmise kontrollimine on ülioluline tagamaks, et kogu liidus saavutatakse tõhusalt kõnealuste õigusnormide eesmärgid. Puudused liikmesriikide kontrollisüsteemides võivad teatavatel juhtudel oluliselt kõnealuste eesmärkide saavutamist takistada ja põhjustada inimeste, loomade ja taimede terviseriskide, loomade heaoluriskide ja GMOde ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnariskide kujunemist, sõltumata ettevõtjate või muude osaliste sekkumisest või vastutusest, või põhjustada olukordi, kus tõsiselt ja ulatuslikult rikutakse toiduahela eeskirju. Komisjonil peaks seepärast olema võimalus reageerida liikmesriikide kontrollisüsteemide tõsistele puudustele ja võtta vastu meetmeid, mille eesmärk on takistada kõnealuste riskide levikut või need toidutarneahelast kõrvaldada, kuni asjaomane liikmesriik on võtnud vajalikud meetmed kontrollisüsteemi puuduste kõrvaldamiseks.

- (77) Seepärast tuleks selliste rikkumiste korral rakendada kogu liidus riiklikul tasandil tõhusaid, hoiatavaid ja proportsionaalseid karistusi. Selleks et nõuete eiramise korral kohaldatavad rahalised karistused oleksid piisavalt hoiatavad, tuleks need kehtestada sellisel tasemel, mis tõenäoliselt ühustaks **oleks võrdne vähemalt kahekordse** majandusliku ~~kasu~~**kasuga**, mida toimepanija soovis eiramise abil saada. Liikmesriigid peaksid kohaldama ka asjakohaseid kriminaal- ja/või halduskaristusi juhul, kui ettevõtja ei tee ametliku kontrolli ajal koostööd. [ME 21]
- (77a) *Tuleb võtta arvesse arengumaade ja eelkõige vähim arenenud riikide erivajadusi ning toetada neid ametlike kontrollide korraldamisel, et tagada loomade ja kaupade liitu sisseveo tingimuste täitmine.* [ME 22]

- (78) Käesolev määrus reguleerib valdkondi, mida juba reguleeritakse teatavate praegu kehtivate õigusaktidega. Et hoida ära dubleerimine ja kehtestada ühtne õigusraamistik, tuleks käesoleva määrusega kehtetuks tunnistada ja asendada järgmised õigusaktid: nõukogu direktiiv 89/608/EMÜ¹, nõukogu direktiiv 89/662/EMÜ², nõukogu direktiiv 90/425/EMÜ³, nõukogu direktiiv 91/496/EMÜ; nõukogu otsus 92/438/EMÜ⁴, nõukogu direktiiv 96/23/EÜ; nõukogu direktiiv 96/93/EÜ⁵, nõukogu direktiiv 97/78/EÜ ja määrus (EÜ) nr 882/2004 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 854/2004, millega kehtestatakse erieeskirjad inimtoiduks ette nähtud loomsete saaduste ametlikuks kontrollimiseks⁶. [ME 23]

¹ Nõukogu 21. novembri 1989. aasta direktiiv 89/608/EMÜ liikmesriikide haldusasutuste vastastikuse abi ning liikmesriikide haldusasutuste ja komisjoni koostöö kohta veterinaar- ja zootehnikaküsimusi käsitlevate õigusaktide nõuetekohase kohaldamise tagamiseks (EÜT L 351, 21.12.1989, lk 34).

² Nõukogu 11. detsembri 1989. aasta direktiiv 89/662/EMÜ veterinaarkontrollide kohta ühendusesiseses kaubanduses seoses siseturu väljakujundamisega (EÜT L 395, 30.12.1989, lk 13).

³ Nõukogu 26. juuni 1990. aasta direktiiv 90/425/EMÜ, milles käsitletakse ühendusesiseses kaubanduses teatavate elusloomade ja toodete suhtes seoses siseturu väljakujundamisega kohaldatavaid veterinaar- ja zootehnilisi kontrolle (EÜT L 224, 18.8.1990, lk 29).

⁴ Nõukogu 13. juuli 1992. aasta otsus 92/438/EMÜ, mis käsitleb veterinaariaalaste impordiprotseduuride arvutistamist (Shift-projekt) ning millega muudetakse direktiive 90/675/EMÜ, 91/496/EMÜ, 91/628/EMÜ ja otsust 90/424/EMÜ ning tunnistatakse kehtetuks otsus 88/192/EMÜ (EÜT L 243, 25.8.1992, lk 27).

⁵ Nõukogu 17. detsembri 1996. aasta direktiiv 96/93/EÜ loomade ja loomsete saaduste sertifitseerimise kohta (EÜT L 13, 16.1.1997, lk 28).

⁶ ELT L 139, 30.4.2004, lk 206.

- (79) Järjekindluse tagamiseks tuleks teha muudatused järgmistesse õigusaktidesse: Euroopa Parlamendi ja nõukogu (EÜ) nr 999/2001¹, nõukogu määrus (EÜ) nr 1/2005², Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 396/2005³, nõukogu määrus (EÜ) nr 834/2007⁴, ~~määrus (EÜ) nr 1069/2009~~, nõukogu määrus (EÜ) nr 1099/2009⁵, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1107/2009⁶,

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 999/2001, millega sätestatakse teatavate transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiate vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad (EÜT L 147, 31.5.2001, lk 1).

² nõukogu 22. detsembri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 1/2005, mis käsitleb loomade kaitset vedamise ja sellega seonduvate toimingute ajal ning millega muudetakse direktiive 64/432/EMÜ ja 93/119/EMÜ ning määrust (EÜ) nr 1255/97 (ELT L 3, 5.1.2005, lk 1).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. veebruari 2005. aasta määrus (EÜ) nr 396/2005 taimses ja loomses toidus ja söödas või nende pinnal esinevate pestitsiidide jääkide piirnormide ja nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ muutmise kohta (ELT L 70, 16.3.2005, lk 1).

⁴ nõukogu 28. juuni 2007. aasta määrus (EÜ) nr 834/2007 mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise ja määruse (EMÜ) nr 2092/91 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 189, 20.7.2007, lk 1).

⁵ nõukogu 24. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1099/2009 loomade kaitse kohta surmamisel (ELT L 303, 18.11.2009, lk 1).

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1151/2012¹, nõukogu direktiiv 98/58/EÜ², nõukogu direktiiv 1999/74/EÜ³, määrus (EÜ) nr 1829/2003, määrus (EÜ) nr 1831/2003, nõukogu direktiiv 2007/43/EÜ⁴, nõukogu direktiiv 2008/119/EÜ⁵, nõukogu direktiiv 2008/120/EÜ⁶, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/128/EÜ⁷. [ME 24]

-
- ¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. novembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1151/2012 põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta (ELT L 343, 14.12.2012, lk 1).
- ² nõukogu 20. juuli 1998. aasta direktiiv 98/58/EÜ, mis käsitleb põllumajandusloomade kaitset (EÜT L 221, 8.8.1998, lk 23).
- ³ Nõukogu 19. juuli 1999. aasta direktiiv 1999/74/EÜ, millega sätestatakse munakanade kaitse miinimumnõuded (EÜT L 203, 3.8.1999, lk 53).
- ⁴ Nõukogu 28. juuni 2007. aasta direktiiv 2007/43/EÜ, millega sätestatakse lihakanade kaitse miinimumeeskirjad (ELT L 182, 12.7.2007, lk 19).
- ⁵ Nõukogu 18. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/119/EÜ, milles sätestatakse vasikate kaitse miinimumnõuded (ELT L 10, 15.1.2009, lk 7).
- ⁶ Nõukogu 18. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/120/EÜ, milles sätestatakse sigade kaitse miinimumnõuded (ELT L 47, 18.2.2009, lk 5).
- ⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiiv 2009/128/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks (ELT L 309, 24.11.2009, lk 71).

- (80) Määruses (EL) nr .../...⁺, on sätestatud raamistik, mille kohaselt rahastab liit kogu toidutarneahelaga seotud tegevusi ja meetmeid nendes valdkondades aastateks 2014–2020 kindlaksmääratud finantsraamistiku alusel. Mõne kõnealuse tegevuse ja meetme eesmärk on parandada ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid kogu liidus. Määrust (EL) nr .../...⁺⁺ tuleks muuta, et võtta arvesse käesoleva määrusega määrusesse (EÜ) nr 882/2004 tehtavaid muudatusi.

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada määruse, milles sätestatakse toiduahela, loomade tervise ja heaolu ning taimetervise ja paljundusmaterjaliga seotud kulude haldamine, number, kuupäev ja pealkiri ning joonealusesse märkusesse avaldamisviide.

⁺⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada määruse, milles sätestatakse toiduahela, loomade tervise ja heaolu ning taimetervise ja paljundusmaterjaliga seotud kulude haldamine, number, kuupäev ja pealkiri ning joonealusesse märkusesse avaldamisviide.

- (81) Komisjonile tuleks delegeerida õigus võtta vastu aluslepingu artikli 290 kohaselt õigusakte, et muuta viiteid Euroopa standarditele ja käesoleva määruse II ja III lisa, et võtta arvesse õiguslikku, tehnilist ja teaduslikku arengut ja et täiendada käesolevat määrust erieeskirjadega, mis käsitlevad ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid valdkondades, mida käesolev määrus hõlmab, sealhulgas eeskirjad töötajate kvalifikatsiooni ja koolituse kohta, pädevate asutuste lisakohustuste ja -ülesannete kohta, juhtumite kohta, mille puhul ei ole laboreid vaja akrediteerida, teatava piiril ametlikust kontrollist vabastamise kohta, kriteeriumide kohta, mille alusel määrata kindlaks identsus- ja füüsiliste kontrollide sagedus, selliste tingimuste kehtestamise kohta, millele peavad vastama teatavad liitu kolmandatest riikidest sisenevad loomad või kaubad, Euroopa Liidu referentlaborite ja -keskuste lisanõuete ja -ülesannete kohta, riiklike referentlaborite lisaülesannete kohta, kriteeriumide kohta, mille alusel kategoriseeritakse riskid ja määratakse kindlaks mitmeaastaste riiklike kontrollikavade tulemusnäitajad ning toidu ja söödaga seotud situatsiooniplaanide kohta, mis on ette nähtud määrusega (EÜ) nr 178/2002. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Komisjon peaks delegeeritud õigusaktide ettevalmistamise ja koostamise ajal tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning nõuetekohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

- (82) Komisjonile tuleks anda rakendusõigused, et tagada käesoleva määruse rakendamiseks ühetaolised tingimused seoses Euroopa Liidu referentlaborite ning taimse paljundusmaterjali ja loomade heaolu Euroopa Liidu referentkeskuste määramise, komisjoni poolt liikmesriikides tehtavate kontrollide programmi ja sagedasema ametliku kontrolliga juhul, kui rikutakse toidutarneahela õigusnorme ja see vajab komisjoni koordineeritud abi ja järelmeetmeid.

- (83) Komisjonile tuleks anda rakendusõigused, et tagada käesoleva määruse rakendamiseks ühetaolised tingimused, muu hulgas eeskirjad ja üksikasjad auditite kohta, sertifikaatide ja muude dokumentide vormi kohta, elektrooniliste teabehaldussüsteemide loomise kohta, koostöö kohta ettevõtjate ja pädevate asutuste vahel ja pädevate asutuste, tolli ja muude asutuste seas, proovide võtmise ja laboratoorsete analüüsi-, uuringu- ja diagnoosimismeetodite kohta ning nende tulemuste valideerimise ja tõlgendamise kohta, jälgitavuse kohta, selliste toodete või kaupade loetlemise kohta, mida tuleb kontrollida, aga ka selliste riikide või piirkondade loetlemise kohta, mis võivad liitu eksportida teatavaid loomi ja kaupu, saadetistest etteteatamise kohta, teabevahetuse kohta, piiripunktide kohta, isoleerimise ja karantiini kohta, kolmanda riigi tehtud ekspordieelsete kontrollide heakskiitmise kohta, meetmete kohta, mille eesmärk on takistada riski levikut või teha lõpp ulatuslikule ja tõsisele nõuete rikkumisele seoses teatavate kolmandast riigist või selle piirkonnast pärit loomade või kaupadega, kolmandate riikide või nende piirkondade heakskiitmise kohta, mis annavad liidus kohaldatavate tagatistega samaväärseid tagatiseid, ja selle heakskiitmise tagasivõtmise kohta, koolituste kohta ja töötajate liikmesriikidevaheliste vahetusprogrammide kohta. Neid õigusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011¹.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

- (84) Kuna liikmesriigid ise ei saa käesoleva määruse eesmärki, nimelt ühtlustatud lähenemise tagamist ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute suhtes, mille eesmärk on liidu toidutarneahela õigusnormide kohaldamise tagamine, täielikult täita ning seda saaks selle mõju, keerukuse ning piiriülese ja rahvusvahelise olemuse tõttu paremini täita liidu tasandil, võib liit võtta vastu meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuspõhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I jaotis
Reguleerimisese, reguleerimisala ja mõisted

Artikkel 1
Reguleerimisese ja -ala

1. Käesolevas määruses sätestatakse eeskirjad:
 - (a) ametliku kontrolli tegemise ja muude ametlike toimingute läbiviimise kohta liikmesriikide pädevate asutuste poolt;
 - (b) ametliku kontrolli rahastamise kohta;
 - (c) liikmesriikidevahelise haldusabi ja -koostöö kohta lõikes 2 osutatud eeskirjade nõuetekohaseks kohaldamiseks;
 - (d) komisjoni kontrolli tegemise kohta liikmesriikides ja kolmandates riikides;
 - (e) liitu kolmandast riigist sisenevate loomade ja kaupade suhtes kehtivate tingimuste vastuvõtmise kohta;
 - (f) elektroonilise teabesüsteemi loomise kohta, et hallata ametliku kontrolliga seotud teavet ja andmeid.

2. Käesolevat määrust kohaldatakse ametliku kontrolli suhtes, mida tehakse järgmiste eeskirjade järgimise kontrollimiseks, olenemata sellest, kas need on kehtestatud liidu tasandil või liikmesriikides liidu õigusaktide kohaldamiseks asjaomastes valdkondades:
- (a) eeskirjad, mis käsitlevad toitu, toiduohutust ja **toidukvaliteeti** kõikides toidu tootmise, töötlemise, ja turustamise etappides, sealhulgas eeskirjad, mille eesmärk on tagada õiglased kaubandustavad ja kaitsta tarbijate huve ja tarbijateavet, aga ka toiduga kokkupuutuvate materjalide ja esemete tootmist ja kasutamist;
 - (b) eeskirjad, mis käsitlevad geneetiliselt muundatud organismide tahtlikku keskkonda viimist ~~ja nende kasutamist suletud keskkonnas~~;
 - (c) eeskirjad, mis käsitlevad sööta ja söödaohutust kõikides sööda tootmise, töötlemise, ja turustamise etappides, sealhulgas eeskirjad, mille eesmärk on tagada õiglased kaubandustavad ja kaitsta tarbijate **tervist**, huve ja tarbijateavet;

- (d) eeskirjad, millega kehtestatakse loomatervisenõuded;
- (e) eeskirjad, mille eesmärk on loomsetest kõrvalsaadustest ja loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodetest inimeste ja loomade tervisele tulenevate riskide ärahoidmine ja minimeerimine;
- (ea) ***eeskirjad, mille eesmärgiks on antimikroobse resistentsuse ennetamine ja minimeerimine loomades ja inimestes ning keskkonnas;***
- (f) eeskirjad, millega kehtestatakse loomade heaolunõuded;
- (g) eeskirjad, millega kehtestatakse taimekahjustajate vastased kaitsemeetmed;
- ~~(h) eeskirjad, mis käsitlevad taimse paljundusmaterjali turulelaskmise eesmärgiga tootmist ja taimse paljundusmaterjali turulelaskmist;~~
- (i) eeskirjad, millega kehtestatakse taimekaitsevahendite turulelaskmise ja kasutamise ning pestitsiidide säästva kasutamise nõuded;
- (j) eeskirjad, mis käsitlevad mahepõllumajanduslikku tootmist ja mahepõllumajanduslike toodete märgistamist;
- (k) eeskirjad, mis käsitlevad kaitstud päritolunimetuste, kaitstud geograafiliste tähiste ja garanteeritud traditsiooniliste toodete kasutamist ja märgistamist.
- (ka) ***teatavate elusloomades ja loomsetes toodetes leiduvate ainete ja nende jääkide kontrolli eeskirjad. [ME-d 25, 26 ja 27]***

3. Käesolevat määrust kohaldatakse ka ametliku kontrolli suhtes, mida tehakse lõikes 2 osutatud eeskirjadega ette nähtud nõuete täitmise kontrollimiseks selliste loomade ja kaupade puhul,
- (a) mis sisenevad liitu kolmandast riigist;
 - (b) mida eksporditakse kolmandasse riiki.
4. Käesolevat määrust ei kohaldata sellise ametliku kontrolli suhtes, mille eesmärk on kontrollida, kas täidetakse
- (a) määruses (EÜ) nr 1234/2007 sätestatud eeskirju, ***välja arvatud käesoleva määruse II osa II jaotise I peatükis sätestatud valdkondades. Käesolevat määrust siiski kohaldatakse kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähistega veinitoodete ametliku kontrolli suhtes; [ME 28]***
 - (b) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2010/63/EL¹ sätestatud eeskirju;
- (ba) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2001/82/EÜ² sätestatud eeskirju. [ME 29]***

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2010. aasta direktiiv 2010/63/EL teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse kohta (ELT L 276, 20.10.2010, lk 33).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. novembri 2001. aasta direktiiv 2001/82/EÜ veterinaaravimeid käsitlevate ühenduse eeskirjade kohta (ELT L 311, 28.11.2001. lk 1).

5. Käesoleva määruse artikleid 3, 4, 5, 7, artikli 11 lõikeid 2 ja 3, artiklit 14, artikleid 30–33 ja 36–41, artiklit 76, III ja IV jaotist ning artikleid 129 ja 136 kohaldatakse ka muude ametlike toimingute suhtes, mida viivad läbi pädevad asutused kooskõlas käesoleva määruse või käesoleva artikli lõikes 2 osutatud eeskirjadega.

Artikkel 2

Mõisted

Käesoleva määruse kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) ametlik kontroll – mis tahes vormis kontroll, *sh kolmandatest riikidest pärinevate ja kolmandatesse riikidesse ekspordimiseks mõeldud loomade ja kaupade nõuetelevastavuse kontrollimine*, mida pädev asutus teeb eesmärgiga kontrollida, kas järgitakse: [ME 30]
- (a) käesolevat määrust;
- (b) artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirju;

- (2) muud ametlikud toimingud – kogu muu tegevus, mis ei ole ametlik kontroll ja mida teevad pädevad asutused kooskõlas:
- (a) käesoleva määrusega;
 - (b) artikli 1 lõikes 2 (***v.a punkt g***) osutatud eeskirjadega kõnealuste eeskirjade kohaldamise tagamiseks; [ME 31]
- (3) toidualased õigusnormid – toidualased õigusnormid määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 punktis 1 määratletud tähenduses;
- (4) söödaalased õigusnormid – sööta üldiselt ning eelkõige sööda ohutust reguleerivad õigus- ja haldusnormid nii liidu kui ka riigi tasandil; see hõlmab kõiki sööda tootmise, töötlemise ja turustamise etappe ning sööda kasutamist;

- (5) pädevad asutused –
- (a) liikmesriigi keskasutused, kes on pädevad korraldama *ja läbi viima* ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, *näiteks tõendite või atesteeringute väljastamine, laborite määramine, teabevahetus ametkondade koostöö tähenduses ning rikkumiste kõrvaldamise meetmete üle otsustamiseks*, kooskõlas käesoleva määruse ja artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadega; [ME 32]
 - (b) kõik muud asutused, kellele on antud kõnealune pädevus;
 - (c) vajaduse korral ka kolmanda riigi vastavad asutused;
- (6) loomad – loomad määruse (EL) nr .../...⁺ artikli 4 lõike 1 punktis 1 määratletud tähenduses, *välja arvatud lemmikloomad*; [ME 33]
- (7) kaubad – kaubad, välja arvatud loomad, mille suhtes kehtib vähemalt üks artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadest;

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada loomatervise määruse number.

- (8) toit – toit määruse (EÜ) nr 178/2002 artiklis 2 määratletud tähenduses;
- (9) sööt – sööt määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 punktis 4 määratletud tähenduses;
- (10) loomsed kõrvalsaadused – loomsed kõrvalsaadused määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 3 punktis 1 määratletud tähenduses;
- (11) loomsetest kõrvalsaadustest saadud tooted – loomsetest kõrvalsaadustest saadud tooted määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 3 punktis 2 määratletud tähenduses;
- (12) taimekahjustajad – taimekahjustajad määruse (EL) nr .../...⁺ artikli 1 punktis 1 määratletud tähenduses;
- (13) taimed – taimed määruse (EL) nr .../...⁺ artikli 2 punktis 1 määratletud tähenduses;
- ~~(14) taimne paljundusmaterjal – taimne paljundusmaterjal määruse (EL) nr XXX/XXXX~~
~~{Office of Publications, please insert number, date, title and, in a footnote, the OJ~~
~~reference for the Regulation on the production and making available on the market of~~
~~plant reproductive material} artikli 3 punktis 2 määratletud tähenduses; [ME 34]~~

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada taimekahjustajate vastaseid kaitsemeetmeid käsitleva määruse number.

- (15) taimekaitsevahendid – taimekaitsevahendid, millele on osutatud määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 2 lõikes 1; ***käesoleva määruse tähenduses mõeldakse taimekaitsevahendite all ka määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 2 lõikes 2 osutatud toimeaineid ja käesoleva määruse artikli 2 lõikes 3 osutatud muid aineid või tooteid.***[ME 35]
- ~~(16) – võõrliik – liik, alamliik või madalam taksonoomiline üksus, sealhulgas kõik selliste liikide osad, sugurakud, seemned, munad või levised, aga ka hübriidid, sordid või tõud, mis on viidud sisse väljapoole nende tänapäevast või ajaloolist looduslikku levilat ja mis suudavad uues levilas ellu jääda ja hiljem paljuned;~~ [ME 36]
- (17) loomsed saadused – loomsed tooted Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 853/2004¹ I lisa punktis 8.1 määratletud tähenduses;
- (18) loomne paljundusmaterjal – loomne paljundusmaterjal määruse (EL) nr .../...⁺ artikli 4 lõike 1 punktis 25 määratletud tähenduses;

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 853/2004, millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erieeskirjad (ELT L 139, 30.4.2004, lk 55).

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada loomatervise määruse number.

- (19) taimsed saadused – taimsed saadused määruse (EL) nr .../...⁺ artikli 2 punktis 2 määratletud tähenduses;
- (20) muud objektid – muud objektid määruse (EL) nr .../...⁺ artikli 2 punktis 4 määratletud tähenduses;
- (21) riskihindamine – riskihindamine määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 punktis 11 määratletud tähenduses;
- (22) sertifikaati välja andev ametnik –
- (a) pädeva asutuse ametnik, kellele kõnealune asutus on andnud loa kirjutada alla ametlikele sertifikaatidele;
 - (b) kui artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadega on vastavalt ette nähtud, siis muu isik, kellele pädevad asutused on andnud loa kirjutada alla ametlikele sertifikaatidele;
- (23) ametlik sertifikaat – kõik paber- või elektroonilised dokumendid, millele on alla kirjutanud sertifikaati välja andev ametnik ja milles kinnitatakse vastavust ühele või mitmele artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjades sätestatud nõudele;

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada taimekahjustajate vastaseid kaitsemeetmeid käsitleva määruse number.

- (24) nõuete rikkumine – kui ei järgita:
- (a) käesolevat määrust;
 - (b) artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirju;
- (25) ametlik kinnitus – kõik etiketid, märgised või muus vormis kinnitused, mille on ~~pädeva asutuse kontrolli all vastava ametliku kontrolli tulemusena~~ välja andnud ettevõtja või pädev asutus ise ning millega kinnitatakse vastavust ühele või mitmele artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjades sätestatud nõudele; **[ME 37]**
- (26) ettevõtja – kõik füüsilised ja juriidilised isikud, kelle suhtes kehtib üks või mitu artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadega ette nähtud nõuet, välja arvatud pädevad asutused ja muud isikud, kes vastutavad ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute eest;
- (27) saadetis – sama tüüpi, liiki või sarnase kirjeldusega kaubad või loomad, mis on hõlmatud ühe ametliku sertifikaadiga, ametliku kinnitusega või muu dokumendiga ning mida veetakse sama transpordivahendiga ja mis on sama päritoluga; saadetis võib koosneda ühest või enamast partiist;

- (28) ülevaatus – teatavas vormis ametlik kontroll, mille käigus kontrollitakse järgmist:
- (a) loomi või kaupu;
 - (b) ettevõtja kontrolli alla kuuluvaid tegevusi, mis on hõlmatud artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadega, ning selliste tegevuste jaoks vajalikke vahendeid, transpordivahendeid, aineid, materjale, *taimekaitsetooteid* ja *ettevaatusmeetmeid*; [ME 38]
 - (c) kohti, kus ettevõtja teostab kõnealuseid tegevusi;
- (ca) punktides a, b ja c osutatud dokumendid; [ME 39]*
- (29) piiripunkt – ~~koh~~ *kontrolliasutus* ja selle juurde kuuluvad rajatised, mille liikmesriik on määranud tegema artikli 45 lõikega 1 ette nähtud ametlikku kontrolli; [ME 40]
- (30) audit – süstemaatiline ja sõltumatu kontroll, et määrata kindlaks, kas tegevused ja nende tulemused vastavad kavandatud korrale, kas kõnealust korda rakendatakse tõhusalt ning kas see kord sobib eesmärkide saavutamiseks;

- (31) reiting – ettevõtjate klassifitseerimine hindamiskriteeriumide põhjal;
- (32) ametlik veterinaararst – pädevate asutuste määratud veterinaararst, kellel on sobiv kvalifikatsioon ametliku kontrolli tegemiseks ja muude ametlike toimingute läbiviimiseks kooskõlas: **[ME 42 ei puuduta eesti keeleversiooni]**
 - (a) käesoleva määrusega;
 - (b) artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadega;
- (33) oht – mõjur või seisund, mis võib avaldada kahjulikku mõju inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heaolule või keskkonnale;
- (34) määratletud riskiteguriga materjal – koed määruse (EÜ) nr 999/2001 artikli 3 lõike 1 punktis g määratletud tähenduses;
- (35) pikk teekond – teekond määruse (EÜ) nr 1/2005 artikli 2 punktis m määratletud tähenduses;
- (36) väljumispunkt – piiripunkt või liikmesriigi määratud muu koht, kus määruse (EÜ) nr 1/2005 reguleerimisalasse kuuluvad loomad lahkuvad liidu tolliterritooriumilt;

- (37) pestitsiididega töötlemise seadmed – kõik seadmed direktiivi 2009/128/EÜ artikli 3 punktis 4 määratletud tähenduses;
- (38) volitatud isik – *sõltumatu* kolmas isik, kellele pädev asutus on delegeerinud teatavad ametliku kontrolliga seotud ülesanded *ja muud ametlikud toimingud*; [ME 43]
- (39) ~~mahepõllumajanduslike toodete~~ *mahepõllumajanduse* kontrolliasutus – liikmesriigi riiklik haldusorganisatsioon, sealhulgas vajaduse korral vastav kolmanda riigi asutus või kolmandas riigis tegutsev asutus, millele pädev asutus on tervikuna või osaliselt andnud oma *kontrolli ja sertifitseerimise* pädevuse, ~~mis on seotud määruse~~ *mahepõllumajandusliku tootmise valdkonnas, nagu on sätestatud määruses* (EÜ) nr 834/2007 ~~kohaldamisega~~; [ME 44]
- (40) kontrollide tõendamine – menetlused ja toimingud, mida pädevad asutused viivad ellu eesmärgiga tagada ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute järjepidevus ja tõhusus;

- (41) seire – teatavas vormis ametlik kontroll, mida tehakse kavandatud vaatluste või mõõtmiste seeriatega abil eesmärgiga saada ülevaade käesoleva määruse ja artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade täitmisest;
- (42) suunatud seire – teatavas vormis ametlik kontroll, mille käigus kontrollitakse ühte või mitut ettevõtjat või nende tegevust;
- (43) kontrollisüsteem – süsteem, mis hõlmab pädevaid asutusi ja liikmesriigis kasutusele võetud vahendeid, struktuure, menetlusi ja protsesse, tagamaks ametliku kontrolli kooskõla käesoleva määrusega ja artiklites 15–24 sätestatud eeskirjadega;
- (44) samaväärsus või samaväärne – ***süsteemid, mis on üldiselt võrdväärsed ja täidavad samu eesmärgi***; [ME 45]
- ~~(a) – erinevate süsteemide või meetmete võime täita samu eesmärgi; [ME 46]~~
- ~~(b) – erinevad süsteemid või meetmed, mis suudavad täita samu eesmärgi; [ME 47]~~
- (45) liitu sisenemine – loomade või kaupade toomine mõnele I lisas loetletud territooriumidest;

- (46) dokumentide kontroll – selliste ametlike sertifikaatide, ametlike kinnituste ja muu dokumendi või muude dokumentide, sh äridokumentide kontrollimine, mis peavad saadetisega kaasas olema, nagu on ette nähtud artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadega, artikli 54 lõikega 1 või vastavalt artikli 75 lõikele 3, artikli 125 lõikele 4, artikli 127 lõikele 1 ja artikli 128 lõikele 1 vastu võetud rakendusaktidega;
- (47) identsuskontroll – visuaalne ülevaatus veendumaks, et saadetise sisu ja märgistus, sealhulgas loomadel olevad märgised, pitserid ja transpordivahendid vastavad saadetisega kaasasolevates ametlikes sertifikaatides, ametlikes kinnitustes ja muudes dokumentides märgitud teabele;
- (48) füüsiline kontroll – loomade või kauba kontroll ja vajaduse korral pakendi, transpordivahendi, märgistuse ja temperatuuri kontroll, analüüsimiseks, uuringuteks ja diagnoosimiseks proovide võtmine ja mis tahes muu kontroll, mis on vajalik artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade täitmise kontrollimiseks;

- (49) ümberlaadimine – artikli 45 lõikes 1 sätestatud ametliku kontrolli reguleerimisalasse kuuluvate kolmandast riigist mere- või õhustranspordiga saabuvate kaupade **või loomade** viimine tolli järelevalve all laevalt või õhusõidukilt samas sadamas või lennujaamas edasise veo jaoks muule laevale või õhusõidukile; [ME 48]
- (50) transiit – liikumine tollijärelevalve all ühest kolmandast riigist teise kolmandasse riiki läbi mõne I lisas loetletud territooriumi või ühelt I lisas loetletud territooriumilt teisele I lisas loetletud territooriumile läbi kolmanda riigi;
- (51) tollijärelevalve - tollijärelevalve nõukogu määruse (EMÜ) nr 2913/92 artikli 4 lõikes 13 määratletud tähenduses¹;
- (52) tollikontroll – tollikontroll määruse (EMÜ) nr 2913/92 artikli 4 lõikes 14 määratletud tähenduses;
- (53) ametlik kinnipidamine – menetlus, millega pädev asutus tagab, et ametliku kontrolli reguleerimisalasse kuuluvaid loomi ega kaupu ei teisaldata ega avata kuni otsuse vastuvõtmiseni nende sihtkoha kohta, sealhulgas hoidmine ettevõtja poolt ja pädeva asutuse **juhiste järgi ja** kontrolli all; [ME 49]

¹ Nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määrus (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT L 302, 19.10.1992, lk 1).

- (54) ametlik lisakontroll – kontroll, mida esialgu ei olnud kavas teha ja mille tegemine otsustati eelneva ametliku kontrolli või muude ametlike toimingute tulemuste põhjal;
- (55) ametlik sertifitseerimine – menetlus, mille abil pädevad asutused kinnitavad ühe või mitme artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadega ette nähtud nõude täitmist;
- (56) kontrollikava – pädeva asutuse kehtestatud kirjeldus, mis sisaldab teavet ametliku kontrolli süsteemide struktuuri, korralduse ja toimimise kohta ning igas artikli 1 lõikes 2 osutatud valdkonnas aja jooksul tehtava ametliku kontrolli üksikasjalikku kava;
- (57) teekonnaleht – määruse (EÜ) nr 1/2005 II lisa punktides 1–5 sätestatud dokument.
- (57a) ***„riikliku veterinaararsti abi” – isik, kes on käesoleva määruse lisa IIIa kohaselt pädev tegutsema riikliku veterinaararsti abina, kelle pädev asutus on määranud ning kes töötab riikliku veterinaararsti alluvuses ja tema vastutusalas. [ME 50]***

II jaotis

Ametlik kontroll ja muud ametlikud toimingud liikmesriikides

I peatükk

Pädevad asutused

Artikkel 3

Pädevate asutuste määramine

1. Iga artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadega hõlmatud valdkonna jaoks ~~määravad~~ **näevad** liikmesriigid **ette** pädeva asutuse või pädevad asutused, ~~kellele nad panevad~~ **kes vastutavad ametliku** kontrolli **planeerimise**, **korraldamise** ja ~~viia läbi muid ametlikke toiminguid~~ **vajaduse korral läbiviimise eest.**
[ME 51]

2. Kui liikmesriik paneb vastutuse sama valdkonna ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute eest ***liikmesriigil on samas valdkonnas*** riiklikul, piirkondlikul või kohalikul tasandil ~~mitmele pädevale asutusele~~ ***rohkem kui üks pädev asutus*** või kui lõike 1 kohaselt määratud pädeval asutusel on lubatud volitada teatavate ametliku kontrolliga või muude ametlike toimingutega seotud ülesannete tegemiseks muid avalik-õiguslikke asutusi, siis ~~peab liikmesriik~~ ***kindlustatakse, et:*** [ME 52]
- (a) ~~kehtestama~~ ***kehtestatakse*** menetlused, millega tagada tõhus ja tulemuslik koordineerimine kõikide kaasatud asutuste vahel ning tõhus ja järjepidev ametlik kontroll ja muud ametlikud toimingud kogu oma territooriumil; [ME 53]
- (b) määratakse üks asutus, kes vastutab komisjoni ja liikmesriikide vahelise koostöö ja teabevahetuse korraldamise eest seoses ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingutega ~~asjaomases valdkonnas~~ ***igas liikmesriigi poolt määratletud sektoris selliselt, et see hõlmaks kõiki artikli 1 lõikes 2 osutatud valdkondi.*** [ME 54]

3. Pädevad asutused, kes vastutavad artikli 1 lõike 2 punktis j osutatud eeskirjade järgimise kontrollimise eest, võivad anda teatavaid ametliku kontrolliga seotud ülesandeid ühele või mitmele ~~mahepõllumajanduslike toodete~~ *mahepõllumajanduse* kontrolliasutusele. Sellisel juhul määravad nad igale asutusele koodnumbri. [ME 55]
4. Liikmesriigid teatavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele järgmiste asutuste kontaktandmed ja muutustest nende kontaktandmetes:
- (a) lõike 1 kohaselt määratud pädevad asutused;
 - (b) lõike 2 punkti b kohaselt määratud üks asutus;
 - (c) lõikes 3 osutatud mahepõllumajanduslike toodete kontrolliasutused;
 - (d) artikli 25 lõikes 1 osutatud volitatud isikud.

Esimeses lõigus osutatud teave tuleb teha kättesaadavaks ka üldsusele.

5. Liikmesriik võib teha lõikes 1 osutatud asutustele ülesandeks kontrollida muude kui artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade järgmist või selliste eeskirjade kohaldamist; sealhulgas eeskirjad, mis käsitlevad liidus esinevatest võõrliikidest tulenevaid võimalikke erisid. [ME 56]
6. Komisjon võib rakendusaktidega määrata kindlaks vahendid, millega tuleb lõikes 4 osutatud teave teha üldsusele kättesaadavaks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. *Lõikes 4 osutatud teabe üldsusele kättesaadavaks tegemise vahendid peavad igal juhul hõlmama internetis avaldamist.* [ME 57]

Artikkel 4

Pädevate asutuste üldised kohustused

1. Pädevad asutused:

- (a) kehtestavad menetlused ja korra, millega tagatakse ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute tõhusus ja asjakohasus;
- (b) kehtestavad korra, millega tagatakse kõikidel tasanditel ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute erapooletus, **sõltumatus**, kvaliteet ja järjepidevus **ühtsete eesmärkide täitmine; ei tohi olla mingil viisil seotud nende kontrollitavate ettevõtjatega või neist sõltuvad;**
- (c) kehtestavad korra, millega tagatakse, et ametlikku kontrolli tegevatel **tegevad** ja muid ametlikke toiminguid läbiviivatel töötajatel **läbiviivad töötajad on erapooletud ning et neil ei ole huvide konflikti ega sobimatuid sidemeid, millest nad võivad saada majanduslikku kasu või mis võivad ohustada nende erapooletust;**
- (d) tagavad, et neil on olemas analüüside, uuringute ja diagnoosimise jaoks piisav laboratoorne suutlikkus või juurdepääs sellele;

- (e) tagavad, et neil on olemas või on võimalik hankida (*seoses artikli 1 lõike 1 ja 2 kohaste kontrollinõuetega*) piisav arv *sõltumatuid*, sobiva kvalifikatsiooniga ja kogenud töötajaid, et ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid oleks võimalik läbi viia *täielikult*, tõhusalt ja tulemuslikult;
- (f) tagavad, et neil on asjakohased ja nõuetekohaselt hooldatud vahendid ja seadmed, et töötajatel oleks võimalik teha ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid tõhusalt ja tulemuslikult;
- (g) tagavad, et neil on õiguslikud alused ametliku kontrolli tegemiseks ja muude ametlike toimingute läbiviimiseks ja käesoleva määrusega või artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadega ette nähtud meetmete võtmiseks;
- (h) kehtestavad õigusliku korra tagamaks, et pädevate asutuste töötajatel on juurdepääs ettevõtjate valdustesse ja nende dokumentidele, et neil oleks võimalik oma tööülesandeid nõuetekohaselt täita;
- (i) kehtestavad situatsiooniplaani ja on valmis seda hädaolukorras rakendama, kui see on kooskõlas artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadega.

2. Ametlikku kontrolli tegevad ja muid ametlikke toiminguid läbiviivad töötajad:

(-a) olema selliste pädevate asutuste või sellise sõltumatu avaliku organi ametnikud, keda pädev asutus on volitanud ametlikku kontrolli või muid ametlikke tegevusi läbi viima.

- (a) saavad oma pädevusvaldkonnas asjakohast väljaõpet, mis võimaldab neil oma tööülesandeid pädevalt täita ja teha ametlikke kontrolle ja läbi viia muid ametlikke toiminguid järjepideval viisil;
- (b) hoiavad end oma pädevusvaldkonna arenguga kursis ja saavad vajaduse korral korrapärast lisaväljaõpet;
- (c) saavad väljaõpet II lisa I peatükis esitatud valdkondade ja käesolevast määrusest tulenevate pädevate asutuste kohustuste kohta.

Pädevad asutused töötavad välja ja rakendavad koostöös ametlikku kontrolli tegevate ja muid ametlikke toiminguid läbiviivate töötajate koolitamiseks vastavalt esimese lõigu punktidele a, b ja c.

- ~~3. Selleks et lõike 1 punktis e ja lõikes 2 osutatud pädevate asutuste töötajatel oleks vajalik kvalifikatsioon, oskused ja teadmised, antakse komisjonile kooskõlas artikliga 139 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kõnealuste töötajate kvalifikatsiooni ja koolitamisega seotud erinõuete kohta, võttes arvesse teaduslikke ja tehnilisi teadmisi, mida on vaja iga artikli 1 lõikes 2 osutatud valdkonna ametliku kontrolli tegemiseks ja muude ametlike toimingute läbiviimiseks.~~
4. Kui pädevas asutuses *läbiviidavate toimingute raames* on ametliku kontrolli tegemise ja muude ametlike toimingute läbiviimise pädevus rohkem kui ühel üksusel, tagatakse erinevate üksuste vahel tõhus ja tulemuslik kooskõlastamine ja koostöö. **[ME-d 58 ja 341]**

Artikkel 5

Pädevate asutuste auditeerimine

1. Pädev asutus teeb siseauditeid või laseb auditid teha ning võtab nende tulemusi silmas pidades asjakohaseid meetmeid, et tagada kooskõla käesoleva määrusega.

Kõnealuste auditite suhtes

- (a) tuleb kohaldada sõltumatut kontrolli
 - (b) ja nende tegemine peab olema läbipaistev.
2. Pädevad asutused teevad komisjoni *põhjendatud* taotluse korral talle kättesaadavaks lõikes 1 osutatud auditite tulemused. **[ME 59]**
 3. Komisjon võib rakendusaktidega kindlaks määrata lõikes 1 osutatud auditite tegemise eeskirjad. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 6

Pädevate asutuste otsused füüsiliste ja juriidiliste isikute kohta

Isikutel on riigi seaduste kohane edasikaebamisõigus nendega seotud otsuste peale, mis pädevad asutused on teinud kooskõlas artikliga 53, artikli 64 lõigetega 3 ja 5, artikliga 65, artikli 134 lõikega 2 ja artikli 135 lõigetega 1 ja 2 füüsiliste või juriidiliste isikute kohta.

Artikkel 7

Pädevate asutuste töötajate konfidentsiaalsuskohustused

1. Pädevad asutused nõuavad oma töötajatelt, et need ei avaldaks ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingutega seotud ülesandeid täites saadud teavet, mis oma olemuselt kuulub ametisaladuse alla, ~~kui lõikest 2 ei tulene teisiti~~ **välja arvatud asutusesisene avaldamine.**

2. Kui teabe avalikustamine ei ole ülekaalukalt üldsuse huvides ***või avalikustamist nõutakse muude liidu õigusaktidega***, hõlmab lõike 1 kohane ametisaladus teavet, mille avaldamine seaks ohtu:

- (a) ülevaatuse, uurimise või auditi eesmärgi täitmise;
- (b) füüsiliste või juriidiliste isikute ärihuvide kaitse;
- (c) ***kestva*** kohtumenetluse ja õigusnõustamise ~~kaitse~~.

(ca) pädevate asutuste vahelise otsustusprotsessi;

2a. Pädevad asutused võtavad otsuse tegemisel selle kohta, kas teabe avalikustamine on ülekaalukalt üldsuse huvides, arvesse järgmisi elemente:

- (a) inimeste, loomade või taimede tervist või keskkonda ohustada võivad riskid;***
- (b) selliste riskide olemus, tõsidus ja ulatus, et tagada avaldamise proportsionaalsus asjaoludega;***

3. ~~Lõiked Ilma et see piiraks lõigete 1 ja 2 ei takista pädevatel asutustel avaldamast kohaldamist, avaldavad pädevad asutused~~ või **teevad** muul viisil üldsusele kättesaadavaks ~~tegema~~ ~~teavet~~ **teabe** üksikute ettevõtjate suhtes kohaldatud ametliku kontrolli tulemuste kohta eeldusel, et täidetud on järgmised tingimused:

- (a) asjaomasele ettevõtjale on enne avaldamist või kättesaadavaks tegemist antud võimalus esitada märkusi teabe kohta, mida pädev asutus kavatses avaldada või muul viisil üldsusele kättesaadavaks teha;
- (b) avaldatud või üldsusele muul viisil kättesaadavaks tehtud teabes võetakse arvesse asjaomase ettevõtja märkuseid või see avaldataks **samaaegselt ja** koos kõnealuste märkustega.

3a. Pädevad asutused tagavad, et kogu käesoleva artikli kohaselt avaldatud või üldsusele muul viisil kättesaadavaks tehtud teave on täpne ning kui see osutub hiljem ebatäpseks, parandatakse seda nõuetekohaselt. [ME 60]

II peatükk
Ametlik kontroll

Artikkel 8
Ametliku kontrolli üldised eeskirjad

1. ~~Liikmesriigid teevad~~ **Pädevad asutused viivad kõikide ettevõtjate suhtes läbi ametlikke kontroll** riskidest lähtuvalt ametliku kontrolli korrapäraselt ja asjakohase sagedusega, võttes arvesse [ME 61]
- (a) kindlakstehtud riske, mis on seotud:
- i) loomade ja kaupadega;
 - ii) ettevõtja kontrolli all toimuvate ~~tegevustega~~ **tegevuste ja võetavate ettevaatusabinõudega**; [ME 62]
 - iii) ettevõtja tegevuse toimumiskohaga;
 - iv) selliste toodete, protsesside, materjalide, **söödalisandite** või ainete kasutamisega, millel võib olla mõju ~~toidu~~ **toidu ohutusele ja tervislikkusele**, söödaohutusele, loomade tervisele või heaolule, ~~taimede tervisele või taimse paljundusmaterjali identsusele ja kvaliteedile ning geneetiliselt muundatud organismide ja taimekaitsevahendite puhul kahjulik mõju keskkonnale~~; [ME 63]

iv a) tarbijate võimaliku eksitamisega seoses toote laadi, kvaliteedi või sisuga ja/või ettevõtjalt saadud eksitava teabe tõttu tarbijatele võimaliku rahalise kaotuse tekitamisega; [ME 64]

iv a) protsessinõuetega vastavalt artikli 1 lõike 2 punktile j; [ME 65]

(b) ettevõtja varasemat tegevust seoses tema suhtes kohaldatud ametliku kontrolli ja artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade täitmisega; **[ME 66 ei puuduta eesti keeleversiooni]**

(c) artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade täitmise kontrollimiseks ettevõtja või ettevõtja taotluse peale kolmanda riigi tehtud enesekontrollide usaldusväärsust ja tulemusi; *Võimalikult palju tuleb ära kasutada sellistel enesekontrollidel põhineva teabe edastamist, nii et ettevõtjate koormus oleks võimalikult väike; [ME 67]*

(ca) tarbijate ootusi seoses toidu ja kauba laadi, kvaliteedi ja koostisega; [ME 68]

(d) kogu muud teavet võimaliku artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade rikkumise kohta.

(da) ettevõtjate kehtestatud ning sõltumatute ja tunnustatud sertifitseerimisasutuste poolt sertifitseeritud ja auditeeritud individuaalseid kvaliteeditagamissüsteeme.

[ME 69]

2. Pädevad asutused teevad ametlikku kontrolli regulaarselt ja sobiva sagedusega, et teha kindlaks võimalik artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade eiramine, *et kontrollida vastavust nõuete ja protsessi kriteeriumidele artikli 1 lõike 2 punkti j kohaselt*, võttes lisaks lõikes 1 osutatud kriteeriumidele arvesse IV jaotises osutatud haldusabi mehhanismide kaudu kõnealuse võimaliku eiramise kohta jagatud teavet ja kogu muud teavet, mis osutab sellisele võimalikule eiramisele. [ME 70]

2a. *Komisjonile antakse pädevus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 139, et kehtestada lõigetes 1 ja 2 osutatud kontrollide tegemiseks ühetaoline miinimumsagedus. Vajaduse korral kehtestatakse riskipõhine miinimumsagedus iga ametlikult kontrollitava toote, protsessi või toimingu kohta eraldi käesoleva määruse kohaselt.* [ME 71]

3. Enne teatavate loomade või kaupade turulelaskmist või liikumist tehtav ametlik kontroll, mille eesmärk on anda välja artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade kohane ametlik sertifikaat või ametlik kinnitus, mis on eeltingimuseks loomade või kaupade turulelaskmisele või liikumisele, tehakse kooskõlas:
- (a) artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadega;
 - (b) delegeeritud õigusaktidega, mille komisjon on vastu võtnud vastavalt artiklitele 15–24.
4. Ametlik kontroll tehakse ette hoiatamata, välja arvatud siis, kui:
- ~~(a) ettevõtjale peab ametlikust kontrollist ette teatama; [ME 72]~~
 - (b) ettevõtja on ametlikku kontrolli ise taotlenud. ***Selliselt väljakuulutatud kontroll ei asenda standardkontrolli ilma eelneva hoiatuseta. [ME 73]***
 - (ba) Tehakse audit, et kontrollida nõuete täitmist vastavalt artikli 1 lõike 2 punktile j. [ME 74]***

5. Ametliku kontrolli tegemisel tuleb nii palju kui võimalik püüda ~~minimeerida~~ ~~ettevõtjatele~~ **vähendada miinimumini ettevõtjatele** langevat ~~koormust~~ **halduskoormust ja ettevõtte töö häirimist, ilma see vähendaks kontrolli kvaliteeti; kui seetõttu tehakse sama ettevõtja suhtes samal perioodil erinevaid ametlikke kontrole, siis ühendab pädev asutus need kontrollid. Kui ettevõtjate suhtes rakendatakse erinevaid ametlikke kontrole, tagavad liikmesriigid koordineeritud lähenemisviisi eesmärgiga ühendada olemasolevad kontrollimeetmed.** [ME 75]
6. Pädevad asutused teevad ametlikku kontrolli sama hoolikalt olenemata sellest, kas asjaomased loomad ja kaubad:
- (a) on liidu turul kättesaadavad, olgu need pärit liikmesriigist, kus tehakse ametlikku kontrolli, või mõnest muust liikmesriigist;
 - (b) eksporditakse liidust;
 - (c) sisenevad liitu kolmandast riigist.
7. Kuivõrd see on ametliku kontrolli korraldamiseks rangelt vajalik, ~~võivad~~ **paluvad** sihtliikmesriigid ~~paluda~~ ettevõtjatel, kellele tuuakse teisest liikmesriigist loomi või kaupa, teatada kõnealuste loomade või kauba saabumisest. [ME 76]

Artikkel 9

*Ametliku kontrolli reguleerimisalasse kuuluvad isikud, protsessid, **tegevus ning meetodid ja tegevusvõtted** [ME 77]*

Kuivõrd see on artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade täitmise kindlakstegemiseks vajalik, teeb pädev asutus ametlikku kontrolli

- (a) loomade ja kaupade suhtes kõikides tootmis-, töötlemis-, **kaubanduslikuks muutmise** ja turustamisetappides; [ME 78]
- (b) selliste ainete, materjalide ja **või muude** objektide suhtes, mis võivad mõjutada loomade ja kaupade omadusi **või tervist**, kõikides tootmis-, töötlemis- ja turustamisetappides; [ME 79]
- (c) ettevõtja ja tema kontrolli all oleva tegevuse, tema valduste, **põllumajandusmaa** ja protsesside, kaupade ladustamise, transpordi ja kasutamise ning loomade pidamise suhtes. [ME 80]
- (ca) **kõik dokumendid, sh elektroonilised dokumendid, mis on seotud tegevuse või toimingutega, sealhulgas veoga.** [ME 81]

Artikkel 10

Ametliku kontrolli läbipaistvus

1. Pädevad asutused teevad ametlikku kontrolli võimalikult läbipaistvalt ja teevad üldsusele kättesaadavaks asjakohase ametliku kontrolli tegemise ja korraldamisega seotud teabe.

Nad tagavad lisaks korrapärase ja õigeaegse ~~vähemalt iga-aastase~~, järgmisi andmeid hõlmava teabe avaldamise:

- (a) ametliku kontrolli liik, kontrollide arv ja ***lõplik*** tulemus;
- (b) avastatud nõuete rikkumiste liik ja juhtumite arv;
- (c) ~~juhtumid~~ ***nende juhtumite liik ja arv***, mille puhul pädevad asutused võtsid artikli 135 kohaseid meetmeid;
- (d) ~~juhtumid~~ ***nende juhtumite liik ja arv***, mille puhul rakendati artiklis 136 osutatud karistusi. [ME 82]

2. Käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud eeskirjade ühetaoliseks rakendamiseks ~~näeb~~ **koostab** komisjon rakendusaktidega ette selles lõigus osutatud teabe avaldamise vormi ja ajakohastab seda vajaduse korral. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega **liikmesriikide jaoks asjakohased juhenddokumendid, sealhulgas ettepanek standardiseeritud aruandevormi kohta, mis igal juhul hõlmab nende juhenddokumentide avaldamist internetis.** [ME 83]
3. Pädevatel asutustel on õigus avaldada või muul viisil üldsusele kättesaadavaks teha teavet **viimase nelja** ametliku kontrolli tulemustel põhineva ettevõtja reitingu kohta, eeldusel, et täidetud on järgmised tingimused:
- (a) hindamiskriteeriumid on objektiivsed, läbipaistvad ja üldsusele kättesaadavad;
 - (b) rakendatakse asjakohast korda, et tagada hindamisprotsessi järjepidevus ja läbipaistvus.
- (ba) negatiivse tulemuse korral tehakse õigeaegselt järelkontrollid.** [ME 84]

- 3a. *Et võimaldada liikmesriikide hindamissüsteemide võrdlemist, võtab komisjon delegeeritud õigusaktidega ja sidusrühmadega konsulteerides vastu suunised, et kehtestada objektiivsed kriteeriumid, mis tehakse liikmesriikidele kättesaadavaks ja mida nad võivad vabatahtlikkuse alusel kasutada. [ME 85]*

Artikkel 11

Dokumenteeritud kontroll ja kontrollide tõendamise kord

1. Pädevad asutused teevad ametlikku kontrolli dokumenteeritud korras.

Kõnealune kord hõlmab II lisa II peatükis kehtestatud kontrollimenetluste valdkondi ja sisaldab üksikasjalikke juhiseid ametlikku kontrolli tegevate töötajate jaoks.

2. Pädevad asutused kehtestavad korra, millega tõendada nende poolt tehtava ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute järjepidevust ja tõhusust.

3. Pädevad asutused:

- (a) võtavad parandusmeetmeid, kui lõikes 2 sätestatud menetluse käigus on kindlaks tehtud puudused seoses ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute järjepidevuse ja tõhususega;
- (b) ajakohastavad vastavalt vajadusele lõikes 1 osutatud dokumenteeritud korda.

Artikkel 12

Ametliku kontrolli **registreerimine ja aruanded** [ME 86]

1. Pädev asutus ~~koostab~~ **registreerib ja dokumenteerib** iga tema poolt tehtud ametliku kontrolli kohta ~~aruande~~. **Pädev asutus koostab aruande tehtud kontrollide kohta, mille käigus on kindlaks tehtud käesoleva määruse või artikli 1 lõikes 2 osutatud sätete rikkumine.** [ME 87]

Kõnealused aruanded peavad sisaldama:

- (a) ametliku kontrolli eesmärgi kirjeldust;
 - (b) kohaldatud kontrollimeetodeid;
 - (c) ametliku kontrolli tulemusi;
 - (d) vajaduse korral meetmeid, mille rakendamist pädevad asutused asjaomaselt ettevõtjalt ametliku kontrolli tulemusel nõuavad.
2. Pädev asutus annab ametliku kontrolli läbinud ettevõtjale lõikega 1 ette nähtud aruande koopia.

3. Kui pädeva asutuse töötaja või esindaja peab ametliku kontrolli jaoks olema korrapäraselt või pidevalt ettevõtja valdustes, tuleb lõikes 1 osutatud aruandeid koostada piisavalt tihti, et pädevad asutused ja ettevõtja:
- (a) saaksid korrapäraselt teavet nõuete täitmise taseme kohta;
 - (b) saaksid viivitamata teavet ametliku kontrolli käigus kindlakstehtud puuduste või nõuete rikkumise kohta.
- 3a. *Piiripunkti ametlike kontrollide tulemused dokumenteeritakse artikli 54 lõike 2 punkti b kohaselt ühtses sisseveodokumendis. [ME 88]***

Artikkel 13

Ametlik kontroll, meetodid ja võtted

1. Pädevad asutused teevad ametlikku kontrolli, kasutades kontrollimeetodeid ja -võtteid, mis hõlmavad vastavalt vajadusele seiret, suunatud seiret, tõendamist, ülevaatusi, auditeid, proovide võtmist, analüüse, diagnoosimist ja uuringuid.
2. Ametlikud kontrollid peavad vastavalt vajadusele hõlmama: **[ME 89]**
 - (a) ettevõtjate poolt kehtestatud kontrollisüsteemide ja saadud tulemuste uurimist;
 - (b) ülevaatusi, mille käigus kontrollitakse:
 - i) esmaste tootjate rajatise ja muid ettevõtteid, sealhulgas nende ümbrust, valduseid, kontoriruumi, seadmeid, sisseseadeid ja masinaid, transpordivahendeid ning loomi ja kaupu;
 - ii) tooraineid, koostisosasid, abiaineid ning muid kaupade ettevalmistamiseks ja tootmiseks või loomade söötmiseks või pidamiseks kasutatavaid tooteid;

ii a) toiduga kokkupuutuvaid materjale; [ME 90]

- iii) pooltooteid;
 - iv) puhastus- ja hooldusvahendeid ja -menetlusi ning taimekaitsevahendeid;
 - v) märgistamist, esitlemist ja reklaamimist;
- (c) ettevõtjate valduste hügieenitingimuste kontrollimist;
- (d) hea tootmistava (GMP), hea hügieenitava (GHP), hea põllumajandustava ning ohuanalüüsi ja kriitiliste kontrollipunktide süsteemi (HACCP) menetluste hindamist;
- (e) selliste dokumentide, *jälgitavusandmike* ja muude andmike uurimist, mis võivad olla vajalikud artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade täitmise hindamiseks;
- [ME 91]**
- (f) vestlusi ettevõtjate ja nende töötajatega;
- (g) ettevõtjate mõõteinstrumentide näitude registreerimist;
- (h) pädeva asutuse oma instrumentidega tehtud kontrolli eesmärgiga kontrollida ettevõtjate poolt tehtud mõõtmisi;
- (i) mis tahes muid tegevusi, mida on vaja nõuete rikkumise kindlakstegemiseks.

- 2a. *Ametlike kontrollide läbiviimist käsitlevate eeskirjade puhul võetakse alati arvesse mitte ainult võimalikke terviseriske, vaid ka tarbijate ootusi toidu koostise suhtes ja pettuste tõenäosust. [ME 326]*

Artikkel 14

Ettevõtjate kohustused

1. Niivõrd kui see on vajalik ametliku kontrolli tegemiseks või muude ametlike toimingute läbiviimiseks, peavad ettevõtjad andma pädevate asutuste taotluse korral nende töötajatele **ja artiklis 25 kehtestatud ametlike kontrollide alaste eripädevuste delegeerimise korral delegeeritud asutuste töötajatele** juurdepääsu ettevõtja: [ME 92]
 - (a) valdustele;
 - (b) elektroonilistele teabehaldussüsteemidele;
 - (c) loomadele ja kaupadele;
 - (d) **nende asjaomastele** dokumentidele ja muule asjakohasele teabele, **sealhulgas võimalike enesekontrollide tulemustele, mis on kõnealuse kontrolli või toimingu teostamiseks asjakohased, ning artikli 13 lõikes 2 nimetatud kontrolliobjektidele. Iga ettevõtja peab suutma nimetada vähemalt kõiki ettevõtjaid, kes talle tarnivad, ning kõiki ettevõtjaid, kellele tema tarnib.** [ME 93]

2. Ametliku kontrolli tegemise ja muude ametlike toimingute läbiviimise ajal abistavad ettevõtjad pädevate asutuste *ja volitatud isikute* töötajaid *artikli 25 kohaselt* nende tööülesannete *kontrolliülesannete* täitmisel. *Ettevõtjad annavad pädevatele asutustele piisavas koguses tasuta proove.* [ME 94]
3. Saadetise eest vastutav ettevõtja:
 - (a) teeb pädevate asutustega igati koostööd, et tagada ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute tõhusus;
 - (b) teeb kogu saadetisega seotud *nõutud* teabe *viivitamata* kättesaadavaks paberil või elektrooniliselt. [ME 95]
4. Komisjon võib rakendusaktidega sätestada eeskirjad, mis käsitlevad
 - (a) pädevate asutuste *ja artiklis 25 osutatud volitatud isikute* juurdepääsu lõike 1 punktis b osutatud elektroonilistele teabehaldussüsteemidele; [ME 96]
 - (b) lõikes 3 osutatud koostööd ettevõtjate ja pädevate asutuse vahel.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 15

Erieeskirjad ametliku kontrolli kohta ja meetmete kohta, mida pädevad asutused peavad võtma seoses inимtoiduks ette nähtud loomsete saaduste tootmisega

-1. *Ametlikud kontrollid, mida viiakse läbi eesmärgiga kontrollida artikli 1 lõikes 2 osutatud selliste eeskirjade järgimist, mis käsitlevad inимtoiduks ette nähtud loomseid saadusi, hõlmavad alati määrustes (EÜ) nr 852/2004¹, (EÜ) nr 853/2004 ja (EÜ) nr 1069/2009 sätestatud kohaldavate nõuete täitmise kontrollimist ning vajaduse korral vähemalt järgmist:*

- (a) tootmisruumide ja sisseseade ehitus ja hooldus;*
- (b) isiklik hügieen;*
- (c) kriitiliste kontrollpunktide (HACCP) põhimõtetel põhinevad menetlused;*
- (d) enesekontrollimenetlused;*
- (e) kehtivate nõuete täitmise kontrollimine töötajate poolt;*
- (f) ettevõtja andmete ning toidu, sööda ja muu ettevõttesse siseneva ja sealt väljuva aine või materjali saatedokumendid;*
- (g) kõikide pettustele viitavate tõendite arvestamine;*

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 852/2004 toiduainete hügieeni kohta (EÜT L 139, 30.4.2004, lk 1).

1. ~~Lihatootmise ametlik kontroll peab hõlmama~~ ***Lõikes 1 osutatud ametlikud kontrollid, mida viiakse läbi seoses lihatootmisega, hõlmavad*** järgmist:
- (a) ~~loomade tervise ja heaolu kontroll ametliku veterinaararsti poolt või tema~~ ***või ametliku veterinaararsti vastutusel enne tapmist töötava veterinaararsti abi läbiviidud kontroll;***
 - (b) ***ametliku veterinaararsti või ametliku veterinaararsti vastutusel töötava veterinaararsti abi poolt läbi viidud*** ametlik kontroll tapamajas, ~~lihalõikusettevõttes~~ ***lihalõikus-*** ja ***töötlemisettevõttes ja*** ulukiliha ~~käitlemisettevõttes ametliku veterinaararsti poolt või tema vastutusel~~, et kontrollida vastavust nõuetele, mida kohaldatakse järgmise suhtes:
 - i) lihatootmise hügieen;
 - ii) veterinaarravimijääkide esinemine inimtoiduks ette nähtud loomsetes saadustes;
 - iii) loomsete kõrvalsaaduste ja määratletud riskiteguriga materjali käitlemine ja kõrvaldamine;
 - iv) loomade tervis ja heaolu.

1a. Lõikes 2 osutatud ametlike kontrollide puhul:

- (a) vähemalt üks ametlik veterinaararst on kohal nii tapaeelse kui ka -järgse kontrolli ajal ning ulukiliha töötlemise ettevõtetes tapajärgse kontrolli ajal;*
- (b) ametlik veterinaararst või ametliku veterinaararsti abi on kohal lõikamishoonetes, kus liha töödeldakse, nii sageli, kui see on vajalik käesoleva määruse eesmärkide saavutamiseks.*

1b. Lõikes 2 osutatud ametlike kontrollide põhjal artikli 135 kohaselt ette nähtud tegevused ja meetmed, mis on seotud loomadega, nende heaoluga ja liha sihtkohaga, võetakse ametliku veterinaararsti poolt või tema vastutusel.

2. Komisjonile antakse kooskõlas artikliga 139 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte erieeskirjade kohta, mis käsitlevad inimtoiduks ette nähtud loomsete saaduste ja selliste saaduste tootmise jaoks ette nähtud loomade ametlikku kontrolli, et kindlaks teha vastavus kõnealuste toodete ja loomade suhtes kohaldatavatele artikli 1 lõike 2 punktides a, c, d ja e osutatud eeskirjadele, ning pädevate asutuste poolt pärast ametlikku kontrolli võetavaid meetmeid. Kõnealuste delegeeritud õigusaktidega tuleb ette näha eeskirjad, mis käsitlevad järgmist:
- (a) pädevate asutuste konkreetsed vastutusalad ja ülesanded lisaks neile, mis on ette nähtud lõikega 1 ning artiklitega 4, 8 ja 9, artikli 10 lõikega 1, artiklitega 11, 12, 13, artikli 34 lõigetega 1 ja 2 ja artikliga 36;
 - (b) ühetaolised erinõuded ametliku kontrolli tegemise kohta ja sellise kontrolli ühetaoline miinimumsagedus, võttes lisaks artikli 8 lõikes 1 osutatud kriteeriumidele arvesse iga loomse saaduse puhul esinevaid eriohte ja -riske ning protsesse, mida see läbib;

- (c) juhtumid ja tingimused, mille puhul võivad tapamajade töötajad ~~osaleda ametlikus kontrollis~~, *kellel on asjakohane kvalifikatsioon ja koolitus ning kes töötavad ametliku veterinaararsti kontrolli all üksuses, mis on eraldiseisev ja sõltumatu ettevõtte tootmisüksustest, võivad abistada ametlikku veterinaararsti lõikes 2 osutatud linnu- ja jäneseliha tootmise ametlikul kontrollimisel, ning selle hindamiseks kasutatavate testide väljatöötamine ja kohaldamine;*
- (d) juhtumid, mille korral pädev asutus peab võtma seoses teatava nõuete rikkumisega ühe või mitu artikli 135 lõikes 2 osutatud meetet või meetmeid lisaks nimetatud lõikega ette nähtud meetmetele;
- (e) kriteeriumid, millega määratakse riskianalüüsist lähtudes kindlaks, ~~millal ei ole ametlikul veterinaararstil vaja olla kohal tapamajas~~ *ametliku veterinaararsti ametliku kontrolliülesannete tingimused ja sagedus madala tootlikkusega tapamajades ja ulukiliha käitlemisettevõttes lõikes 1 osutatud ametliku kontrolli ajal käitlemisettevõtetes, järgides lõike 1a punktis a kehtestatud miinimumnõuet.*

Riskide korral, mida ei saa tõhusalt vähendada ilma ühiste kriteeriumideta, mis on kehtestatud ametliku kontrolli suhtes või pärast kõnealust ametlikku kontrolli pädevate asutuste poolt võetavate meetmete suhtes, ning kui see on tungiva kiireloomulisuse tõttu vajalik, kohaldatakse käesoleva lõike kohaselt vastuvõetud delegeeritud õigusaktide suhtes artiklis 140 sätestatud korda.

3. Komisjon võtab lõikes 2 osutatud delegeeritud õigusakte vastu võttes arvesse järgmisi asjaolusid:

(a) kogemusi, mida *pädevad asutused ja* toidukäitlejad on saanud määruse (EÜ) nr 852/2004 artiklis 5 osutatud menetluste kohaldamisel;

(b) teaduse ja tehnika arengut;

~~(c) tarbijate ootusi toidu koostise suhtes ja muutusi toidutarbimise harjumustes;~~

(d) liha ja muude inimtoiduks ettenähtud loomsete saadustega seotud inimeste ja loomade terviseriske.

(da) kõikide pettustele viitavate tõendite arvestamine;

4. Niivõrd, kui see ei takista saavutada inimtoiduks ette nähtud loomsete saaduste ja selliste saaduste tootmise jaoks ette nähtud loomade suhtes kohaldatavate artikli 1 lõike 2 punktides a, c, d ja e osutatud eeskirjade eesmärgi, mis on seotud inimeste ja loomade tervisega, võtab komisjon lõikega 2 ette nähtud delegeeritud õigusakte vastu võttes arvesse järgmisi asjaolusid:
- (a) vajadust, ***et hõlbustada delegeeritud õigusaktide õigusaktid oleksid vastavuses väikeettevõtete laadi ja suurusega, et tagada nende tulemuslik kohaldamine väikeettevõtetes; [ME 97]***
 - (b) vajadust võimaldada jätkuvalt kasutada tavapäraseid meetodeid toidu kõikides tootmis-, töötlemis- või turustamisetappides;
 - (c) selliste toiduainetööstuste vajadusi, mis asuvad piirkondades, kus kehtivad geograafilised eripiirangud.

Artikkel 16

Üksikasjalikud eeskirjad ametliku kontrolli kohta ja meetmete kohta, mida pädevad asutused peavad võtma seoses teatavate toidus ja söödas esinevate ainete jääkidega

Komisjonile antakse kooskõlas artikliga 139 õigus võtta vastu ~~delegeeritud õigusakte~~ **seadusandlikke ettepanekuid** eeskirjade kohta, mis käsitlevad ametlikku kontrolli, mida tehakse selleks, et kontrollida, kas järgitakse artikli 1 lõike 2 punktis a osutatud eeskirju, mida kohaldatakse teatavate ainete suhtes, mille kasutamine põllukultuuride ja loomade või toidu ja sööda tootmise või käitlemise puhul võib põhjustada nende ainete jääkide esinemist toidus või söödas, ning pärast ametlikku kontrolli pädevate asutuste poolt võetavate meetmete kohta. Kõnealustes ~~delegeeritud õigusaktides~~ **seadusandlikes ettepanekutes** tuleb arvesse võtta vajadust tagada ametliku kontrolli miinimumtase, et hoida ära kõnealuste ainete kasutamine artikli 1 lõike 2 punktis a osutatud eeskirju rikkudes, ja nendega tuleb ette näha eeskirjad, mis käsitlevad järgmist: [ME 327]

- (a) ühetaolised erinõuded ametliku kontrolli tegemise kohta ja sellise kontrolli ühetaoline miinimumsagedus, võttes lisaks artikli 8 lõikes 1 osutatud kriteeriumidele arvesse lubamatute ainete ja lubatud ainete lubamatu kasutamisega seotud eriohte ja -riske;

- (b) artikliga 108 ette nähtud kriteeriumidele ja sisule lisaks täiendavad erikriteeriumid ja täiendav erisisu artikli 107 lõikes 1 sätestatud mitmeaastase riikliku kontrollikava asjaomaste osade ettevalmistamiseks;
- (c) juhtumid, mille korral pädev asutus peab võtma seoses teatava nõuete rikkumisega ühe või mitu artikli 135 lõikes 2 osutatud meedet või meetmeid lisaks nimetatud lõikega ette nähtud meetmetele.

Artikkel 17

Üksikasjalikud eeskirjad ametliku kontrolli kohta ja meetmete kohta, mida pädevad asutused peavad võtma seoses loomade, loomsete saadustega, ~~ja loomse paljundusmaterjali, loomsete kõrvalsaaduste ja loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodetega~~ **paljundusmaterjaliga**

[ME 98]

1. *Ametlikud kontrollid seoses loomadega hõlmavad*

- a) *inimeste ja loomade tervist ohustavate bioloogiliste ja keemiliste ohtude eest kaitsvate meetmete kontrollimist;*
- b) *loomakaitsemeetmete kontrollimist, ilma et see piiraks artikli 18 sätete kohaldamist;*
- c) *tauditõrje- või -likvideerimismeetmete kontrollimist. [ME 99]*

2. Komisjonile antakse kooskõlas artikliga 139 õigus võtta vastu ~~delegeeritud õigusakte~~ *seadusandlikke ettepanekuid* eeskirjade kohta, mis käsitlevad loomade, loomsete saaduste, loomse paljundusmaterjali, loomsete kõrvalsaaduste ja loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete ametlikku kontrolli, et kontrollida, kas järgitakse artikli 1 lõike 2 punktides d ja e osutatud liidu eeskirju, ning pädevate asutuste poolt pärast ametlikku kontrolli võetavaid meetmeid. Kõnealustes ~~delegeeritud õigusaktides~~ *seadusandlikes ettepanekutes* tuleb arvesse võtta loomade, loomsete saaduste ja loomse paljundusmaterjaliga seotud loomade terviseriske ja loomsete kõrvalsaaduste ja loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodetega seotud inimeste ja loomade terviseriske, ja nendega tuleb ette näha eeskirjad, mis käsitlevad järgmist: [ME 100]
- (a) pädevate asutuste konkreetsed vastutusalad ja ülesanded lisaks neile, mis on ette nähtud artiklitega 4, 8 ja 9, artikli 10 lõikega 1, artiklitega 11, ja 12, 13, ning artikli 34 lõigetega 1 ja 2 ja artikliga 36; [ME 101]
- (b) ühetaolised erinõuded ametliku kontrolli tegemise kohta ja sellise kontrolli ühetaoline miinimumsagedus, võttes lisaks artikli 8 lõikes 1 osutatud kriteeriumidele arvesse vajadust vähendada loomatervisele tulenevaid eriohte ja -riske ametliku kontrolli abil, mille eesmärk on kontrollida, kas järgitakse artikli 1 lõike 2 punkti d kohaselt sätestatud taudiennetus- ja tauditõrjemeetmed.

- (c) juhtumid, mille korral pädev asutus peab võtma seoses teatava nõuete rikkumisega ühe või mitu artikli 135 lõikes 2 osutatud meedet või meetmeid lisaks nimetatud lõikega ette nähtud meetmetele.

Artikkel 18

Erieeskirjad ametliku kontrolli kohta ja meetmete kohta, mida pädevad asutused peavad võtma seoses loomade heaolunõuetega

1. **Peale artiklis 8 osutatud ametliku kontrolli üldiste eeskirjade hõlmab** ametlik kontroll, mille eesmärk on kontrollida, kas järgitakse eeskirju, mis käsitlevad loomade vedamise korral kohaldatavaid loomade heaolunõudeid, ~~hõlmab~~ järgmist: **[ME 102]**
- (a) liikmesriikide ja kolmandate riikide vaheliste pikkade teekondade korral enne laadimist tehtav ametlik kontroll, et kontrollida loomade transpordikõlblikkust;

- (b) liikmesriikide ja kolmandate riikide vaheliste pikkade teekondade korral tuleb enne muude koduhobuslaste kui registreeritud hobuslaste ja koduloomadena peetavate veiste, lammaste, kitsede ja sigade vedamist teha:
- i) teekonnalehtede ametlik kontroll, et kontrollida, kas teekonnaleht on tegelikkust arvestav ja vastavuses määrusega (EÜ) nr 1/2005;
 - ii) ametlik kontroll, mille eesmärk on teha kindlaks, kas teekonnalehel märgitud vedajal on kehtiv vedaja luba ja pika teekonna transpordivahendi vastavussertifikaat ning autojuhi ja saatjate kehtivad pädevustunnistused;

- (c) artikli 57 lõike 1 kohastes piirpunktides ja väljumispunktides:
- i) transporditavate loomade tervisliku seisundi ja transpordivahendite ametlik kontroll, *et kontrollida kooskõla määruse (EÜ) nr 1/2005 I lisa II peatükiga ning vajaduse korral VI peatükiga*; [ME 103]
 - ii) ametlik kontroll, mille eesmärk on teha kindlaks, kas vedaja järgib kohaldatavaid rahvusvahelisi kokkuleppeid, *kaasa arvatud rahvusvahelistel vedudel tagatava loomade kaitse Euroopa konventsiooni*, tal on kehtiv vedaja luba ja autojuhi ja saatjate kehtivad pädevustunnistused; [ME 104]
 - iii) ametlik kontroll, mille eesmärk on kontrollida, kas koduhobuslased ja koduloomadena peetavad veised, lambad, kitsed ja sead on olnud pikal teekonnal või on teel pikale teekonnale.
- iii a) kui pärast ametlikke kontrolle käesoleva lõike punkti c alapunkti i kohaselt on loomad pädeva asutuse arvates transportimiseks sobimatus seisus, laaditakse nad maha, neile antakse vett, neid toidetakse ja neil lastakse puhata ning neile antakse vajaduse korral veterinaarabi, kuni nad on teekonna jätkamiseks sobivas seisus.* [ME 105]

(ca) pikkade teekondade puhul liikmesriikide vahel ja kolmandatesse riikidesse tehakse ametlikke kontrole pika teekonna mis tahes etapil nõuetekohase pistelise või sihtvalimiga kontrolli näol, et veenduda, kas esitatud teekonnakestused on realistlikud ja teekond vastab määruse (EÜ) nr 1/2005 nõuetele, ja eelkõige veenduda, kas sõidu- ja puhkeajad vastavad määruse (EÜ) nr 1/2005 I lisa V peatükis toodud püürnormidele. [ME 106]

2. Kui artikli 1 lõike 2 punktis f osutatud eeskirjade kohaselt on nõutav, et tuleb täita teatavaid loomade heaolu standardeid, mida ei saa kvantifitseerida, või kui kõnealuste eeskirjade kohaselt on nõutav, et tuleb järgida teatavaid tavaid, millest kinnipidamist ei saa artiklis 13 osutatud ametlike kontrollimeetmete ja -võtetega tõhusalt kontrollida, võib ametlik kontroll, mille eesmärk on kontrollida kõnealuste eeskirjade järgimist, hõlmata loomade heaolu eriindikaatorite kasutamist sellistel juhtudel ja sellistel tingimustel, mis sätestatakse lõike 3 punkti f kohaselt.

3. Komisjonile antakse kooskõlas artikliga 139 õigus võtta vastu ~~delegeeritud õigusakte~~ *seadusandlikke ettepanekuid* sellise ametliku kontrolli tegemise kohta, mille eesmärk on kontrollida artikli 1 lõike 2 punktis f osutatud liidu eeskirjade järgimist.
- Kõnealustes ~~delegeeritud õigusaktides~~ *seadusandlikes ettepanekutes* võetakse arvesse loomade heaoluriske, mis on seotud põllumajandustegevusega ja loomade vedamise, hukkamise või surmamisega, ja nendega tuleb näha ette eeskirjad, mis käsitlevad järgmist: [ME 107]
- (a) pädevate asutuste konkreetset vastutusalad ja ülesanded lisaks neile, mis on ette nähtud lõikega 1 ning artiklitega 4, 8 ja 9, artikli 10 lõikega 1, *ja* artiklitega 11, 12, *ja* 13, artikli 34 lõigetega 1 ja 2 ja artikliga 36; [ME 108]
 - (b) ühetaolised erinõuded ametliku kontrolli tegemise kohta ja sellise kontrolli ühetaoline miinimumsagedus, võttes lisaks artikli 8 lõikes 1 osutatud kriteeriumidele arvesse loomaliigi ja transpordivahendiga seotud riski ning vajadust vältida nõuete rikkumist ja vähendada loomade kannatusi;
 - (c) juhtumid, mille korral pädev asutus peab võtma seoses teatava nõuete rikkumisega ühe või mitu artikli 135 lõikes 2 osutatud meetet või meetmeid lisaks nimetatud lõikega ette nähtud meetmetele;

- (d) loomade heaolunõuete kontrollimine piiripunktis ja väljumispunktis ja selliste väljumispunktide suhtes kohaldatavate miinimumnõuete kontrollimine;
- (e) erikriteeriumid ja -tingimused IV jaotisega ette nähtud haldusabi mehhanismide kasutamiseks;
- (f) juhtumid ja tingimused, mille puhul ~~veivad~~ ***hõlmavad*** ametlikud kontrollid, mille eesmärk on kontrollida loomade heaolunõuete järgimist, ~~hõlmata~~ loomade heaolu eriindikaatorite kasutamist, mis põhinevad mõõdetavatel tulemuskriteeriumidel, ja selliste indikaatorite väljatöötamist teaduslike ja tehniliste tõendite alusel. [ME 109]

Artikkel 19

Erieeskirjad ametliku kontrolli kohta ja meetmete kohta, mida pädevad asutused peavad võtma seoses taimetervisega

Komisjonile antakse kooskõlas artikliga 139 õigus võtta vastu ~~delegeeritud õigusakte~~ **seadusandlikke ettepanekuid** eeskirjade kohta, mis käsitlevad taimede, taimsete saaduste ja muude objektide suhtes kohaldatavat ametlikku kontrolli, mille eesmärk on teha kindlaks, kas kõnealused tooted vastavad artikli 1 lõike 2 punktis g osutatud eeskirjadele, ning pädevate asutuste poolt pärast kõnealust ametlikku kontrolli võetavaid meetmeid. Kõnealustes ~~delegeeritud õigusaktides~~ **seadusandlikes ettepanekutes** võetakse arvesse taimedele, taimsetele saadustele ja muudele objektidele teatavatest taimekahjustajatest või ettevõtjatest tulenevaid taimeterviseriske, ja nendega tuleb ette näha eeskirjad, mis käsitlevad järgmist: **[ME 328]**

- (a) pädevate asutuste konkreetsed vastutusalad ja ülesanded lisaks neile, mis on ette nähtud artiklitega 4, 8 ja 9, artikli 10 lõikega 1, artiklitega 11, 12, 13, artikli 34 lõigetega 1 ja 2 ja artikliga 36;

- (b) ühetaolised erinõuded sellise ametliku kontrolli tegemise kohta, mida kohaldatakse teatavate artikli 1 lõike 2 punkti g reguleerimisalasse kuuluvate taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liitu toomise ja liidus liikumise suhtes, ja kõnealuse ametliku kontrolli ühetaoline miinimumsagedus, võttes lisaks artikli 8 lõikes 1 osutatud kriteeriumidele arvesse taimede tervisele tulenevaid eriohte ja -riske, mis on seotud teatava päritoluga või teatavast lähtekohast pärit teatavate taimede, taimsete saaduste ja muude objektidega;
- (c) sellise ametliku kontrolli ühetaoline sagedus, mida pädevad asutused kohaldavad ettevõtjate suhtes, kellel on õigus anda välja taimepassi kooskõlas määruse (EL) nr .../...⁺ artikli 79 lõikega 1, võttes arvesse lisaks artikli 8 lõikes 1 osutatud kriteeriumidele ka seda, kas kõnealused ettevõtjad on nende toodangu hulka kuuluvate taimede, taimsete saaduste ja muude objektide puhul rakendanud taimetervislike riskide juhtimise kava, millele on osutatud määruse (EL) nr .../...⁺ artiklis 86;
- (d) juhtumid, mille korral pädev asutus peab võtma seoses teatava nõuete rikkumisega ühe või mitu artikli 135 lõikes 2 osutatud meetet või meetmeid lisaks nimetatud lõikega ettenähtud meetmetele.

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete määruse number.

Artikkel 20

Erieeskirjad ametliku kontrolli kohta ja meetmete kohta, mida pädevad asutused peavad võtma seoses taimse paljundusmaterjaliga

Komisjonile antakse kooskõlas artikliga 139 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte eeskirjade kohta, mis käsitlevad taimse paljundusmaterjali suhtes kohaldatavat ametlikku kontrolli, mille eesmärk on kontrollida kõnealuste toodete vastavust artikli 1 lõike 2 punktis h osutatud eeskirjadele, ning pädevate asutuste poolt pärast kõnealust ametlikku kontrolli võetavaid meetmeid. Kõnealuste delegeeritud õigusaktidega tuleb ette näha eeskirjad, mis käsitlevad järgmist:

- (a) — pädevate asutuste konkreetsed vastutusalad ja ülesanded lisaks neile, mis on ette nähtud artiklitega 4, 8 ja 9, artikli 10 lõikega 1, artiklitega 11, 12, 13, artikli 34 lõigetega 1 ja 2 ja artikliga 36;
- (b) — ühetaolised erinõuded ametliku kontrolli tegemise kohta, võttes lisaks artikli 8 lõikes 1 osutatud kriteeriumidele arvesse riske, mis on seotud teatavate taimse paljundusmaterjali kategooriate, perekondade või liikide tervise, identsuse, kvaliteedi ja jälgitavusega;
- (c) — erikriteeriumid ja tingimused IV jaotisega ette nähtud haldusabi mehhanismide kasutamiseks;
- (d) — juhtumid, mille korral pädev asutus peab võtma seoses teatava nõuete rikkumisega ühe või mitu artikli 135 lõikes 2 osutatud meetet või meetmeid lisaks nimetatud lõikega ette nähtud meetmetele. [ME 110]

Artikkel 21

Erieeskirjad ametliku kontrolli kohta ja meetmete kohta, mida pädevad asutused peavad võtma seoses GMO-de ja geneetiliselt muundatud toidu ja söödaga

Komisjonile antakse kooskõlas artikliga 139 õigus võtta vastu ~~delegeeritud õigusakte~~ **seadusandlikke ettepanekuid** eeskirjade kohta, mis käsitlevad GMO-de ja geneetiliselt muundatud toidu ja sööda suhtes kohaldatavat ametlikku kontrolli, mille eesmärk on kontrollida artikli 1 lõike 2 punktides a, b ja c osutatud eeskirjade järgimist, ning pädevate asutuste poolt pärast kõnealust ametlikku kontrolli võetavaid meetmeid. Kõnealustes ~~delegeeritud õigusaktides~~ **seadusandlikes ettepanekutes** tuleb arvesse võtta vajadust tagada ametliku kontrolli miinimumtase, et hoida ära tegevus, mis ei ole kõnealuste eeskirjadega kooskõlas, ja nendega tuleb ette näha eeskirjad, mis käsitlevad järgmist: **[ME 111]**

- (a) pädevate asutuste konkreetsed vastutusalad ja ülesanded lisaks neile, mis on ette nähtud artiklitega 4, 8 ja 9, artikli 10 lõikega 1, artiklitega 11, 12, 13, artikli 34 lõigetega 1 ja 2 ja artikliga 36;
- (b) ühetaolised erinõuded sellise ametliku kontrolli tegemise kohta ja selle ühetaoline miinimumsagedus, mida kohaldatakse järgmise suhtes:

- i) selliste GMOde ja geneetiliselt muundatud toidu ja sööda olemasolu turul, millele ei ole antud luba kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/18/EÜ¹ või määrusega (EÜ) nr 1829/2003;
 - ii) GMOde kasvatamine ja direktiivi 2001/18/EÜ artikli 13 lõike 2 punktis e ja määruse (EÜ) nr 1829/2003 artikli 5 lõikes 5 ja artikli 17 lõikes 5 osutatud seirekava nõuetekohane kohaldamine, ***kaasa arvatud miinimummeetmed võimalike tervisele, loomatervisele ja keskkonnale avaldatavate mõjude seireks ja järelevalveks***; [ME 112]
 - iii) geneetiliselt muundatud mikroorganismide kasutamine suletud keskkonnas;
 - iii a) miinimummeetmed seoses kontrollide ja aruandlusega, mille eesmärk on hoida ära GMOde tahtmatut sattumist toidusse vastavalt direktiivi 2001/18/EÜ artiklile 26a.*** [ME 113]
- (c) juhtumid, mille korral pädev asutus peab võtma seoses teatava nõuete rikkumisega ühe või mitu artikli 135 lõikes 2 osutatud meetet või meetmeid lisaks nimetatud lõikega ettenähtud meetmetele.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. märtsi 2001. aasta direktiiv 2001/18/EÜ geneetiliselt muundatud organismide tahtliku keskkonda viimise kohta ja nõukogu direktiivi 90/220/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (EÜT L 106, 17.4.2001, lk 1).

Artikkel 22

Erieeskirjad ametliku kontrolli kohta ja meetmete kohta, mida pädevad asutused peavad võtma seoses taimekaitsevahenditega

Komisjonile antakse kooskõlas artikliga 139 õigus võtta vastu ~~delegeeritud õigusakte~~ **seadusandlikke ettepanekuid** sellise ametliku kontrolli tegemise kohta, mille eesmärk on kontrollida artikli 1 lõike 2 punktis i osutatud **liidu** eeskirjade järgimist. [ME 114]

Kõnealustes ~~delegeeritud õigusaktides~~ **seadusandlikes ettepanekutes** tuleb arvesse võtta riske, mida taimekaitsevahendid võivad endast kujutada inimeste ja loomade tervisele või keskkonnale, ja nendega nähakse ette eeskirjad, mis käsitlevad järgmist: [ME 115]

- (a) pädevate asutuste konkreetsed vastutusalad ja ülesanded lisaks neile, mis on ette nähtud artiklitega 4, 8 ja 9, artikli 10 lõikega 1, artiklitega 11, 12, 13, artikli 34 lõigetega 1 ja 2 ja artikliga 36;
- (b) ühetaolised erinõuded sellise ametliku kontrolli tegemise kohta ja nende ühetaoline miinimumsagedus, mida kohaldatakse taimekaitsevahendite tootmise, turulelaskmise, liitu sisenemise, märgistamise, pakendamise, transpordi, hoiustamise, **paralleelkaubanduse** ja kasutamise suhtes, võttes lisaks artikli 8 lõikes 1 osutatud kriteeriumidele arvesse vajadust tagada taimekaitsevahendite kasutamine ohutult ja säästvalt ning võidelda selliste toodete ebaseadusliku kaubanduse vastu; [ME 116]

- (c) ühetaolised erinõuded pestitsiididega töötlemise seadmete kontrolli kohta ja selle ühetaoline miinimumsagedus:
- (ca) *ühtsed erinõuded registri või andmebaasi loomiseks tootmise, pakendamise ja ladustamise kohta; [ME 117]*
- (d) juhtumid, mille korral pädev asutus peab võtma seoses teatava nõuete rikkumisega ühe või mitu artikli 135 lõikes 2 osutatud meetet või meetmeid lisaks nimetatud lõikega ette nähtud meetmetele;
- (e) sertifitseerimissüsteemide väljatöötamine, et aidata pädevatel asutustel teha pestitsiididega töötlemise seadmete kontrolli;
- (f) teabe kogumine taimekaitsevahendite põhjustatud mürgistuskahtluse juhtude kohta ning asjakohane seire ja aruanded;
- (g) teabe kogumine võltsitud taimekaitsevahendite ja taimekaitsevahendite ebaseadusliku kaubanduse kohta ning asjakohane seire ja aruanded.

Artikkel 23

Erieeskirjad ametliku kontrolli kohta ja meetmete kohta, mida pädevad asutused peavad võtma seoses mahepõllumajanduslike toodetega ning kaitstud päritolunimetuste, geograafiliste tähistega ja garanteeritud traditsiooniliste toodetega

1. Komisjonile antakse kooskõlas artikliga 139 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte eeskirjade kohta, mis käsitlevad ametlikku kontrolli, mille eesmärk on kontrollida artikli 1 lõike 2 punktides j ja k osutatud eeskirjade järgimist, ning pädevate asutuste poolt pärast kõnealust ametlikku kontrolli võetavaid meetmeid.
2. ~~Seoses~~ **Komisjonile antakse kooskõlas määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 27 lõikega 2 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad artikli 1 lõike 2 punktis j osutatud eeskirjadega tuleb lõikes 1 osutatud eeskirjade täitmise kontrollimist ning pädevate asutuste meetmeid pärast kõnealust ametlikku kontrolli. Kõnealuste delegeeritud õigusaktidega ette näha tuleb sätestada eeskirjad, mis käsitlevad milles käsitletakse järgmist: [ME 118]**

- (a) *ettevõtjate*, pädevate asutuste, *volitatud isikute* konkreetsed vastutusalad ja ülesanded *määruse (EÜ) nr 834/2007 sätete järgimise tagamiseks* lisaks neile, mis on ette nähtud artiklitega 4, 8 ja 9, artikli 10 lõikega 1, artiklitega 11–13, artikli 34 lõigetega 1 ja 2 ja artikliga 36 ning volitatud isikute heakskiitmise ja järelevalve puhul lisaks neile, mis on ette nähtud artiklitega 25, 29, 30 ja 32;
[ME 119]
- (b) riskihindamise, ametliku kontrolli sageduse kindlaksmääramise ja vajaduse korral proovide võtmise puhul nõuded lisaks artikli 8 lõikes 1 osutatud nõuetele, võttes arvesse rikkumiste esinemise riski;
- (c) selliste ametliku kontrolli miinimumsagedus, mida tehakse nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 2 punktis d määratletud ettevõtjate suhtes, ning juhtumid ja tingimused, mille puhul tuleb teatavad ettevõtjad vabastada teatavast ametlikust kontrollist;
- (d) ametliku kontrolli meetodid ja võtted lisaks artiklis 13 ja artikli 33 lõiges 1–5 osutatud meetoditele ja võtetele ning erinõuded sellise ametliku kontrolli suhtes, mille eesmärk on tagada mahepõllumajanduslike toodete jälgitavus kõikides tootmis-, ettevalmistus- ja turustusetappides ja kontrollida artikli 1 lõike 2 punktis j osutatud eeskirjade järgimist;

- (e) kriteeriumid lisaks artikli 135 lõikes 1 ja määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 30 lõikes 1 osutatud kriteeriumidele meetmete kohta, mida tuleb võtta juhul, kui ilmneb nõuete rikkumine, ning meetmed lisaks artikli 135 lõikega 2 ette nähtud meetmetele;
- (f) nõuded lisaks artikli 4 lõike 1 punkiga f ette nähtud nõuetele, mis on seotud ametliku kontrolli tegemiseks vajalike vahendite ja seadmetega, ning ametliku kontrolliga seotud ülesannete delegeerimise puhul kehtivad tingimused ja kohustused lisaks artiklites 25–30 ja artiklis 32 osutatud tingimustele ja kohustustele;
- (g) aruandluskohustused lisaks artiklites 12 ja 31 osutatud kohustustele, mis kehtivad pädevate asutuste, mahepõllumajanduslike toodete kontrolliasutuste ja ametliku kontrolli eest vastutavate volitatud isikute suhtes;
- (h) erikriteeriumid ja –tingimused IV jaotisega ette nähtud haldusabi mehhanismide kasutamiseks.

3. Seoses artikli 1 lõike 2 punktis k osutatud eeskirjadega, tuleb lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusaktidega ette näha eeskirjad, mis käsitlevad järgmist:
- (a) nõuded, meetodid ja võtted lisaks artiklites 11 ja 13 osutatutele, mis kehtivad sellise ametliku kontrolli suhtes, mille eesmärk on kontrollida tootespetsifikaatide ja märgistamisnõuete järgimist;
 - (b) meetodid ja võtted lisaks artiklis 13 osutatud meetoditele ja võtetele sellise ametliku kontrolli puhul, mille eesmärk on tagada artikli 1 lõike 2 punktis k osutatud eeskirjade reguleerimisalasse kuuluvate toodete jälgitavus kõikides tootmis-, ettevalmistus- ja turustusetappides ja kontrollida kõnealuste eeskirjade järgimist;
 - (c) erikriteeriumid ja erisisu lisaks artikliga 108 ettenähtud kriteeriumidele artikli 107 lõikes 1 sätestatud mitmeaastase riikliku kontrollikava asjaomaste osade ettevalmistamiseks ja artikliga 112 ette nähtud aruande täiendav erisisu;

- (d) erikriteeriumid ja -tingimused IV jaotisega ette nähtud haldusabi mehhanismide kasutamiseks;
- (e) erimeetmed, mida tuleb võtta lisaks artikli 135 lõikes 2 osutatud meetmetele juhul, kui on ilmnunud nõuete rikkumine või nõuete tõsine ja korduv rikkumine.

~~4. Lõigetes 2 ja 3 osutatud delegeeritud õigusaktides tehakse vajaduse korral erand nendes lõigetes osutatud käesoleva määruse sätetest. [ME 120]~~

Artikkel 24

Erieeskirjad ametliku kontrolli ja meetmete kohta, mida pädevad asutused peavad võtma seoses uute kindlaks tehtud toidu- ja söödariskidega

1. Komisjonile antakse kooskõlas artikliga 139 õigus võtta vastu ~~delegeeritud õigusakte~~ **seadusandlikke ettepanekuid** erieeskirjade kohta, mis käsitlevad teatavatesse kategooriatesse kuuluva toidu ja sööda suhtes kohaldatavat ametlikku kontrolli, mille eesmärk on kontrollida artikli 1 lõike 2 punktides a–e osutatud eeskirjade järgimist, ning pädevate asutuste poolt pärast kõnealust ametlikku kontrolli võetavaid meetmeid. Kõnealustes ~~delegeeritud õigusaktides~~ **seadusandlikes ettepanekutes** tuleb käsitleda uusi kindlaks tehtud riske, mis võivad toidu või sööda kaudu kujutada endast riski inimeste või loomade tervisele, või GMOde ja taimekaitsevahendite kaudu keskkonnale, või mis tahes riske, mis on ilmnunud seoses toidu ja sööda uute tootmis- või tarbimistavadega, või mida ei saa tõhusalt juhtida ilma ühiste kriteeriumideta, mis on kehtestatud ametliku kontrolli või pärast kõnealust ametlikku kontrolli pädevate asutuste poolt võetavate meetmete suhtes, ning kõnealuste delegeeritud õigusaktidega nähakse ette eeskirjad, mis käsitlevad järgmist: **[ME 121]**

- (a) pädevate asutuste konkreetsed vastutusalad ja ülesanded lisaks neile, mis on ette nähtud artiklitega 4, 8 ja 9, artikli 10 lõikega 1, artiklitega 11, 12, 13, artikli 34 lõigetega 1 ja 2 ja artikliga 36;
- (b) ühetaolised erinõuded ametliku kontrolli tegemise kohta ja selle ühetaoline miinimumsagedus, võttes lisaks artikli 8 lõikes 1 osutatud kriteeriumidele arvesse iga toidu ja sööda kategooria puhul esinevaid eriohte ja -riske ning protsesse, mida see kategooria läbib;
- (c) juhtumid, mille korral pädev asutus peab võtma seoses teatava nõuete rikkumisega ühe või mitu artikli 135 lõikes 2 osutatud meetet või meetmeid lisaks nimetatud lõikega ette nähtud meetmetele.

2. Kui see on inimeste või loomade tervisele või keskkonnale avalduva tõsise ohu korral tungiva kiireloomulise tõttu vajalik, siis kohaldatakse artiklis 140 sätestatud korda vastavalt lõikele 1 vastuvõetud delegeeritud õigusaktide suhtes.

Artikkel 24a

Üksikasjalikud eeskirjad ametliku kontrolli ja meetmete kohta, mida pädevad asutused peavad võtma seoses toiduga kokkupuutuvate ainete ja esemetega.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 139 vastu rakendusakte ametliku kontrolli ja nende meetmete ühetaolise kohaldamise kohta, mida pädevad asutused peavad võtma seoses toiduga kokkupuutuvate ainete ja esemetega. [ME 122]

III peatükk

Pädevate asutuste eriülesannete delegeerimine

Artikkel 25

Ametliku kontrolliga seotud eriülesannete delegeerimine pädeva asutuse poolt

1. Pädev asutus võib delegeerida ametliku kontrolliga seotud eriülesandeid ühele või mitmele volitatud isikule kooskõlas artiklis 26 sätestatud tingimustega või füüsilisele isikule kooskõlas artiklis 27 sätestatud tingimustega. ***Pädevad asutused ei delegeeri ametliku kontrolliga seotud eriülesandeid füüsilistele isikutele seoses ametlike kontrollidega, mida tehakse artikli 1 lõike 2 punktis j osutatud eeskirjade täitmise kontrollimiseks. [ME 123]***
2. Pädevad asutused ei delegeeri sellise otsuse tegemise õigust, mis on seotud artikli 135 lõike 1 punktis b ja artikli 135 lõigetes 2 ja 3 sätestatud meetmetega.

~~Esimest lõiku ei kohaldata meetmete suhtes, mida tuleb võtta kooskõlas artikliga 135 või artikli 23 lõike 2 punktis e sätestatud eeskirjadega pärast ametlikku kontrolli, mis on tehtud eesmärgiga kontrollida artikli 1 lõike 2 punktis j osutatud eeskirjade järgimist. [ME 124]~~

3. Komisjonile antakse kooskõlas artikliga 139 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse ametliku kontrolliga seotud eriülesanded, mida ei ole lubatud delegeerida, et säilitada pädeva asutuse sõltumatus või põhifunktsioonid.
4. Kui pädev asutus delegeerib ühele või mitmele volitatud isikule ametliku kontrolliga seotud eriülesandeid, mille eesmärk on kontrollida artikli 1 lõike 2 punktis j osutatud eeskirjade järgimist, määrab pädev asutus igale volitatud isikule koodnumbri ja asutused, kes vastutavad nende heakskiitmise ja järelevalve eest.

Artikkel 26

Tingimused ametliku kontrolliga seotud eriülesannete delegeerimiseks volitatud isikutele

1. Ametliku kontrolliga seotud eriülesannete delegeerimine volitatud isikule, nagu on osutatud artikli 25 lõikes 1, peab olema vormistatud kirjalikult ja vastama järgmistele tingimustele:
 - (a) delegeerimisdokumendis peab olema täpne kirjeldus:
 - i) ametliku kontrolliga seotud eriülesannete kohta, mida volitatud isik võib täita;
 - ii) kõnealuste ülesannete täitmise tingimuste kohta;
 - (b) volitatud isikul:
 - i) on talle delegeeritud ametliku kontrolliga seotud eriülesannete täitmiseks nõutavad oskused, seadmed ja infrastruktuur;
 - ii) on piisav arv sobiva kvalifikatsiooni ja kogemustega töötajaid
 - iii) ta on erapooletu, *sõltumatu, ei ole kontrollitoiminguid tegeva ettevõtja juures otseselt ega kaudselt tööl ega oma muul moel* mis tahes huvide konflikte seoses talle delegeeritud ametliku kontrolliga seotud eriülesannetega; [ME 125]

- iv) ta töötab ja on akrediteeritud kooskõlas standardiga EN ISO/IEC 17020 „Eri liiki kontrolliasutuste tegevuse üldkriteeriumid” või mõne muu standardiga, mis on asjaomaste delegeeritud eriülesannetega rohkem seotud;

iv a) on piisavalt pädev, et teostada talle delegeeritud ametlikku kontrolli;
[ME 126]

- (c) delegeeriva pädeva asutuse ja volitatud isiku vahel toimub tõhus ja tulemuslik kooskõlastamine.

Artikkel 27

Tingimused ametliku kontrolliga seotud eriülesannete delegeerimiseks füüsilistele isikutele

Pädev asutus võib delegeerida ametliku kontrolliga seotud eriülesandeid ühele või mitmele füüsilisele isikule, kui see on lubatud artiklites 15–24 sätestatud tingimuste kohaselt. Selline delegeerimine peab olema vormistatud kirjalikult.

Füüsilistele isikutele ametliku kontrolliga seotud ülesannete delegeerimise suhtes kohaldatakse artikli 26 lõiget 1, välja arvatud punkti b alapunkte ii ja iv.

Artikkel 28

Nende volitatud isikute ja füüsiliste isikute kohustused, kellele on delegeeritud ametliku kontrolliga seotud eriülesandeid

Volitatud isik või füüsiline isik, kellele on delegeeritud ametliku kontrolliga seotud eriülesandeid kooskõlas artikli 25 lõikega 1, teeb järgmist:

- (a) teatab korrapäraselt ja alati, kui pädev asutus seda taotleb, tehtud ametliku kontrolli tulemused pädevale asutusele, kes on talle kõnealused eriülesanded delegeerinud;
- (b) kui ametliku kontrolli tulemused viitavad nõuete rikkumisele või selle tõenäosusele, teatab sellest viivitamata pädevale asutusele, kes on talle kõnealused eriülesanded delegeerinud.

Artikkel 29

Ametliku kontrolliga seotud eriülesandeid delegeeriva pädeva asutuse kohustused

Pädev asutus, kes on delegeerinud volitatud isikule või füüsilisele isikule ametliku kontrolliga seotud eriülesandeid kooskõlas artikli 25 lõikega 1, teeb järgmist:

- (a) korraldab ~~vastavalt vajadusele~~ **korrapäraseid ja etteteatamata** kõnealuse asutuse või isiku auditeid või ülevaatusi; [ME 127]
 - (b) võtab viivitamata delegeerimise täielikult või osaliselt tagasi, kui:
 - i) punktis a osutatud auditi või ülevaatuse tulemusena ilmneb tõendeid selle kohta, et kõnealune volitatud isik või füüsiline isik ei suuda talle delegeeritud ametliku kontrolliga seotud eriülesandeid nõuetekohaselt täita;
 - ii) volitatud isik või füüsiline isik ei võta asjakohaseid ja õigeaegseid meetmeid, et punktis a osutatud auditite ja ülevaatuste käigus kindlakstehtud puudused kõrvaldada.
- ii a) volitatud isiku või füüsilise isiku sõltumatuse või erapooletuse kohta on tõendatud, et neid on rikutud; [ME 128]*

Artikkel 30

Tingimused muude ametlike toimingutega seotud eriülesannete delegeerimiseks

1. Pädev asutus võib delegeerida muude ametlike toimingutega seotud eriülesandeid ühele või mitmele volitatud isikule järgmistel tingimustel:
 - (a) artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadega ei ole selline delegeerimine keelatud;
 - (b) artikli 26 lõikes 1, välja arvatud punkti b alapunktis iv, sätestatud tingimused on täidetud.
2. Pädev asutus võib delegeerida muude ametlike toimingutega seotud eriülesandeid ühele või mitmele füüsilisele isikule järgmistel tingimustel:
 - (a) artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadega on selline delegeerimine lubatud;
 - (b) artikli 26 lõikes 1, välja arvatud punkti b alapunktides ii ja iv, sätestatud tingimused on täidetud.

Artikkel 31

Nende volitatud isikute ja füüsiliste isikute kohustused, kellele on delegeeritud muude ametlike toimingutega seotud eriülesandeid

Volitatud isik või füüsiline isik, kellele on delegeeritud muude ametlike toimingutega seotud eriülesandeid kooskõlas artikliga 30, teeb järgmist:

- (a) teatab korrapäraselt ja alati, kui pädev asutus seda taotleb, läbiviidud muudest ametlikest toimingutest pädevale asutusele, kes on talle kõnealused eriülesanded delegeerinud;
- (b) kui muude ametlike toimingute tulemused viitavad nõuete rikkumisele või selle tõenäosusele, teatab sellest viivitamata pädevale asutusele, kes on talle muude ametlike toimingutega seotud eriülesanded delegeerinud.

Artikkel 32

Muude ametlike toimingutega seotud eriülesandeid delegeeriva pädeva asutuse kohustused

Pädev asutus, kes on delegeerinud volitatud isikutele või füüsilistele isikutele muude ametlike toimingutega seotud eriülesandeid kooskõlas artikliga 30, teeb järgmist:

- (a) korraldab vastavalt vajadusele kõnealuse asutuse või isiku auditeid või ülevaatusi;
[ME 129]
- (b) võtab viivitamata delegeerimise täielikult või osaliselt tagasi, kui:
 - i) punktis a osutatud auditi või ülevaatuse tulemusena ilmneb tõendeid selle kohta, et kõnealune volitatud isik või füüsiline isik ei suuda talle delegeeritud muude ametlike toimingutega seotud eriülesandeid nõuetekohaselt täita;
 - ii) volitatud isik või füüsiline isik ei võta asjakohaseid ja õigeaegseid meetmeid, et punktis a osutatud auditite ja ülevaatuste käigus kindlakstehtud puudused kõrvaldada.

IV peatükk

Proovide võtmine, analüüsid, uuringud ja diagnoosimine

Artikkel 33

Proovide võtmise, analüüsi-, uuringu- ja diagnoosimeetodid

1. Ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute käigus proovide võtmiseks ja laboratoorseteks analüüsideks, uuringuteks ja diagnoosimiseks kasutatavad meetodid peavad vastama liidu eeskirjadele, millega on kõnealused meetodid kehtestatud, või nende suhtes kehtivatele tulemuskriteeriumidele.
2. Kui lõikes 1 osutatud liidu eeskirjad puuduvad **ametliku kontrolli raames**, kasutavad laborid oma analüüsimise, uuringute ja diagnoosimise alastele erivajadustele vastavaid tänapäevaseid meetodeid ja võtavad arvesse järgmist **järgmises järjekorras**: [ME 130]
 - (a) kõige uuemaid kättesaadavaid meetodeid, mis vastavad asjakohastele rahvusvaheliselt tunnustatud eeskirjadele või protokollidele, sealhulgas nendele, mille Euroopa Standardikomitee (CEN) on heaks kiitnud
 - (b) kui punktis a osutatud eeskirjad või protokollid puuduvad, asjakohaseid meetodeid, mille on välja töötanud või mida on soovitanud Euroopa Liidu referentlaborid ning mis on valideeritud kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud teadusprotokollidega;

- (c) kui punktis a osutatud eeskirjad või protokollid ja punktis b osutatud meetodid puuduvad, asjakohaseid meetodeid, mis vastavad riiklikul tasandil kehtestatud asjakohastele eeskirjadele;
- (d) kui punktis a osutatud eeskirjad või protokollid, punktis b osutatud meetodid ja punktis c osutatud riiklikud eeskirjad puuduvad, asjakohaseid meetodeid, mille on välja töötanud või mida on soovitanud riiklikud referentlaborid ning mis on valideeritud kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud teadusprotokollidega või
- (e) kui punktis a osutatud eeskirjad või protokollid, punktis b osutatud meetodid, punktis c osutatud riiklikud eeskirjad ja punktis d osutatud meetodid puuduvad, asjakohaseid meetodeid, mis on valideeritud kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud teadusprotokollidega.

3. ***Erandina lõikest 2 võib*** seire, suunatud seire ja muude ametlike toimingute puhul ~~võib~~ kasutada mis tahes lõikes 2 osutatud meetodit, kui puuduvad lõikes 1 osutatud liidu eeskirjad. ***Sama kehtib muude ametlike toimingute puhul.*** [ME 131]
4. Kui laboratoorseid analüüse, uuringuid või diagnoosimist on ***erandjuhtudel tulenevalt arenevast eriolukorrast*** vaja teha kiirendatud korras ja lõigetes 1 ja 2 osutatud meetodid puuduvad, võib asjakohane riiklik referentlabor või selle puudumise korral mis tahes muu artikli 36 lõike 1 alusel määratud labor, kasutada muid kui käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud meetodeid, kuni kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud teadusprotokolliga valideeritakse asjakohane meetod. [ME 132]
5. Võimaluse korral kirjeldatakse laboratoorsete analüüsides tegemiseks kasutatud meetodeid III lisas sätestatud asjakohaste kriteeriumidega.

6. Proove tuleb võtta, käidelda ja märgistada viisil, mis tagab nende õigusliku, teadusliku ja tehnilise kehtivuse. *Võetud proovi suurus on selline, mis võimaldab teist eksperdiarvamust ettevõtja taotluse korral kooskõlas artikliga 34.* [ME 133]
- 6a. *Seoses taimsete saadustega tuleb töötada välja ja kehtestada kohustuslikuna meetodid, mille eesmärk on tuvastada ja jälgida kloonitud loomadest ning kloonitud loomade järglastest ja neist saadud toodetest pärinevat aretusmaterjali.* [ME 134]
7. Komisjon võib rakendusaktidega, *kui seda ei ole juba muul moel reguleeritud*, sätestada eeskirjad, mis käsitlevad järgmist: [ME 135]
- (a) meetodid, mida tuleb kasutada proovide võtmiseks ja laboratoorsete analüüside, uuringute ja diagnoosimise tegemiseks;
 - (b) tulemuskriteeriumid, analüüsi-, uuringu- või diagnoosimisparameetrid, mõõtemääramatus ja kõnealuste meetodite valideerimise kord;
 - (c) analüüside, uuringute või diagnoosimise tulemuste tõlgendamine.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 34

Teine eksperdiarvamus

1. Pädevad asutused tagavad, et ettevõtjatel, kelle loomade või kaupade suhtes kohaldatakse ametliku kontrolli käigus proovide võtmist, analüüsi, uuringuid või diagnoosimist, on õigus taotleda teist eksperdiarvamust, **kui see on asjakohane ja tehniliselt võimalik. Sellise ekspertiisi kulud kannab taotleja.** [ME 136]

Sellise õiguse kohaselt:

- (a) võib ettevõtja alati taotleda, et teine ekspert, **kelle on määranud referentlabor või, kui see ei ole võimalik, vähemalt saaväärne teine ametlik labor**, vaatab läbi proovide võtmise, analüüside, uuringute või diagnoosimisega seotud dokumendid; [ME 137]
- (b) kui see on asjakohane ja tehniliselt teostatav ja võttes arvesse eelkõige ohu esinemist ja levikut loomadel või kaupadel, proovide või kaupade riknemisohtu ja olemasoleva substraadi kogust, võib ettevõtja taotleda **ja pädevad asutused on kohustatud tagama:** [ME 138]

- i) ~~et teise eksperdiarvamuse jaoks võetakse piisaval hulgal muid proove, mis jagatakse kolmeks osaks, et teha algne analüüs, ja et kohastel juhtudel koostatakse ettevõtja taotluse põhjal teine eksperdiarvamus ja tehakse veel üks otsustav analüüs, kui kaks eelnevat üksteisest lahknevad, või~~ [ME 139]
- ii) kui ei ole võimalik võtta piisaval hulgal proove, nagu on osutatud punktis i, et proovidega tehakse sõltumatu teine analüüs, uuring või diagnoosimine.

1a. Proove tuleb käidelda ja märgistada viisil, mis tagab nende õigusliku ja tehnilise kehtivuse. [ME 140]

- 2. Ettevõtja taotlus saada teine eksperdiarvamus kooskõlas lõikega 1 ei piira pädevate asutuste kohustust võtta hädaolukorras viivitamata meetmeid, et kõrvaldada inimeste, loomade ja taimede terviseriskid või loomade heaoluriskid ning GMOdest ja taimekaitsevahenditest tulenevad keskkonnariskid või piirata nende levikut, kooskõlas artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade ja käesoleva määrusega.
- 3. Komisjon võib rakendusaktidega sätestada menetlused, mille eesmärk on lõikes 1 osutatud eeskirjade ühetaoline kohaldamine ja teise eksperdiarvamuse taotluste esitamine ja käsitlemine. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 35

Sidevahendite kaudu müüdavatel loomadelt ja kaupadelt proovide võtmine

1. Kui loomi ja kaupu müüakse sidevahendite kaudu, võib ametliku kontrolli jaoks kasutada proove, mis pädev asutus on ettevõtjalt anonüümselt tellinud.
2. Pädev astus võtab, **kui tal on proovid käes**, kõik meetmed tagamaks, et ettevõtjatele, kellelt **kõnealused** proovid kooskõlas lõikega 1 tellitakse, [ME 141]
 - (a) teatatakse, et kõnealuseid proove võetakse ametliku kontrolli jaoks ja neid analüüsitakse või nendega tehakse vajaduse korral kõnealuse ametliku kontrolli jaoks uuringuid, ning
 - (b) antakse õigus taotleda artikli 34 lõike 1 kohaselt teist eksperdiarvamust, kui lõikes 1 osutatud proove analüüsitakse või nendega tehakse uuringuid.

Artikkel 36

Ametlike laborite määramine

1. Pädev asutus määrab ametlikud laborid, mille ülesanne on teha laboratoorseid analüüse, uuringuid ja diagnoosimist proovidega, mis on võetud ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute ajal, selles liikmesriigis, kelle territooriumil kõnealune pädev asutus tegutseb või muus liikmesriigis.
2. Pädev asutus võib määrata ametlikuks laboriks labori, mis asub muus liikmesriigis, kui on täidetud järgmised tingimused:
 - (a) kohaldatakse asjakohast korda, mis võimaldab neil teha artikli 38 lõikes 1 osutatud auditeid ja ülevaatusi või delegeerida selliste auditite ja ülevaatuste tegemine pädevale asutusele, mis asub samas liikmesriigis kui labor;
 - (b) kõnealuse labori on juba määranud ametlikuks laboriks selle liikmesriigi pädev asutus, kelle territooriumil labor asub.

3. Ametliku labori määramine tuleb vormistada kirjalikult ja see peab sisaldama üksikasjalikku kirjeldust:
- (a) ülesannete kohta, mida labor täidab ametliku laborina;
 - (b) kõnealuste ülesannete täitmise tingimuste kohta;
 - (c) korra kohta, mis on vajalik labori ja pädevate asutuste vahelise tõhusa ja tulemusliku koordineerimise ja koostöö jaoks.
4. Pädev asutus võib ametlikuks laboriks määrata ainult labori, mis vastab järgmistele tingimustele:
- (a) laboril on proovidega analüüside, uuringute ja diagnoosimise tegemiseks nõutavad oskused, seadmed ja infrastruktuur;
 - (b) laboril on piisav arv sobiva kvalifikatsiooni ja kogemustega koolitatud töötajaid;
 - (c) labor on *sõltumatu*, erapooletu ega oma mis tahes huvide konflikte seoses ametliku labori ülesannetega; **[ME 142]**
 - (d) labor suudab ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute ajal võetud proovidega tehtud analüüsidele, uuringutele ja diagnoosimisele saada õigeaegsed tulemused;
 - (e) labor töötab kooskõlas standardiga EN ISO/IEC 17025 „Pädevuse üldnõuded katse- ja mõõtelaboritele” ja seda on ~~hinnatud~~ ja akrediteeritud kooskõlas kõnealuse standardiga riikliku akrediteerimisasutuse poolt, kes tegutseb kooskõlas määrusega (EÜ) nr 765/2008. **[ME 143]**

5. Lõike 4 punktis e osutatud ametliku labori ~~hindamise~~ ja akrediteerimise reguleerimisala: **[ME 144]**

- (a) hõlmab kõiki laboratoorseid analüüsi-, uuringu- ja diagnoosimismeetodeid, mida labor peab ametliku laborina tegutsedes kasutama analüüside, uuringute ja diagnoosimise tegemiseks;
- (b) võib hõlmata ühte või mitut laboratoorset analüüsi-, uuringu- või diagnoosimismeetodit või meetodite rühma;
- (c) see võib olla määratletud paindlikult, et akrediteerimise ulatus võiks hõlmata akrediteeringu andmise hetkel ametliku labori poolt kasutatud meetodite muudetud variante või neid täiendavaid uusi meetodeid labori enda tehtud hindamise alusel ilma, et riiklik akrediteerimisasutus teeks enne kõnealuste muudetud või uute meetodite kasutamist erihindamise.

Kui ühelgi lõike 1 kohaselt liidus määratud ametlikul laboril ei ole uute või eriti tavapäratute laboratoorsete analüüside, uuringute või diagnoosimise tegemiseks vajalikke oskusi, varustust, infrastruktuuri ega töötajaid, võib pädev asutus taotleda mõnelt laborilt või diagnostikakeskuselt, kes ei vasta ühele või mitmele käesoleva artikli lõigetes 3 ja 4 sätestatud nõudele, kõnealuste analüüside, uuringute ja diagnoosimise tegemist.

Artikkel 37

Ametlike laborite kohustused

1. Kui analüüsi, uuringu või diagnoosimise tulemustest ilmneb nõuete rikkumine või need osutavad sellele, et ettevõtja tõenäoliselt rikub nõudeid, teavitab ametlik labor sellest viivitamata pädevat asutust.
2. Euroopa Liidu referentlabori või riikliku referentlabori taotluse korral osaleb ametlik labor laboritevahelistes võrdlevates uuringutes, mida korraldatakse nende analüüside, uuringute või diagnooside jaoks, mida nad teevad ametlike laboritena.
3. Ametlikud laborid teevad üldsusele kättesaadavaks loetelu meetodite kohta, mida on kasutatud seoses ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingutega tehtud analüüsideks, uuringuteks ja diagnoosimiseks.

Artikkel 38

Ametlike laborite auditid ja ülevaatused

1. Pädev asutus korraldab kooskõlas artikli 36 lõikega 1 määratud ametlike laborite auditid ja ülevaatusi:
 - (a) korrapäraselt;
 - (b) alati, kui nad peavad auditit või ülevaatusi vajalikuks.
2. Pädev asutus võtab viivitamata tagasi ametlikuks laboriks määramise kas täielikult või teatavate ülesannete osas, kui ametlik labor ei võta asjakohaseid ja õigeaegseid parandusmeetmeid vastavalt lõikega 1 ettenähtud auditi või ülevaatus tulemustele, mis näitavad mõne järgmise asjaolu ilmnemist:
 - (a) labor ei vasta enam artikli 36 lõikes 4 ja 5 sätestatud tingimustele;
 - (b) labor ei täida artiklis 37 sätestatud kohustusi;
 - (c) labori tulemused ei ole artikli 37 lõikes 2 osutatud laboritevahelistes võrdlevates uuringutes rahuldavad.

Artikkel 39

Erandid tingimusest, mille kohaselt peavad ametlikud laborid läbima kohustusliku ~~hindamise ja~~ akrediteerimise [ME 145]

1. Erandina artikli 36 lõike 4 punktist e võib pädev asutus määrata ametlikeks laboriteks järgmised laborid, olenemata sellest, kas nad vastavad kõnealuses punktis sätestatud tingimusele:

(a) laborid

- i) mille ainus ülesanne on *Trichinella* avastamine lihas;
- ii) mis kasutavad *Trichinella* avastamiseks ainult neid meetodeid, millele on osutatud komisjoni määruse (EÜ) nr 2075/2005¹ artiklis 6;
- iii) mis täidavad *Trichinella* avastamise ülesannet pädeva asutuse või sellise ametliku labori järelevalve all, mis on määratud artikli 36 lõike 1 kohaselt ning ~~mis on hinnatud ja~~ mis on akrediteeritud kooskõlas standardiga EN ISO/IEC 17025 „Pädevuse üldnõuded katse- ja mõõtelaboritele” käesoleva lõike punkti a alapunktis ii osutatud meetodite kasutamiseks; [ME 146]

¹ Komisjoni 5. detsembri 2005. aasta määrus (EÜ) nr 2075/2005, millega kehtestatakse erieeskirjad liha ametlikuks kontrollimiseks keeritsusside (*Trichinella*) suhtes (ELT L 338, 22.12.2005, lk 60).

~~(b) laborid, mis teevad analüüse ja uuringuid selleks, et kontrollida vastavust artikli 1 lõike 2 punktis h osutatud taimset paljundusmaterjali käsitlevatele eeskirjadele;~~
[ME 147]

(c) laborid, mis teevad analüüse, uuringuid või diagnoosimist ainult muude ametlike toimingute raames tingimusel, et:

- i) nad kasutavad ainult artikli 33 lõikes 1 ja artikli 33 lõike 2 punktides a, b ja c osutatud laboratoorseid analüüsi-, uuringu- ja diagnoosimismeetodeid;
- ii) nad teevad analüüse, uuringuid ja diagnoosimist kasutatavate meetodite osas pädevate asutuste või riiklike referentlaborite järelevalve all;
- iii) nad osalevad korrapäraselt laboritevahelistes võrdlevates uuringutes, mille on korraldanud riiklikud referentlaborid nende poolt kasutatavate meetodite jaoks;
- iv) nad rakendavad kvaliteeditagamissüsteemi, et nende kasutatavate laboratoorsete analüüsi-, uuringu- ja diagnoosimismeetodite tulemused oleksid kindlad ja usaldusväärsed.

2. Kui labor kasutab lõike 1 punktis c osutatud meetodeid, mille kohaselt tuleb laboratoorse analüüsi, uuringu ja diagnoosimise tulemused kinnitada, teeb kinnitavad laboratoorsed analüüsid, uuringud ja diagnoosimise ametlik labor, mis vastab artikli 36 lõike 4 punktis e osutatud nõuetele.
3. Lõike 1 punktide a ja c kohaselt määratud ametlik labor peab asuma selles liikmesriigis, mille territooriumil asub tema määranud pädev asutus.

Artikkel 40

Õigus võtta vastu erandeid tingimusest, mille kohaselt peavad kõik meetodid, mida ametlik labor kasutab laboratoorsete analüüside, uuringute ja diagnoosimise tegemiseks, läbima kohustusliku ~~hindamise~~ ja akrediteerimise [ME 148]

Komisjonile antakse kooskõlas artikliga 139 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad juhtumeid ja tingimusi, mille korral ja alusel võib pädev asutus kooskõlas artikli 36 lõikega 1 määrata ametlikuks laboriks labori, mis ei vasta kõikide tema kasutatavate meetodite osas artikli 36 lõike 4 punktis e osutatud tingimustele, kui labor vastab järgmistele tingimustele:

- (a) see tegutseb ning on läbinud hindamise ja akrediteerimise kooskõlas standardiga EN ISO/IEC 17025 ühe või mitme meetodi kasutamiseks, mis on sarnased muudele nende kasutatavatele meetoditele ja nendega võrreldes tüüpilised;
- (b) nad kasutavad korrapäraselt ja olulisel määral meetodeid, mille jaoks nad on saanud punktis a osutatud akrediteeringu.

Artikkel 41

*Ajutised erandid tingimusest, mille kohaselt peavad ametlikud laborid läbima kohustusliku
hindamise ja akrediteerimise [ME 149]*

1. Erandina artikli 36 lõike 5 punktist a võib pädev asutus määrata olemasoleva ametliku labori ajutiselt ametlikuks laboriks kooskõlas artikli 36 lõikega 1 laboratoorsete analüüside, uuringute ja diagnoosimise selliste meetodite kasutamiseks, mille jaoks ta ei ole saanud artikli 36 lõike 4 punktis e osutatud akrediteeringut:
 - (a) kui sellise meetodi kasutamist on alles hiljuti hakatud liidu eeskirjade kohaselt nõudma
 - (b) kui kasutatavas meetodis tehtud muudatused tingivad vajaduse uue akrediteeringu või ametlikule laborile antud akrediteeringu ulatuse laiendamise järele
 - (c) kui vajadus uue meetodi järele tuleneb hädaolukorrast või esilekerkivast riskist inimeste, loomade või taimede tervisele ja loomade heaolule või geneetiliselt muundatud organismide ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnale või
- (ca) *kui oodatakse akrediteerimisasutuse hinnangut ja selle akrediteerimisasutuse otsust. [ME 150]*

2. Lõikes 1 osutatud ajutine määramine peab vastama järgmistele tingimustele:
 - (a) ametlik labor on juba akrediteeritud kooskõlas standardiga EN ISO/IEC 17025 meetodi kasutamiseks, mis on sarnane meetodile, mida akrediteeringu ulatus ei hõlma;
 - (b) ametlikus laboris rakendatakse kvaliteeditagamissüsteemi selleks, et meetod, mida akrediteeringu ulatus ei hõlma, annaks kindlaid ja usaldusväärseid tulemusi;
 - (c) ametlik labor teeb analüüse, uuringuid ja diagnoosimist kasutatavate meetodite osas pädevate asutuste või riiklike referentlaborite järelevalve all.
3. Lõikes 1 osutatud ajutise määramise periood ei tohi olla pikem kui üks aasta ja seda võib pikendada üks kord veel üheks aastaks.
4. Käesoleva artikli lõike 1 kohaselt määratud ametlik labor peab asuma selles liikmesriigis, mille territooriumil asub tema määranud pädev asutus.

Artikkel 41a

Liitu sisenevate loomade ja kaupade ametlikud kontrollid korraldatakse riskipõhiselt ja need võivad toimuda piirikontrolli punktides kooskõlas käesoleva peatüki II osaga, et kontrollida teatavate loomade või kaupade vastavust konkreetsetele regulatiivsetele sätetele, või sobivas kohas vastavalt käesoleva peatüki I osale. [ME 151]

V peatükk

Liitu sisenevate loomade ja kaupade ametlik kontroll

I jagu

Loomad ja kaubad, mille suhtes ei kohaldata piiril ametlikku erikontrolli

Artikkel 42

Selliste loomade ja kaupade ametlik kontroll, mille suhtes ei kohaldata piiril ametlikku erikontrolli

1. Pädev asutus kohaldab liitu sisenevate loomade ja kaupade suhtes korrapäraselt ametlikku kontrolli, et tagada artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade täitmine.

Selliste loomade ja kaupade puhul, mille suhtes ei kohaldata artiklit 45, tehakse kõnealust ametlikku kontrolli sobiva sagedusega ja võetakse arvesse järgmist:

- (a) eri tüüpi loomadest ja kaupadest tulenevat riski inimeste, loomade või taimede tervisele ja loomade heaolule või geneetiliselt muundatud organismide ja taimekaitsetoodete puhul keskkonnale;
- (aa) ***selliste pettuste tõenäosust, mis võiksid eksitada tarbijate ootusi seoses toiduainete ja kaupade olemuse, kvaliteedi ja koostisega; [ME 152]***

- (b) kuidas on asjaomaste loomade või kaupade suhtes kohaldatavaid artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadega kehtestatud nõudeid varem täitnud:
 - i) kolmas riik ja päritoluettevõtte;
 - ii) eksportija;
 - iii) saadetise eest vastutav ettevõtja;
 - (c) kontrolli, mida on asjaomaste loomade ja kaupade suhtes juba kohaldatud;
 - (d) päritoluriigiks oleva kolmanda riigi pädevate asutuste tagatise selle kohta, et loomad ja kaubad vastavad artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadega kehtestatud nõuetele või nõuetele, mis on nendega vähemalt samaväärseteks tunnistatud.
2. Lõikega 1 ette nähtud ametlik kontroll tehakse sobivas kohas liidu tolliterritooriumil, sealhulgas:
- (a) liitu sisenemise koht;
 - (b) piiripunkt;
 - (c) vabasse ringlusse laskmise koht liidus;
 - (d) saadetise eest vastutava ettevõtja ladu ja valdused.

3. Pädevad asutused piiripunktides ja muudes liitu sisenemise punktides teevad ametlikku kontrolli järgmise suhtes, kui neil on alust arvata, et nende sisenemine liitu võib endast kujutada riski inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heaolule või geneetiliselt muundatud organismide ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnale:
- (a) transpordivahendid, ka tühjad;
 - (b) pakendid.
4. Pädevad asutused võivad kohaldada ametlikku kontrolli ka kaupade suhtes, mis läbivad mõnda määruse (EMÜ) nr 2913/92 artikli 4 lõike 16 punktides a–g määratletud tolliprotseduuri.

Artikkel 43

Selliste loomad ja kaupade ametliku kontrolli liigid, mille suhtes ei kohaldata piiril ametlikku erikontrolli

1. Artikli 42 lõikes 1 osutatud ametlik kontroll:
 - (a) hõlmab alati dokumentide kontrolli;
 - (b) hõlmab identsus- ja füüsilist kontrolli sõltuvalt riskist inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heaolule või geneetiliselt muundatud organismide ja taimekaitsetoodete puhul keskkonnale.
2. Pädevad asutused teevad lõike 1 punktis b osutatud füüsilise kontrolli asjakohastes tingimustes nii, et ülevaatused saab teha nõuetekohaselt.
3. Kui lõikes 1 osutatud dokumentide, identsus- ja füüsiline kontroll osutuvad sellele, et loomad ja kaubad ei vasta artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadele, kohaldatakse artikli 64 lõikeid 1, 3, 4 ja 5, artikleid 65, 66, 67, artikli 69 lõikeid 1 ja 2 ja artikli 70 lõikeid 1 ja 2.
4. Komisjonile antakse kooskõlas artikliga 139 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte seose juhtumite ja tingimustega, mille puhul pädev asutus võib nõuda ettevõtjalt teatamist teatavate liitu seisnevate kaupade saabumisest.

Artikkel 44

Proovid, mis on võetud loomadelt ja kaupadelt, mille suhtes ei kohaldata piiril ametlikku erikontrolli

1. Kui loomadelt ja kaupadelt võetakse proove, siis pädev asutus:
 - (a) teatab sellest tollile ja asjaomastele ettevõtjatele;
 - (b) otsustab, kas loomad või kaubad saab vabastada enne, kui proovidega tehtud analüüside, uuringute või diagnoosimise tulemused on kättesaadavad, tingimusel, et loomade ja kaupade jälgitavus on tagatud.
2. Komisjon sätestab rakendusaktidega
 - (a) mehhanismid, mis on vajalikud lõike 1 punktis b osutatud loomade või kaupade jälgitavuse tagamiseks;
 - (b) dokumendid, mis peavad kaasas olema lõikes 1 osutatud loomade või kaupadega, kui pädevad asutused on proove võtnud.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

II jagu

Loomade ja kaupade ametlik kontroll piiripunktis

Artikkel 45

Loomad ja kaubad, mille suhtes kohaldatakse piiripunktis ametlikku kontrolli

1. Et kontrollida, kas järgitakse artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirju, kohaldavad pädevad asutused esimeses liitu saabumise piiripunktis ametlikku kontrolli iga saadetise suhtes, mis sisaldab kolmandast riigist liitu sisenevaid järgmisi looma- või kaubakategooriaid:
 - (a) loomad;
 - (b) loomsed saadused, ~~loomne paljundusmaterjal~~ **toiduained, mis sisaldavad loomseid saadusi, loomset paljundusmaterjali ja loomsed kõrvalsaadused loomseid kõrvalsaadusi; [ME 153]**
 - (c) taimed, taimsed saadused, muud objektid ja materjalid, mis võivad olla soodsaks pinnaseks taimekahjustajatele või neid levitada, nagu on osutatud määruse (EL) nr .../...⁺ artikli 68 lõike 1 ja artikli 69 lõike 1 kohaselt kehtestatud loeteludes.

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete määruse number.

- (d) teatavatest sellistest kolmandatest riikidest pärit kaubad, mille kohta on komisjon teinud lõike 2 punktis b osutatud rakendusaktidega otsuse, et nende liitu sisenemise kohas on vaja muuta ametlik kontroll ajutiselt rangemaks teadaoleva või esilekerkiva riski tõttu või kuna on tõendeid, et artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirju tõenäoliselt rikutakse laiaulatuslikult ja olulisel määral;
- (e) loomad ja kaubad, mille suhtes kohaldatakse erakorralisi meetmeid, mis on ette nähtud õigusaktidega, mis on vastu võetud kooskõlas määruse (EÜ) nr 178/2002 artikliga 53, määruse (EL) nr .../...⁺ artikliga 249 või määruse (EL) nr .../...⁺⁺ artikli 27 lõikega 1, artikli 29 lõikega 1, artikli 40 lõikega 2, artikli 41 lõikega 2, artikli 47 lõikega 1, artikli 49 lõikega 2 ja artikli 50 lõikega 2 ning mille kohaselt nõutakse kõnealuste loomade või kaupade saadetiste suhtes ametliku kontrolli kohaldamist nende liitu sisenemisel, kusjuures saadetised peavad olema identifitseeritud asjaomaste kombineeritud nomenklatuuri koodidega;

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada loomatervise määruse number.

⁺⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete määruse number.

- (f) loomad ja kaubad, mille sisenemise korral liitu kehtivad tingimused või meetmed, mis on sätestatud artikli 125 või artikli 127 alusel vastuvõetud õigusaktides või artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjades ning mille kohaselt tuleb loomade või kaupade liitu sisenemisel kontrollida kõnealuste tingimuste või meetmete järgimist.

2. Komisjon sätestab rakendusaktidega

- (a) selliste loomade ja kaupade loetelu, mis kuuluvad lõike 1 punktides a ja b osutatud kategooriatesse, koos nende asjaomaste kombineeritud nomenklatuuri koodidega;
- (b) lõike 1 punktis d osutatud kategooriasse kuuluvate kaupade loetelu koos nende kombineeritud nomenklatuuri koodidega ja selle ajakohastamise vastavalt vajadusele seoses kõnealuses punktis osutatud riskidega.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

3. Komisjonile antakse kooskõlas artikliga 139 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad muudatusi lõikes 1 osutatud saadetiste kategooriates, et lisada neisse muid tooteid, mis tõenäoliselt kujutavad endast riski inimeste, loomade või taimede tervisele või geneetiliselt muundatud organismide ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnale.
4. Kui ei ole teisiti ette nähtud õigusaktidega, millega kehtestatakse lõike 1 punktides d, e ja f osutatud meetmed või tingimused, kohaldatakse käesolevat artiklit lõike 1 punktides a, b ja c osutatud looma- ja kaubakategooriate saadetiste suhtes, kui need on mittekaubanduslikud.

Artikkel 46

Loomad ja kaubad, mis on vabastatud piiripunktis tehtavast ametlikust kontrollist

Komisjonile antakse kooskõlas artikliga 139 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte eeskirjade kohta, millega kehtestatakse juhtumid ja tingimused, mille puhul on järgmised looma- ja kaubakategooriad vabastatud artikli 45 täitmisest:

- (a) ~~kaubad, mis on saadetud kaubanaidistena või eksponaatidena näituste jaoks ja mis ei ole ette nähtud turule laskmiseks; [ME 154]~~
- (b) ~~teaduslikul eesmärgil saadetud loomad ja kaubad; [ME 155]~~
- (c) kaubad, mis on rahvusvahelistel liinidel sõitvas transpordivahendis ja mida ei laadita maha ning mis on ette nähtud meeskonna ja reisijate tarbeks;
- (d) kaubad, mis kuuluvad reisijate isikliku pagasi hulka ja on ette nähtud isiklikuks tarbimiseks;
- (e) kaubad, mis saadetakse väikeste saadetistena füüsilistele isikutele ja mis ei ole ette nähtud turule laskmiseks;
- (f) ~~lemmikloomad määruse (EL) nr XXX/XXXX [Office of Publications, please insert number of the Regulation on animal health] artikli 4 lõike 1 punktis 10 määratletud tähenduses; [ME 156]~~

- (g) kaubad, mis on läbinud kuumtöötluste ja mille kogus ei ületa kõnealustes delegeeritud õigusaktides sätestatud kogust;
- (h) mis tahes muusse kategooriasse kuuluvad loomad või kaubad, mida ei ole neist tulenevaid riske silmas pidades vaja piiripunktis kontrollida.

Artikkel 47

Ametlik kontroll piiripunktis

1. Pädevad asutused kohaldavad artikli 45 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriate saadetiste suhtes ametlikku kontrolli, kui kõnealune saadetus jõuab piiripunkti. Kõnealune ametlik kontroll peab hõlmama dokumentide, identsus- ja füüsilist kontrolli.
2. Kõikide artikli 45 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriate saadetiste puhul tehakse dokumentide ja identsuskontroll.
3. Füüsilist kontrolli tehakse artikli 45 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriate puhul sagedusega, mis sõltub riskist, mida iga loom, kaup või looma- või kaubakategooria kujutab endast inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heaolule või GMOde ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnale.

4. Füüsilist kontrolli, mille eesmärk on kontrollida artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjades sätestatud loomatervise- ja loomade heaolu nõuete või taimetervisenõuete järgimist, teevad töötajad, kellel on vastavalt vajadusele asjakohane kvalifikatsioon kas veterinaar- või taimetervisevaldkonnas, ning kelle on määranud selleks otstarbeks pädev asutus, või tehakse füüsiline kontroll kõnealuste töötajate järelevalve all.

Kõnealust füüsilist loomade ***või loomsete saaduste*** kontrolli teeb ametlik veterinaararst ~~või see tehakse tema järelevalve all, keda võib abistada eriväljaõppega tugipersonal,~~ ***kuid kes siiski vastutab teostatud kontrolli eest.*** [ME 157]

5. Piiripunkti pädevad asutused kohaldavad süstemaatiliselt ametlikku kontrolli transporditavate loomasaadetiste suhtes ja transpordivahendite suhtes, et kontrollida artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjades sätestatud loomade heaolunõuete järgimist. Pädevad asutused rakendavad korda transporditavate loomade ametliku kontrolli esikohale seadmiseks, et vähendada sellise kontrolli puhul esinevaid viivitusi.

6. Komisjon võib rakendusaktidega kehtestada eeskirjad artikli 45 lõikes 1 osutatud kaubakategooriate saadetiste esitamise, ühe saadetise moodustavate ühikute ja selliste ühikute maksimaalse arvu kohta igas saadetises, võttes arvesse vajadust tagada saadetiste kiire ja tõhus käsitlemine ja ametlik kontroll, mida pädevad asutused peavad tegema.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 48

Sertifikaadid ja dokumendid, mis peavad kaasas olema saadetiste ja jagatud saadetistega

1. Artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadega ette nähtud ametlikud sertifikaadid või dokumentide originaalid või samaväärsed elektroonilised dokumendid, mis peavad kaasas olema artikli 45 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriate saadetistega, esitatakse piiripunkti pädevale asutusele ja pädev asutus säilitab neid.
2. Piiripunkti pädevad asutused annavad saadetise eest vastutavale ettevõtjale lõikes 1 osutatud ametlike sertifikaatide või dokumentide kinnitatud paber- või elektroonilise koopia või kui saadeti jagatakse, kõnealuste sertifikaatide või dokumentide paber- või elektroonilised koopiad, millest igaüks on kinnitatud.
3. Saadetist ei ole lubatud jagada enne, kui on tehtud ametlik kontroll ja artiklis 54 osutatud ühtne sisseveodokument on lõplikustatud kooskõlas artikli 54 lõikega 4 ja artikli 55 lõikega 1.

Artikkel 49

Erieeskirjad piiripunktides tehtava ametliku kontrolli kohta

Komisjonile antakse kooskõlas artikliga 139 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte eeskirjade kohta, millega kehtestatakse:

- (a) juhtumid ja tingimused, mille puhul võivad piiripunkti pädevad asutused lubada artikli 45 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriate saadetiste edasitransportimist lõppsihtkohta, enne kui võimaliku nõutava füüsilise kontrollimise tulemused on selgunud;
- (b) artikli 45 lõikes 1 osutatud kaubakategooriate ümberlaaditud saadetiste suhtes dokumentide, identsus- ja füüsilise kontrolli tegemise tähtajad ja kord;
- (c) juhtumid ja tingimused, mille puhul võib ümberlaaditud saadetiste ja õhu- või meretranspordiga saabuvate ja edasitranspordiks samasse transpordivahendisse jäävate loomade identsus- ja füüsilist kontrolli teha muus piiripunktis kui esimeses liitu saabumise piiripunktis;
- (d) juhtumid ja tingimused, mille puhul võib lubada artikli 45 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriate saadetiste transiiti, ja ametlik erikontroll, mida tuleb piiripunktis selliste saadetiste suhtes teha, sealhulgas juhtumid ja tingimused, mille puhul kõnealuseid saadetisi hoitakse heakskiidetud vaba- või tollilaos.

Artikkel 50

Dokumentide, identsus- ja füüsilise kontrollimise kord

Selleks et tagada artiklites 47, 48 ja 49 sätestatud eeskirjade ühetaoline rakendamine, sätestab komisjon rakendusaktidega üksikasjad tegevuste kohta, mida tuleb teha kõnealustes eeskirjades osutatud dokumentide, identsus- ja füüsilise kontrolli ajal ja pärast seda, et tagada asjaomase ametliku kontrolli tõhusus. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 51

Ametlik kontroll muus piiripunktis kui esimeses saabumise piiripunktis

- 1. Pädevad asutused võivad teha artikli 45 lõikes 1 osutatud kolmandatest riikidest liitu sisenevate looma- ja kaubakategooriate saadetiste identsus- ja füüsilise kontrolli muus kontrollipunktis kui piiripunktis tingimusel, et need kontrollipunktid vastavad artikli 62 lõikes 3 ja artikli 62 lõike 4 kohaselt vastu võetud rakendusaktides sätestatud nõuetele. [ME 158]***

Komisjonile antakse kooskõlas artikliga 139 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte eeskirjade kohta, millega kehtestatakse juhtumid ja tingimused, mille puhul:

- (a) ~~võivad pädevad asutused teha artikli 45 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriate saadetiste identsus- ja füüsilise kontrolli muus kontrollipunktis kui piiripunktis tingimusel, et need kontrollipunktid vastavad artikli 62 lõikes 3 ja artikli 62 lõike 4 kohaselt vastu võetud rakendusaktides sätestatud nõuetele; [ME 159]~~
- (b) võib selliste saadetiste puhul, mis on läbinud dokumentide ja identsuskontrolli saabumise esimeses piiripunktis, füüsilise kontrolli teha muus piiripunktis teises liikmesriigis;
- (c) võivad pädevad asutused anda tollile või muudele avalik-õiguslikele asutustele ametliku kontrolliga seotud eriülesanded, mis on seotud järgmisega:
 - i) artikli 63 lõikes 2 osutatud saadetised;
 - ii) reisijate isiklik pagas;

iii) kaugmüügi (*telefoni, posti või interneti*) teel ostetud kaubad ~~saadetud väikesed saadetised~~. [ME 160]

iii a) *lemmikloomad, kes vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu rakendusmääruse (EL) nr 576/2013 artiklis 5 kehtestatud tingimustele*¹.
[ME 161]

2. Lõike 1 punktis a osutatud kontrollipunktide suhtes kohaldatakse artikli 54 lõike 2 punkti b, artikli 55 lõike 2 punkti a, artikleid 57 ja 58, artikleid 60 ja 61 ning artikli 62 lõikeid 3 ja 4.

¹ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. jaanuari 2013. aasta määrus (EL) nr 576/2013 lemmikloomade mittekaubandusliku liikumise kohta, millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 998/2003 (ELT L 178, 28.6.2013, lk 1).*

Artikkel 52

Identsus- ja füüsilise kontrolli sagedus

1. Komisjonile antakse kooskõlas artikliga 139 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte eeskirjade kohta, millega kehtestatakse selliste loomade ja kaupade kategooriad ja tingimused, mille puhul tehakse artikli 45 lõikes 1 osutatud loomade ja kaupade saadetiste identsuskontrollid erandina artikli 47 lõikest 2 ja väiksemaid riske arvesse võttes:
 - (a) vähendatud sagedusega;
 - (b) kui saadetisel on ametlik pitser, siis ainult selle kontrollimiseks.
2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 139 vastu delegeeritud õigusakte eeskirjade kohta, millega kehtestatakse:
 - (a) kriteeriumid ja menetlused, mille eesmärk on määrata kindlaks ja muuta selliste füüsiliste kontrollide *minimaalset* sagedusmäära, mida tehakse artikli 45 lõike 1 punktides a, b ja c osutatud looma- ja kaubakategooriate saadetiste suhtes, ning kohandada seda vastavalt kõnealuste kategooriatega seotud riskidele, võttes arvesse: **[ME 162]**

- i) teavet, mille komisjon on kogunud kooskõlas artikli 124 lõikega 1;
 - ii) komisjoni ekspertide poolt kooskõlas artikli 115 lõikega 1 tehtud kontrolli tulemusi;
 - iii) ettevõtja varasemat tegevust seoses artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade täitmisega;
 - iv) andmeid ja teavet, mis on kogutud artiklis 130 osutatud teabehaldussüsteemi kaudu;
 - v) olemasolevaid teaduslikke hinnanguid ning
 - vi) kogu muud teavet looma- ja kaubakategooriatega seotud riskide kohta;
- (b) tingimused, mille alusel võivad liikmesriigid suurendada punkti a kohaselt tehtava füüsilise kontrolli sagedust, et võtta arvesse kohalikke riskifaktoreid;
- (c) menetlused, millega tagatakse, et punkti a kohaselt tehtavate füüsiliste kontrollide *minimaalseid* sagedusmäärasid kohaldatakse õigeaegselt ja ühetaoliselt. [ME 163]

3. Komisjon sätestab rakendusaktidega eeskirjad, millega kehtestatakse:

- (a) artikli 45 lõike 1 punktis d osutatud kaubakategooriate füüsiliste kontrollide *minimaalne* sagedus; [ME 164]
- (b) artikli 45 lõike 1 punktides e ja f osutatud looma- ja kaubakategooriate füüsiliste kontrollide *minimaalne* sagedus, kui see ei ole juba sätestatud kõnealustes punktides osutatud õigusaktides. [ME 165]

Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 53

Saadetiste kohta tehtavad otsused

1. Pädevad asutused teevad iga artikli 45 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriate saadetise kohta pärast ametlikku kontrolli otsuse, milles märgitakse, kas saadeti vastab artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadele, ja vajaduse korral, millist tolliprotseduuri kohaldada.
2. Otsused, mis tehakse pärast füüsilist kontrolli, mille eesmärk on kontrollida loomatervise- ja loomade heaolu või taimetervisenõuete järgimist, teevad töötajad, kellel on vastavalt vajadusele asjakohane kvalifikatsioon kas veterinaar- või taimetervisevaldkonnas, ning kelle on määranud selleks otstarbeks pädev asutus.

teeb otsuse ametlik veterinaararst ~~või see tehakse tema järelevalve all~~, ***keda võib abistada eriväljaõppega tugipersonal, kuid kes siiski vastutab teostatud kontrolli eest.*** [ME 166]
- 2a. ***Otsused loomade ja loomsete saaduste saadetiste kohta jäädvustatakse ühtses sisseveodokumendis, millele on osutatud järgmistes artiklites.*** [ME 167]

Artikkel 54

Ühtse sisseveodokumendi kasutamine ettevõtja ja pädeva asutuse poolt

1. Artikli 45 lõikes 1 osutatud iga looma- või kaubakategooria saadetise kohta täidab saadetise eest vastutav ettevõtja ühtse sisseveodokumendi ja esitab saadetise ja selle sihtkoha koheseks ja täielikuks kindlakstegemiseks vajaliku teabe.
2. Ühtset sisseveodokumenti kasutavad:
 - (a) ettevõtjad, kes vastutavad artikli 45 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriate saadetiste eest, et teatada piiripunkti pädevatele asutustele kõnealuste saadetiste saabumisest ette;
 - (b) piiripunkti pädevad asutused, et:
 - i) registreerida ametliku kontrolli tulemus ja kõik otsused, mis on nende põhjal tehtud, sealhulgas saadetise tagasilükkamise kohta;
 - ii) TRACES süsteemi kaudu *või selle süsteemiga peetavas elektroonilises teabevahetuses* edastada punktis i osutatud teave. [ME 168]

- 2a. ***Lõikes 2 osutatud ettevõtjad ja pädevad asutused võivad kasutada TRACESi süsteemi andmete sisestamiseks ka riiklikku teabesüsteemi. [ME 169]***
3. Ettevõtjad teatavad saadetisest ette kooskõlas lõike 2 punktiga a ja täidavad selleks ühtse sisseveodokumendi vastava osa ja esitavad selle TRACES süsteemi edastamiseks piiripunkti pädevatele asutustele enne saadetise füüsilist saabumist liitu.
4. Piiripunkti pädevad asutused ~~lõplikustavad ühtse sisseveodokumendi võimalikult kiiresti~~ ***panevad niipea, kui on tehtud kõik artikli 47 lõike 1 kohaselt nõutavad vajalikud ametlikud kontrollid, selle ühtsesse sisseveodokumenti kirja.***
- ~~(a) kogu artikli 47 lõike 1 kohaselt nõutav ametlik kontroll on tehtud;~~
- ~~(b) füüsilise kontrolli tulemused on selgunud (kui kõnealune kontrollimine on ette nähtud);~~
- ~~(c) saadetise kohta on vastu võetud artikli 53 kohane otsus ja see on märgitud ühtsesse sisseveodokumenti. [ME 170]~~

Artikkel 55

Ühtse sisseveodokumendi kasutamine tolli poolt

1. Artikli 45 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriate saadetiste järelevalve või tollikontroll, sealhulgas nende sisenemine või käitlemine vabatssoonides või tolliladudes toimub tingimusel, et ettevõtja esitab tollile ühtse sisseveodokumendi või selle samaväärse elektroonilise versiooni, mille piiripunkti pädevad asutused on TRACES süsteemis nõuetekohaselt lõplikustanud.
2. Toll:
 - (a) ei luba saadetise suhtes kohaldada piiripunkti pädeva asutuse poolt ettenähtud tolliprotseduurist erinevat tolliprotseduuri;
 - (b) lubab saadetise vabasse ringlusse ainult sel juhul, kui on esitatud lõplik ühtne sisseveodokument, mis kinnitab, et saadetis vastab artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadele.
3. Kui artikli 45 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriate saadetiste kohta on esitatud tollideklaratsioon, aga ühtset sisseveodokumenti ei ole esitatud, peab toll saadetise kinni ja teatab sellest kohe piiripunkti pädevale asutusele. Pädevad asutused võtavad vajalikud meetmed kooskõlas artikli 64 lõikega 5.

Artikkel 56

Ühtse sisseveodokumendi vorm, tähtajad ja erieeskirjad

1. Komisjon sätestab rakendusaktidega eeskirjad, millega kehtestatakse:
 - (a) ühtse sisseveodokumendi vorm ja juhised selle esitamiseks ja kasutamiseks;
 - (b) kui pikalt peab saadetisest ette teatama, nagu on nõutud artikli 54 lõike 2 punktis a, et piiripunkti pädeval asutusel oleks võimalik teha õigeaegne ja tõhus ametlik kontroll.

Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Komisjonile antakse kooskõlas artikliga 139 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte eeskirjade kohta, millega kehtestatakse juhtumid ja tingimused, mille puhul peab artikli 45 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriate saadetistega kuni sihtkohani kaasas olema ühtne sisseveodokument. ***Igal juhul peab artikli 45 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriate saadetistega kuni sihtkohani kaasas olemas ühtse sisseveodokumendi koopia. [ME 171]***

Artikkel 57

Piiripunktide määramine

1. Liikmesriigid määravad ühe või mitme artikli 45 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooria suhtes ametliku kontrolli tegemiseks piiripunktid.
2. Liikmesriigid teatavad komisjonile piiripunkti määramisest vähemalt kolm kuud ette. Teade peab sisaldama kogu teavet, mida komisjonil on vaja, et kontrollida, kas asjaomane piiripunkt vastab artiklis 62 sätestatud miinimumnõuetele.
3. Kolme kuu jooksul pärast lõikes 2 osutatud teate kättesaamist teatab komisjon liikmesriigile,
 - (a) kas asjaomase piiripunkti määramine sõltub sellise ametliku kontrolli soodsast tulemusest, mille komisjoni eksperdid on teinud kooskõlas artikliga 115 ja mille eesmärk on kontrollida artiklis 62 sätestatud miinimumnõuete järgimist,
 - (b) sellise kontrolli kuupäeva.
4. Liikmesriik ei määra piiripunkti enne, kui komisjon on teatanud talle, et kontrollil on soodne tulemus.

Artikkel 58
Piiripunktide loetelu

1. Iga liikmesriik teeb Interneti kaudu kättesaadavaks tema territooriumil asuvate piiripunktide ajakohased loetelud, milles on iga piiripunkti kohta esitatud järgmine teave:
 - (a) kontaktandmed ja lahtiolekuajad;
 - (b) täpne asukoht ja kas see on sadam, lennujaam, sisenemiskoht raudteel või maanteel;
 - (c) kõik artikli 45 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriad, mille jaoks piiripunkt on määratud;
 - (d) seadmed ja ruumid, mida saab kasutada iga sellise looma- ja kaubakategooria suhtes ametliku kontrolli tegemiseks, mille jaoks piiripunkt on määratud;
 - (e) kalendriaasta jooksul käideldud loomade ja kaupade hulk iga sellise artikli 45 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooria lõikes, mille jaoks piiripunkt on määratud.
2. Komisjon sätestab rakendusaktidega vormi, kategooriad, määramiste lühendid ja muu teabe, mida liikmesriigid peavad piiripunktide loeteludes kasutama.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 59

Olemasolevate piiripunktide lubade tagasivõtmine ja nende ümbermääramine

1. Piiripunktidele direktiivi 97/78/EÜ artikli 6 ja direktiivi 91/496/EMÜ artikli 6 kohaselt antud load ja määruse (EÜ) nr 669/2009 artikli 5 ja direktiivi 2000/29/EÜ artikli 13 lõike 4 punkti c kohased sisenemiskohtade määramised võetakse tagasi.
2. Liikmesriigid võivad ümber määrata piiripunkte, määratud sisenemiskohti ja lõikes 1 osutatud sisenemiskohti kooskõlas artikli 57 lõikega 1 tingimusel, et artiklis 62 osutatud miinimumnõuded on täidetud.
3. Lõikes 2 osutatud ümbermääramise suhtes ei kohaldata artikli 57 lõikeid 2 ja 3.

Artikkel 60

Piiripunkti määramise tagasivõtmine

1. Kui piiripunkt ei vasta enam artiklis 62 osutatud nõuetele, siis liikmesriigid:
 - (a) võtavad tagasi artikli 57 lõikega 1 ette nähtud määramise kõikide või teatavate looma- ja kaubakategooriate suhtes, mille jaoks piiripunkt oli määratud;
 - (b) jätavad need artikli 58 lõikes 1 osutatud loetelust välja nende looma- ja kaubakategooriate osas, mille puhul määramine on tagasi võetud;
2. Liikmesriik teatab komisjonile ja teistele liikmesriikidele piiripunkti määramise lõike 1 kohasest tagasivõtmisest ja tagasivõtmise põhjused.
3. Komisjonile antakse kooskõlas artikliga 139 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte juhtumite ja menetluste kohta, mille abil võib sellised piiripunktid, mille määramine on lõike 1 punkti a kohaselt ainult osaliselt tagasi võetud, ümber määrata erandina artikli 57.

Artikkel 61

Piiripunkti määramise peatamine

1. Liikmesriik peatab viivitamata piiripunkti määramise ja nõuab sellelt tegevuse peatamist kõikide või teatavate määramisega hõlmatud looma- ja kaubakategooriate osas, kui nende tegevuse tõttu võib tekkida risk inimeste, ~~või~~ loomade **tervisele** või ~~taimede tervisele~~, loomade heaolule või ~~geneetiliselt muundatud organismide ja taimekaitsevahendite puhul~~ keskkonnale. [ME 172]
2. Liikmesriik teatab viivitamata komisjonile ja teistele liikmesriikidele piiripunkti määramise peatamisest ja peatamise põhjused.
3. Liikmesriik lisab teabe piiripunkti määramise peatamisest artikli 58 lõikes 1 osutatud loetelusse.
4. Liikmesriik lõpetab lõikes 1 osutatud peatamise kohe, kui:
 - (a) pädevad asutused on kindlad, et lõikes 1 osutatud riski enam ei ole;
 - (b) liikmesriik on edastanud komisjonile ja teistele liikmesriikidele teabe, mille alusel peatamine lõpetati.

5. Komisjon võib rakendusaktidega sätestada lõikes 2 ja lõike 4 punktis b osutatud teabevahetuse ja teadete edastamise korra.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 62

Miimumnõuded piiripunktide suhtes

1. Piiripunkt asub liitu sisenemise koha vahetus läheduses ning kohas, millel on sobiv varustus, ~~et toll saaks selle määruse (EMÜ) nr 2913/92 artikli 38 lõike 1 kohaselt nimetada määratud piiripunktiks.~~ **[ME 173]**
2. Komisjonile antakse kooskõlas artikliga 139 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte seose juhtumitega ja tingimustega, mille puhul võib piiripunkt teatavate geograafiliste piirangute tõttu asuda liitu sisenemise kohast teatavas kauguses.

3. Piiripunktil on:

- (a) piisav arv sobiva kvalifikatsiooniga töötajaid,
- (b) ruumid, mis on sobivad käideldavate looma- ja kaubakategooriate laadi ja hulga jaoks;
- (c) seadmed ja ruumid, mida saab kasutada selliste looma- ja kaubakategooriate suhtes ametliku kontrolli tegemiseks, mille jaoks piiripunkt on määratud;
- (d) rakendab korda, millega tagatakse vastavalt vajadusele juurdepääs muudele seadmetele, valdustele ja teenustele, mida on vaja artiklite 63, 64 ja 65 kohaselt võetavate meetmete kohaldamiseks juhul, kui on tegemist saadetistega, mille puhul kahtlustatakse nõuete rikkumist või on nõuete rikkumine kindlaks tehtud, ja saadetistega, millega kaasneb risk;
- (e) situatsiooniplaan sujuva ametliku kontrolli tagamiseks ja artiklite 63, 64 ja 65 kohaselt võetud meetmete tõhusaks rakendamiseks ettenägematute või ootamatute tingimuste või sündmuste korral;

- (f) tehnika ja seadmed, mida on vaja TRACES süsteemi ja vastavalt vajadusele muude elektrooniliste andme- ja teabevahetussüsteemide tõhusa toimimise jaoks;
- (g) juurdepääs selliste ametlike laborite teenustele, mis on suutlikud tagama analüüside, uuringute ja diagnoosimise tulemusi ettenähtud tähtaegadeks ja millel on infotehnoloogilised vahendid, et kanda tehtud analüüside, uuringute ja diagnoosimise tulemused vastavalt vajadusele TRACES süsteemi;
- (h) kasutusel asjakohane kord eri looma- ja kaubakategooriate nõuetekohaseks käitlemiseks ja ristsaastumisest tulenevate võimalike riskide vältimiseks;
- (i) kasutusel kord asjakohaste bioturvalisusstandardite järgimiseks, et takistada taudide levimist liitu.

4. Komisjon võib rakendusaktidega kehtestada üksikasjad lõikes 3 sätestatud nõuete kohta, et võtta arvesse eripära ja logistilisi vajadusi, mis on seotud ametliku kontrolli ja meetmetega, mis on võetud kooskõlas artikli 64 lõigetega 3 ja 5 ja artikliga 65 loomade ja kaupade eri kategooriate suhtes, millele on osutatud artikli 45 lõikes 1.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

III jagu

Meetmed, kui kolmandast riikidest pärit loomade ja kaupade puhul kahtlustatakse nõuete rikkumist või kui see on kindlaks tehtud

Artikkel 63

Nõuete rikkumise kahtlus ja rangem ametlik kontroll

1. Kui artikli 45 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriate saadetiste puhul kahtlustatakse artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade rikkumist, teevad pädevad asutused ametlikku kontrolli, mille eesmärk on kõnealune kahtlus kinnitada või kõrvaldada, ***või delegeerivad selle ülesande teistele pädevatele asutustele.*** [ME 174]
2. Pädev asutus kohaldab ametlikku kontrolli selliste looma- ja kaubasaadetiste suhtes, mille kohta ettevõtja ei ole deklareerinud, et need sisaldavad artikli 45 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriaid, kui on alust arvata, et saadeti neid siiski sisaldab.
3. Pädev asutus annab korralduse lõigetes 1 ja 2 osutatud saadetiste ametlikuks kinnipidamiseks kuni kõnealuste lõigetega ette nähtud ametliku kontrolli tulemuste saamiseni.

Vajaduse korral tuleb kõnealused saadetised kuni ametliku kontrolli tulemuste saamiseni isoleerida või panna karantiini ning loomad paigutada sobivasse varjualusesse, neid sööta, joota ja nende eest hoolitseda.

4. Kui pädevatel asutustel on alust kahtlustada ettevõtjat pettuses või ametliku kontrolli põhjal arvata, et artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirju on tõsiselt ja korduvalt rikutud, peavad nad ~~vastavalt vajadusele~~ ja lisaks artikli 64 lõikes 3 osutatud meetmete võtmisele muutma sama päritoluga või sama kasutusviisi jaoks ette nähtud saadetiste ametliku kontrolli rangemaks. **[ME 175]**
5. Pädevad asutused teatavad komisjonile ja liikmesriikidele TRACES süsteemi kaudu oma otsusest teha rangemat ametlikku kontrolli, nagu on ette nähtud lõikega 4, ja märgivad, milline on oletatav pettus või tõsine või korduv rikkumine.
6. Komisjon kehtestab rakendusaktidega korra, et pädevad asutused saaksid lõigetes 4 ja 5 osutatud rangemat ametlikku kontrolli teha koordineeritult.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 64

*Meetmed, mida tuleb võtta kolmandatest riikidest liitu sisenevate nõuetele mittevastavate
saadetiste suhtes*

1. ***Kui vastavalt artiklile 45 piiripunktides tehtud ametlike kontrollide tulemusel***
pädevad asutused annavad korralduse kolmandatest riikidest liitu sisenevate loomade
või kaupade saadetiste ametlikuks kinnipidamiseks, kui kõnealused saadetised
tõendavad, et looma- ja kaubasaadetised ei vasta artikli 1 lõikes 2 osutatud
eeskirjadele nõuetele, ***väljastavad nad järgmise põhjendatud arvamuse või otsuse:***
„saadetus ei vasta nõuetele” või „ei saanud kontrollist läbi”, mis kantakse ühtsesse
sisseveodokumenti. Lisaks peavad pädevad asutused kõnealused looma- või
kaubasaadetised ametlikult kinni ja keelduvad neid liitu lubamast. [ME 176]

Vajaduse korral sellised saadetised ***või osa saadetest*** isoleeritakse või pannakse
karantiini ning neisse kuuluvaid loomi hoitakse ja nende eest hoolitsetakse sobivates
tingimustes, kuni edasiste otsuste tegemiseni. ***Samuti võetakse arvesse teiste kaupade***
erivajadusi. [ME 177]

2. Komisjon võib rakendusaktidega kehtestada lõike 1 teises lõigus osutatud isoleerimise ja karantiini panemise korra.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

3. ~~Olles võimaluse korral kuulnud~~ **Pädevad asutused kuulavad** ära saadetise eest vastutava ettevõtja. **Pädev asutus võib sellest loobuda, kui viivitusega kaasneva ohu tõttu või üldsuse huvides on vaja otsus kohe langetada. Seejärel** annavad pädevad asutused viivitamata asjaomasele ettevõtjale korralduse: [ME 178]
- (a) vajaduse korral saadeti **või selle osa** hävitada, **elusloomade korral inimlikult**, kooskõlas artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadega või [ME 179]
- (b) suunata saadeti **või osa sellest** liidust väljapoole kooskõlas artikli 70 lõigetega 1 ja 2 või [ME 180]
- (c) kohaldada saadetise **või selle osa** suhtes erirežiimi kooskõlas artikli 69 lõigetega 1 ja 2 või mis tahes muud meetet tagamaks, et artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirju järgitakse, ja vajaduse korral määrab saadetise muul otstarbel kasutamiseks kui esialgu ette nähtud. [ME 181]

4. Pädevad asutused teatavad viivitamata kõigist lõikega 1 ette nähtud otsustest keelduda saadetist liitu sisenemast ja kõikidest lõigete 3 ja 5 ja artikli 65 kohaselt antud korraldustest:

- (a) komisjonile,
- (b) teiste liikmesriikide pädevatele asutustele,
- (c) tollile,
- (d) päritoluriigiks oleva kolmanda riigi pädevatele asutustele;
- (e) saadetise eest vastutavale ettevõtjale.

Kõnealune teade edastatakse artikli 130 lõikes 1 osutatud elektroonilise teabehaldussüsteemi kaudu.

5. Kui artikli 45 lõikes 1 osutatud looma- ja kaubakategooriate saadetist ei esitata kõnealuse artikliga ette nähtud ametliku kontrolli jaoks või seda ei esitata kooskõlas artikli 48 lõigetes 1 ja 3 ja artikli 54 lõigetes 1, 2 ja 3 sätestatud nõuetega või artikli 46, artikli 47 lõike 6, artikli 49, artikli 51 lõike 1 ja artikli 56 kohaselt vastu võetud eeskirjadega, annavad pädevad asutused korralduse selle kinnihoidmiseks või tagasivõtmiseks ja see peetakse viivitamata ametlikult kinni.

Kõnealuste saadetiste suhtes kohaldatakse käesoleva artikli lõikeid 1, 3 ja 4.

Artikkel 65

Meetmed katsete korral tuua kolmandatest riikidest liitu sisenevate loomade või kaupade ~~puhut~~, sisse saadetisi, mis ei vasta nõuetele ja millega on seotud risk [ME 182]

Kui ametlik kontroll näitab, et loomade või kaupade saadeti kujutab endast riski inimeste, ~~või loomade või taimede~~ tervisele, loomade heaolule või ~~geneetiliselt muundatud organismide ja taimekaitsevahendite~~ puhul keskkonnale, tuleb sellised saadetised isoleerida või panna karantiini ja sellesse kuuluvad loomi hoitakse ja nende eest hoolitsetakse sobivates tingimustes, kuni edasiste otsuste tegemiseni. [ME 183]

Pädevad asutused peavad asjaomase saadeti ametlikult kinni ja:

- (a) annavad viivitamata ettevõtjale korralduse hävitada saadeti, *elusloomade korral inimlikult*, kooskõlas artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadega ja võtta kõik vajalikud meetmed, et kaitsta inimeste, loomade ja taimede tervist, loomade heaolu või keskkonda või [ME 184]
- (b) kohaldavad saadeti suhtes viivitamata erirežiimi kooskõlas artikli 69 lõigetega 1 ja 2.

Artikkel 66

Järelmeetmed kolmandatest riikidest liitu sisenevate nõuetele mittevastavate saadetiste suhtes

1. Pädevad asutused:
 - (a) muudavad kehtetuks selliste saadetistega kaasasolevad ametlikud sertifikaadid ja muud dokumendid, mille suhtes on võetud artikli 64 lõigete 3 ja 5 ja artikli 65 kohaselt meetmeid;
 - (b) teevad koostööd vastavalt IV jaotisele võtmaks mis tahes täiendavaid meetmeid, mis on vajalikud tagamaks, et artikli 64 lõike 1 kohaselt sisenemiskeelu saanud saadetisi ei ole võimalik uuesti liitu tuua.
2. Selle liikmesriigi pädevad asutused, kus ametlik kontroll tehti, teevad artikli 64 lõigete 3 ja 5 ja artikli 65 kohaselt võetud meetmete kohaldamise järelevalvet, tagamaks, et saadetisel ei ole kõnealuste meetmete võtmise ajal või kuni nende võtmiseni kahjulikku mõju inimeste, ~~või~~ loomade ~~või taimede~~ tervisele, loomade heaolule või keskkonnale. **[ME 185]**

Vastavalt vajadusele kohaldatakse kõnealuseid meetmeid muu liikmesriigi pädevate asutuste järelevalve all.

Artikkel 67

Pädevate asutuste ette nähtud meetmete võtmata jätmise ettevõtja poolt

1. Ettevõtja võtab kõik pädevate asutuste poolt artikli 64 lõigete 3 ja 5 ja artikli 65 kohaselt ette nähtud meetmed viivitamata ja **kaupade puhul** hiljemalt 60 päeva jooksul alates päevast, mil pädevad asutused teatasid ettevõtjale kooskõlas artikli 64 lõikega 4 oma otsusest. [ME 186]
2. Kui ettevõtja 60 päeva jooksul meetmeid ei võta, annavad pädevad asutused korralduse:
 - (a) saadeti hävitada või kohaldada selle suhtes muud asjakohast meetet;
 - (b) artiklis 65 osutatud juhtudel saadeti hävitada sobivas kohas, mis asub piiripunktile võimalikult lähedal, võttes kõik vajalikud meetmed, et kaitsta inimeste, loomade ja taimede tervist, loomade heaolu või keskkonda
3. Pädevad asutused võivad käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud perioodi pikendada, kuni saadakse artiklis 34 osutatud teise eksperdiarvamuse tulemused, tingimusel, et pikendamisel ei ole kahjulikku mõju inimeste, loomade ja taimede tervisele, loomade heaolule ja geneetiliselt muundatud organismide ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnale.

Artikkel 68

Artiklite 64 ja 65 sidus rakendamine

Komisjon sätestab rakendusaktidega eeskirjad, et tagada tehtud otsuste ja võetud meetmete ning pädevate asutuste poolt artiklite 64 ja 65 kohaselt antud korralduste sidusus kõikides artikli 57 lõikes 1 osutatud piiripunktides ja artikli 51 lõike 1 punktis a osutatud kontrollipunktides selliste juhendite vormis, mida pädev asutus peab järgima nõuete rikkumise või riskiga seotud üldiste või korduvate olukordade lahendamisel.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 69

Saadetiste erirežiim

1. Artikli 64 lõike 3 punktiga c ja artikli 65 punktiga b ette nähtud saadetiste erirežiim võib vastavalt vajadusele hõlmata järgmist:
 - (a) käitlemine või töötlemine, sealhulgas vajaduse korral saaste likvideerimine (välja arvatud lahjendamine) saadetise kooskõlla viimiseks artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadega või edasisaatmiskohaks oleva kolmanda riigi nõuetega;
 - (b) töötlemine mis tahes muul viisil, mille abil see muudetakse ohutuks loomade või inimeste toiduks tarvitamiseks, või töötlemine mis tahes muul otstarbel kui loomade või inimeste toiduks tarvitamiseks ohutuks muutmise.
2. Lõikega 1 ette nähtud erirežiimi:
 - (a) tuleb kohaldada tõhusalt ja see peab tagama inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heaolule või geneetiliselt muundatud organismide ja taimekaitsetoodete puhul keskkonnale tulenevate riskide kõrvaldamise;
 - (b) see tuleb dokumenteerida ja seda tuleb kohaldada pädevate asutuste kontrolli all;
 - (c) see peab vastama artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjades sätestatud nõuetele.

3. Komisjonile antakse kooskõlas artikliga 139 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte nõuete ja tingimuste kohta, mille kohaselt peab lõikega 1 ette nähtud erirežiimi kohaldama.

Kui delegeeritud õigusaktidega ei ole eeskirju vastu võetud, kohaldatakse sellist erirežiimi kooskõlas riiklike normidega.

Artikkel 70

Saadetiste edasisaatmine

1. Pädevad asutused lubavad saadetisi edasi saata järgmistel tingimustel:
 - (a) sihtkoht on saadetise eest vastutava ettevõtjaga kokku lepitud;
 - (b) saadetise eest vastutav ettevõtja on kõigepealt teavitanud päritolu- või sihtriigiks oleva kolmanda riigi (kui need on erinevad) pädevaid asutusi asjaomase looma- või kaubasaadetise liitu sisenemise keelu põhjustest ja asjaoludest;
 - (c) kui sihtriigiks olev kolmas riik ei kattu päritoluriigiks oleva kolmanda riigiga, on sihtriigiks oleva kolmanda riigi pädevad asutused teatanud liikmesriigi pädevatele asutustele oma valmisolekust saadetise vastuvõtmiseks;
 - (d) loomade saadetiste puhul on edasisaatmine kooskõlas loomade heaolu nõuetega.
2. Lõike 1 punktides b ja c sätestatud tingimusi ei kohaldata artikli 45 lõike 1 punktis c osutatud kaubakategooriate saadetiste suhtes.

3. Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks lõikes 1 osutatud teavitamismenetlused.

Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

- 3a. *Liikmesriigid, kes võtavad vastu imporditud kaupu, millele on ekspordieelsetes kontrollides luba antud, kontrollivad korrapäraselt, kas imporditud kaubad vastavad tegelikult liidu nõuetele. [ME 187]*

Artikkel 71

Kolmandate riikide ekspordieelsete kontrollide heakskiitmine

1. Komisjon võib rakendusaktidega kiita heaks teatavad looma- ja kaubasaadetiste ekspordieelsed kontrollid, mida kolmas riik viib läbi enne loomade ja kaupade liitu eksportimist eesmärgiga kontrollida, kas ekspordisaadetised vastavad artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadele. Heakskiit antakse üksnes asjaomasest kolmandast riigist pärit saadetiste suhtes ning see võib hõlmata ühte või mitut looma- või kaubakategooriat.

Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Lõikes 1 sätestatud heakskiit antakse dokumendis, milles on ära näidatud:
 - (a) liikmesriikide pädevate asutuste poolt saadetiste liitu sisenemisel läbi viidava ametliku kontrolli maksimumsagedus, kui ei ole põhjust kahtlustada artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade rikkumist või pettust;
 - (b) ametlikud sertifikaadid, mis peavad liitu sisenevatel saadetistel kaasas olema;

- (c) selliste sertifikaatide näidis;
 - (d) ekspordieelse kontrolli tegemise eest vastutavad kolmanda riigi pädevad asutused;
 - (e) vajaduse korral mis tahes volitatud isik, kellele kõnealused pädevad asutused võivad teatavaid ülesandeid delegeerida. Sellist delegeerimist võib heaks kiita üksnes juhul, kui see vastab artiklites 25–32 sätestatud kriteeriumidele või samaväärsetele tingimustele.
3. Lõikes 1 sätestatud heakskiidu võib kolmandale riigile anda ainult juhul, kui olemasolevad tõendid ja vajaduse korral komisjoni artikli 119 kohane kontroll näitavad, et vastava kolmanda riigi ametliku kontrolli süsteemiga tagatakse, et
- (a) liitu eksporditavad looma- või kaubasaadetised vastavad artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadele või nendega samaväärsetele nõuetele;
 - (b) kolmandas riigis enne loomade või kaupade liitu lähetamist tehtud kontroll on piisavalt tõhus selleks, et asendada artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadega ette nähtud dokumentide, identsus- ja füüsilist kontrolli või vähendada selle sagedust.

4. Pädevad asutused või heakskiidudokumentide ära näidatud volitatud isik:
- (a) vastutavad liiduga peetava teabevahetuse eest;
 - (b) tagavad, et iga kontrollitud saadetisega oleks kaasas lõike 2 punktis b osutatud ametlikud sertifikaadid.
5. Komisjon kehtestab rakendusaktidega üksikasjalikud eeskirjad ja kriteeriumid kolmandates riikides tehtavate ekspordieelsete kontrollide heakskiitmiseks lõike 1 alusel. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 72

Kolmandates riikides tehtavate ekspordieelsete kontrollide heakskiitmise tingimuste rikkumine ja heakskiidu tühistamine

1. Kui selliste looma- ja kaubakategooriate saadetiste ametliku kontrolli käigus, mille puhul on artikli 71 lõike 1 kohaselt heaks kiidetud teatavad ekspordieelsed kontrollid, ilmnevad artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade tõsised ja korduvad rikkumised, teevad liikmesriigid viivitamata järgmist:
 - (a) teavitavad lisaks IV jaotises sätestatud menetluste kohaselt haldusabi taotlemisele komisjoni ja teisi liikmesriike ning asjaomaseid ettevõtjaid ***rakendatavatest meetmetest*** TRACESi süsteemi kaudu; **[ME 188]**
 - (b) suurendavad asjaomasest kolmandast riigist pärit saadetiste suhtes tehtavate ametlike kontrollitoimingute arvu ning vajaduse korral hoiavad asjakohastes säilitustingimustes vajalikku arvu proove, et võimaldada olukorra nõuetekohast analüütilist uurimist.
2. Komisjon võib rakendusaktidega tühistada artikli 71 lõikes 1 sätestatud heakskiidu, kui lõikes 1 osutatud ametliku kontrolli tulemusena selgub, et artikli 71 lõigetega 3 ja 4 ette nähtud nõudeid enam ei täideta.

Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 73

Ametiasutuste koostöö seoses kolmandatest riikidest liitu sisenevate saadetistega

1. Liikmesriikide pädevad asutused, toll ja muud ametiasutused teevad tihedat koostööd tagamaks, et liitu sisenevate looma- ja kaubasaadetiste ametlikku kontrolli viiakse läbi kooskõlas käesoleva määruse nõuetega.

Sel eesmärgil teevad pädevad asutused, toll ja muud ametiasutused järgmist:

- (a) tagavad vastastikku juurdepääsu loomade ja kaupade liitu sisenemisega seotud tegevuse korraldamiseks ja läbiviimiseks vajalikule teabele;
- (b) tagavad sellise teabe õigeaegse vahetamise, sealhulgas elektrooniliselt.

- 1a. Tolliasutused saadavad välja ainult artiklis 45 osutatud looma- ja kaubasaadetised, mille kohta on piiripunkti pädev asutus teinud artiklis 47 ettenähtud ametlikud kontrollid ja otsuse, mis on märgitud ühtsesse sisseveodokumenti. [ME 189]*

2. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu ühtsed eeskirjad koostöö korra kohta, mille lõikes 1 osutatud pädevad asutused, toll ja muud ametiasutused peavad kehtestama selleks, et tagada
- (a) pädevate asutuste juurdepääs teabele, mis on vajalik selliste liitu sisenevate looma- ja kaubasaadetiste koheseks ja täielikuks identifitseerimiseks, mille suhtes artikli 45 lõike 1 alusel kohaldatakse piiripunktis ametlikku kontrolli;
 - (b) pädevate asutuste, tolli ja muude ametiasutuste poolt liitu sisenevate looma- ja kaubasaadetiste kohta kogutud teabe vastastikune ajakohastamine teabevahetuse või asjaomaste andmete sünkroonimise teel;
 - (c) kiire teavitamine kõnealuste asutuste poolt punktides a ja b osutatud teabe alusel vastu võetud otsustest.

Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 74

Ametiasutustevaheline koostöö seoses saadetistega, mille suhtes ei kohaldata piiril erikontrolli

1. Selliste looma- ja kaubasaadetiste puhul, mida liitu sisenemisel artikli 45 lõike 1 alusel ei kontrollita ja mille kohta on esitatud määruse (EÜ) nr 2913/92 artikli 4 punkti 17 ja artiklite 59–83 kohaselt tollideklaratsioon vabasse ringlusse lubamiseks, kohaldatakse lõikeid 2, 3 ja 4.
2. Toll peatab vabasse ringlusse lubamise, kui on põhjust uskuda, et saadetest võib tuleneda risk inimeste, loomade või taimede tervisele või geneetiliselt muundatud organismide ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnale, ning teatab pädevatele asutustele viivitamata sellisest peatamisest.
3. Saadeti, mille vabasse ringlusse lubamine on lõike 2 kohaselt peatatud, lubatakse vabasse ringlusesse, kui pädevad asutused ei ole kolme tööpäeva jooksul alates ringlusalubamise peatamisest taotlenud tollilt peatamise jätkamist või on tollile teatanud, et riski ei esine.

4. Kui pädevad asutused leiavad, et saadetisest tuleneb risk inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heaolule või geneetiliselt muundatud organismide ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnale:
- (a) annavad nad tollile korralduse mitte lubada saadetist vabasse ringlusesse ning lisada saadetisega kaasas olevale faktuurarvele ja mis tahes muule asjakohasele saatedokumendile järgmine märkus:

„Tootest tuleneb risk – vabasse ringlusse lubamine keelatud – määrus (EL) nr .../...⁺”;
 - (b) ilma pädevate asutuste nõusolekuta ei anta luba muudeks tolliprotseduurideks;
 - (c) kohaldatakse artikli 64 lõikeid 1, 3, 4 ja 5, artikleid 65–67, artikli 69 lõikeid 1 ja 2 ning artikli 70 lõikeid 1 ja 2.

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva määruse number.

5. Selliste looma- ja kaubasaadetiste puhul, mida liitu sisenemisel artikli 45 lõike 1 alusel ei kontrollita ja mille kohta ei ole esitatud tollideklaratsiooni vabasse ringlusse lubamiseks, edastab toll kogu asjaomase teabe lõppsihtkohaks oleva liikmesriigi tollile, kui tal on põhjust arvata, et saadetisest võib tuleneda risk inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heaolule või geneetiliselt muundatud organismide ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnale.

Artikkel 75

Eeskirjad ametliku erikontrolli ja sellise kontrolli tulemusel võetavate meetmete kohta

1. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 139 vastu delegeeritud õigusakte seoses ametliku erikontrolli läbiviimise eeskirjadega ja nõuete rikkumise puhul võetavate meetmetega, et võtta arvesse järgmiste looma- või kaubakategooriate erisusi või nende veo liike ja vahendeid:
 - (a) värskete kalatoodete saadetised, mida lossitakse kolmanda riigi lipu all sõitvalt kalalaevalt otse nõukogu määruse (EÜ) nr 1005/2008¹ artikli 5 lõike 1 kohaselt liikmesriikide poolt määratud sadamates;
 - (b) nülgrimata looduslike ulukite saadetised;

¹ Nõukogu 29. septembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1005/2008, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks ning muudetakse määrusi (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1936/2001 ja (EÜ) nr 601/2004 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 1093/94 ja (EÜ) nr 1447/1999 (ELT L 286, 29.10.2008, lk 1).

- (c) artikli 45 lõike 1 punktis b osutatud kaubakategooriate saadetised, mis tarnitakse liidust lahkuvatele laevadele ning mis on mõeldud laevade varustamiseks või laevaperele ja reisijatele tarbimiseks, olenemata sellest, kas neid ladustatakse heakskiidetud vaba- või tollilaos;
- ~~(d) puidust pakkematerjal; [ME 190]~~
- (e) loomadega kaasasolev toit ja sööt, mis on mõeldud nende loomade toitmiseks;
- (f) kaugmüügi teel tellitud loomad ja kaubad, mis saadetakse kolmandast riigist mõnele liidu aadressile ning ametliku kontrolli nõuetekohaseks teostamiseks vajalikud teavitamismõõdud;
- (g) taimsed saadused, mis nende edasist sihtkohta arvestades võivad põhjustada loomataudide levimise riski;
- (h) artikli 45 lõike 1 punktides a, b ja c osutatud looma- ja kaubakategooriate saadetised, mis on pärit liidust ja saadetakse sinna tagasi kolmanda riigi sisenemiskeelu tõttu;
- (i) kaubad, mis sisenevad liitu mahtkaubana kolmandast riigist, olenemata sellest, kas kogu kaup on pärit kõnealusest kolmandast riigist;

- (j) artikli 45 lõikes 1 osutatud kaubasaadetised, mis pärinevad Horvaatia territooriumilt ning mis läbivad Bosnia ja Hertsegoviina territooriumi Neumi piirkonnas („Neumi transiidikoridor”) enne uuesti sisenemist Horvaatia territooriumile Kleki või Zaton Doli piiripunktide kaudu;
 - (k) loomad ja kaubad, mille suhtes artikli 46 kohaselt ei kohaldata artikli 45 sätteid.
2. Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 139 seoses teatavate looma- ja kaubasaadetiste veo ja saabumise jälgimisega alates saabumise piiripunktist kuni liidus asuvasse sihtkohta või väljumise piiripunkti jõudmiseni.
3. Komisjon võib rakendusaktidega kehtestada eeskirju seoses järgmisega:
- (a) ametlike sertifikaatide näidised ja selliste sertifikaatide väljaandmise eeskirjad;
 - (b) lõikes 1 osutatud looma- või kaubakategooriatega kaasasolevate dokumentide vorming.

Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

VI peatükk

Ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute rahastamine

Artikkel 76

Üldeeskirjad

1. Liikmesriigid kindlustavad piisavate rahaliste vahendite olemasolu, et tagada pädevatele asutustele ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute jaoks vajalikud töötajad ja muud vahendid. **Selleks koguvad nad tasusid ja makseid või eraldavad vahendeid üldise maksustamise teel.**
- ~~2. Lisaks artikli 77 alusel kogutavatele tasudele võivad liikmesriigid koguda tasusid, mis kataksid sellise ametliku kontrolli kulud, millele ei ole osutatud artikli 77 lõigetes 1 ja 2.~~
3. Käesolevat peatükki kohaldatakse ka teatavate ametliku kontrolliga seotud eriülesannete artikli 25 kohase delegeerimise puhul.
4. Liikmesriigid konsulteerivad asjaomaste ettevõtjatega seoses ~~artikliga 77 ette nähtud~~ tasude **või maksete** arvutamise meetoditega. [ME 191]

Artikkel 77

Kohustuslikud tasud **ja maksed**

1. Et pädevatel asutustel oleksid piisavad vahendid ametliku kontrolli läbiviimiseks, ~~koguvad~~ **võivad** nad **koguda** tasusid, millest katta **osa kuludest või kõik** oma ~~kulusid~~ **kulud** seoses järgmisega:
 - (a) ametlik kontroll, millega kontrollitakse, kas järgmised ettevõtjad järgivad artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirju:
 - i) määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 punktis 3 määratletud toidukäitlejad, kes on registreeritud või tunnustatud või registreeritud ja tunnustatud määruse (EÜ) nr 852/2004 artikli 6 kohaselt;
 - ii) määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 punktis 6 määratletud söödakäitlejad, kes on registreeritud ja/või tunnustatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 183/2005 (millega kehtestatakse söödahügieeni nõuded)¹ artiklite 9 ja 10 kohaselt;

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. Jaanuari 2005. aasta määruse (EÜ) nr 183/2005, millega kehtestatakse söödahügieeni nõuded (ELT L 35, 8.2.2005, lk 1).

- iii) määruse (EL) nr .../...⁺ artikli 2 punktis 7 määratletud kutselised käitlejad;
- iv) määruse (EL) nr .../...⁺ artikli 3 punktis 6 määratletud kutselised käitlejad;
- (b) ametlik kontroll ametlike sertifikaatide väljaandmiseks või järelevalveks ametlike kinnituste väljaandmise üle;
- (c) ametlik kontroll, millega tehakse kindlaks, kas on täidetud tingimused selleks, et
 - i) saada ja säilitada määruse (EÜ) nr 852/2004 artiklis 6 või määruse (EÜ) nr 183/2005 artiklites 9 ja 10 sätestatud tunnustamine;
 - (ii) saada ja säilitada määruse (EL) nr .../...⁺ artiklites 84, 92 ja 93 osutatud luba;
 - iii) saada ja säilitada määruse (EL) nr .../...⁺ artiklis 25 osutatud luba;

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete määruse number.

- (d) ametlik kontroll, mis pädevad asutused teevad piiripunktides või artikli 51 lõike 1 punktis a osutatud kontrollipunktides.

2. Lõike 1 kohaldamisel hõlmab kõnealuse lõike punktis a osutatud ametlik kontroll selliste meetmete järgimise kontrolle, mida komisjon on võtnud kooskõlas käesoleva määruse artikliga 137, määruse (EÜ) nr 178/2002 artikliga 53, määruse (EL) nr .../...⁺ ~~{Office of Publications, please insert number of the Regulation on protective measures against pests of plants}~~ artikli 27 lõikega 1, artikli 29 lõikega 1, artikli 40 lõikega 2, artikli 41 lõikega 2, artikli 47 lõikega 1, artikli 49 lõikega 2 ja artikli 50 lõikega 2, määruse (EL) nr XXX/XXXX ~~{Office of Publications, please insert number of the Regulation on the production and making available on the market of plant reproductive material}~~ artiklitega 41 ja 144 ning määruse (EL) nr .../...⁺⁺ ~~{Office of Publications, please insert number of the Regulation on animal health}~~ VI osaga, kui meetmeid kehtestava otsusega ei ole ette nähtud teisiti.

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete määruse number.

⁺⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada loomatervise määruse number.

3. Lõike 1 kohaldamisel:

- (a) ei hõlma kõnealuse lõike punktis a osutatud ametlik kontroll kontrolli selliste ajutiste piirangute, nõuete või muude tauditõrjemeetmete järgimise suhtes, mis pädevad asutused on kehtestanud kooskõlas määruse (EL) nr .../...⁺ artikli 55 lõikega 1, artiklitega 56, 61, 62, 64, 65, artikli 68 lõikega 1 ja artikliga 69, ning selliste eeskirjade järgimise suhtes, mis on vastu võetud kooskõlas määruse (EL) nr .../...⁺⁺ artikli 52 lõikega 2, artiklite 63, ja 67 ja artikli 68 lõikega 2;
- (aa) *ei hõlma kõnealuse lõike punktis a osutatud ametlikud kontrollid ametlikku kontrolli, mida tehakse esmatootmise, sh põllumajandusettevõttes töötlemise tasandil, nagu on määratletud määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 punktis 17. See hõlmab ka kontrolli, mille eesmärk on kontrollida, kas täidetakse kohustuslikke majandamisnõudeid rahva-, looma- ja taimetervise ning loomade heaolu valdkondades vastavalt määruse (EL) nr 1306/2013 artiklile 93; [ME-d 192, 343, 314 ja 316]*
- (b) ei hõlma kõnealuse lõike punktis a ja b osutatud ametlik kontroll kontrolli artikli 1 lõike 2 punktides j ja k osutatud eeskirjade täitmise üle.

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada loomatervise määruse number.

⁺⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete määruse number.

Artikkel 78

Kulud

1. ~~Pädevad asutused koguvad~~ **Pädevatel asutustel on õigus võtta** artikli 77 alusel ~~tasusid~~ järgmiste kulude katmiseks **tasude või maksete arvutamisel arvesse järgmisi kriteeriume:**
 - (a) ametliku kontrolliga seotud töötajate, sealhulgas abipersonali palgad, **kui need on kooskõlas ametlike kontrollide tegelike kuludega vastavalt artikli 79 lõike 1 punktile b, millest on maha arvatud** sotsiaalkindlustus-, pensioni- ja kindlustuskulud;
 - ~~(b) seadmete ja rajatiste kulud, sealhulgas hooldus ja kindlustuskulud;~~
 - (c) tarbekaupade, teenuste ja töövahendite kulud;
 - ~~(d) punktis a osutatud töötajate koolituskulud, v.a pädeva asutuse poolt töölevõtmiseks vajaliku kvalifikatsiooni omandamise kulud;~~
 - (e) töötajate reisikulud punktis a osutatud **ametliku kontrolli teostamiseks** ja reisimisega seotud elamiskulud, **mis arvutatakse välja vastavalt artikli 79 lõikele 2;**
 - (f) proovivõtmise ning laboratoorsete analüüside, uuringute ja diagnoosimise kulud.

2. Kui artikli 77 kohaselt *kohustuslikke* tasusid *või makseid* koguvad pädevad asutused täidavad ka muid ülesandeid, võetakse *kohustuslike* tasude *või maksete* arvutamisel arvesse ainult seda osa käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kuludest, mis tuleneb artikli 77 lõikes 1 osutatud ametliku kontrolli toimingutest. [ME 193]

Artikkel 79

Kohustuslike tasude ja maksete arvutamine

1. Artikli 77 kohaselt kogutavad tasud ***või maksed***:

- ~~(a) —~~ arvutatakse kindla summana, lähtudes pädevate asutuste ametliku kontrolliga seotud kogukuludest teataval ajavahemikul, ning neid kohaldatakse kõigi ettevõtjate suhtes olenemata sellest, kas selle ajavahemiku jooksul on ettevõtja suhtes ametlikku kontrolli tehtud; teatava sektori, tegevusala või ettevõtjate kategooria puhul tasude kindlaksmääramisel võtavad pädevad asutused arvesse mõju, mis asjaomase tegevusala liik ja ulatus ning sellega seotud riskitegurid avaldavad ametliku kontrolli kogukulude jaotusele, või
- (b) arvutatakse iga üksiku ametliku kontrollitoimingu tegelike kulude põhjal ning neid kohaldatakse selles ametlikus kontrollis osalenud ettevõtjate suhtes; kõnealune tasu ei ületa ametliku kontrolli tegelikke kulusid ning selle võib seada täielikult või osaliselt sõltuvusse ajast, mis pädevate asutuste töötajatel ametliku kontrolli toimingutele kulub.

2. Artikli 77 lõikes 1 osutatud tasude **või maksete** arvutamisel võetakse artikli 78 lõike 1 punktis e osutatud reisikulused arvesse viisil, mis välistab ettevõtjate diskrimineerimise nende ja pädevate asutuste asukohtade vahemaa tõttu.
3. Kui tasud arvutatakse lõike 1 punkti a alusel, ei ületa pädevate asutuste artikli 77 kohaselt kogutav tasu **või makse** lõike 1 punktis a osutatud ajavahemikul tehtud ametliku kontrolli kogukulusid. [ME 194]

Artikkel 80

*Tasude **või maksete** vähendamine pidevalt nõudeid järgivate ettevõtjate puhul*

Kui tasud **või maksed** arvutatakse artikli 79 lõike 1 punkti a kohaselt, võetakse ettevõtja suhtes kohaldatava tasumäära kindlakstegemisel arvesse seda, kas varasem ametlik kontroll on näidanud, et ettevõtja järgib artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirju, nii et pidevalt nõudeid järginud ettevõtjatelt nõutakse väiksemaid tasusid. [ME 195]

Artikkel 81

*Tasude **või maksete** kohaldamine*

1. Ettevõtjad saavad artikli 77 lõikes 1 sätestatud tasude maksmist kinnitava tõendi.
2. Artikli 77 lõike 1 punkti d kohaselt kogutavad tasud **või maksed** maksab saadetise eest vastutav ettevõtja või tema esindaja. [ME 196]

Artikkel 82

Tasude tagasimaksmine ja mikroettevõtjatele tehtav erand

1. ~~Artiklis 77 sätestatud tasud ei kuulu otsesele ega kaudsele tagasimaksmisele, välja arvatud juhul, kui neid koguti põhjendamatult.~~
2. ~~Vähema kui 10 töötajaga ettevõtted, mille aastakäive või aastabilansi maht ei ületa kahte miljonit eurot, on artiklis 77 sätestatud tasude maksmisest vabastatud.~~
3. ~~Artiklites 77, 78 ja 79 osutatud kulud ei hõlma lõikes 2 osutatud ettevõtete ametliku kontrolli läbiviimise kulusid.~~

Lükkmesriigid võivad vabastada VKEd, kes vastavad teatavatele objektiivsetele ja mittediskrimineerivatele kriteeriumidele, artiklis 77 sätestatud tasude või maksude maksmisest. [ME-d 197, 315 ja 348]

Artikkel 83
Läbipaistvus

1. Pädevad asutused tagavad võimalikult suure läbipaistvuse seoses järgmisega:
 - (a) artikli 77 lõikes 1 sätestatud tasude **või maksete** kindlaksmääramisel kasutatavad meetodid ja andmed;
 - (b) sellistest tasudest **või maksetest** saadud vahendite kasutamine, **sealhulgas teostatud kontrollide arv**;
 - (c) sellistest tasudest **või maksetest** saadud vahendite tõhusa ja kokkuhoidliku kasutamise tagamiseks kehtestatud kord.
2. Iga pädev asutus teeb avalikustab iga perioodi kohta järgmise teabe:
 - (a) pädevate asutuste kulud, mille katmiseks kogutakse artikli 77 lõike 1 alusel tasusid, näidates ära kulude jaotuse artikli 77 lõikes 1 osutatud tegevuste ning artikli 78 lõikes 1 osutatud kuluelementide lõikes;
 - (b) artikli 77 lõikes ~~1~~ **sätestatud I sätestatud** tasude **või maksete** summa ettevõtjate kategooriate ja ametliku kontrolli kategooriate kaupa;

- (c) artikli 77 lõikes 1 sätestatud tasude ***või maksete*** kindlaksmääramiseks kasutatav meetod, sealhulgas artikli 79 lõike 1 punktis a ***a (uus)*** osutatud kindlasummaliste tasude ***ja maksete*** kindlaksmääramiseks kasutatud andmed ja prognoosid;
 - (d) artikli 79 lõike 1 punkti a kohaldamise korral meetod, mille alusel tasude ***või maksete*** määra artikli 80 kohaselt kohandatakse;
 - (e) artikli 82 lõikes 2 osutatud erandile vastavate tasude ***või maksete*** kogusumma.
- [ME 198]**

Artikkel 84

Ametlikust lisakontrollist ja sunnimeetmetest tulenevad kulud

Pädevad asutused koguvad tasusid **või makseid** selliste lisakulude katteks, mida nad on kandnud seoses järgmisega: [ME 199]

- (a) ametlik lisakontroll,
 - i) mis on vajalik käesoleva määruse kohase ametliku kontrolli käigus avastatud rikkumise tõttu;
 - ii) mida tehakse selleks, et hinnata rikkumise ulatust ja mõju, või selleks, et teha kindlaks, kas rikkumine on heastatud;
- (b) ettevõtja soovil tehtud ametlik kontroll,
- (c) pädeva asutuse poolt või pädeva asutuse soovil kolmanda isiku poolt võetud parandusmeetmed, kui ettevõtja ei ole toiminud kooskõlas pädevate asutuste poolt artikli 135 alusel rikkumise heastamiseks nõutud parandusmeetmetega;

- (d) pädevate asutuste poolt läbi viidud ametlik kontroll ja pädeva asutuse poolt artiklite 64–67, 69 ja 70 kohaselt võetud meetmed ja pädeva asutuse soovil kolmanda isiku poolt võetud parandusmeetmed, kui ettevõtja ei ole toiminud kooskõlas pädevate asutuste poolt artikli 64 lõigete 3 ja 5 ning artiklite 65 ja 67 alusel rikkumise heastamiseks nõutud parandusmeetmetega.

VII peatükk
Ametlik sertifitseerimine

Artikkel 85

Ametliku sertifitseerimisega seotud üldnõuded

1. Kooskõlas artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadega toimub ametlik sertifitseerimine järgmiste dokumentide kujul:
 - (a) ametlikud sertifikaadid või
 - (b) ametlikud kinnitused.

(ba) ametlikud sanitaarkinnitused. [ME 200]
2. Kui pädevad asutused delegerivad teatavaid ametlike sertifikaatide või ametlike kinnituste väljaandmisega või artikli 90 lõikes 1 osutatud ametliku järelevalvega seotud ülesandeid, toimub selline delegerimine kooskõlas artiklitega 25–32.

Artikkel 86

Ametlikud sertifikaadid

1. Kui artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadega nõutakse ametliku sertifikaadi väljaandmist, kohaldatakse artikleid 87, 88 ja 89.
 2. Artikleid 87–89 kohaldatakse ka selliste ametlike sertifikaatide suhtes, mida on vaja looma- ja kaubasaadetiste eksportimisel kolmandatesse riikidesse.
- 2a. *Seoses ametliku sertifikaadi väljastamisega artikli 1 lõike 2 punktis j osutatud toodetele, lisaks artikli 85 lõikes 2 osutatud sätetele, töötab delegeeritud asutus ja on akrediteeritud vastavalt standardile EN ISO/IEC 17065: 2012. [ME 201]***

Artikkel 87

Ametlike sertifikaatide allkirjastamine ja väljaandmine

1. Ametlikke sertifikaate annavad välja pädevad asutused ***või vastavalt artiklitele 25–32 volitatud asutused.*** [ME 202]
2. Pädevad asutused määravad sertifikaati välja andvad ametnikud, kellel on õigus ametlikke sertifikaate allkirjastada. Sertifikaati välja andev ametnik vastab järgmistele tingimustele:
 - (a) tal puudub sertifitseerimise seisukohast oluline huvide konflikt ning ta tegutseb ***sõltumatult ja*** erapooletult; [ME 203]
 - (b) ta on asjakohasel koolitusel tutvunud nõuetega, millele vastavust ametliku sertifikaadiga kinnitatakse, ning samuti käesoleva peatüki sätetega.
3. Ametlike sertifikaatide allkirjastamisel ja väljaandmisel lähtub sertifikaati välja andev ametnik järgmisest:
 - (a) sertifikaati välja andval ametnikul on vahetu teave sertifitseerimise jaoks oluliste asjaolude ja andmete kohta, mis põhineb
 - i) ametlikul kontrollil või
 - ii) pädevate asutuste välja antud muul ametlikul sertifikaadil;

- (b) sertifitseerimise jaoks olulised asjaolud ja andmed, mida on kinnitanud muu pädevate asutuste poolt selleks määratud ja pädevate asutuste kontrolli all tegutsev isik, tingimusel et sertifikaati välja andev ametnik saab selliste asjaolude ja andmete täpsust kinnitada;
 - (c) sertifitseerimise jaoks olulised asjaolud ja andmed, mis pärinevad ettevõtjate enesekontrollisüsteemidest ning mida täiendavad ja kinnitavad korrapärase ametliku kontrolli tulemused, mis võimaldavad sertifikaati välja andval ametnikul veenduda, et ametliku sertifikaadi väljaandmise tingimused on täidetud.
4. Sertifikaati välja andev ametnik allkirjastab ja annab ametlikke sertifikaate välja ainult lõike 3 punkti a alusel, kui nii on ette nähtud artikli 1 lõike 2 sätetega.

Artikkel 88

Ametlike sertifikaatide usaldusvärsuse tagatised

1. Ametlikud sertifikaadid peavad vastama järgmistele tingimustele:
 - (a) sertifikaati välja andev ametnik ei allkirjasta sertifikaadi vormi, kui see on tühi või mittetäielik;
 - (b) sertifikaat peab olema koostatud ühes liidu institutsioonide ametlikus keeles, mis on sertifikaati välja andvale ametnikule arusaadav, ning vajaduse korral ühes sihtliikmesriigi ametlikus keeles;
 - (c) need peavad olema autentset ja täpsed;
 - (d) sertifikaat peab võimaldama teha kindlaks selle allkirjastanud isiku **ja väljaandmise kuupäeva**; [ME 204]
 - (e) sertifikaat peab võimaldama **hõlpsalt** seostada sertifikaadi **selle välja andnud asutusega ja** sellega hõlmatud saadetise, partii või üksiku looma või kaubaga. [ME 205]

2. Pädevad ametiasutused võtavad kõik vajalikud meetmed võltsitud või eksitavate ametlike sertifikaatide väljaandmise või ametlike sertifikaatide kuritarvitamise vältimiseks ning sellise tegevuse eest karistamiseks. Sellised meetmed hõlmavad vajaduse korral järgmist:
- (a) sertifikaati välja andva ametniku töökohustuste täitmise ajutine peatamine;
 - (b) ametlike sertifikaatide allkirjastamise loa tühistamine;
 - (c) mis tahes muud vajalikud meetmed esimeses käesoleva lõike esimeses lauses osutatud rikkumise kordumise vältimiseks.

Artikkel 89

Ametlike sertifikaatidega seotud rakendusvolitused

Komisjon võib rakendusaktidega kindlaks määrata eeskirjad artiklite 87 ja 88 ühetaoliseks kohaldamiseks seoses järgmisega:

- (a) ametlike sertifikaatide näidised ja selliste sertifikaatide väljaandmise eeskirjad;
- (b) mehhanismid ning õiguslikud ja tehnilised meetmed, millega tagatakse täpsete ja usaldusväärsete ametlike sertifikaatide väljaandmine ja välditakse pettuseohtu;
- (c) ametlike sertifikaatide tühistamise ja asendussertifikaatide väljastamise puhul järgitav kord;
- (d) ametlike sertifikaatide tõestatud ära kirjade väljastamise eeskirjad;
- (e) selliste dokumentide vorming, mis peavad loomade ja kaupadega pärast ametliku kontrolli kaasas olema;
- (f) elektrooniliste sertifikaatide väljaandmise ja elektrooniliste allkirjade kasutamise eeskirjad.

Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 90
Ametlikud kinnitused

1. Kui artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadega nõutakse, et ettevõtjad annavad pädevate asutuste ametliku järelevalve all välja ametlikke kinnitusi või et pädevad asutused ise annavad selliseid kinnitusi välja, kohaldatakse käesoleva artikli lõikeid 2, 3 ja 4.
2. Ametlik kinnitus peab vastama järgmistele tingimustele:
 - (a) see peab olema autentne ja täpne;
 - (b) see tuleb koostada ühes liidu institutsioonide ametlikus keeles ***või ühes liikmesriigi ametlikus keeles***; [ME 206]
 - (c) kui ametlik kinnitus on seotud saadetise või partiiga, peab see võimaldama sellist seost kindlaks teha.
3. Pädevad asutused tagavad, et ametliku kontrolli raames sertifitseerimismenetluse üle järelevalvet teostavad töötajad või juhul, kui ametlikke kinnitusi annavad välja pädevad asutused, ametlike kinnituste väljaandmisega tegelevad töötajad, vastavad järgmistele tingimustele:

- (a) nad on *sõltumatud*, erapooletud ning neil puudub ametlike kinnituste andmise seisukohast oluline huvide konflikt; **[ME 207]**
- (b) nad on asjakohasel koolitusel tutvunud
 - i) eeskirjadega, millele vastavust ametliku kinnitusega kinnitatakse;
 - (ii) käesoleva määruse sätetega.

4. Pädevad asutused viivad korrapäraselt läbi ametlikku kontrolli, et teha kindlaks, kas

- (a) kinnitusi välja andvate ettevõtjate tegevus vastab artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadele;
- (b) kinnituste väljaandmine põhineb asjakohastel, tõestel ja kontrollitavatel asjaoludel ja andmetel.

III jaotis
Referentlaborid ja -keskused

Artikkel 91

Euroopa Liidu referentlaborite määramine

1. Komisjon ~~või~~ **määrab** rakendusaktidega määrata artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadega hõlmatud valdkondades Euroopa Liidu referentlaborid, kui ametliku kontrolli tõhusus sõltub muu hulgas [ME 208]
 - (a) artikli 36 lõike 1 kohaselt määratud ametlikes laborites kasutatavate analüüsi-, uuringu- või diagnoosimeetodite kvaliteedist, ühtlusest ja usaldusväärsusest;
 - (b) ametlike laborite tehtud analüüside, uuringute ning diagnostika tulemuste kvaliteedist, ühtlusest ja usaldusväärsusest.
2. Lõikes 1 sätestatud määramine peab vastama järgmistele tingimustele:
 - (a) määramine toimub avaliku konkursi alusel;
 - (b) määramise tulemused vaadatakse korrapäraselt läbi *iga viie aasta järel*. [ME 209]

(ba) määramisel võetakse arvesse ainult neid laboreid, kellel on asjaomase valdkonna pädeva asutuse toetuskiri. [ME 317]

2a. Kui komisjon peab asjakohaseks, võib ta määrata ühe ja sama haiguse jaoks rohkem kui ühe referentlabori ja samuti edendada roteerumist käesoleva artikli lõikele 3 vastavate riiklike laborite vahel. [ME 210]

3. Euroopa Liidu referentlaborid

- (a) tegutsevad kooskõlas standardiga EN ISO/IEC 17025 „Pädevuse üldnõuded katse- ja mõõtelaboritele” ning on hinnatud ja akrediteeritud nimetatud standardi alusel riikliku akrediteerimisasutuse poolt, kes tegutseb kooskõlas määrusega (EÜ) nr 765/2008;
- (b) tegutsevad Euroopa Liidu referentlabori ülesandeid täites *sõltumatult*, erapooletult ning neil puudub huvide konflikt; [ME 211]
- (c) omavad sobiva kvalifikatsiooniga personali, kellel on piisav väljaõpe nende pädevusvaldkonnas kohaldatavate analüüsi-, uuringu- ja diagnoosimismeetodite alal, ning vajalikku tugipersonali;
- (d) omavad või saavad kasutada neile antud ülesannete täitmiseks vajalikku taristut, seadmeid ja tooteid;

- (e) tagavad, et nende töötajatel on põhjalikud teadmised rahvusvahelistest standarditest ja tavadest ning et nad võtavad oma töös arvesse uusimaid teadustulemusi liikmesriigi, liidu ja rahvusvahelisel tasandil;
- (f) omavad seadmeid, mis võimaldavad neil täita oma ülesandeid hädaolukorras;
- (g) omavad seadmeid, mis võimaldavad neil täita asjaomaseid bioturvalisusnõudeid;
- (ga) *teevad vajaduse korral koostööd Liidu uurimiskeskustega ja komisjoni talitlustega kvaliteetsete analüüsi-, katse- ja diagnoosimeetodite väljatöötamiseks; ME 212]*
- (gb) *võivad saada liidult rahalist toetust kooskõlas nõukogu otsusega 90/424/EMÜ¹; [ME 213]*
- (gc) *tagavad, et nende töötajad hoiavad teatud küsimusi, tulemusi või teabevahetust konfidentsiaalsena. [ME 214]*

¹ Nõukogu 26. juuni 1990. aasta otsus 90/424/EMÜ kulutuste kohta veterinaaria valdkonnas (EÜT L 224, 18.8.1990, lk 19).

3a. *Erandina käesoleva artikli lõigetest 1 ja 2 on määruse (EÜ) nr 1829/2003 artikli 32 esimeses lõigus ja määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikli 21 esimeses lõigus osutatud tugilaborid sellised Euroopa Liidu laborid, mille vastutus ja ülesanded on kindlaks määratud käesoleva määruse artiklis 92 järgmistes valdkondades:*

- (a) geneetiliselt muundatud organismid ning geneetiliselt muundatud toit ja sööt;*
- (b) söödalisandid. [ME 215]*

Artikkel 92

Euroopa Liidu referentlaborite vastutus ja ülesanded

1. Euroopa Liidu referentlaborid aitavad parandada ja ühtlustada analüüsi-, uuringu- ja diagnoosimeetodeid, mida kasutavad artikli 36 lõike 1 kohaselt määratud ametlikud laborid, ja nende poolt saadud analüüsi-, uuringu- ja diagnostikaandmeid.
2. Euroopa Liidu referentlaborid vastutavad komisjoni poolt heaks kiidetud aastaste või mitmeaastaste tööprogrammide alusel järgmiste ülesannete täitmise eest:
 - (a) varustavad riiklikke referentlaboreid analüüsi-, uuringu- ja diagnoosimeetodite, sealhulgas võrdlusmeetodite, üksikasjadega;
 - (aa) ***annavad riiklikele referentlaboritele tasuta ja kasutuspiiranguteta viitematerjali (loomatervishoiu, tüvede ja seerumite kohta), et hõlbustada analüüsi-, proovi- ja diagnoosimeetodite väljatöötamist ja ühtlustamist;***
[ME 216]

- (b) koordineerivad punktis a osutatud meetodite kohaldamist riiklikes referentlaborites ning vajaduse korral muudes ametlikes laborites, eelkõige korraldades korrapäraselt laboritevahelisi võrdlevaid uuringuid ja tagades kõnealuste võrdlevate uuringute asjakohased järelmeetmed kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud protokollidega; ***teavitavad pädevaid asutusi kõnealuste laboritevaheliste võrdluskatsete jälgimisest ja tulemustest;*** [ME 217]
- (c) koordineerivad uute laboratoorsete analüüsi-, uuringu- ja diagnoosimeetodite kohaldamise praktilist korda ja teavitavad riiklikke referentlaboreid kõnealuse valdkonna arengust;
- (d) viivad läbi ***tasuta*** koolituskursusi riiklike referentlaborite ning ***töötajatele;*** vajaduse korral ***viivad läbi koolituskursusi*** muude ametlike laborite töötajatele, samuti kolmandate riikide ekspertidele; [ME 218]
- (e) annavad komisjonile oma pädevuse piires teaduslikku ja tehnilist abi;

- (f) annavad riiklikele referentlaboritele asjaomast teavet liidu, liikmesriigi ja rahvusvahelise teadustegevuse kohta;
- (g) teevad oma pädevuse piires koostööd kolmandate riikide laboritega ning Euroopa Toiduohutusameti, Euroopa Ravimiameti ning Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskusega;
- (h) aitavad liikmesriikides aktiivselt kaasa toiduga levivate ja zoonootiliste haiguste puhangute, **ja** loomataudide ning ~~taimekahjustajate~~ puhangute diagnoosimisele, uurides diagnoosi kinnituseks, iseloomustamiseks ja taksonoomiliseks või episootiliseks uurimiseks isolaate või taimekahjustajate proove; **[ME 219]**
- (i) koordineerivad või korraldavad uuringuid toiduga levivate ja zoonootiliste haiguste ning loomataudide diagnoosimiseks kasutatavate reaktiivide kvaliteedi kontrollimiseks;
- (j) koostavad ja hooldavad oma pädevuse piires
 - i) ~~taimekahjustajate või patogeenide referenttiivede võrdluskogusid~~ **referenttiivesid**; **[ME 220]**
 - ii) toiduga kokkupuutuva materjali võrdluskogusid, mida kasutatakse analüüsiseadmete kalibreerimiseks ning proovide saatmiseks riiklikesse referentlaboritesse;
 - iii) ajakohastatud loetelusid olemasolevatest võrdlusainetest ja reaktiividest ning kõnealuste ainete ja reaktiivide tootjatest ja tarnijatest.

- 2a. *Käesoleva artikli lõiget 1 ja 2 kohaldatakse, ilma et see piiraks määruse (EÜ) nr 1829/2003 artikli 32 esimest lõiku ja artikli 32 neljanda ja viienda lõigu kohaselt vastu võetud eeskirju, samuti määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikli 21 esimest lõiku ja artikli 21 kolmanda ja neljanda lõigu kohaselt vastu võetud eeskirju. [ME 221]*
3. Euroopa Liidu referentlaborid avaldavad liikmesriikide poolt artikli 98 lõike 1 kohaselt määratud riiklike referentlaborite loetelu.

Artikkel 92a

1. *Komisjon määrab delegeeritud õigusaktidega Euroopa Liidu toidu autentsuse referentlabori.*
2. *Liikmesriigid võivad määrata riikliku referentlabori osana liidus tegutsevate laborite võrgustikust. [ME 222]*

Artikkel 93

Euroopa Liidu taimse paljundusmaterjali referentkeskuste määramine

1. — Komisjon võib rakendusaktidega määrata Euroopa Liidu referentkeskused, mis toetavad komisjoni, liikmesriikide ja Euroopa Sordiameti (EPVA) tegevust artikli 1 lõike 2 punktis h osutatud sätete kohaldamisel.
2. — Lõikes 1 sätestatud määramine peab vastama järgmistele tingimustele:
 - (a) — määramine toimub avaliku konkursi alusel;
 - (b) — määramise tulemused vaadatakse korrapäraselt läbi.

3. ~~Euroopa Liidu referentkeskused:~~

- ~~(a) omavad kõrgetasemelisi teaduslikke ja tehnilisi eriteadmisi taimse paljundusmaterjali põldtunnustamise, proovide võtmise ja uurimise valdkonnas;~~
- ~~(b) omavad sobiva kvalifikatsiooniga personali, kellel on piisav väljaõpe punktis a osutatud valdkondades, ning vajalikku tugipersonali;~~
- ~~(c) omavad või saavad kasutada neile antud ülesannete täitmiseks vajalikku taristut, seadmeid ja tooteid;~~
- ~~(d) tagavad, et nende töötajatel on põhjalikud teadmised rahvusvahelistest standarditest ja tavadest punktis a osutatud valdkondades ning et nad võtavad oma töös arvesse uusimaid teadustulemusi liikmesriigi, liidu ja rahvusvahelisel tasandil. [ME 223]~~

Artikkel 94

~~Euroopa Liidu taimse paljundusmaterjali referentkeskuste vastutus ja ülesanded~~

~~Artikli 93 lõike 1 kohaselt määratud Euroopa Liidu referentkeskused vastutavad komisjoni poolt heaks kiidetud aastaste või mitmeaastaste tööprogrammide alusel järgmiste ülesannete täitmise eest:~~

- ~~(a) — annavad oma pädevuse piires teaduslikku ja tehnilist eksperdiabi järgmistes valdkondades:
 - ~~i) — põldtunnustamine, proovide võtmine ja uuringud taimse paljundusmaterjali sertifitseerimiseks;~~
 - ~~ii) — taimse paljundusmaterjali sertifitseerimisjärgsed uuringud;~~
 - ~~iii) — taimse paljundusmaterjali standardkategoriate uuringud;~~~~
- ~~(b) — korraldavad taimse paljundusmaterjali võrdlevaid uuringuid ja välikatseid;~~
- ~~(c) — korraldavad koolituskursusi pädevate asutuste töötajatele, samuti kolmandate riikide ekspertidele;~~
- ~~(d) — osalevad taimse paljundusmaterjali sertifitseerimise ja sertifitseerimisjärgsete tööprotokollide ja taimse paljundusmaterjali sertifitseerimise tulemusnäitajate väljatöötamises;~~
- ~~(e) — levitavad oma pädevuse piires teadustulemusi ja tehnilisi uuendusi. [ME 224]~~

Artikkel 95

Euroopa Liidu loomade heaolu referentkeskuste määramine

1. Komisjon ~~võib~~ **määrab** rakendusaktidega määrata Euroopa Liidu referentkeskused, mis toetavad komisjoni ja liikmesriikide tegevust artikli 1 lõike 2 punktis f osutatud eeskirjade kohaldamisel. [ME 225]
2. Lõikes 1 sätestatud määramine peab vastama järgmistele tingimustele:
 - (a) määramine toimub avaliku konkursi alusel;
 - (b) määramise tulemused vaadatakse korrapäraselt läbi.
3. Euroopa Liidu loomade heaolu referentkeskused:
 - (a) omavad kõrgetasemelisi teaduslikke ja tehnilisi eriteadmisi **asjakohase kvalifikatsiooniga töötajaid, kellel on kõrgetasemelised teaduslikud ja tehnilised eriteadmised** inimeste ja loomade vaheliste suhete, loomade käitumise, loomade füsioloogia, loomatervise ja loomasöötade kohta ning loomade kaubandusliku ja teadusliku kasutamise kohta loomade heaolu **ja eetiliste aspektide** seisukohast; [ME 226]
 - ~~(b) omavad sobiva kvalifikatsiooniga personali, kellel on piisav väljaõpe punktis a osutatud valdkondades ning loomadega seotud eetilistes küsimustes, ning vajalikku tugipersonali; [ME 227]~~

- (c) omavad või saavad kasutada neile antud ülesannete täitmiseks vajalikku taristut, seadmeid ja tooteid;
- (d) tagavad, et nende töötajatel on põhjalikud teadmised rahvusvahelistest standarditest ja tavadest punktis a osutatud valdkondades ning et nad võtavad oma töös arvesse uusimaid teadustulemusi liikmesriigi, liidu ja rahvusvahelisel tasandil.

Artikkel 96

Euroopa Liidu loomade heaolu referentkeskuste vastutus ja ülesanded

Artikli 95 lõike 1 kohaselt määratud Euroopa Liidu referentkeskused vastutavad komisjoni poolt heaks kiidetud aastaste või mitmeaastaste tööprogrammide alusel järgmiste ülesannete täitmise eest:

- (a) osutavad oma pädevuse piires teaduslikku ja tehnilist eksperdiabi määruse (EÜ) nr 1099/2009 artikliga 20 ette nähtud riiklikele teadusabi võrgustikele või organisatsioonidele;
- (b) osutavad teaduslikku ja tehnilist eksperdiabi artikli 18 lõike 3 punktis f osutatud loomade heaolu näitajate väljatöötamisel ja kohaldamisel;
- (ba) *sellise tunnustatud teadmisi loomade heaolu valdkonnas omavate asutuste võrgustiku koordineerimine, kes suudaks abistada pädevaid asutusi ja sidusrühmi asjakohaste liidu õigusaktide kohaldamisel.* [ME 228]
- (c) ~~töötavad välja meetodid~~ *toetavad* loomade heaolu taseme hindamiseks ja parandamiseks või koordineerivad selliste *vajalike* meetodite väljatöötamist *ja koordineerimist*; [ME 229]

- (d) ~~korraldavad~~ **koordineerivad** teaduslikke ja tehnilisi uuringuid kaubanduslikul või teaduslikul otstarbel kasutatavate loomade heaolu valdkonnas; [ME 230]
- (e) korraldavad koolituskursusi punktis a osutatud riiklike teadusabi võrgustike või organisatsioonide ja pädevate asutuste töötajatele, samuti kolmandate riikide ekspertidele;
- (f) levitavad oma pädevuse piires teadustulemusi ja tehnilisi uuendusi ning teevad koostööd liidu teadusasutustega.

Artikkel 96a

ELi referentkeskuste määramine toidutarneahela autentsuse ja terviklikkuse tagamiseks

1. *Komisjon võib rakendusakti abil määrata liidu referentkeskused, kes toetavad komisjoni ja liikmesriikide tegevust, et ära hoida ja kindlaks teha artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade tahtlikku rikkumist ning sellele reageerida.*
2. *Lõikes 1 osutatud määramised järgnevad avalikule valikumenetlusele ning need vaadatakse korrapäraselt üle.*
3. *ELi referentkeskused toidutarneahela autentsuse ja terviklikkuse tagamiseks:*
 - (a) *omavad suurt teaduslikku ja tehnilist pädevust artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjades kindlaks määratud valdkondades ja nende suhtes kohaldatava kohtuekspertiisi osas ning seega võimet teostada või koordineerida kõrgetasemelisi teadusuuringuid kaupade autentsuse ja terviklikkuse ning kasutatavate meetodite väljatöötamise, rakendamise ja hindamise valdkonnas artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade tahtliku rikkumise avastamiseks;*

- (b) omavad sobiva kvalifikatsiooniga personali, kellel on piisav väljaõpe punktis a osutatud valdkondades, ning vajalikku tugipersonali;*
- (c) omavad või saavad kasutada neile antud ülesannete täitmiseks vajalikku taristut, seadmeid ja tooteid;*
- (d) tagavad, et nende töötajatel on põhjalikud teadmised rahvusvahelistest standarditest ja tavadest punktis a osutatud valdkondades ning et nad võtavad oma töös arvesse uusimaid teadustulemusi liikmesriigi, liidu ja rahvusvahelisel tasandil. [ME 231]*

Artikkel 96b

ELi referentkeskuste vastutus ja ülesanded toidutarneahela autentsuse ja terviklikkuse tagamiseks

Artikli 96a lõike 1 kohaselt määratud Euroopa Liidu referentkeskused vastutavad komisjoni poolt heaks kiidetud aastaste või mitmeaastaste tööprogrammide alusel järgmiste ülesannete täitmise eest:

- (a) pakkuda konkreetseid teadmisi kaupade autentsuse ja terviklikkuse ning artikli 1 lõikes 1 osutatud eeskirjade tahtlike rikkumiste avastamismeetodite valdkonnas, seoses nende eeskirjadega reguleerivate valdkondade suhtes kohaldava kohtuekspertiisiga;*
- (b) esitada konkreetsed analüüsid, mille eesmärk on kindlaks määrata toidutarneahela osad, kus toimub tahtlik rikkumine ning mis on majanduslikult õigustatud artikli 1 lõikes 2 sätestatud eeskirjade kohaselt ning aidata kaasa konkreetse ametliku kontrolli ja protokolli tehnika väljatöötamisele;*
- (c) vajaduse korral täita artikli 92 lõike 2 punktides a–g osutatud ülesandeid;*
- (d) vajaduse korral luua ja säilitada autenditud referentmaterjalide andmebaasid kaupade autentsuse ja terviklikkuse kontrollimiseks;*
- (e) levitavad oma pädevuse piires teadustulemusi ja tehnilisi uuendusi. [ME 232]*

Artikkel 97
Komisjoni kohustused

1. Komisjon avaldab ja vajaduse korral ajakohastab järgmiste asutuste loetelu:
 - (a) artikliga 91 ette nähtud Euroopa Liidu referentlaborid;
 - ~~(b) artikliga 93 ette nähtud Euroopa Liidu taimse paljundusmaterjali referentkeskused; [ME 233]~~
 - (c) artikliga 95 ette nähtud Euroopa Liidu loomade heaolu referentkeskused.
2. Komisjonil on õigus artikli 139 kohaselt vastu võtta delegeeritud õigusakte seoses Euroopa Liidu referentlaborite, ~~Euroopa Liidu taimse paljundusmaterjali referentkeskuste~~ ja Euroopa Liidu loomade heaolu referentkeskuste vastutuse ja ülesannete kindlaksmääramise ja nende suhtes nõuete kehtestamisega lisaks artikli 91 lõike 3, artikli 92, ~~artikli 93 lõike 3~~, artikli 95 lõike 3 ja artikli 96 sätetele. [ME 234]
3. Komisjon kontrollib, kas Euroopa Liidu referentlaborid ja Euroopa Liidu referentkeskused täidavad artikli 91 lõikes 3, artiklis 92, ~~artikli 93 lõikes 3~~, artikli 95 lõikes 3 ja artiklis 96 sätestatud nõudeid. [ME 235]

4. Kui lõikes 3 osutatud komisjoni kontrollid näitavad, et artikli 91 lõikes 3, artiklis 92, artikli 95 lõikes 3 ja artiklis 96 sätestatud nõudeid on rikutud, võtab komisjon pärast Euroopa Liidu referentlaborilt või Euroopa Liidu referentkeskuselt märkuste saamist järgmised meetmed:
- (a) tühistab selle labori või keskuse määramise või
 - (b) võtab mis tahes muud asjakohased meetmed.

Artikkel 98

Riiklike referentlaborite määramine

1. Liikmesriik määrab igale artikli 91 lõike 1 kohaselt määratud Euroopa Liidu referentlaborile ühe või mitu riiklikku referentlaborit.

Liikmesriik võib määrata mõnes muus liikmesriigis või EFTA liikmeks olevas kolmandas riigis asuva labori.

Üks labor võib olla määratud mitme liikmesriigi riiklikuks referentlaboriks.

2. Riiklike referentlaborite suhtes kohaldatakse artikli 36 lõike 4 punktis e, artikli 36 lõikes 5, artiklis 38, artikli 41 lõikes 1, artikli 41 lõike 1 punktides a ja b ning artikli 41 lõikes 3 sätestatud nõudeid.

3. Riiklikud referentlaborid peavad vastama järgmistele tingimustele:
- (a) nad tegutsevad riikliku referentlabori ülesandeid täites *sõltumatult*, erapooletult ning neil puudub huvide konflikt; [ME 236]
 - (b) nad omavad sobiva kvalifikatsiooniga personali, kellel on piisav väljaõpe nende pädevusvaldkonnas kohaldatavate analüüsi-, uuringu- ja diagnoosimismeetodite alal, ning vajalikku tugipersonali;
 - (c) nad omavad või saavad kasutada neile antud ülesannete täitmiseks vajalikku taristut, seadmeid ja tooteid;
 - (d) nad tagavad, et nende töötajatel on põhjalikud teadmised rahvusvahelistest standarditest ja tavadest ning et nad võtavad oma töös arvesse uusimaid teadustulemusi liikmesriigi, liidu ja rahvusvahelisel tasandil;
 - (e) nad omavad seadmeid, mis võimaldavad neil täita oma ülesandeid hädaolukorras;
 - (f) nad omavad seadmeid, mis võimaldavad neil täita bioturvalisusnõudeid.

4. Liikmesriik:
- (a) edastab komisjonile, asjaomasele Euroopa Liidu referentlaborile ja teistele liikmesriikidele iga riikliku referentlabori nime ja aadressi
 - (b) teeb kõnealuse teabe üldsusele kättesaadavaks;
 - (c) ajakohastab vajaduse korral kõnealust teavet.
5. Liikmesriigid, kellel on Euroopa Liidu referentlabori kohta rohkem kui üks riiklik referentlabor, peavad tagama, et kõnealused laborid teeksid tihedat koostööd, et tagada töö tõhus koordineerimine referentlaborite vahel ning teiste riiklike laborite ja Euroopa Liidu referentlaboriga.
6. Komisjonil on õigus artikli 139 kohaselt vastu võtta delegeeritud õigusakte seoses riiklike referentlaborite suhtes nõuete kehtestamisega lisaks lõigetes 2 ja 3 sätestatule.
- 6a. *Käesolevat artiklit kohaldatakse, ilma et see piiraks määruse (EÜ) nr 1829/2003 artikli 32 teist lõiku ja artikli 32 neljanda ja viienda lõigu kohaselt vastu võetud eeskirju, samuti määruse (EÜ) nr 1831/2003 II lisa ja artikli 21 kolmanda ja neljanda lõigu kohaselt vastu võetud eeskirju. [ME 237]*

Artikkel 99

Riiklike referentlaborite vastutus ja ülesanded

1. Riiklikud referentlaborid teevad oma pädevusvaldkonnas järgmist:
 - (a) teevad koostööd Euroopa Liidu referentlaboritega ja osalevad nende poolt korraldatud koolkutuskursustel ja laboritevahelistes võrdlevates uuringutes;
 - (b) koordineerivad artikli 36 lõike 1 kohaselt määratud ametlike laborite tegevust eesmärgiga ühtlustada ja parandada analüüsi-, uuringu- ja diagnoosimeetodeid ning nende kasutamist;
 - (c) korraldavad vajaduse korral laboritevahelisi võrdlevaid uuringuid, tagavad selliste uuringute järelmeetmed ning teavitavad pädevaid asutusi selliste uuringute tulemustest ja järelmeetmetest;
 - (d) tagavad Euroopa Liidu referentlaborist saadud teabe edastamise pädevatele asutustele ja ametlikele laboritele;
 - (e) annavad oma pädevuse piires pädevatele asutustele artikli 111 kohaselt vastuvõetud koordineeritud kontrollikavade rakendamisel teaduslikku ja tehnilist abi;

(f) koostavad vajaduse korral ajakohastatud loetelu olemasolevatest võrdlusainetest ja reaktiividest ning kõnealuste ainete ja reaktiivide tootjatest ja tarnijatest.

(fa) aitavad riigi territooriumil aktiivselt kaasa loomataudide, toiduga levivate ja zoonootiliste haiguste puhangute diagnoosimisele, uurides diagnoosi kinnituseks, iseloomustamiseks ja taksonoomiliseks või episootiliseks uurimiseks isolaate või parasiidiproove samamoodi, nagu on täpsustatud Euroopa Liidu riiklike referentlaborite jaoks artikli 92 lõike 2 punktis h.
[ME 238]

2. Komisjonil on õigus artikli 139 kohaselt vastu võtta delegeeritud õigusakte seoses riiklike referentlaborite vastutuse ja ülesannete kehtestamisega lisaks lõikes 1 sätestatule.

2a. Käesolevat artiklit kohaldatakse, ilma et see piiraks määruse (EÜ) nr 1829/2003 artikli 32 teist lõiku ja artikli 32 neljanda ja viienda lõigu kohaselt vastu võetud eeskirju, samuti määruse (EÜ) nr 1831/2003 II lisa ja artikli 21 kolmanda ja neljanda lõigu kohaselt vastu võetud eeskirju. [ME 239]

IV jaotis
Haldusabi ja koostöö

Artikkel 100

Üldeeskirjad

1. Enam kui ühe liikmesriigi seisukohast olulistel juhtudel osutavad asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused üksteisele artiklite 102–105 kohaselt haldusabi, et tagada artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade nõuetekohane kohaldamine.
- ~~2. Haldusabi hõlmab vajaduse korral liikmesriigi pädevate asutuste osalemist kohapealses ametlikus kontrollis, mida viivad läbi teise liikmesriigi pädevad asutused. [ME 240]~~
3. Käesoleva jaotise sätted ei piira selliste siseriiklike eeskirjade kohaldamist,
 - (a) mida kohaldatakse kohtumenetluse objektiks olevate või kohtumenetlusega seotud dokumentide kättesaadavaks tegemise suhtes;
 - (b) mille eesmärgiks on füüsiliste või juriidiliste isikute ärihuvide kaitse.
4. Kogu artiklite 102–105 kohane teabevahetus pädevate asutuste vahel toimub kirjalikult.

~~5. Teabevahetuse sujuvuse ja lihtsuse huvides kehtestab komisjon rakendusaktidega järgmiste dokumentide standardvormid:~~

~~(a) artikli 102 lõikes 1 sätestatud abitaotlused;~~

~~(b) tavapärased ja korduvad teatised ja vastused.~~

~~Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. [ME 241]~~

5a. Pädevate asutuste vaheline teabevahetus, mis toimub vastavuses käesoleva jaotise sätetega, ei piira komisjoni määruse (EL) nr 16/2011¹ sätteid seoses teabevahetusega, mis toimub toidu- ja söödaalase kiirhoiatussüsteemi kaudu.
[ME 242]

¹ *Komisjoni 10. jaanuari 2011. aasta määrus (EL) nr 16/2011, millega kehtestatakse toidu- ja söödaalase kiirhoiatussüsteemi rakendusmeetmed (ELT L 6, 11.1.2011, lk 7).*

Artikkel 101

Kontaktasutused

1. Kõik liikmesriigid määravad ühe või mitu kontaktasutust, kes vastutavad artiklite 102–105 kohase pädevate asutuste vahelise teabevahetuse eest.
2. Kontaktasutuste määramine ei välista otseseid kontakte, teabevahetust ja koostööd erinevate liikmesriikide pädevate asutuste töötajate vahel.
3. Komisjonil on õigus artikli 139 kohaselt vastu võtta delegeeritud õigusakte seoses lõike 1 alusel määratud kontaktasutustele miinimumnõuete kehtestamisega.
4. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja muid liikmesriike lõike 1 alusel määratud kontaktasutuste andmetest ja nende hilisematest muudatustest.

5. Komisjon avaldab oma veebisaidil selliste kontaktasutuste loetelu, millest liikmesriigid on teda lõike 4 kohaselt teavitanud, ning ajakohastab seda.
6. Kõik artikli 102 lõike 1 kohased abitaotlused ning artiklite 103, 104 ja 105 kohased teatised edastab kontaktasutus oma korrespondentasutusele selles liikmesriigis, kellele taotlus või teatis on adresseeritud.
- ~~7. Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks lõike 1 alusel määratud kontaktasutuste vahelises suhtluses kasutatavad tehnilised vahendid ja menetlused.~~

~~Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. [ME 243]~~

Artikkel 102

Abistamine taotluse korral

1. Kui liikmesriigi pädevad asutused leiavad, et neil on oma territooriumil ametliku kontrolli tegemiseks või sellise kontrolli tõhusate järelmeetmete võtmiseks vaja andmeid või teavet mõne muu liikmesriigi pädevatelt asutustelt, esitavad nad asjaomase liikmesriigi pädevatele asutustele põhjendatud haldusabitaotluse. Pädevad asutused, kellele taotlus esitatakse,
 - (a) kinnitavad viivitamata taotluse kättesaamist;
 - (b) teatavad ~~kümme~~ **viieteistkümne** päeva jooksul alates taotluse kättesaamisest, kui palju aega nad vajavad taotlusele sisuka vastuse andmiseks; **[ME 244]**
 - (c) korraldavad ametliku kontrolli või uurimise, mis on vajalik selleks, et esitada taotluse esitanud pädevatele asutustele viivitamata kogu vajalik teave ja dokumendid, mis võimaldaks neil teha pädevaid otsuseid ning kontrollida, kas asjaomases riigis on liidu eeskirju järgitud.
2. Dokumente võib edastada originaalkujul või esitada nende koopiad.

3. Kui taotluse esitanud pädev asutus ja taotluse saanud pädev asutus nii kokku lepivad, võivad lõike 1 punktis c osutatud, taotluse saanud pädeva asutuse poolt korraldatava ametliku kontrolli ja uurimise juures viibida taotluse esitanud pädeva asutuse määratud töötajad.

Sellisel juhul peavad taotluse esitanud pädeva asutuse töötajad vastama järgmistele tingimustele:

- (a) nad peavad mis tahes ajal olema valmis esitama kirjaliku volituse, mis kinnitab nende isikut ja ametialaseid volitusi;
- (b) neil on juurdepääs samadele ruumidele ja dokumentidele kui taotluse saanud pädevate asutuste töötajatel, seda aga viimaste vahendusel ja ainuüksi käimasoleva haldusmenetluse eesmärgil;
- (c) nad ei või omal algatusel kasutada taotluse saanud pädeva asutuse ametnikele antud uurimisvolitusi.

Artikkel 103

Abistamine ilma taotluseta

1. Kui liikmesriigi pädevad asutused saavad teada rikkumisest ja kui sellisel rikkumisel võib olla mõju teises liikmesriigis, edastavad nad sellise teabe eelneva taotluseta ja viivitamata asjaomase teise liikmesriigi pädevatele asutustele.
2. Lõike 1 kohaselt teavitatud pädevad asutused
 - (a) kinnitavad viivitamata teatise kättesaamist;
 - (b) teatavad ~~kümme~~ **viieteistkümne** päeva jooksul alates teatise kättesaamisest **[ME 245]**
 - i) kuidas nad kavatsevad uurimist läbi viia või
 - ii) põhjused, miks nad leiavad, et uurimine ei ole vajalik;
 - (c) kui punktis b osutatud uurimist peetakse vajalikuks, viivad nad uurimise läbi ja teavitavad teatise saatnud pädevaid asutusi viivitamata selle tulemustest ning vajaduse korral mis tahes võetud meetmetest.

Artikkel 104

Abistamine nõuete rikkumise korral

1. Kui pädevad asutused teevad ametliku kontrolli käigus kindlaks, et teisest liikmesriigist pärit loomad või kaubad ei vasta artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadele ning nendest tuleneb risk inimeste, loomade või taimede tervisele või loomade heaolule või geneetiliselt muundatud organismide ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnale, või kui need kujutavad endast kõnealuste eeskirjade tõsist rikkumist, võtavad nad viivitamata ühendust lähteliikmesriigi ja mis tahes muu asjaomase liikmesriigi pädevate asutustega, et võimaldada neil läbi viia asjakohast uurimist.
- 1a. Lõikes 1 osutatud teised asjaomased liikmesriigid on määruse (EÜ) nr 1/2005 rikkumise puhul järgmised:*
 - (a) Liikmesriik, kes andis vedajatele loa;*
 - (b) kui veovahendi puuduste tõttu rikuti määruses kehtestatud nõudeid, siis liikmesriik, kes väljastas veovahendi vastavussertifikaadi;*
 - (c) Kui juht oli osaline käesoleva määruse nõuete rikkumises, siis liikmesriik, kes väljastas juhi pädevustunnistuse. [ME 246]*

2. Teate saanud pädevad asutused peavad viivitamata
- (a) kinnitama teatise kättesaamist;
 - (b) teatama, kuidas nad kavatsevad uurimist läbi viia;
 - (c) viima uurimise läbi, võtma kõik vajalikud meetmed ja teavitama teate saatnud pädevaid asutusi uurimise ja läbi viidud ametliku kontrolli laadist, tehtud otsustest ja selliste otsuste põhjustest;
- (ca) teavitama kõiki vastavaid asjaomaseid sidusrühmi, nagu on täpsustatud riiklikes toiduohutuse situatsiooniplaanides. [ME 247]***
3. Kui teate saatnud pädevatel asutustel on põhjust uskuda, et teate saanud pädevate asutuste läbi viidud uurimine või nende poolsed meetmed ei ole kindlaks tehtud rikkumise puhul piisavad, paluvad nad teate saanud pädevatel asutustel ametlikku kontrolli või võetud meetmeid täiendada. Sellistel juhtudel:

- (a) püüavad mõlema liikmesriigi pädevad asutused jõuda kokkuleppele selles suhtes, kuidas oleks õige rikkumisele reageerida, sealhulgas artikli 102 lõike 3 kohase ühise ametliku kontrolli ja ühise uurimise abil;
 - (b) nad teavitavad komisjoni viivitamata, kui ei suuda jõuda kokkuleppele asjakohastes meetmetes.
- 4. Kui muust liikmesriigist pärit loomade ja kaupade ametliku kontrolli käigus ilmnevad artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade korduvad rikkumised, teavitavad sihtliikmesriigi pädevad asutused sellest viivitamata komisjoni ja teiste liikmesriikide pädevaid asutusi.

Artikkel 105

Kolmandate riikide abi

1. Kui pädevad asutused saavad kolmandalt riigilt teavet rikkumise kohta või riski kohta inimeste, loomade või taimede tervisele või loomade heaolule või geneetiliselt muundatud organismide ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnale, teevad nad viivitamata järgmist:
 - (a) edastavad kõnealuse teabe teiste asjaomaste liikmesriikide pädevatele asutustele;
 - (b) kui kõnealune teave on või võib olla liidu tasandil oluline, edastavad selle komisjonile.

2. Käesoleva määruse kohaselt läbi viidud ametliku kontrolli ja uurimise käigus saadud teavet võib lõikes 1 osutatud kolmandale riigile edastada tingimusel, et
- (a) kõik teavet esitanud pädevad asutused on andnud selleks oma nõusoleku;
 - (b) kolmas riik on kohustunud osutama vajalikku abi selleks, et saada tõendeid tavade kohta, millega rikutakse või ilmselt rikutakse liidu õigusnorme või millest tuleneb risk inimeste, loomade või taimede tervisele või keskkonnale;
 - (c) järgitakse isikuandmete kolmandatele riikidele edastamise suhtes kohaldatavaid liidu ja siseriiklikke õigusnorme.

Artikkel 106

Komisjoni koordineeritud abi ja järgnevad meetmed

1. Komisjon koordineerib viivitamata pädevate asutuste poolt käesoleva jaotise kohaselt võetud meetmeid, kui
 - (a) komisjonile teatatakse tegevusest, millega rikutakse või ilmselt rikutakse artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirju, ning sellise tegevuse mõju ulatub või võib ulatuda mitmesse liikmesriiki või
 - (b) komisjonile kättesaadavast teabest ilmneb, et sama või sarnane tegevus, millega rikutakse või ilmselt rikutakse artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirju, võib toimuda mitmes liikmesriigis ning
 - (c) asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused ei suuda jõuda kokkuleppele asjakohaste meetmete suhtes, millega reageerida artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade rikkumisele.

2. Lõikes 1 osutatud juhtudel võib komisjon
 - (a) koostöös asjaomase liikmesriigiga saata ülevaatusmeeskonna tegema kohapealset ametlikku kontrolli;
 - (b) nõuda rakendusaktidega, et lähteliikmesriigi ja vajaduse korral muude asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused tõhustaksid ametlikku kontrolli ning annaksid komisjonile aru nende poolt võetud meetmetest;
 - (c) võtta kooskõlas artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadega mis tahes muid asjakohaseid meetmeid.
3. Komisjonil on õigus artikli 139 kohaselt vastu võtta delegeeritud õigusakte kiiret teabevahetust võimaldavate eeskirjade kehtestamiseks lõikes 1 osutatud juhtudel.

V jaotis
Kavandamine ja aruandlus

Artikkel 107

Mitmeaastased riiklikud kontrollikavad ja kontrollikavade eest vastutav asutus

1. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused teevad käesoleva määrusega hõlmatud ametlikku kontrolli mitmeaastase riikliku kontrollikava alusel, mille vastuvõtmist ja rakendamist kogu riigis koordineeritakse.
2. Liikmesriigid määravad vastutava(*d*) asutuse(*d*) kes [ME 248]
 - (a) koordineerib lõikes 1 osutatud kava ettevalmistamist kõigi ametliku kontrolli eest vastutavate pädevate asutuste vahel;
 - (b) tagab, et kõnealune kava on ühtne ning et seda rakendatakse järjepidevalt.

Artikkel 108

Mitmeaastaste riiklike kontrollikavade sisu

1. Mitmeaastaste riiklike kontrollikavade ettevalmistamisel lähtutakse vajadusest tagada, et
 - (a) ametlikku kontrolli kavandatakse kõigis artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadega hõlmatud valdkondades ning kooskõlas artiklis 8 sätestatud kriteeriumidega ja artiklites 15–24 sätestatud eeskirjadega;
 - (b) ametlikud kontrollid seatakse tähtsuse järjekorda ning kontrollivahendeid jaotatakse tõhusalt.
2. Mitmeaastased riiklikud kontrollikavad sisaldavad üldteavet ametliku kontrolli süsteemide ülesehituse ja korralduse kohta **kõikides hõlmatud sektorites** asjaomases liikmesriigis ning sisaldavad vähemalt järgmist teavet: [ME 249]
 - (a) mitmeaastase riikliku kontrollikava strateegilised eesmärgid ja see, kuidas ametlike kontrollide tähtsuse järjekord ja vahendite eraldamine neid eesmärke kajastavad;
 - (b) ametliku kontrolli liigitus riskikategooriate järgi;
 - (c) pädevate asutuste ja nende ülesannete määramine kesk-, piirkondlikul ja kohalikul tasandil ning kõnealustele asutustele kättesaadavad vahendid;
 - (d) vajaduse korral ülesannete delegeerimine volitatud isikutele;
 - (e) ametliku kontrolli üldine korraldamine ja juhtimine riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil, sealhulgas ametlik kontroll üksikutes ettevõtetes;

- (f) erinevate sektorite suhtes kohaldatavad kontrollisüsteemid ja tegevuse koordineerimine neis sektorites ametliku kontrolli eest vastutavate pädevate asutuste erinevate teenistuste vahel;
- (g) kord ja menetlused, millega tagatakse pädevate asutuste artikli 4 lõike 1 kohaste kohustuste täitmine;
- (h) pädevate asutuste töötajate koolitus;
- (i) artikli 11 lõikega 1 ette nähtud dokumenteeritud menetlused;
- (j) artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadega kooskõlas olevate situatsiooniplaanide korraldus ja toimimine;
- (k) liikmesriikide pädevate asutuste vahelise koostöö ja vastastikuse abi korraldamine.

Artikkel 109

Mitmeaastaste kontrollikavade ettevalmistamine ja rakendamine

1. Liikmesriigid tagavad, et artikli 107 lõikega 1 ette nähtud mitmeaastased riiklikud kontrollikavad tehakse avalikkusele kättesaadavaks, v.a kavade sellised osad, mille avalikustamine võiks ohustada ametliku kontrolli tõhusust.

1a. Kõnealuste kavade ettevalmistamisel võib konsulteerida asjaomaste ettevõtjatega, et tagada riskipõhine lähenemine ametlikele kontrollidele. [ME 250]
2. Mitmeaastast riiklikku kontrollikava tuleb ajakohastada alati, kui on vaja seda kohandada artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade muudatustega, ning seda vaadatakse korrapäraselt läbi, et võtta arvesse vähemalt järgmisi tegureid:
 - (a) uute haiguste, taimekahjustajate või muude riskide esilekerkimine seoses inimeste, loomade või taimede tervise, loomade heaolu või geneetiliselt muundatud organismide ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnaga; [ME 251]
 - (b) olulised muudatused liikmesriikide pädevate asutuste struktuuris, juhtkonnas või tegevuses;
 - (c) liikmesriikide ametliku kontrolli tulemused;

- (d) komisjoni poolt kooskõlas artikli 115 lõikega 1 liikmesriigis tehtud kontrolli tulemused;
 - (f) teadusuuringute tulemused;
 - (g) kolmanda riigi pädevate asutuste poolt liikmesriigis tehtud ametliku kontrolli tulemused.
3. Liikmesriigid esitavad komisjonile komisjoni taotluse korral oma mitmeaastase riikliku kontrollikava ajakohastatud versiooni.

Artikkel 110

Mitmeaastaste riiklike kontrollikavadega seotud volituste delegeerimine

Komisjonil on õigus artikli 139 kohaselt vastu võtta delegeeritud õigusakte seoses artikli 107 lõikega 1 ette nähtud mitmeaastaste riiklike kontrollikavadega.

Kõnealuste delegeeritud õigusaktidega tuleb sätestada eeskirjad, milles käsitletakse järgmist:

- (a) — ettevõtjate tegevusega seotud riskide liigitamise kriteeriumid;
- (b) — artiklis 8 sätestatud kriteeriumidest ja artiklite 15–24 sätetest lähtuvad ametliku kontrolli prioriteedid;
- (c) — menetlused ametliku kontrolli maksimaalseks tõhustamiseks;
- (d) — peamised tulemusnäitajad, mida pädevad asutused kasutavad mitmeaastase riikliku kontrollikava ja selle rakendamise hindamisel. [ME 252]

Artikkel 111

Koordineeritud kontrollikavad ning teabe ja andmete kogumine

Artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade kohaldamise suunatud hindamise läbiviimiseks kogu ELis või teatavate ohtude leviku kindlakstegemiseks on komisjonil õigus artikli 139 kohaselt vastu võtta delegeeritud õigusakte seoses järgmisega:

- (a) piiratud kestusega koordineeritud kontrollikavade *ettevalmistamine*, korraldamine ja rakendamine mõnes artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadega hõlmatud valdkonnas;
[ME 253]
- (b) vajaduse korral andmete ja teabe kogumine seoses teatavate ~~artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade kohaldamisega või teatavate ohtude levikuga~~; [ME 254]
- (ba) *sidusrühmade roll koordineeritud kontrollikavade väljatöötamisel ja toimimisel*.
[ME 255]

Artikkel 112

Liikmesriikide aastaaruanded

1. Iga aasta 30. juuniks esitavad kõik liikmesriigid komisjonile aruande, kus kirjeldatakse järgmist:
 - (a) artikli 109 lõikes 2 nimetatud tegurite arvessevõtmiseks mitmeaastastes riiklikes kontrollikavades tehtavad mis tahes muudatused;
 - (b) mitmeaastase riikliku kontrollikava alusel eelmisel aastal tehtud ametliku kontrolli tulemused;
 - (c) eelmisel aastal pädevate asutuste poolt avastatud artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade rikkumiste arv ja laad, ***esitatuna sektorite alusel ja piisavalt üksikasjalikult***; [ME 256]
 - (d) meetmed mitmeaastase riikliku kontrollikava tõhusa toimimise tagamiseks, sealhulgas sunnimeetmed, ja selliste meetmete tulemused;
 - (da) ***teave artikli 83 lõikes 2 osutatud läbipaistvusega seonduvate kohaldatavate tasude kohta***. [ME 257]

2. Lõikega 1 ette nähtud aastaaruannete ühtseks esitamiseks võtab komisjon rakendusaktidega vastu standardvormid lõikes 1 osutatud teabe ja andmete esitamiseks ning ajakohastab neid vajaduse korral.

Kõnealuste rakendusaktidega lubatakse võimaluse korral kasutada standardvorme, mis komisjon on vastu võtnud pädevatelt asutustelt artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade kohaselt nõutavate muude ametlikku kontrolli käsitlevate aruannete jaoks.

Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 113

Komisjoni aastaaruanded

1. Komisjon teeb **pärast käesoleva määruse jõustumist iga teise aasta 31. detsembriks** avalikkusele kättesaadavaks aastaaruande ametliku kontrolli toimimise kohta liikmesriikides, võttes arvesse järgmist: **[ME 258]**
 - (a) aastaaruanded, mille liikmesriigid on esitanud vastavalt artiklile 112, **sealhulgas teave artikli 83 lõikes 2 osutatud läbipaistvusega seonduvate kohaldatavate tasude kohta**; **[ME 259]**
 - (b) komisjoni poolt kooskõlas artikli 115 lõikega 1 tehtud kontrolli tulemused;
 - (c) muu asjakohane teave.
2. Lõikega 1 ette nähtud aastaaruanne sisaldab vajaduse korral soovitusi liikmesriikide ametliku kontrolli süsteemide ning teatavates valdkondades tehtavate ametlike erikontrollide parandamiseks. **[ME 260]**

Artikkel 114

Toidu- ja söödaalased situatsiooniplaanid

1. Määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 55 lõikes 1 sätestatud kriisireguleerimise üldkava rakendamiseks koostavad liikmesriigid toimivad situatsiooniplaanid, milles sätestatakse meetmed, mida tuleb viivitamata rakendada, kui selgub, et söödast või toidust tuleneb inimeste või loomade tervisele otseselt või keskkonna kaudu tõsine risk.
2. Lõikega 1 ette nähtud toidu- ja söödaalastes situatsiooniplaanides näidatakse ära järgmine teave:
 - (a) asjaomased pädevad asutused;
 - (b) punktis a osutatud asutuste volitused ja vastutus;
 - (c) pädevate asutuste ja muude osapoolte vahel teabe jagamise kanalid ja menetlused.
3. Liikmesriigid vaatavad oma situatsiooniplaanid korrapäraselt läbi, et võtta arvesse muudatusi pädevate asutuste töökorralduses ning plaani rakendamisel ja õppustel omandatud kogemusi.

4. Komisjonile antakse artikli 139 kohaselt õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte seoses järgmisega:
- (a) eeskirjad lõikega 1 ette nähtud situatsiooniplaanide väljatöötamiseks, niivõrd kui see on vajalik selleks, et tagada määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 55 lõikes 1 sätestatud kriisireguleerimise üldkava ühtne ja tõhus kasutamine;
 - (b) sidusrühmade roll situatsiooniplaanide väljatöötamisel ja toimimisel.

VI jaotis
Liidu tegevus

I peatükk
Komisjonipoolne kontroll

Artikkel 115
Komisjoni kontroll liikmesriikides

1. Komisjoni eksperdid viivad kõigis liikmesriikides läbi kontrolli eesmärgiga
 - (a) kontrollida artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade ja käesoleva määruse sätete kohaldamist;
 - (b) kontrollida riiklike kontrollisüsteemide ja neid rakendavate pädevate asutuste toimimist;
 - (c) uurida ja koguda teavet
 - i) ametliku kontrolli ja nõuete täitmise tagamiseks võetud meetmete kohta;
 - ii) artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade kohaldamisel või nõuete täitmise tagamisel esinevate oluliste või korduvate probleemide kohta;
 - iii) hädaolukordade, esilekerkivate probleemide või uute arengute kohta liikmesriikides.

2. Lõikega 1 ette nähtud kontrolli korraldatakse koostöös liikmesriikide pädevate asutustega ning seda tehakse korrapäraselt.
3. Lõikes 1 sätestatud kontroll võib hõlmata kohapealset kontrolli. Komisjoni eksperdid võivad saata ametlikku kontrolli tegevate pädevate asutuste töötajaid.
4. Komisjoni eksperte võivad abistada liikmesriikide eksperdid. Komisjoni eksperte saatvatele riikide ekspertidele antakse samad juurdepääsuõigused mis komisjoni ekspertidele.

Artikkel 116

Komisjoni aruanded komisjoni ekspertide poolt liikmesriikides tehtud kontrolli kohta

1. Komisjon
 - (a) koostab esialgse aruande kooskõlas artikli 115 lõikega 1 tehtud kontrolli tulemuste kohta;
 - (b) saadab liikmesriikidele, kus kõnealust kontrolli tehti, punktiga a ette nähtud esialgse aruande koopia, et liikmesriigid saaksid selle kohta oma märkused esitada;
 - (c) võtab artikli 115 lõike 1 kohase kontrolli tulemuste kohta lõpparuannet koostades arvesse punktis b osutatud liikmesriikide märkusi;
 - (d) teeb punktis c osutatud lõpparuande ja punktis b osutatud liikmesriikide märkused avalikkusele kättesaadavaks.
2. Vajaduse korral võib komisjon lõikega 1 ette nähtud lõpparuandes soovitada liikmesriikidel võtta parandus- või ennetusmeetmeid selliste ühekordsete või süsteemsete puuduste heastamiseks, mis komisjoni eksperdid on artikli 115 lõike 1 kohase kontrolli käigus kindlaks teinud.

Artikkel 117

Komisjoni poolt liikmesriikides tehtava kontrolli kava

1. Komisjon teeb rakendusaktidega järgmist:
 - (a) koostab aastase või mitmeaastase kontrollikava, mille alusel komisjoni eksperdid viivad liikmesriikides läbi artikli 115 lõike 1 kohast kontrolli;
 - (b) edastab liikmesriikidele iga aasta lõpuks järgmise aasta kontrollikava või ajakohastatud mitmeaastase kontrollikava.
2. Komisjon võib oma kontrollikava rakendusaktidega muuta, et võtta arvesse muudatusi artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadega hõlmatud valdkondades. Liikmesriikidele teatatakse *nõuetekohase etteteatamisega* igast kontrollikavas tehtud muudatusest.
[ME 261]

Artikkel 118

Liikmesriikide kohustused seoses komisjoni kontrolliga

Liikmesriik:

- (a) võtab asjakohaseid järelmeetmeid, et heastada mis tahes ühekordne või süsteemne puudus, mis komisjoni eksperdid on artikli 115 lõike 1 kohase kontrolli käigus kindlaks teinud;
- (b) osutab kogu vajalikku abi ja esitab kõik dokumendid ning pakub muud tehnilist tuge, mida komisjoni eksperdid kontrolli tõhususe ja tulemuslikkuse huvides taotleavad;
- (c) tagab komisjoni ekspertidele juurdepääsu kõigile nende ülesannete täitmiseks olulistele valdustele või valduste osadele, loomadele ja kaupadele ning teabele, sealhulgas arvutisüsteemidele.

Artikkel 119

Komisjoni kontroll kolmandates riikides

1. Komisjoni eksperdid võivad korraldada kontrolli kolmandates riikides eesmärgiga
 - (a) veenduda kolmandate riikide õigusaktide ja süsteemide, sealhulgas ametliku sertifitseerimise ning ametlike sertifikaatide, ametlike märgiste ja muude ametlike kinnituste kooskõlas ja samaväärsuses artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade kohaselt vastu võetud nõuetega;
 - (b) kontrollida kolmanda riigi kontrollisüsteemi suutlikkust tagada, et liitu eksporditavad looma- ja kaubasaadetised vastavad artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade kohaselt vastu võetud nõuetele või nõuetele, mis on tunnistatud kõnealuste nõuetega vähemalt samaväärseks;
 - (c) koguda teavet ja andmeid, mis võimaldavad selgitada loomade ja kaupade kolmandast riigist eksportimisega seotud korduvate või esilekerkivate probleemide põhjusi.

2. Lõikega 1 ette nähtud kontrolli puhul peetakse eriti silmas järgmist:
- (a) kolmanda riigi õigusaktid;
 - (b) kolmanda riigi pädevad asutused, nende volitused ja sõltumatus, nende suhtes kohaldatav järelevalve ja nende võimupiirid kohaldatavate õigusaktide tõhusaks jõustamiseks;
 - (c) ametlikku kontrolli teostavate töötajate koolitus;
 - (d) pädevatele asutustele kättesaadavad vahendid, sealhulgas analüüsi-, uuringu- ja diagnoosivahendid;
 - (e) dokumenteeritud ja prioriteedipõhiste kontrollimenetluste ja kontrollisüsteemide olemasolu ja toimivus;
 - (f) vajaduse korral loomatervise, **ja** zoonooside ja ~~taimervise~~ olukord ning komisjoni ja asjaomaste rahvusvaheliste organite kord loomataudide ja ~~taimahaiguste~~ puhangutest teavitamiseks; **[ME 263]**
 - (g) kolmandatest riikidest pärit loomade, taimede ja nende saaduste suhtes tehtava ametliku kontrolli ulatus ja toimivus;
 - (h) kinnitused, mis kolmas riik saab anda artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade kohaselt vastu võetud nõuete järgimise või nendega samaväärsuse kohta.

3. Lõikega 1 ette nähtud kontrolli tõhususe ja tulemuslikkuse suurendamiseks võib komisjon enne kontrollimist paluda asjaomaselt kolmandalt riigilt
 - (a) artikli 124 lõikes 1 osutatud teavet;
 - (b) vajaduse korral ametliku kontrolli kirjalikke protokolle.
4. Komisjon võib määrata liikmesriikide eksperte abistama komisjoni eksperte lõikes 1 sätestatud kontrolli tegemisel.

Artikkel 120

Komisjoni poolt kolmandates riikides tehtava kontrolli sagedus

Kolmandates riikides tehtava komisjoni kontrolli sageduse määramisel lähtutakse järgmisest:

- (a) kolmandast riigist liitu eksporditavate loomade ja kaupadega seotud riski hindamine;
- (b) artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjad;
- (c) asjaomasest kolmandast riigist liitu sisenevate loomade ja kaupade hulk ja laad;
- (d) komisjoni ekspertide või muude kontrolliasutuste poolt juba tehtud kontrolli tulemused;
- (e) kolmandast riigist liitu sisenevate loomade ja kaupade ametliku kontrolli ja liikmesriikide pädevate asutuste poolt tehtud mis tahes muu ametliku kontrolli tulemused;
- (f) Euroopa Toiduohutusametilt või sarnastelt organitelt saadud teave;

- (g) järgmistelt rahvusvaheliselt tunnustatud organitelt saadud teave:
- i) Maailma Terviseorganisatsioon;
 - ii) Codex Alimentariuse komisjon;
 - iii) Maailma Loomatervise Organisatsioon;
 - iv) Euroopa ja Vahemeremaade taimekaitseorganisatsioon;
 - v) rahvusvahelise taimekaitsekonventsiooni sekretariaat;
 - vi) Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon;
 - vii) ÜRO Euroopa Majanduskomisjon;
 - viii) bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni Cartagena bioturvalisuse protokolli sekretariaat;
- (h) tõendid esilekerkivate haigussituatsioonide või muude asjaolude kohta, mille tagajärjeks võivad olla kolmandast riigist liitu sisenevatest loomadest ja kaupadest tulenev tervise- või keskkonnarisk;
- (ha) *selliste pettuste tõenäosust, mis võiksid eksitada tarbijate ootusi seoses toiduainete ja kaupade olemuse, kvaliteedi ja koostisega; [ME 264]***
- (i) üksikutes kolmandates riikides tekkinud vajadus uurida hädaolukordi või neile reageerida.

Artikkel 121

Komisjoni aruanded komisjoni ekspertide poolt kolmandates riikides tehtud kontrolli kohta

Komisjon koostab aruande iga kooskõlas artiklite 119 ja 120 tehtud kontrolli tulemuste kohta.

Komisjoni aruanne sisaldab vajaduse korral soovitusi.

Komisjon teeb oma aruanded üldsusele kättesaadavaks.

Artikkel 122

Komisjoni poolt kolmandates riikides tehtava kontrolli kava

Komisjon edastab oma kolmandates riikides tehtava kontrolli kava eelnevalt liikmesriikidele ja esitab aruande tulemuste kohta. Komisjon võib seda kava muuta, et võtta arvesse artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadega hõlmatud valdkondade arengut. Liikmesriikidele teatatakse igast kontrollikavas tehtud muudatusest.

Artikkel 123

Kolmandate riikide poolne kontroll liikmesriikides

1. Liikmesriigid teavitavad komisjoni:
 - (a) kontrollist, mida kolmandate riikide pädevad asutused kavatsevad nende territooriumil läbi viia;
 - (b) sellise kontrolli kavandatud ajakavast ja ulatusest.
2. Komisjoni eksperdid võivad lõikes 1 osutatud kontrollis osaleda järgmiste asutuste taotluse korral:
 - (a) selliste liikmesriikide pädevad asutused, kus kõnealune kontroll toimub;
 - (b) kõnealust kontrolli tegeva kolmanda riigi pädevad asutused.

Komisjoni ekspertide osalemist korraldatakse ning lõikes 1 osutatud kontrolli lõplik ajakava ja ulatus määratakse kindlaks tihedas koostöös komisjoni ja kontrolli toimumiskohaks oleva liikmesriigi pädevate asutuste vahel.

3. Komisjoni eksperdid osalevad lõikes 1 osutatud kontrollis eelkõige eesmärgiga
- (a) anda nõu artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade kohta;
 - (b) edastada liidu tasandil kättesaadavat teavet ja andmeid, millest võib olla kasu kolmanda riigi pädevate asutuste tehtavat kontrolli silmas pidades;
 - (c) tagada kolmandate riikide pädevate asutuste poolt tehtava kontrolli ühtsus.

II peatükk

Loomade ja kaupade liitu sisenemise tingimused

Artikkel 124

Teave kolmandate riikide kontrollisüsteemide kohta

1. Komisjon nõuab liitu loomi ja kaupu eksportida kavatsevatelt kolmandatelt riikidelt järgmise täpse ja ajakohastatud teabe esitamist sanitaar- ja taimetervisekontrollisüsteemide üldise korralduse ja juhtimise kohta:
 - (a) tema territooriumil vastu võetud või kavandatavad sanitaar- või fütosanitaareeskirjad;
 - (b) riskide hindamise menetlused ja riskide hindamisel arvesse võetavad tegurid ning asjakohase sanitaar- või fütosanitaarkaitse taseme kindlaksmääramine;
 - (c) mis tahes kontrolli- ja ülevaatusmenetlused ja -süsteemid, sealhulgas vajaduse korral sellised, mida kohaldatakse muudest kolmandatest riikidest saabuvate loomade ja kaupade suhtes;
 - (d) ametliku sertifitseerimise süsteemid;
 - (e) mis tahes meetmed, mis on võetud artikli 121 teises lõigus sätestatud soovitude põhjal;

- (f) vajaduse korral liitu eksportimiseks mõeldud loomade ja kaupade ametliku kontrolli tulemused;
 - (g) vajaduse korral teave liidu sanitaar- või fütosanitaareeskirjadele või artikli 121 teises lõigus sätestatud soovitude arvessevõtmiseks tehtud muudatuste kohta kontrollisüsteemide ülesehituses või toimimises.
2. Lõikes 1 osutatud teabenõue on proportsionaalne ning selles võetakse arvesse liitu eksporditavate loomade ja kaupade laadi ning kolmanda riigi konkreetset olukorda ja struktuuri.

Artikkel 125

Täiendavate tingimuste kehtestamine loomade ja kaupade liitu sisenemisel

1. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 139 vastu delegeeritud õigusakte seoses kolmandatest riikidest liitu sisenevatele loomadele ja kaupadele seatavate tingimustega, kui need on vajalikud selleks, et tagada loomade ja kaupade vastavus artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadega kehtestatud asjaomastele nõuetele, v.a artikli 1 lõike 2 lõike punktid d, e, g ja h ja määruse (EÜ) nr 853/2004 artikkel 6, või nõuetele, mis on tunnistatud kõnealuste nõuetega vähemalt samaväärseks.
2. Lõikes 1 osutatud tingimustes identifitseeritakse loomad ja kaubad kombineeritud nomenklatuuri koodidega ning need võivad hõlmata järgmisi nõudeid:
 - (a) teatavad loomad või kaubad sisenevad liitu ainult sellistest kolmandatest riikidest või kolmandate riikide piirkondadest, mille komisjon on kandnud sel eesmärgil koostatud loetellu;
 - (b) teatavad kolmandatest riikidest pärit looma- ja kaubasaadetised saadetakse välja ettevõtetest ja saadakse või valmistatakse ettevõtetes, mis vastavad lõikes 1 osutatud asjaomastele nõuetele või nõuetele, mis on tunnistatud kõnealuste nõuetega vähemalt samaväärseks;

- (c) teatavate looma- ja kaubasaadetistega peab olema kaasas ametlik sertifikaat, ametlik kinnitus või mis tahes muu tõend, mis näitab, et saadeti vastab lõikes 1 osutatud asjaomastele nõuetele või nõuetele, mis on tunnistatud kõnealuste nõuetega vähemalt samaväärseks;
 - (d) nõue, et punktis c osutatud tõendid tuleb esitada kindlas vormis;
 - (e) mis tahes muu nõue, mis on vajalik tagamaks, et teatavad loomad ja kaubad ~~kaitsevad tervist ja geneetiliselt muundatud organismide ja taimekaitsevahendite puhul keskkonda tasemel, mis on samaväärne~~ **vastavad** lõikes 1 osutatud nõuete kohaselt tagatuga ~~toodud nõuetele~~. [ME 266]
3. Kui kolmandatest riikidest liitu sisenevatest loomadest ja kaupadest tuleneb risk inimeste või loomade tervisele või geneetiliselt muundatud organismide ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnale ning seetõttu on tungivalt vaja kiiresti tegutseda, kohaldatakse lõike 1 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktide suhtes artiklis 140 sätestatud menetlust.
4. Komisjon võib rakendusaktidega näha ette eeskirjad seoses lõike 2 punktis c sätestatud eeskirjade kohaselt nõutavate ametlike sertifikaatide, kinnituste või tõendite vormi ja laadiga.

Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 126

Artikli 125 lõike 2 punktis a osutatud kolmandate riikide loetellu kandmine

1. Kolmas riik või selle piirkond kantakse artikli 125 lõike 2 punktis a osutatud loetellu käesoleva artikli lõigete 2 ja 3 kohaselt.
2. Komisjon kiidab rakendusaktidega heaks taotluse, mille asjaomane kolmas riik on talle sel eesmärgil edastanud koos nõuetekohaste tõendite ja tagatistega selle kohta, et kõnealusest kolmandast riigist pärit asjaomased loomad ja kaubad vastavad artikli 125 lõikes 1 osutatud asjaomastele nõuetele või nendega samaväärsetele nõuetele. Need rakendusaktid võetakse vastu ja neid ajakohastatakse kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
3. Lõikes 2 osutatud taotluse üle otsustamisel võtab komisjon arvesse järgmist:
 - (a) kolmanda riigi õigusaktid asjaomases sektoris;
 - (b) kolmanda riigi pädevate asutuste ja selle kontrollitalituste struktuur ja korraldus, nende volitused, tagatised asjaomase sektori suhtes kohaldatavate kolmanda riigi õigusaktide kohaldamise ja jõustamise kohta ning ametliku sertifitseerimise menetluse usaldusväärsus;

- (c) kolmanda riigi pädevate asutuste poolne piisav ametlik kontroll ja muud meetmed, millega hinnatakse ohtu inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heaolule või geneetiliselt muundatud organismide ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnale;
- (d) kas kolmas riik esitab kiiresti ja korrapäraselt teavet ohtude kohta inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heaolule või geneetiliselt muundatud organismide ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnale;
- (e) kolmanda riigi poolt antud tagatised selle kohta, et:
 - i) tingimused, mida kohaldatakse ettevõtete suhtes, millest loomi ja kaupu liitu eksporditakse, vastavad nõuetele, mis on samaväärsed artikli 125 lõikes 1 osutatud nõuetega;
 - ii) koostatakse punktis i osutatud ettevõtete loetelu ja ajakohastatakse seda;
 - iii) punktis i osutatud ettevõtete loetelu ja selle ajakohastatud versioonid edastatakse viivitamata komisjonile;
 - iv) kolmanda riigi pädevad asutused kohaldavad punktis i osutatud ettevõtete suhtes korrapärast ja tõhusat kontrolli;

- (f) mis tahes muu teave või andmed, mis tõendavad kolmanda riigi suutlikkust tagada, et liitu sisenevad ainult sellised loomad või kaubad, mille puhul on pakutava kaitse tase samaväärne tasemega, mille tagavad artikli 125 lõikes 1 osutatud asjaomased nõuded.

Artikkel 127

Teatavate loomade ja kaupade liitu sisenemisega seotud erimeetmete kehtestamine

1. Kui muudel kui määruse (EÜ) nr 178/2002 artiklis 53, määruse (EL) nr .../...⁺ artiklis 249 ning määruse (EL) nr .../...⁺⁺ artikli 27 lõikes 1, artikli 29 lõikes 1, artikli 40 lõikes 2, artikli 41 lõikes 2, artikli 47 lõikes 1, artikli 49 lõikes 2 ja artikli 50 lõikes 2 osutatud juhtudel leidub tõendeid, et teatavate kolmandast riigist, selle piirkonnast või kolmandate riikide rühmast pärit loomade või kaupade sisenemine liitu võib kujutada endast riski inimeste, loomade või taimede tervisele ja ~~GMOde ja taimekaitsevahendite~~ ~~puhul~~ keskkonnale või et artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirju tõenäoliselt rikutakse laiaulatuslikult ja olulisel määral, võtab komisjon ~~rakendusaktidega~~ **artikli 139 kohaselt delegeeritud õigusaktidega vastu** meetmed sellise riski vähendamiseks või rikkumise lõpetamiseks. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. [ME 267]

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada loomatervise määruse number.

⁺⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete määruse number.

2. Lõikes 1 osutatud meetmetes identifitseeritakse loomad ja kaupad kombineeritud nomenklatuuri koodidega ning need võivad hõlmata järgmist:

- (a) lõikes 1 osutatud, asjaomastest kolmandatest riikidest või nende piirkondadest pärit või sealt lähetatud loomade ja kaupade liitu sisenemise keeld;
- (b) nõue, et lõikes 1 osutatud, teatavatest kolmandatest riikidest või nende piirkondadest pärit või sealt saadetud loomade ja kaupade suhtes kohaldatakse enne lähetamist erimeetmeid või -kontrolle;
- (c) nõue, et lõikes 1 osutatud, teatavatest kolmandatest riikidest või nende piirkondadest pärit või sealt lähetatud loomade ja kaupade suhtes kohaldatakse liitu sisenemisel erimeetmeid või -kontrolle;
- (d) nõue, et lõikes 1 osutatud, teatavatest kolmandatest riikidest või nende piirkondadest pärit või sealt lähetatud looma- ja kaubasaadetistega peab olema kaasas ametlik sertifikaat, ametlik kinnitus või mis tahes muu tõend, mis näitab, et saadeti vastab artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjadega kehtestatud nõuetele või nõuetele, mis on tunnistatud kõnealuste nõuetega vähemalt samaväärseks;

- (e) nõue, et punktis d osutatud tõendid tuleb esitada kindlas vormis;
 - (f) muud riski vähendamiseks vajalikud meetmed.
3. Lõikes 2 osutatud meetmete vastuvõtmisel võetakse arvesse järgmist:
- (a) artikli 124 kohaselt kogutud teave;
 - (b) mis tahes muu asjaomaste kolmandate riikide esitatud teave;
 - (c) vajaduse korral artikli 119 lõikega 1 ette nähtud komisjonipoolse kontrolli tulemuste analüüs.
4. Kui nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel on ohu tõttu inimeste ja loomade tervisele või geneetiliselt muundatud organismide ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnale tungivalt vaja kiiresti tegutseda, võtab komisjon artikli 141 lõikes 3 osutatud menetluse kohaselt vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

Artikkel 128

Samaväärsus

1. Artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade kohaldamisalas, v.a kõnealuse lõike punktid d, e, g ja h, võib komisjon rakendusaktidega tunnistada kõnealuste eeskirjadega samaväärseks kolmandas riigis või selle piirkonnas kohaldatavad meetmed, lähtudes järgmistest alustest:
 - (a) asjaomase kolmanda riigi poolt artikli 124 lõike 1 kohaselt esitatud teabe ja andmete põhjalik uurimine;
 - (b) artikli 119 lõike 1 kohaselt tehtud kontrolli rahuldavad tulemused.

Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Lõikes 1 osutatud rakendusaktides sätestatakse asjaomasest kolmandast riigist või selle piirkonnast loomade või kaupade liitu sisenemise kord, mis võib hõlmata järgmist:
- (a) selliste ametlike sertifikaatide või kinnituste laad ja sisu, mis peavad loomade või kaupadega kaasas olema;
 - (b) loomade ja kaupade liitu sisenemise suhtes kohaldatavad erinõuded ja sisenemisel tehtav ametlik kontroll;
 - (c) vajaduse korral menetlused asjaomase kolmanda riigi selliste piirkondade või ettevõtete loetelude koostamiseks ja muutmiseks, millest lubatakse loomi ja kaupu liitu tuua.
3. Komisjon tühistab rakendusaktidega viivitamata lõikega 1 ette nähtud rakendusaktid, kui samaväärsuse tunnustamise mis tahes tingimus ei ole enam täidetud.

Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 128a

Arenguriikide toetamine

1. *Selle tagamiseks, et arenguriigid on suutelised järgima käesoleva määruse sätteid, võib võtta meetmeid ja rakendada neid seni, kuni need avaldavad märgatavat mõju, et toetada järgmisi tegevusi:*
 - *loomade ja kaupade liitu sisenemise tingimuste täitmine;*
 - *liitu eksporditavate saaduste ametliku kontrolli korraldamise suuniste väljatöötamine;*
 - *Euroopa Liidu või liikmesriikide ekspertide saatmine arenguriikidesse, et abistada ametliku kontrolli korraldamisel;*
 - *kontrolli läbiviivate arenguriigi töötajate kaasamine täiendõppesse või koolitustesse.*
2. *Komisjonile antakse artikli 139 kohaselt õigus vastu võtta delegeeritud õigusakte, mis hõlmavad sätteid selle kohta, millised on lõikes 1 osutatud viisid arenguriikide toetamiseks. [ME 268]*

III peatükk

Pädevate asutuste töötajate koolitus

Artikkel 129

Pädevate asutuste töötajate koolitus ja vahetus

1. Komisjon ~~võib korraldada~~ **korraldab** koolitusi pädevate asutuste töötajatele ja vajaduse korral liikmesriikide muude asutuste töötajatele, kes on kaasatud käesoleva määruse sätete ja artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade võimaliku rikkumise uurimisse.

[ME 269]

Komisjon ~~võib~~ **korraldab** koolitusi ~~korraldada~~ koostöös liikmesriikidega. [ME 270]

2. Lõikes 1 osutatud koolitused aitavad töötada liikmesriikides välja ühtset lähenemisviisi ametlikule kontrollile ja muudele ametlikele toimingutele. Need hõlmavad koolitust järgmistes valdkondades:

- (a) käesolev määrus ja artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjad;
- (b) ametliku kontrolli ja pädevate asutuste muude ametlike toimingute puhul asjakohased kontrollimeetodid ja -võtted;
- (c) tootmise, töötlemise ja turustamise meetodid ja võtted.

3. Lõikes 1 osutatud koolitustel võib võimaldada osaleda kolmandate riikide pädevate asutuste töötajatel ning neid võib korraldada väljaspool liitu.
4. Pädevad asutused tagavad, et lõikes 1 osutatud koolitustel omandatud teadmisi levitatakse vajalikul määral ning kasutatakse asjakohaselt töötajate koolitustel, millele on osutatud artikli 4 lõigetes 2 ja 3.

Artikli 4 lõikes 2 osutatud koolituskavad hõlmavad selliste teadmiste levitamiseks vajalikku koolitust.

5. Komisjon võib koostöös liikmesriikidega korraldada pädevate asutuste ametlikku kontrolli või muid ametlikke toiminguid teostavate töötajate vahetusprogramme kahe või enama liikmesriigi vahel.

Sellised vahetuse võivad toimuda ühe liikmesriigi pädevate asutuste töötajate ajutiste lähetustena teise liikmesriiki või selliste töötajate vahetusena asjaomaste pädevate asutuste vahel.

6. Komisjon kehtestab rakendusaktidega eeskirjad lõikes 1 osutatud koolituste ja lõikes 5 osutatud programmide korraldamiseks.

Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

IV peatükk
Teabehaldussüsteemid

Artikkel 130

Ametliku kontrolli teabehaldussüsteem (IMSOC)

1. Komisjon loob elektroonilise teabehaldussüsteemi (edaspidi „IMSOC”) selliste mehhanismide ja vahendite terviklikuks toimimiseks, mille kaudu ~~hallatakse ja töödeldakse~~ **edastatakse liikmesriikide andmebaasidest** ametliku kontrolliga seotud andmeid, teavet ja dokumente, **ning neid hallatakse ja töödeldakse ning vahetatakse automaatselt, võttes arvesse olemasolevaid liikmesriikide süsteeme**, ning haldab seda. [ME 271]
- 1a. Elektrooniliste sertifikaatide või muude e-dokumentide edastamisel kasutavad komisjon ja liikmesriigid rahvusvaheliselt standardiseeritud programmeerimiskeeli, sõnumistruktuure, andmeside protokolle ja turvalisi edastamisviise.* [ME 272]

2. IMSOC

- (a) hõlmab täielikult otsuse 2003/24/EÜ alusel loodud süsteemi TRACES ning ajakohastab seda vajaduse korral;
- (b) hõlmab täielikult komisjoni hallatavaid olemasolevaid elektroonilisi süsteeme, mida kasutatakse andmete, teabe ja dokumentide kiireks vahetamiseks seoses riskidega inimeste ja loomade tervisele ja heaolule ning taimede tervisele, nagu on ette nähtud määruse (EÜ) nr 178/2002 artikliga 50, määruse (EL) nr .../...⁺ artikliga 20 ja määruse (EL) nr .../...⁺⁺ artikliga 97;
- (c) loob vajalikud seosed süsteemi TRACES ja punktis b osutatud süsteemide vahel, mis võimaldaksid vajaduse korral tõhusalt vahetada ja ajakohastada andmeid punktis b osutatud süsteemide vahel ning süsteemi TRACES ja punktis b osutatud süsteemide vahel.

2a. *Elektrooniliste andmete, nt elektrooniliste sertifikaatide vahetamisel kasutavad komisjon ja liikmesriikide pädevad asutused rahvusvaheliselt standarditud keelt, sõnumistruktuuri ja infovahetuse protokolle. [ME 273]*

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada loomatervise määruse number.

⁺⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete määruse number.

Artikkel 131
IMSOCi üldeesmärgid

IMSOC

- (a) võimaldab sellise teabe, andmete ja dokumentide elektroonilist töötlemist ja vahetamist, mida on vaja ametliku kontrolli tegemiseks, mis tulenevad ametliku kontrolli tegemisest või mida on vaja ametliku kontrolli käigu või tulemuste salvestamiseks kõigil juhtudel, kui artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjad ja artiklites 15–24 sätestatud delegeeritud õigusaktid näevad ette kõnealuse teabe, andmete ja dokumentide vahetuse pädevate asutuste vahel, pädevate asutuste ja komisjoni vahel ja vajaduse korral muude asutuste või ettevõtjatega;
- (b) loob mehhanismi andmete ja teabe vahetamiseks jaotise IV kohaselt;
- (c) loob võimaluse liikmesriikidelt komisjonile esitatavate ametliku kontrolli aruannete vastuvõtmiseks ja haldamiseks;
- (d) võimaldab määruse (EÜ) nr 1/2005 artikli 5 lõikes 4 osutatud teekonnalehe, määruse (EÜ) nr 1/2005 artikli 6 lõikes 9 osutatud navigatsioonisüsteemide salvestiste, ametlike sertifikaatide ning käesoleva määruse artiklis 54 osutatud ühtse sisseveodokumendi koostamist, töötlemist ja edastamist, sealhulgas elektroonilisel kujul.

Artikkel 132

IMSOCi kasutamine loomade ja kaupade puhul, mille suhtes kohaldatakse ametlikku erikontrolli

1. Kui loomade või kaupade turulelaskmise või nende liikumise suhtes kohaldatakse artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade alusel erinõudeid või -menetlusi, võimaldab IMSOC lähetamiskoha pädevatel asutustel ja teistel kõnealustel loomade või kaupade ametliku kontrolli eest vastutavatel pädevatel asutustel vahetada reaalses andmeid, teavet ja dokumente loomade või kaupade ühest liikmesriigist teise viimise kohta ning tehtud ametliku kontrolli kohta.

Esimest lõiku ei kohaldata kaupade puhul, mille suhtes kohaldatakse artikli 1 lõike 2 punktides g ja h osutatud eeskirju.

Komisjonil on siiski õigus võtta artikli 139 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte selle kohta, millal ja mis määral kohaldatakse esimest lõiku teises lõigus osutatud kaupade suhtes.

2. Kui eksporditud kaupade ja loomade ekspordisertifikaadi väljastamise suhtes kohaldatakse liidu eeskirju, võimaldab IMSOC lähetamiskoha pädevatel asutustel ja teistel kõnealustel loomade või kaupade ametliku kontrolli eest vastutavatel pädevatel asutustel vahetada reaalses andmeid, teavet ja dokumente selliste loomade või kaupade kohta ning nende suhtes tehtud ametliku kontrolli tulemuste kohta.

3. Kui loomade või kaupade suhtes kohaldatakse II jaotise V peatüki I ja II jaos osutatud ametlikku kontrolli, võimaldab IMSOC
- (a) piiripunktide pädevatel asutustel ning muudel selliste loomade ja kaupade ametliku kontrolli eest vastutavatel pädevatel asutustel vahetada reaalajas andmeid, teavet ja dokumente selliste loomade või kaupade kohta ning nende kontrollimise kohta;
 - (b) piiripunktide pädevatel asutustel jagada ja vahetada asjaomaseid andmeid, teavet ja dokumente tolliga ja kolmandatest riikidest liitu sisenevate loomade ja kaupade kontrollimise eest vastutavate muude asutustega ning sisenemismenetlustes osalevate ettevõtjatega kooskõlas artikli 14 lõike 4 ja artikli 73 lõike 2 kohaselt vastu võetud eeskirjadega ja muude asjaomaste liidu eeskirjadega;
 - (c) toetada ja ellu viia artikli 52 lõike 2 punktis a ja artikli 63 lõikes 6 osutatud menetlust.

Artikkel 133

Volitused IMSOCi toimimise eeskirjade vastuvõtmiseks

Komisjonile antakse artikli 139 kohaselt õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte seoses järgmisega:

- (a) tehnilised kirjeldused ja erieeskirjad IMSOCi ja selle osade toimimise kohta;
- (b) erandolukorras tegutsemise kord juhuks, kui mõni IMSOCi osa ei ole töökorras;
- (c) juhud, kui asjaomastele kolmandatele riikidele ja rahvusvahelistele organisatsioonidele võimaldatakse osaline juurdepääs IMSOCi osadele, ja sellise juurdepääsu võimaldamise tingimused ning juurdepääsukord;
- (d) juhud, kui juhukasutajatele võib lubada erandeid süsteemi TRACES kasutamisest, ning sellise loa andmise tingimused;
- (e) eeskirjad elektroonilise süsteemi kohta, mille kaudu pädevad asutused võtavad vastu kolmandate riikide pädevate asutuste välja antud elektroonilisi sertifikaate.

VII jaotis
Sunnimeetmed

I peatükk
Pädevate asutuste meetmed ja sanktsioonid

Artikkel 134

Pädevate asutuste üldised kohustused nõuete täitmise tagamisel

1. Käesoleva peatüki kohaselt toimides seavad pädevad asutused esikohale meetmed, mis võetakse selleks, et kõrvaldada riskid inimeste, loomade ja taimede tervisele, loomade heaolule ning GMOde ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnale. ***Arvestades pettuste suurenevat sagenemist toiduvaldkonnas, tuleks pöörata rohkem tähelepanu võitlusele selliste tavade vastu, mis eksitavad tarbijaid nende ostetava ja tarbitava toidu laadi või kvaliteedi suhtes. [ME 336]***
2. Rikkumiskahtluse korral korraldavad pädevad asutused uurimise, et kahtlust kinnitada või see kõrvaldada.
3. Lõikes 2 osutatud uurimine hõlmab vajaduse korral järgmist:
 - (a) rangema ametliku kontrolli tegemine loomade, kaupade ja ettevõtjate suhtes ***vastavalt iga juhtumi võimaliku riski olemusele*** teatava ajavahemiku jooksul; **[ME 274]**
 - (b) loomade ja kaupade ja mis tahes lubamatute ainete või toodete ametlik kinnipidamine.

Artikkel 135

Uurimine ja meetmed kinnitust leidnud rikkumise korral

1. Kui rikkumine leiab kinnitust, teevad pädevad asutused järgmist:
 - (a) korraldavad täiendava uurimise, et määrata kindlaks rikkumise ulatus ning ettevõtja vastutus;
 - (b) võtavad asjakohaseid meetmeid tagamaks, et ettevõtja heastab rikkumise ja ~~hoidub sellest edaspidi~~ ***loob süsteemi rikkumiste edasiseks vältimiseks.***

[ME 275]

Võetava meetme üle otsustamisel võtavad pädevad asutused arvesse rikkumise laadi ja ettevõtja võimalikke varasemaid rikkumisi.

2. Lõike 1 kohaselt toimides teevad pädevad asutused vajaduse korral järgmist:
 - (a) annavad korralduse loomade teataval viisil käitlemiseks või teostavad sellist käitlemist;
 - (aa) ***kui artikli 18 lõike 1 punkti b alapunktis i sätestatud teekonnalehtede ametliku kontrolli tulemus ei ole rahuldav, nõuab korraldajalt kavatsatud pika teekonna korralduse muutmist selliselt, et see vastab määruse (EÜ) nr 1/2005 nõuetele.***

[ME 276]

- (b) annavad korralduse loomade mahalaadimiseks, üleviimiseks teisele transpordivahendile ja loomade ~~eest hoolitsemiseks~~ **varju alla paigutamiseks koos asjakohase hooldusega**, karantiiniks, loomade tapmise edasilükkamiseks, **et vajaduse korral võiks saada veterinaarabi**; [ME 277]
- (c) annavad korralduse kaupade teataval viisil käitlemiseks, märgiste muutmiseks või tarbijatele korrigeeriva teabe esitamiseks;
- (d) piiravad loomade ja kaupade turulelaskmist, liikumist, liitu sisenemist või eksporti või keelavad selle, keelavad loomade või kaupade tagasiviimise lähteliikmesriiki või annavad korralduse loomade või kaupade tagasiviimiseks lähteliikmesriiki;
- (e) annavad ettevõtjale korralduse suurendada enesekontrollide sagedust;
- (ea) **nõuavad määruse (EÜ) nr 1099/2009 kohaldamisalasse kuuluvatelt ja loomi surmavatelt või surmamiseiga seotud toiminguid tegevatelt ettevõtjatelt, et nad muudaksid oma standardset töökorda ning eelkõige vähendaksid tootmist või peataksid selle**; [ME 278]
- (f) annavad korralduse sagedasema või süstemaatilisema ametliku kontrolli kohaldamiseks asjaomase ettevõtja teatavate tegevuste suhtes;

- (g) annavad korralduse kaupade tagasinõudmiseks, turult kõrvaldamiseks või hävitamiseks, lubades vajaduse korral kaupu kasutada muul kui algselt kavandatud otstarbel;
- (h) annavad korralduse asjaomase ettevõtja tegevuse täielikuks või osaliseks peatamiseks või tema valduste täielikuks või osaliseks sulgemiseks teatavaks ajavahemikuks;
- (i) annavad korralduse asjaomase ettevõtja tegevuse täielikuks või osaliseks peatamiseks ning vajaduse korral tema veebisaidi täielikuks või osaliseks sulgemiseks teatavaks ajavahemikuks;
- (j) annavad korralduse asjaomase ettevõtte, käitise või transpordivahendi tunnustamise või transpordiettevõtja tegevusloa *või autojuhi pädevustunnistuse* peatamiseks või tühistamiseks; [ME 279]
- (k) annavad korralduse loomade tapmiseks või surmamiseks, kui see on inimeste tervise ning loomade tervise ja heaolu kaitsmiseks kõige asjakohasem meede;
- (l) võtavad mis tahes muid meetmeid, mida pädevad asutused peavad vajalikuks, et tagada artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade järgimine;

3. Pädevad asutused annavad asjaomasele ettevõtjale või tema esindajale:
 - (a) kirjaliku teatise oma otsuse kohta seoses lõigete 1 ja 2 kohaselt võetava meetmega koos põhjendusega ning
 - (b) teavet kõnealuste otsuste kohta kaebuse esitamise õiguse ning kohaldatava korra ja tähtaegade kohta.
4. Kõik käesoleva artikli kohaldamisel tekkivad kulud kannavad vastutavad ettevõtjad.

Artikkel 136

Karistused

1. Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva määruse rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende kohaldamise tagamiseks. Ettenähtud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teatavad komisjonile nendest eeskirjadest artikli 162 lõike 1 teises lõigus sätestatud kuupäevaks ning teatavad viivitamata nende kõigist järgnevatest muudatustest.

Olenemata sellest, millist majanduslikku eelist saavutada püütakse, tuleb karistuste määramisel ka arvesse võtta tarbijate tervise kahjustamise riski. [ME 280]

2. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva määruse sätete ja artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade eiramise korral kohaldatavad rahalised karistused ~~nulivad~~ ***on vähemalt kahekordsed võrreldes majandusliku kasu kasuga***, mida loodeti rikkumisega saada. [ME 281]

3. Liikmesriigid tagavad eelkõige, et järgmistel juhtudel nähakse ette asjakohased karistused:
- (a) kui ettevõtjad ei tee ametliku kontrolli või muude ametlike toimingute ajal koostööd;
 - (b) võltsitud või eksitavate ametlike sertifikaatide *ja deklaratsioonide* väljastamine; [ME 282]
 - (c) ametlike sertifikaatide, ametlike etikettide ja märgiste ning muude ametlike kinnituste võltsimine või väärkasutamine.
- (ca) *tarbijatele tervisekahjustuste tekitamine*; [ME 283]

Artikkel 136a

Rikkumistest teatamine

1. *Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused kehtestavad tõhusad ja usaldusväärsed mehhanismid, et soodustada käesoleva määruse ja käesoleva määrusega seotud riigisiseste meetmete potentsiaalsest või tegelikust rikkumisest teatamist pädevatele asutustele.*
2. *Lõikes 1 osutatud mehhanismid hõlmavad vähemalt järgmist:*
 - (a) *rikkumisteadete vastuvõtmise erimenetlused ja nende järelkontroll;*
 - (b) *asutuse nende töötajate asjakohane kaitse, kes teatavad asutuses toime pandud rikkumistest, vähemalt kättemaksu, diskrimineerimise või muud laadi ebavõrdse kohtlemise eest;*
 - (c) *selliste isikuandmete kaitse, mis hõlmab nii isikut, kes teatab rikkumisest, kui ka füüsilist isikut, kes on väidetavalt vastutav rikkumise toimepanemise eest, kooskõlas direktiivis 95/46/EÜ sätestatud põhimõtetega;*
 - (d) *selged eeskirjad, millega tagatakse, et asutuses toime pandud rikkumistest teatanud isiku konfidentsiaalsus on igal juhul tagatud, välja arvatud juhul, kui siseriikliku õiguse kohaselt nõutakse edasise uurimise või järgneva kohtumenetluse raames selle avalikustamist.*

3. *Liikmesriigid nõuavad, et asutustel on olemas asjakohane kord, mille kohaselt nende töötajad teatavad rikkumistest ettevõttesiseselt sõltumatu ja autonoomse erikanali kaudu. Sellise kanali võib luua ka sotsiaalpartnerite poolt sõlmitavate kokkulepetega. Kohaldatakse samasugust kaitset, nagu on osutatud lõike 2 punktides b, c ja d. [ME 284]*

II peatükk
Liidu sunnimeetmed

Artikkel 137

Oluline puudus liikmesriigi kontrollisüsteemis

1. Kui komisjonil on tõendeid olulise puuduse kohta liikmesriigi kontrollisüsteemis, mis võib endast kujutada laialdast riski inimeste, loomade ja taimede tervisele, loomade heaolule ning GMOde ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnale või kaasa tuua artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade laialdase rikkumise, võtab komisjon rakendusaktidega vastu ühe või mitu järgmist meetet, mida kohaldatakse kuni kontrollisüsteemi puuduse kõrvaldamiseni:
 - (a) keelab selliste loomade ja kaupade turul kättesaadavaks tegemise või nende transportimise, liigutamise või muul viisil käitlemise, mida ametliku kontrolli süsteemi puudus mõjutab;
 - (b) kehtestab punktis a osutatud tegevuse, loomade või kaupade suhtes eritingimused;
 - (c) peatab ametliku kontrolli tegemise piiripunktides või muudes kontrollipunktides, mida ametliku kontrolli süsteemi puudus mõjutab, või lõpetab selliste piiri- või kontrollipunktide tegevuse;

- (d) võtab muid asjakohaseid ajutisi meetmeid, mida on vaja riski vähendamiseks kontrollisüsteemi puuduse kõrvaldamiseni.

Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 141 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Lõikes 1 osutatud meetmeid võetakse üksnes juhul, kui asjaomane liikmesriik ei ole olukorda komisjoni taotlusel ja komisjoni kehtestatud tähtaja jooksul parandanud.
3. Kui nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel on ohu tõttu inimeste ja loomade tervisele või geneetiliselt muundatud organismide ja taimekaitsevahendite puhul keskkonnale tungivalt vaja kiiresti tegutseda, võtab komisjon artikli 141 lõikes 3 osutatud menetluse kohaselt vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

VIII jaotis

Ühissätted

I peatükk

Menetlussätted

Artikkel 138

Lisade ja Euroopa standardite viidete muutmine

1. Komisjonil on õigus võtta artikli 139 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte seoses käesoleva määruse II ja III lisa muutmisega, et võtta arvesse artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade muudatusi ning tehnika ja teaduse arengut.
2. Artikli 26 lõike 1 punkti b alapunktis iv, artikli 36 lõike 4 punktis e ja artikli 91 lõike 3 punktis a osutatud Euroopa standardite viidete ajakohastamiseks on komisjonil õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kõnealuste viidete muutmiseks, kui Euroopa Standardikomitee neid muudab.

Artikkel 139

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 15 lõikes 2, artiklis 17, artikli 23 lõikes 1, artikli 23 lõikes 2, artiklis 24a, artikli 25 lõikes 3, artiklis 40, artikli 43 lõikes 4, artikli 45 lõikes 3, artiklis 46, artiklis 49, artikli 51 lõikes 1, artikli 52 lõigetes 1 ja 2, artikli 56 lõikes 2, artikli 60 lõikes 3, artikli 62 lõikes 2, artikli 69 lõikes 3, artikli 75 lõigetes 1 ja 2, artikli 97 lõikes 2, artikli 98 lõikes 6, artikli 99 lõikes 2, artikli 101 lõikes 3, artikli 106 lõikes 3, artiklis 111, artikli 114 lõikes 4, artikli 125 lõikes 1, artikli 127 lõikes 1, artikli 128a lõikes 2, artikli 132 lõike 1 kolmandas lõigus, artiklis 133, artikli 138 lõigetes 1 ja 2, artikli 143 lõikes 2, artikli 144 lõikes 3, ja artikli 153 lõikes 3 osutatud volitused antakse ~~määramata ajaks alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast~~ **komisjonile viieks aastaks alates ...⁺**.
Hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase perioodi lõppu esitab komisjon delegeeritud volituste kohta aruande. Volituste delegeerimist pikendatakse vaikimisi sama pikkadeks perioodideks, kui Euroopa Parlament ja nõukogu ei ole hiljemalt kolm kuud enne iga perioodi lõppu väljendanud pikendamisele vastuseisu. [ME 285]

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva muutmisakti jõustumise kuupäev.

- 2a. *Selle delegeeritud õiguse teostamise ajal on eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Komisjon peaks delegeeritud õigusaktide ettevalmistamise ja koostamise ajal tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning nõuetekohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule. [ME 286]*
3. Artikli 15 lõikes 2, artiklis 17, artikli 23 lõigetes 1 ja 2, artiklis 24a, artikli 25 lõikes 3, artiklis 40, artikli 43 lõikes 4, artikli 45 lõikes 3, artiklis 46, artiklis 49, artikli 51 lõikes 1, artikli 52 lõigetes 1 ja 2, artikli 56 lõikes 2, artikli 60 lõikes 3, artikli 62 lõikes 2, artikli 69 lõikes 3, artikli 75 lõigetes 1 ja 2, artikli 97 lõikes 2, artikli 98 lõikes 6, artikli 99 lõikes 2, artikli 101 lõikes 3, artikli 106 lõikes 3, artiklis 111, artikli 114 lõikes 4, artikli 125 lõikes 1, artikli 127 lõikes 1, artikli 128a lõikes 2, artikli 132 lõike 1 kolmandas lõigus, artiklis 133, artikli 138 lõigetes 1 ja 2, artikli 143 lõikes 2, artikli 144 lõikes 3, ja artikli 153 lõikes 3 osutatud volituste delegeerimise võivad Euroopa Parlament või nõukogu igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. Otsus ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 15 lõike 2, artikli 17, artikli 23 lõigete 1 ja 2, artikli 24a, artikli 25 lõike 3, artikli 40, artikli 43 lõike 4, artikli 45 lõike 3, artikli 46, artikli 49, artikli 51 lõike 1, artikli 52 lõike 1 ja 2, artikli 56 lõike 2, artikli 60 lõike 3, artikli 62 lõike 2, artikli 69 lõike 3, artikli 75 lõigete 1 ja 2, artikli 97 lõike 2, artikli 98 lõike 6, artikli 99 lõike 2, artikli 101 lõike 3, artikli 106 lõike 3, artikli 111, artikli 114 lõike 4, artikli 125 lõike 1, artikli 127 lõike 1, artikli 128a lõike 2, artikli 132 lõike 1 kolmanda lõigu, artikli 133, artikli 138 lõike 1, artikli 143 lõike 2, artikli 144 lõike 3, ja artikli 153 lõike 3 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 140

Kiirmenetlus

1. Käesoleva artikli kohaselt vastuvõetud delegeeritud õigusakt jõustub viivitamata ja seda kohaldatakse seni, kuni selle suhtes ei esitata lõike 2 kohaselt vastuväiteid. Kui delegeeritud õigusakt Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatavaks tehakse, tuleb ühtlasi põhjendada kiirmenetluse rakendamist.
2. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad delegeeritud õigusakti suhtes esitada vastuväiteid kooskõlas artikli 139 lõikes 5 viidatud menetlusega. Sellisel juhul tunnistab komisjon õigusakti kehtetuks viivitamata pärast seda, kui Euroopa Parlament või nõukogu teatab oma otsusest esitada vastuväiteid.

Artikkel 141

Komitee

1. Komisjoni abistab määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 58 lõike 1 alusel asutatud alaline taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses. ***Välja arvatud artikli 23 kohaldamisel, mille kohaselt abistavad komisjoni määruse (EÜ) nr 834/2007 kohaselt asutatud mahepõllumajanduskomitee, määruse (EL) nr 1151/2012 kohaselt asutatud põllumajanduslike toiduainete kaitstud päritolunimetuste, kaitstud geograafiliste tähiste ja garanteeritud traditsiooniliste toodete komitee, määruse (EÜ) nr 1234/2007 kohaselt veinitoodete kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste komitee ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 110/2008¹ kohaselt asutatud kaitstud geograafiliste tähistega piiritusjookide komitee. [ME 287]***
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Kui komitee arvamus tuleb saada kirjaliku menetluse kaudu, siis lõpetatakse kõnealune menetlus ilma tulemuseta juhul, kui arvamuse esitamise tähtaja jooksul otsustab nii komitee eesistuja või kui seda nõutakse komitee liikmete lihthälteenamusega.
3. Käesolevale lõikele osutamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 8 koostoimes selle artikliga 5.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2008. aasta määrus (EÜ) nr 110/2008 piiritusjookide määramise, kirjeldamise, esitlemise, märgistamise ja geograafiliste tähiste kaitse kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 1576/89 (ELT L 39, 13.2.2008, lk 16).

II peatükk
Ülemineku- ja lõppsätted

Artikkel 142
Kehtetuks tunnistamine

1. Määrus (EÜ) nr 882/2004, direktiivid 89/608/EMÜ ja 96/93/EÜ ning otsus 92/438/EMÜ tunnistatakse kehtetuks alates ...⁺.

Määruse (EÜ) nr 882/2004 artikleid 14–17 ja 26–29 kohaldatakse siiski kuni ...⁺.

Määruse (EÜ) nr 882/2004 VII lisas osutatud mistahes ELi referentlabori määramine jätkub kuni iga käsitletava valdkonna ELi referentlabori määramiseni kooskõlas käesoleva määruse artikli 91 lõikega 2. [ME 288]

- 1a. Määruse (EÜ) nr 882/2004 VII lisas osutatud mistahes ELi referentlabori määramine jätkub kuni iga käsitletava valdkonna ELi referentlabori määramiseni kooskõlas käesoleva määruse artikli 91 lõikega 2, ilma et see piiraks määruse artikli 91 lõike 3a kohaldamist. [ME 289]*

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev, mis saabub ühe aasta möödumisel käesoleva määruse jõustumisest.

2. ~~Määrus (EÜ) nr 854/2004 ning~~ Direktiivid 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ ja 97/78/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates ...⁺. **[ME 290]**
3. Viiteid kehtetuks tunnistatud õigusaktidele peetakse viideteks käesolevale määrusele ja neid loetakse vastavalt IV lisas olevale vastavustabelile.

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev, mis saabub kolme aasta möödumisel käesoleva määruse jõustumisest.

Artikkel 143

Direktiivide 91/496/EMÜ ja 97/78/EÜ kehtetuks tunnistamisega seotud üleminekumeetmed

1. Direktiivide 91/496/EMÜ ja 97/78/EÜ asjaomaseid sätteid, millega reguleeritakse käesoleva määruse artikli 45 lõikes 2, artiklis 46, artikli 49 punktides b, c ja d, artikli 52 lõigetes 1 ja 2 ning artikli 56 lõike 1 punktis a osutatud valdkondi, kohaldatakse kuni kuupäevani, mis määratakse kindlaks lõike 2 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktis.
2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 139 vastu delegeeritud õigusakte kuupäeva kohta, alates millest lõikes 1 osutatud sätteid ei kohaldata. Kõnealune kuupäev vastab selliste eeskirjade kohaldamiskuupäevale, mis kehtestatakse käesoleva määruse artikli 45 lõikega 2, artikliga 46, artikli 49 punktidega b, c ja d, artikli 52 lõigetega 1 ja 2 ning artikli 56 lõike 1 punktiga a ette nähtud delegeeritud õigusaktide või rakendusaktide kohaselt.

Artikkel 144

Direktiivi 96/23/EÜ kehtetuks tunnistamisega seotud üleminekumeetmed

1. Pädevad asutused teostavad jätkuvalt direktiivi 96/23/EÜ I lisas loetletud ainete ja jääkide rühmade kindlakstegemiseks vajalikku ametlikku kontrolli kooskõlas käesoleva direktiivi lisadega II, III ja IV kuni kuupäevani, mis määratakse kindlaks lõike 3 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktiga.
2. Direktiivi 96/23/EÜ artikli 29 lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse jätkuvalt kuni kuupäevani, mis määratakse kindlaks lõike 3 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktiga.
3. Komisjonil on õigus võtta artikli 139 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte kuupäeva kohta, alates millest pädevad asutused ei tee enam lõikes 1 osutatud sätete kohast ametlikku kontrolli ning direktiivi 96/23/EÜ artikli 29 lõikeid 1 ja 2 enam ei kohaldata. Kõnealune kuupäev vastab selliste eeskirjade kohaldamiskuupäevale, mis kehtestatakse käesoleva määruse artiklitega 16 ja 111 ette nähtud delegeeritud õigusaktide või rakendusaktide kohaselt.

Artikkel 145

Direktiivi 98/58/EÜ muudatused

Direktiivi 98/58/EÜ muudetakse järgmiselt:

(a) artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

i) punkt 3 jäetakse välja;

ii) lisatakse teine lõik järgmises sõnastuses:

„Samuti kohaldatakse mõiste „pädevad asutused” määruse (EL) nr .../...⁺ artikli 2 punktis 5 sätestatud määratlust.”;

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva määruse number.

(b) artiklit 6 muudetakse järgmiselt:

i) lõige 1 jäetakse välja;

ii) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Liikmesriigid esitavad komisjonile iga aasta 30. juuniks aastaaruande inspekteerimistoimingute kohta, millega pädev asutus on eelmisel aastal kontrollinud vastavust käesoleva direktiivi nõuetele. Aruandele on lisatud kõige tõsisemate tuvastatud rikkumiste analüüs ja riiklik tegevuskava kindlakstehtud rikkumiste vältimiseks või nende esinemise vähendamiseks eelseisvatel aastatel. Komisjon esitab nende aruannete kokkuvõtted liikmesriikidele.”;

(c) lõike 3 punkt a jäetakse välja;

(d) artikkel 7 jäetakse välja.

Artikkel 146

Direktiivi 1999/74/EÜ muudatused

Direktiivi 1999/74/EÜ muudetakse järgmiselt:

(a) artiklit 8 muudetakse järgmiselt:

i) lõige 1 jäetakse välja;

ii) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid esitavad komisjonile iga aasta 30. juuniks aastaaruande kontrollide kohta, millega pädev asutus on eelmisel aastal kontrollinud vastavust käesoleva direktiivi nõuetele. Aruandele on lisatud kõige tõsisemate tuvastatud rikkumiste analüüs ja riiklik tegevuskava kindlakstehtud rikkumiste vältimiseks või nende esinemise vähendamiseks eelseisvatel aastatel. Komisjon esitab nende aruannete kokkuvõtted liikmesriikidele.”;

iii) lõike 3 punkt a jäetakse välja;

(b) artikkel 9 jäetakse välja.

Artikkel 147

Nõukogu määruse (EÜ) nr 999/2001 muudatused

Määrust (EÜ) nr 999/2001 muudetakse järgmiselt:

- (a) artiklid 19 ja 21 jäetakse välja;
- (b) X lisast jäetakse välja peatükid A ja B.

Artikkel 148

Määruse (EÜ) nr 1829/2003 muudatused

Määrust (EÜ) nr 1829/2003 muudetakse järgmiselt:

(a) — artiklit 32 muudetakse järgmiselt:

i) — esimene ja teine lõik jäetakse välja;

ii) — kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Geneetiliselt muundatud toidu või sööda jaoks loa taotlejad toetavad kõnealuse valdkonna jaoks määruse XXX/XXXX [*Office of Publications, please insert number of this Regulation*] artikli 91 lõike 1 ja artikli 98 lõike 1 kohaselt määratud Euroopa Liidu referentlabori ja riiklike referentlaborite töö rahastamist.”

iii) — viiendast lõigust jäetakse välja sõnad „ja lisa”;

iv) — kuuendast lõigust jäetakse välja sõnad „ja kohandada lisa”;

(b) — lisa jäetakse välja. [ME 291]

Artikkel 149

Määruse (EÜ) nr 1831/2003 muudatused

Määrust (EÜ) nr 1831/2003 muudetakse järgmiselt:

(a) — artikli 7 lõike 3 punkt f asendatakse järgmisega:

„kirjalik kinnitus, et taotleja on saatnud kolm söödalisandi proovi otse artiklis 21 osutatud Euroopa Liidu referentlaborisse.”;

(b) — artiklit 21 muudetakse järgmiselt:

(i) — esimene, kolmas ja neljas lõik jäetakse välja;

ii) — teine lõik asendatakse järgmisega:

„Söödalisandite jaoks loa taotlejad toetavad kõnealuse valdkonna jaoks määruse XXX/XXXX [*Office of Publications, please insert number of this Regulation*] artikli 91 lõike 1 ja artikli 98 lõike 1 kohaselt määratud Euroopa Liidu referentlabori ja riiklike referentlaborite töö rahastamist.”;

(c) — II lisa jäetakse välja. [ME 292]

Artikkel 150

Määruse (EÜ) nr 1/2005 muudatused

Määrust (EÜ) nr 1/2005 muudetakse järgmiselt:

(a) artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

i) punktid d, f, i ja p jäetakse välja;

ii) lisatakse teine lõik järgmises sõnastuses:

„Samuti kohaldatakse mõistete „pädevad asutused”, „piiripunkt”, „ametlik veterinaararst” ja „väljumispunkt” määruse (EL) nr .../...⁺* artikli 2 punktides 5, 29, 32 ja 36 sätestatud määratlusi.

* ELT L ..., ..., lk ...”;

(b) ~~artiklid~~ **artikleid** 14, 15, 16, 21, artikli 22 lõige ~~lõige~~ **lõiget** 2, ~~artiklid~~ **artikleid** 23, 24 ja 26 jäetakse välja ~~kohaldatakse seni, kuni artiklis 18 osutatud seadusandlikud ettepanekud heaks kiidetakse; [ME 293]~~

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva määruse number.

(c) artiklit 27 muudetakse järgmiselt:

i) lõige 1 jäetakse välja;

ii) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. „Liikmesriigid esitavad komisjonile iga aasta 30. juuniks aastaaruande kontrollide kohta, millega pädev asutus on eelmisel aastal kontrollinud vastavust käesoleva määruse nõuetele. Aruandele lisatakse peamiste tuvastatud puuduste analüüs ja tegevuskava nende kõrvaldamiseks.”;

(d) artikkel 28 jäetakse välja.

Artikkel 151

Määruse (EÜ) nr 396/2005 muudatused ja nendega seotud üleminekumeetmed

1. Määrust (EÜ) nr 396/2005 muudetakse järgmiselt:
 - (a) artiklid 26, 27, artikli 28 lõiked 1 ja 2 ning artikkel 30 jäetakse välja;
 - (b) artikli 31 lõike 1 sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid esitavad eelmise kalendriaasta kohta komisjonile, ametile ja teistele liikmesriikidele iga aasta 30. juuniks järgmise teabe:”;
2. Määruse (EÜ) nr 396/2005 artiklit 26, artikli 27 lõiget 1 ja artiklit 30 kohaldatakse jätkuvalt kuni kuupäevani, **mil hakatakse kohaldama asjakohaseid eeskirju**, mis määratakse kindlaks lõike 3 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktiga **kehtestatakse käesoleva määruse artiklis 16 osutatud seadusandlike ettepanekute põhjal**. [ME 294]
3. ~~Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 139 vastu delegeeritud õigusakte kuupäeva kohta, alates millest lõikes 2 osutatud artiklit 26, artikli 27 lõiget 1 ja artiklit 30 enam ei kohaldata. Kõnealune kuupäev vastab selliste eeskirjade kohaldamiskuupäevale, mis kehtestatakse käesoleva määruse artikliga 16 ette nähtud delegeeritud õigusaktide kohaselt. [ME 295]~~

Artikkel 152

Direktiivi 2007/43/EÜ muudatused

Direktiivi 2007/43/EÜ muudetakse järgmiselt:

(a) artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

i) lõikest 1 jäetakse välja punktid c ja d;

ii) lisatakse lõige 3 järgmises sõnastuses:

„3. „Samuti kohaldatakse mõistete „pädevad asutused” ja „ametlik veterinaararst” määruse (EL) nr .../...⁺ * artikli 2 punktides 5 ja 32 sätestatud määratlusi.

* ELT L ..., ..., lk ...”;

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva määruse number.

(b) artiklit 7 muudetakse järgmiselt:

i) lõige 1 jäetakse välja;

ii) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Liikmesriigid esitavad komisjonile iga aasta 30. juuniks aastaaruande kontrollide kohta, millega pädev asutus on eelmisel aastal kontrollinud vastavust käesoleva direktiivi nõuetele. Aruandele on lisatud kõige tõsisemate tuvastatud rikkumiste analüüs ja riiklik tegevuskava kindlakstehtud rikkumiste vältimiseks või nende esinemise vähendamiseks eelseisvatel aastatel. Komisjon esitab nende aruannete kokkuvõtted liikmesriikidele.”.

Artikkel 153

Määruse (EÜ) nr 834/2007 muudatused ja nendega seotud üleminekumeetmed

1. Määrust (EÜ) nr 834/2007 muudetakse järgmiselt:

(a) artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

i) punkt n asendatakse järgmisega:

„n) „pädevad asutused” – pädevad asutused määruse (EL) nr .../...⁺ * artikli 2 punktis 5 määratletud tähenduses.

* ELT L ..., ..., lk ...”;

ii) punkt o jäetakse välja;

iii) punkt p asendatakse järgmisega:

„p) „kontrolliorgan” – volitatud isik määruse (EL) nr .../...⁺ artikli 2 punktis 38 määratletud tähenduses”;

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva määruse number.

- (b) artikli 24 lõike 1 punktis a asendatakse viide artikli 27 lõikele 10 viitega määruse (EL) nr .../...⁺ artikli 3 lõikele 3 ja artikli 25 lõikele 4;
- (c) artiklit 27 muudetakse järgmiselt:
 - i) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„Vastavust käesoleva määruse nõuetele kontrollitakse määruse (EÜ) nr 882/2004 kohaselt.”;
 - ii) lõiked ~~2–14~~ **3–6 ja 8–14** jäetakse välja; **[ME 296]**
- (d) artikli 29 lõikes 1 asendatakse viide artikli 27 lõikele 4 viitega määruse (EL) nr .../...⁺ artikli 3 lõikele 3 ja artikli 25 lõikele 4;
- (e) artiklist 30 jäetakse välja lõige 2.

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva määruse number.

2. Määruse (EÜ) nr 834/2007 ~~artiklit~~ **artikli 27 lõikeid 3–14** ning artikli 30 lõiget 2 kohaldatakse jätkuvalt kuni kuupäevani, mis määratakse kindlaks lõike 3 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktiga. **[ME-d 297 ja 298]**
3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 139 vastu delegeeritud õigusakte kuupäeva kohta, alates millest lõikes 2 osutatud sätteid enam ei kohaldata. Kõnealune kuupäev vastab selliste eeskirjade kohaldamiskuupäevale, mis kehtestatakse käesoleva määruse artikli 23 lõikega 2 ette nähtud delegeeritud õigusaktide kohaselt.

Artikkel 154

Direktiivi 2008/119/EÜ muudatused

Direktiivi 2008/119/EÜ muudetakse järgmiselt:

(a) artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

- i) punkt 2 jäetakse välja;
- ii) lisatakse teine lõik järgmises sõnastuses:

„Samuti kohaldatakse mõiste „pädevad asutused” määruse (EL) nr .../...⁺ * artikli 2 punktis 5 sätestatud määratlust.

* LT L ..., ..., lk ...”;

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva määruse number.

(b) artiklit 7 muudetakse järgmiselt:

i) lõiked 1 ja 2 jäetakse välja;

ii) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Liikmesriigid esitavad komisjonile iga aasta 30. juuniks aastaaruande kontrollide kohta, millega pädev asutus on eelmisel aastal kontrollinud vastavust käesoleva direktiivi nõuetele. Aruandele on lisatud kõige tõsisemate tuvastatud rikkumiste analüüs ja riiklik tegevuskava kindlakstehtud rikkumiste vältimiseks või nende esinemise vähendamiseks eelseisvatel aastatel. Komisjon esitab nende aruannete kokkuvõtted liikmesriikidele.”;

(c) artikkel 9 jäetakse välja.

Artikkel 155

Direktiivi 2008/120/EÜ muudatused

Direktiivi 2008/120/EÜ muudetakse järgmiselt:

(a) artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

i) punkt 10 jäetakse välja;

ii) lisatakse teine lõik järgmises sõnastuses:

„Samuti kohaldatakse mõiste „pädevad asutused” määruse (EL) nr .../...⁺ * artikli 2 punktis 5 sätestatud määratlust.

* ELT L ..., ..., lk ...”;

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva määruse number.

(b) artiklit 8 muudetakse järgmiselt:

i) lõiked 1 ja 2 jäetakse välja;

ii) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid esitavad komisjonile iga aasta 30. juuniks aastaaruande kontrollide kohta, millega pädev asutus on eelmisel aastal kontrollinud vastavust käesoleva direktiivi nõuetele. Aruandele on lisatud kõige tõsisemate tuvastatud rikkumiste analüüs ja riiklik tegevuskava kindlakstehtud rikkumiste vältimiseks või nende esinemise vähendamiseks eelseisvatel aastatel. Komisjon esitab nende aruannete kokkuvõtted liikmesriikidele.”;

(c) artikkel 10 jäetakse välja.

Artikkel 156

Määruse (EÜ) nr 1099/2009 muudatused

Määrust (EÜ) nr 1099/2009 muudetakse järgmiselt:

(a) artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

i) punkt q jäetakse välja;

ii) lisatakse teine lõik järgmises sõnastuses:

„Lisaks esimeses lõigus osutatud määratlustele kohaldatakse mõiste „pädevad asutused” määruse (EL) nr .../...⁺ * artikli 2 punktis 5 sätestatud määratlust.

* ELT L ..., ..., lk ...”;

(b) artikkel 22 jäetakse välja.

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva määruse number.

Artikkel 157

Määruse (EÜ) nr 1069/2009 muudatused

Määrust (EÜ) nr 1069/2009 muudetakse järgmiselt:

(a) artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

i) punktid 10 ja 15 jäetakse välja;

ii) lisatakse teine lõik järgmises sõnastuses:

„Samuti kohaldatakse mõistete „pädevad asutused” ja „transiit” määruse (EL) nr .../...⁺ * artikli 2 punktides 5 ja 50 sätestatud määratlusi.

* ELT L ..., ..., lk ...”;

(b) Artiklid 45, 49 ja 50 jäetakse välja.

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva määruse number.

Artikkel 158

Määruse (EÜ) nr 1107/2009 muudatused

Määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklit 68 muudetakse järgmiselt:

(a) esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid viimistlevad ja esitavad iga aasta 30. juuniks aruande käesoleva määruse nõuete täitmise suhtes tehtud ametliku kontrolli ulatuse ja tulemuste kohta.”;

(b) teine ja kolmas lõik jäetakse välja.

Artikkel 159

Direktiivi 2009/128/EÜ muudatused ja nendega seotud üleminekumeetmed

1. Direktiivi 2009/128/EÜ muudetakse järgmiselt:
 - (a) artikli 8 lõige 1, lõike 2 teine lõik ning lõiked 3, 4, 6 ja 7 jäetakse välja;
 - (b) II lisa jäetakse välja.
2. Direktiivi 2009/128/EÜ artikli 8 lõiget 1, lõike 2 teist lõiku ja lõikeid 3, 4 ja 6 ning II lisa kohaldatakse kuni kuupäevani, **mil hakatakse kohaldama asjakohaseid eeskirju**, mis määratakse kindlaks lõike 3 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktis **kehtestatakse käesoleva määruse artiklis 22 osutatud seadusandlike ettepanekute põhjal. [ME 299]**
- ~~3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 139 vastu delegeeritud õigusakte kuupäeva kohta, alates millest lõikes 2 osutatud sätteid ei kohaldata. Kõnealune kuupäev vastab selliste eeskirjade kohaldamiskuupäevale, mis kehtestatakse käesoleva määruse artikliga 22 ette nähtud delegeeritud õigusaktide kohaselt. [ME 300]~~

Artikkel 160

Määruse (EL) nr 1151/2012 muudatused

Määrust (EL) nr 1151/2012 muudetakse järgmiselt:

(a) artiklit 36 muudetakse järgmiselt:

- i) pealkiri asendatakse järgmisega: „Ametliku kontrolli sisu”;
- ii) lõiked 1 ja 2 jäetakse välja;
- iii) lõike 3 sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„3. Määruse (EL) nr .../...⁺ * kohaselt tehtav ametlik kontroll hõlmab järgmist:

* ELT L ..., ..., lk ...”;

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva määruse number.

(b) artiklit 37 muudetakse järgmiselt:

i) lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„1. Kui kaitstud päritolunimetuse, kaitstud geograafilise tähise ja garanteeritud traditsioonilise toote puhul on tegemist liidu päritolu tootega, kontrollivad selle vastavust spetsifikaadile enne toote turule laskmist:

(a) määruse (EL) nr .../...⁺ artikli 3 alusel määratud pädevad asutused või

(b) volitatud isikud määruse (EL) nr .../...⁺ artikli 2 punkti 38 tähenduses.”;

ii) lõike 3 esimene lõik jäetakse välja;

iii) lõikes 4 asendatakse tekst „lõigetes 1 ja 2” tekstiga „lõikes 2”;

(c) artiklid 38 ja 39 jäetakse välja.

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva määruse number.

Artikkel 161

Määruse (EL) nr [...]/2013 muudatused

Määrust (EL) nr .../2013⁺ muudetakse järgmiselt:

(a) artiklit 29 muudetakse järgmiselt:

i) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Euroopa Liidu referentlaborid ja -keskused”;

ii) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Komisjoni poolt heaks kiidetud tööprogrammide rakendamisel kantud kulude katmiseks võib anda toetusi

(a) määruse (EL) nr .../...⁺⁺ * artiklis 91 osutatud Euroopa Liidu referentlaboritele;

~~(b) kõnealuse määruse artiklis 93 osutatud Euroopa Liidu taimse paljundusmaterjali referentkeskustele; [ME 301]~~

⁺ Väljaannete talitus: palun lisada selle määruse number, milles sätestatakse toiduahela, loomade tervise ja heaolu ning taimetervise ja paljundusmaterjaliga seotud kulude haldamine.

⁺⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva määruse number.

(c) kõnealuse määruse artiklis 95 osutatud Euroopa Liidu loomade heaolu referentkeskustele.

(ca) *ELi referentkeskused toidutarneahela autentsuse ja terviklikkuse tagamiseks. [ME 302]*

* ELT L ..., ..., lk ...”;

iii) lõike 2 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) selliste töötajatega seotud kulud, kes on otseselt seotud laborite või keskuste ülesannetega, mis kuuluvad nende kui liidu referentlaborite või -keskuste pädevusse, olenemata töötajate staatusest;”;

- (b) lisatakse artikkel 29a järgmises sõnastuses:

„Artikkel 29a

Riiklike taimetervise referentlaborite akrediteerimine

1. Määruse (EL) nr .../...⁺ artiklis 98 osutatud riiklikele referentlaboritele võib anda toetusi selliste kulude katmiseks, mis on seotud taimekahjustajate vastaseid kaitsemeetmeid käsitlevate eeskirjade nõuetekohase täitmise kontrollimisel kasutatavate laboratoorse analüüsi, testimise ja diagnoosimise meetodite akrediteerimisega standardi EN ISO/IEC 17025 kohaselt.
2. ~~Toetusi~~ **Lõikes 1 osutatud** saab anda igas liikmesriigis iga Euroopa Liidu taimetervise referentlabori kohta ühele riiklikule referentlaborile kuni kolme aasta jooksul pärast vastava Euroopa Liidu referentlabori määramist.” **[ME 303]**

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva määruse number.

Artikkel 162

Jõustumine ja kohaldamine

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Kui lõigetega 2–5 ei ole ette nähtud teisiti, kohaldatakse seda alates ...⁺.

Komisjon esitab hiljemalt ühe aasta möödumisel alates käesoleva määruse jõustumisest põhjaliku juhenddokumendi ettevõtjate ja riiklike asutuste abistamiseks käesoleva määruse rakendamisel. [ME 304]

- 1a. Komisjon esitab hiljemalt viie aasta möödumisel alates käesoleva määruse jõustumisest Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles tuuakse ära käesoleva määruse rakendamisest saadud kogemused ja käsitletakse eelkõige erasektori halduskoormuse vähendamist ning pädevate asutuste poolt tehtavate kontrollide tõhusust ja mõjusust. [ME 305]***

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev, mis saabub ühe aasta möödudes käesoleva määruse jõustumisest.

2. Artikli 1 lõike 2 punktis g osutatud eeskirjadega hõlmatud valdkonnas kohaldatakse käesolevat määrust alates ...⁺ järgmiste eranditega:

(a) artikleid 91 ja 92 ning 97, 98 ja 99 kohaldatakse lõike 1 kohaselt;

(b) artikli 33 lõikeid 1, 2, 3 ja 4, artikli 36 lõike 4 punkti e ja artikli 36 lõiget 5 kohaldatakse alates ...⁺⁺.

~~3. Artikli 1 lõike 2 punktis h osutatud eeskirjadega hõlmatud valdkonnas kohaldatakse käesolevat määrust alates [Office of Publications, please insert date of application of the Regulation on the production and making available on the market of plant reproductive material] järgmiste eranditega:~~

~~(a) artikleid 93, 94 ja 97 kohaldatakse lõike 1 kohaselt;~~

~~(b) artikli 33 lõikeid 1, 2, 3 ja 4 kohaldatakse alates [Office of Publications, please insert date of entry into force of this Regulation + 5 years]. [ME 306]~~

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada taimekahjustajate vastaseid kaitsemeetmeid käsitleva määruse number.

⁺⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev, mis saabub viie aasta möödudes käesoleva määruse jõustumisest.

4. Artikli 15 lõiget 1, artikli 18 lõiget 1, artikleid 45–62 ja 76–84, artikli 150 punkti b, artikli 152 punkti b **ja punkti c** alapunkti i, artikli 154 punkti b alapunkti i, artikli 155 punkti b alapunkti i ja artikli 156 alapunkti b kohaldatakse alates ...⁺. **Artikli 150 punkti b ja artikli 156 punkti b ei kohaldata seni, kuni on jõustunud neid asendavad delegeeritud õigusaktid.**
5. Artiklit 161 kohaldatakse alates ...⁺⁺. **[ME 307]**

Määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel

eesistuja

Nõukogu nimel

eesistuja

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev, mis saabub kolme aasta möödudes käesoleva määruse jõustumisest.

⁺⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva määruse jõustumise kuupäev.

I LISA

ARTIKLI 2 PUNKTIS 45 OSUTATUD TERRITOORIUMID

1. Belgia Kuningriigi territoorium
2. Bulgaaria Vabariigi territoorium
3. Tšehhi Vabariigi territoorium
4. Taani Kuningriigi territoorium, välja arvatud Fääri saared ja Gröönimaa
5. Saksamaa Liitvabariigi territoorium
6. Eesti Vabariigi territoorium
7. Iirimaa territoorium
8. Kreeka Vabariigi territoorium
9. Hispaania Kuningriigi territoorium, välja arvatud Ceuta ja Melilla
10. Prantsuse Vabariigi territoorium
11. Itaalia Vabariigi territoorium
12. Küprose Vabariigi territoorium
13. Läti Vabariigi territoorium
14. Leedu Vabariigi territoorium
15. Luksemburgi Suurhertsogiriigi territoorium

16. Ungari territoorium
17. Malta Vabariigi territoorium
18. Madalmaade Kuningriigi territoorium Euroopas
19. Austria Vabariigi territoorium
20. Poola Vabariigi territoorium
21. Portugali Vabariigi territoorium
22. Rumeenia territoorium
23. Sloveenia Vabariigi territoorium
24. Slovaki Vabariigi territoorium
25. Soome Vabariigi territoorium
26. Rootsi Kuningriigi territoorium
27. Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi territoorium

Ametliku kontrolli puhul, millega pädevad asutused kontrollivad artikli 1 lõike 2 punktis g osutatud nõuete täitmist, ning muude artikli 1 lõike 2 punktiga g seotud ametlike toimingute puhul loetakse viiteid kolmandatele riikidele viidetena kolmandatele riikidele ja määruse EL nr .../...⁺ I lisas loetletud territooriumidele ning viiteid liidu territooriumile viidetena liidu territooriumile ilma kõnealuses lisas loetletud territooriumideta.

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada taimekahjustajate vastaseid kaitsemeetmeid käsitleva määruse number.

II LISA

PÄDEVATE ASUTUSTE TÖÖTAJATE KOOLITUS

I peatükk: Ametlikke kontrolle ja muid ametlikke toiminguid läbi viivate töötajate koolituse sisu

1. Eri kontrollimeetodid ja -võtted, nagu ülevaatus, tõendamine, seire, suunatud seire, proovide võtmine, laboratoorne analüüs, diagnoosimine ja uuringud
2. Kontrollimenetlused
3. Artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjad
4. Artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade rikkumise hindamine
5. Loomade ja kaupade tootmise, töötlemise ja turustamisega seotud ohud
- 5a. *Antimikroobse resistentsuse põhjustatud risk inimeste ja loomade tervisele;*
[ME 309]
6. Tootmise, töötlemise ja turustamise etapid ning võimalikud riskid inimeste, **ja** loomade ja taimede tervisele, **ning** loomade heaolule, **ja** keskkonnale ning taimse paljundusmaterjali identisusele ja kvaliteedile [ME 306]
7. Ohuanalüüsi ja kriitiliste kontrollipunktide süsteemi (HACCP) menetluste kohaldamise ja heade põllumajandustavade hindamine
8. Ettevõtjate juhtimissüsteemid, nagu näiteks kvaliteedi tagamise programmid, ja nende hindamine, kuivõrd need on seotud artikli 1 lõikes 2 osutatud nõuetega

9. Ametliku sertifitseerimise süsteemid
10. Situatsiooniplaanid hädaolukordadeks, sealhulgas teabevahetus liikmesriikide ja komisjoni vahel
11. Kohtumenetlused ja ametlike kontrollide mõju
12. Tutvumine kirjaliku dokumentaalse materjali ja muude, sealhulgas laboritevaheliste võrdlevate uuringute, akrediteerimise ja riski hindamisega seotud andmikega, mis võivad olla asjakohased artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade täitmise hindamisel; see võib hõlmata finants- ja kaubandusküsimusi
13. Kolmandatest riikidest saabuvate loomade ja kaupade kontrollimenetlused ja liitu sisenemise tingimused
14. Mis tahes muu valdkond, mis on vajalik tagamaks, et ametlik kontroll toimub kooskõlas käesoleva määrusega

II peatükk: kontrollimenetluste teemavaldkonnad

1. Pädeva asutuse korraldus ning seosed pädevate keskasutuste ja ametiasutuste vahel, kellele nad on delegeerinud ametliku kontrolli või muude ametlike toimingute läbiviimisega seotud ülesanded
2. Seosed pädevate asutuste ja volitatud isikute või füüsiliste isikute vahel, kellele nad on delegeerinud ametliku kontrolliga või muude ametlike toimingutega seotud ülesanded
3. Kokkuvõtte eesmärkidest, mida tahetakse saavutada
4. Töötajate ülesanded, vastutus ja kohustused
5. Proovivõtumenetlused, kontrollimeetodid ja -võtted, sh laboratoorne analüüs, uuringud ja diagnoosimine, tulemuste tõlgendamine ja sellest lähtuvad otsused
6. Seire ja suunatud seire kavad
7. Vastastikune abi juhul, kui ametlikuks kontrolliks on vaja meetmete võtmist rohkem kui ühe liikmesriigi poolt
8. Ametliku kontrolli järel võetavad meetmed
9. Koostöö teiste talituste või osakondadega, kellel võib olla asjaomaseid kohustusi, või ettevõtjatega
10. Proovivõtumeetodite ning laboratoorse analüüsi, uuringu- ja diagnoosimeetodite asjakohasuse kontrollimine
11. Mis tahes muu tegevus või teave, mis on vajalik ametliku kontrolli tõhusaks toimimiseks

IIa lisa

AMETLIKE VETERINAARARSTIDE ABID

1. *Pädev asutus võib ametliku veterinaararsti abiks määrata üksnes isiku, kes on läbinud koolituse ja sooritanud järgmiste nõuete kohase katse.*
2. *Pädev asutus peab korraldama sellised katsed. Nimetatud katsetel osalemiseks peavad kandidaadid tõendama, et nad on saanud:*
 - (a) *vähemalt 500 tundi teoreetilist koolitust ja vähemalt 400 tundi praktilist koolitust, mis hõlmab lõikes 5 täpsustatud valdkondi; ning*
 - (b) *vajalikku lisakoolitust, et võimaldada ametlike veterinaararstide abidel võtta kohustusi asjatundlikult.*
3. *Lõike 2 punktis a nimetatud praktika toimub tapamajades või lihalõikusettevõtetes ametliku veterinaararsti järelevalve all ning põllumajandusettevõtetes ja muudes asjakohastes ettevõtetes.*
4. *Koolitus ja katsed käsitlevad peamiselt punast liha või linnuliha. Nendel isikutel, kes läbisid koolituse ühes kahest kategooriast ja sooritasid katse, on vaja läbida üksnes lühendatud koolitus muus kategoorias katse sooritamiseks. Koolitus ja katse peaks vajaduse korral hõlmama looduslikke ulukeid, tehistingimustes peetavaid ulukeid ja jäneselisi.*

5. *Ametlike veterinaararstide abide koolitus hõlmab ja katsed kinnitavad järgmiste valdkondade teadmisi:*

(a) *põllumajandusettevõtted:*

i) *teoreetiline osa:*

- *karjamajanduse tundmine — selle korraldus, tootmismeetodid, rahvusvaheline kaubandus jne;*
- *head karjakasvatustavad;*
- *põhiteadmised haigustest, eelkõige zoonoosidest — viirused, bakterid, parasiidid jne;*
- *haiguste järelvalve, ravimite ja vaktsiinide kasutamine ning ainejääkide kontroll;*
- *hügieeni- ja tervisekontroll;*
- *loomade heaolu põllumajandusettevõttes ja transpordi ajal,*
- *hoonete, põllumajandusettevõtte ja üldised keskkonnanõuded;*
- *asjakohased õigusnormid;*
- *tarbijate hoiakud ja kvaliteedikontroll;*

ii) *praktiline osa:*

- *eri tüüpi ja erinevaid kasvatusemeetodeid kasutavate ettevõtete külastamine,*
- *tootmisettevõtete külastamine,*
- *loomade peale- ja mahalaadimise jälgimine,*
- *laboriesitlused,*
- *veterinaarkontrollid,*
- *dokumendid;*

(b) *tapamajad ja lihalõikuseettevõtted:*

i) *teoreetiline osa:*

- *lihatööstuse tundmine — selle korraldus, tootmismeetodid, rahvusvaheline kaubandus ning tapmis- ja lõikamismeetodid,*
- *põhiteadmised hügieenist ja headest hügieenitavadest, eelkõige tööstushügieenist, tapa-, lõikus- ja ladustamishügieenist ja tööhügieenist,*
- *HACCP-süsteem ja sellel põhinevate menetluste auditeerimine,*
- *loomade heaolu mahalaadimisel pärast transporti ja tapamajades,*
- *põhiteadmised tapetud loomade anatoomiast ja füsioloogiast,*

- *põhiteadmised tapetud loomade patoloogiast,*
- *põhiteadmised tapetud loomade patoloogilisest anatoomiast,*
- *asjakohased teadmised TSEdest ja muudest tähtsatest zoonoosidest ning zoonootilise toimega mõjuritest,*
- *loomade tapmise ja värskes liha kontrolli, inspekteerimise, ettevalmistamise, pakendamise, pakkimise ja transpordi viiside ja korra tundmine,*
- *põhiteadmised mikrobioloogiast,*
- *tapaeelne kontroll,*
- *trihhinoosi uuring,*
- *tapajärgne kontroll,*
- *haldusülesanded,*
- *teadmised asjakohastest õigusnormidest,*
- *proovivõtumeetod,*
- *pettusega seotud aspektid;*

ii) *praktiline osa:*

- *loomade identifitseerimine,*
- *vanusekontrollid,*
- *tapetud loomade inspekteerimine ja hindamine,*
- *tapajärgne kontroll tapamajas,*
- *trihhinoosi uuring,*
- *loomaliigi määramine looma iseloomulike osade põhjal,*
- *tapetud loomade muutunud osade identifitseerimine ja hindamine,*
- *hügieenikontroll, sh heade hügieenitavade ja HACCP-süsteemil põhinevate menetluste auditeerimine,*
- *tapaeelse kontrolli tulemuste registreerimine,*
- *proovide võtmine,*
- *liha jälgitavus,*
- *dokumentatsioon.*

6. *Ametlike veterinaararstide abid ajakohastavad oma teadmisi ja peavad sammu uute arengutega korrapärase täiendõppe ja erialase kirjanduse kaudu. Ametliku veterinaararsti abi läbib võimaluse korral iga-aastase täiendõppe.*
7. *Isikutel, kes on juba nimetatud ametlike veterinaararstide abideks, peavad olema piisavad teadmised lõikes 5 nimetatud valdkondadest. Vajaduse korral omandavad nad need teadmised täiendõppe käigus. Pädev asutus annab selleks piisavad korraldused.*
8. *Kui ametlike veterinaararstide abid teostavad üksnes proovide võtmist ja analüüsi seoses trihhinoosi uuringutega, on pädeval asutusel vaja üksnes tagada, et nad saavad piisava koolituse nimetatud ülesannete täitmiseks. [ME 311]*

III LISA

ANALÜÜSIMEETODITE KIRJELDUS

1. Analüüsimeetodeid ja mõõtmistulemusi tuleks kirjeldada järgmiste kriteeriumide alusel:
 - (a) täpsus (tõesus ja täpsusaste);
 - (b) kohaldatavus (põhiaine ja kontsentratsioonivahemik);
 - (c) avastamispää;
 - (d) määramispää,
 - (e) kordustäpsus;
 - (f) korduvus;
 - (g) korratavus,
 - (h) taastumine;
 - (i) valikulisus;
 - (j) tundlikkus,
 - (k) lineaarsus;
 - (l) mõõtemääramatus;
 - (m) muud kriteeriumid, mida võib vajaduse korral valida.

2. Lõike 1 punktis e nimetatud täpsusväärtused saadakse kas ringtesti käigus, mis on tehtud kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud protokolliga ringtestide kohta (nt ISO 5725 „Accuracy (trueness and precision) of measurement methods and results”) või põhineb kriteeriumidele vastavuse katsetel, kui on kehtestatud analüüsimetodite toimekriteeriumid. Korduvuse ja korratavuse väärtusi väljendatakse rahvusvaheliselt tunnustatud kujul (nt 95 % usaldusvahemikud vastavalt standardile ISO 5725 „Accuracy (trueness and precision) of measurement methods and results”). Ringtesti tulemused avaldatakse või on vabalt kättesaadavad.
3. Erinevate kaubarühmade suhtes ühtselt kohaldatavaid analüüsimetodeid tuleks eelistada meetoditele, mis on kohaldatavad üksnes üksikute kaupade suhtes.
4. Olukordades, kus analüüsimetodeid saab kinnitada üksnes ühes laboratooriumis, tuleks need kinnitada kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud teadusprotokollide või suunistega, või kui analüüsimetodite toimekriteeriumid on kehtestatud, peaksid need põhinema kriteeriumidele vastavuse katsetel.
5. Käesoleva määruse alusel vastuvõetud analüüsimetodeid tuleks ISO soovitatud analüüsimetodite standardskeemis redigeerida.

IV LISA

ARTIKLI 142 LÕIKES 3 OSUTATUD VASTAVUSTABEL

1. Määrus (EÜ) nr 882/2004

Määrus (EÜ) nr 882/2004	Käesolev määrus
Artikli 1 lõike 1 esimene lõik	Artikli 1 lõige 1
Artikli 1 lõike 1 teine lõik	Artikli 1 lõige 2
Artikli 1 lõige 2	Artikli 1 lõige 4
Artikli 1 lõige 3	-
Artikli 1 lõige 4	-
Artikkel 2	Artikkel 2
Artikli 3 lõige 1	Artikli 8 lõige 1
Artikli 3 lõige 2	Artikli 8 lõige 4
Artikli 3 lõige 3	Artikkel 9
Artikli 3 lõige 4	Artikli 8 lõige 6
Artikli 3 lõige 5	Artikli 8 lõige 6
Artikli 3 lõige 6	Artikli 8 lõige 7
Artikli 3 lõige 7	-

Artikli 4 lõige 1	Artikli 3 lõige 1
Artikli 4 lõige 2	Artikli 4 lõike 1 punktid a, c, d, e, f, g ja i
Artikli 4 lõige 3	Artikli 3 lõige 2
Artikli 4 lõige 4	Artikli 4 lõike 1 punkt b
Artikli 4 lõige 5	Artikli 4 lõige 4
Artikli 4 lõige 6	Artikli 5 lõige 1
Artikli 4 lõige 7	Artikli 5 lõige 3
Artikli 5 lõike 1 esimene lõik	Artikli 25 lõige 1
Artikli 5 lõike 1 teine lõik	Artikli 25 lõige 3
Artikli 5 lõike 1 kolmas lõik	Artikli 25 lõike 2 esimene lõik
Artikli 5 lõike 2 punktid a, b, c ja f	Artikli 26 lõige 1
Artikli 5 lõike 2 punkt d	-
Artikli 5 lõike 2 punkt e	Artikkel 28
Artikli 5 lõige 3	Artikkel 29
Artikli 5 lõige 4	-
Artikkel 6	Artikli 4 lõiked 2 ja 3

Artikli 7 lõike 1 esimene lõik	Artikli 10 lõike 1 esimene lõik
Artikli 7 lõike 1 teise lõigu punkt a	Artikli 10 lõike 1 teine lõik
Artikli 7 lõike 1 teise lõigu punkt b	-
Artikkel 7, lõige 2, esimene lause	Artikli 7 lõige 1
Artikkel 7, lõige 2, teine lause	-
Artikkel 7, lõige 2, kolmas lause	-
Artikli 7 lõige 3	Artikli 7 lõiked 2 ja 3
Artikli 8 lõige 1	Artikli 11 lõige 1
Artikli 8 lõige 2	Artikli 4 lõike 1 punkt h
Artikli 8 lõike 3 punkt a	Artikli 11 lõige 2
Artikli 8 lõike 3 punkt b	Artikli 11 lõige 3
Artikli 8 lõige 4	-
Artikli 9 lõige 1	Artikli 12 lõike 1 esimene lõik
Artikli 9 lõige 2	Artikli 12 lõike 1 teine lõik
Artikli 9 lõige 3	Artikli 11 lõige 2
Artikkel 10	Artikkel 13
Artikli 11 lõige 1	Artikli 33 lõiked 1 ja 2
Artikli 11 lõige 2	-
Artikli 11 lõige 3	Artikli 33 lõige 5
Artikli 11 lõige 4	Artikli 33 lõige 7
Artikli 11 lõige 5	Artikli 34 lõike 1 esimene lõik ja lõige 2
Artikli 11 lõige 6	Artikli 34 lõike 1 punkti b alapunkt i
Artikli 11 lõige 7	Artikli 33 lõige 6

Artikli 12 lõige 1	Artikli 36 lõige 1
Artikli 12 lõige 2	Artikli 36 lõike 4 punkt e
Artikli 12 lõige 3	Artikli 36 lõike 5 punkt c
Artikli 12 lõige 4	Artikli 38 lõige 2
Artikkel 13	Artikkel 114
Artikli 14 lõige 1	-
Artikli 14 lõige 2	Artikli 43 lõige 3
Artikli 14 lõige 3	-
Artikli 15 lõige 1	Artikli 42 lõike 1 esimene lause
Artikli 15 lõige 2	Artikli 42 lõiked 2 ja 4
Artikli 15 lõige 3	Artikli 42 lõiked 2 ja 4
Artikli 15 lõige 4	-
Artikli 15 lõige 5	Artikli 45 lõike 1 punkt d, artikli 45 lõike 2 punkt b ja artikli 52 lõike 3 esimene lause
Artikli 16 lõige 1	Artikli 43 lõige 1
Artikli 16 lõige 2	Artikli 42 lõike 1 teine lause
Artikli 16 lõike 3 esimene lause	Artikli 43 lõige 2
Artikli 16 lõike 3 teine lause	Artikli 33 lõige 6

Artikli 17 lõike 1 esimene taane	Artikli 57 lõige 1
Artikli 17 lõike 1 teine taane	Artikli 54 lõige 1, lõike 2 punkt a ja lõige 3 ning artikli 56 lõige 1
Artikli 17 lõige 2	-
Artikkel 18	Artikli 63 lõiked 1, 2 ja 3
Artikli 19 lõige 1	Artikli 64 lõiked 1 ja 3
Artikli 19 lõike 2 punkt a	Artikkel 65
Artikli 19 lõike 2 punkt b	Artikli 64 lõige 5
Artikli 19 lõige 3	Artikli 64 lõige 4
Artikli 19 lõige 4	Artikkel 6
Artikkel 20	Artikkel 69
Artikli 21 lõige 1	Artikli 70 lõige 1
Artikli 21 lõige 2	Artikkel 67
Artikli 21 lõige 3	Artikli 64 lõige 1
Artikli 21 lõige 4	Artikli 64 lõige 4
Artikkel 22	Artikli 84 punkt d

Artikli 23 lõige 1	Artikli 71 lõige 1
Artikli 23 lõige 2	Artikli 71 lõige 2 ja artikkel 72
Artikli 23 lõige 3	Artikli 71 lõige 3
Artikli 23 lõige 4	Artikli 71 lõige 2
Artikli 23 lõige 5	Artikli 71 lõike 4 punkt a
Artikli 23 lõige 6	Artikli 71 lõike 2 punkt c ja lõike 4 punkt b
Artikli 23 lõige 7	Artikkel 72
Artikli 23 lõige 8	Artikkel 72
Artikli 24 lõige 1	Artikli 73 lõige 1
Artikli 24 lõige 2	Artikkel 55
Artikli 24 lõige 3	Artikkel 44
Artikli 24 lõige 4	Artikkel 74
Artikli 25 lõige 1	-
Artikli 25 lõike 2 punkt a	-
Artikli 25 lõike 2 punkt b	Artikli 75 lõike 1 punkt c
Artikli 25 lõike 2 punkt c	Artikli 75 lõike 1 punkt f
Artikli 25 lõike 2 punkt d	Artikli 46 punktid c ja d ning artikli 75 lõike 1 punktid e ja k
Artikli 25 lõike 2 punkt e	-
Artikli 25 lõike 2 punkt f	Artikkel 68
Artikli 25 lõike 2 punkt g	Artikli 75 lõike 1 punkt h
Artikli 25 lõike 2 punkt h	Artikli 44 lõike 2 punkt b

Artikkel 26	Artikli 76 lõige 1
Artikli 27 lõige 1	Artikli 76 lõige 2
Artikli 27 lõige 2	Artikkel 77
Artikli 27 lõige 3	-
Artikli 27 lõige 4	Artikli 79 lõige 1
Artikli 27 lõige 5	-
Artikli 27 lõige 6	-
Artikli 27 lõige 7	-
Artikli 27 lõige 8	Artikli 81 lõige 2
Artikli 27 lõige 9	Artikli 82 lõige 1
Artikli 27 lõige 10	-
Artikli 27 lõige 11	Artikli 81 lõige 1
Artikli 27 lõike 12 esimene lause	Artikkel 83
Artikli 27 lõike 12 teine lause	-
Artikkel 28	Artikkel 84
Artikkel 29	-

Artikli 30 lõike 1 punkt a	Artikkel 86
Artikli 30 lõike 1 punkt b	Artikli 89 punkt a
Artikli 30 lõike 1 punkt c	Artikli 87 lõige 2
artikli 30 lõike 1 punkt d	Artikli 89 punktid b ja f
Artikli 30 lõike 1 punkt e	Artikli 89 punkt c
Artikli 30 lõike 1 punkt f	artikli 89 punkt d
Artikli 30 lõike 1 punkt g	Artikli 89 punkt e
Artikli 30 lõike 2 punkt a	Artikli 88 lõike 1 punkt e
Artikli 30 lõike 2 punkt b	Artikli 88 lõike 1 punkt c
Artikli 30 lõige 3	-
Artikkel 31	-
Artikli 32 lõike 1 punkt a	Artikli 92 lõike 2 punkt a
Artikli 32 lõike 1 punkt b	Artikli 92 lõike 2 punkt b
Artikli 32 lõike 1 punkt c	Artikli 92 lõike 2 punkt c
Artikli 32 lõike 1 punkt d	Artikli 92 lõike 2 punkt d
Artikli 32 lõike 1 punkt e	Artikli 92 lõike 2 punkt e
Artikli 32 lõike 1 punkt f	Artikli 92 lõike 2 punkt g

Artikli 32 lõike 2 punkt a	Artikli 92 lõike 2 punktid a, b ja c
Artikli 32 lõike 2 punkt b	Artikli 92 lõike 2 punkt h
Artikli 32 lõike 2 punkt c	Artikli 92 lõike 2 punkt d
Artikli 32 lõike 2 punkt d	Artikli 92 lõike 2 punkt g
Artikli 32 lõike 2 punkt e	Artikli 92 lõike 2 punkt d
Artikli 32 lõige 3	Artikli 91 lõike 3 punkt a
Artikli 32 lõike 4 punkt a	Artikli 91 lõike 3 punkt c
Artikli 32 lõike 4 punkt b	Artikli 91 lõike 3 punkt d
Artikli 32 lõike 4 punkt c	Artikli 91 lõike 3 punkt d
Artikli 32 lõike 4 punkt d	Artikkel 7
Artikli 32 lõike 4 punkt e	Artikli 91 lõike 3 punkt e
Artikli 32 lõike 4 punkt f	Artikli 92 lõike 2 punkti j alapunkt iii
Artikli 32 lõike 4 punkt g	Artikli 91 lõike 3 punkt e
Artikli 32 lõike 4 punkt h	Artikli 91 lõike 3 punkt f
Artikli 32 lõige 5	Artikli 97 lõige 1
Artikli 32 lõige 6	Artikli 97 lõige 2
Artikli 32 lõige 7	-
Artikli 32 lõike 8 esimene lause	Artikli 97 lõige 3
Artikli 32 lõike 8 teine lause	Artikli 97 lõige 4
Artikli 32 lõige 9	-

Artikli 33 lõige 1	Artikli 98 lõige 1
Artikli 33 lõige 2	Artikli 99 lõige 1
Artikli 33 lõige 3	Artikli 98 lõige 2
Artikli 33 lõige 4	Artikli 98 lõige 4
Artikli 33 lõige 5	Artikli 98 lõige 5
Artikli 33 lõige 6	Artikli 99 lõige 2
Artikli 33 lõige 7	-
Artikli 34 lõige 1	Artikli 100 lõige 1
Artikli 34 lõige 2	Artikli 100 lõiked 1 ja 2
Artikli 34 lõige 3	Artikli 100 lõige 3
Artikli 35 lõige 1	Artikli 101 lõige 1
Artikli 35 lõige 2	Artikli 101 lõige 4
Artikli 35 lõige 3	Artikli 101 lõige 2
Artikli 35 lõige 4	-

Artikli 36 lõige 1	Artikli 102 lõike 1 punkt c
Artikli 36 lõike 2 esimene lause	-
Artikli 36 lõike 2 teine lause	Artikli 102 lõige 2
Artikli 36 lõike 3 esimene lõik	Artikli 102 lõike 3 esimene lause
Artikli 36 lõike 3 teine lõik	-
Artikkel 36 lõike 3 kolmanda lõigu esimene lause	Artikli 102 lõike 3 punkt c
Artikli 36 lõike 3 kolmanda lõigu teine lause	Artikli 102 lõike 3 punkt b
Artikli 36 lõige 4	Artikli 102 lõike 3 punkt a
Artikli 37 lõige 1	Artikli 103 lõige 1
Artikli 37 lõige 2	Artikli 103 lõige 2
Artikli 38 lõige 1	Artikli 104 lõige 1
Artikli 38 lõige 2	Artikli 104 lõike 2 punkt c
Artikli 38 lõige 3	Artikli 104 lõige 3
Artikli 39 lõige 1	Artikli 105 lõige 1
Artikli 39 lõige 2	Artikli 105 lõige 2

Artikli 40 lõige 1	Artikli 106 lõige 1
Artikli 40 lõige 2	-
Artikli 40 lõige 3	Artikli 106 lõige 2
Artikli 40 lõige 4	-
Artikkel 41	Artikli 107 lõige 1
Artikli 42 lõike 1 punkt a	-
Artikli 42 lõike 1 punkt b	Artikli 109 lõige 2
Artikli 42 lõike 1 punkt c	Artikli 109 lõige 3
Artikli 42 lõige 2	Artikli 108 lõige 2
Artikli 42 lõige 3	Artikli 109 lõige 2
Artikli 43 lõike 1 esimene lause	Artikli 110 esimene lõik
Artikli 43 lõike 1 teine lause	Artikli 110 teine lõik
Artikli 43 lõike 1 punkt a	-
Artikli 43 lõike 1 punkt b	Artikli 110 punktid a ja b
Artikli 43 lõike 1 punkt c	Artikli 110 punktid b ja c
Artikli 43 lõike 1 punktid d–j	-
Artikli 43 lõike 1 punkt k	Artikli 110 punkt d
Artikli 43 lõige 2	-

Artikli 44 lõige 1	Artikli 112 lõige 1
Artikli 44 lõige 2	-
Artikli 44 lõige 3	Artikli 112 lõige 1
Artikkel 44, lõige 4, esimene lõik, esimene lause	Artikli 113 lõige 1
Artikli 44 lõike 4 esimese lõigu teine lause	Artikli 113 lõige 2
Artikli 44 lõige 5	-
Artikli 44 lõige 6	Artikli 113 lõige 1
Artikli 45 lõige 1	Artikli 115 lõiked 1, 2 ja 4
Artikli 45 lõige 2	-
Artikli 45 lõige 3	Artikkel 116
Artikli 45 lõige 4	Artikkel 117
Artikli 45 lõige 5	Artikkel 118
Artikli 45 lõige 6	-
Artikli 46 lõike 1 esimene lause	Artikli 119 lõige 1
Artikli 46 lõike 1 teine lause	Artikli 119 lõige 4
Artikli 46 lõike 1 kolmas lause	Artikli 119 lõige 2

Artikli 46 lõige 2	Artikli 119 lõige 3
Artikli 46 lõige 3	Artikkel 120
Artikli 46 lõige 4	-
Artikli 46 lõige 5	-
Artikli 46 lõige 6	Artikkel 121
Artikli 46 lõige 7	Artikkel 122
Artikli 47 lõige 1	Artikli 124 lõike 1 punktid a–e
Artikli 47 lõige 2	Artikli 124 lõige 2
Artikli 47 lõige 3	Artikli 124 lõike 1 punktid f ja g
Artikli 47 lõige 4	-
Artikli 47 lõige 5	-
Artikli 48 lõige 1	Artikli 125 lõige 1
Artikli 48 lõige 2	Artikli 125 lõige 2
Artikli 48 lõige 3	Artikli 126 lõiked 1 ja 2
Artikli 48 lõige 4	Artikli 126 lõige 3
Artikli 48 lõike 5 esimene lause	Artikli 126 lõike 3 punkt f
Artikli 48 lõike 5 teine ja kolmas lause	-
Artikkel 49	Artikkel 128
Artikkel 50	-

Artikli 51 lõige 1	Artikli 129 lõiked 1 ja 2
Artikli 51 lõige 2	Artikli 129 lõige 3
Artikli 51 lõige 3	-
Artikkel 52	Artikkel 123
Artikkel 53	Artikkel 111
Artikli 54 lõige 1	Artikli 135 lõige 1
Artikli 54 lõige 2	Artikli 135 lõige 2
Artikli 54 lõige 3	Artikli 135 lõige 3
Artikli 54 lõige 4	Artikli 103 lõige 1
Artikli 54 lõige 5	Artikli 84 lõike 1 punktid a ja c ning artikli 135 lõige 4
Artikli 55 lõige 1	Artikli 136 lõige 1
Artikli 55 lõige 2	Artikli 136 lõige 1
Artikli 56 lõige 1	Artikli 137 lõige 1
Artikli 56 lõike 2 punkt a	-
Artikli 56 lõike 2 punkt b	Artikli 137 lõige 2
Artiklid 57 kuni 61	-
Artikkel 62	Artikkel 141
Artikli 63 lõige 1	-
Artikli 63 lõige 2	Artikkel 23

Artikli 64 esimene lõik	Artikli 138 lõige 1
Artikli 64 punkt 1	Artikli 138 lõige 1
Artikli 64 punkt 2	Artikli 138 lõige 2
Artikkel 65	-
Artikkel 66	-
Artikkel 67	
I lisa	I lisa
II lisa	II lisa
III lisa	III lisa
IV lisa	-
V lisa.	-
VI lisa	Artikkel 78 ja artikli 79 lõige 2
VII lisa	-
VIII lisa	-

2. Direktiiv 96/23/EÜ

Direktiiv 96/23/EÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	-
Artikli 2 punkt a	Artikkel 16
Artikli 2 punkt b	-
Artikli 2 punkt c	Artikkel 16
Artikli 2 punkt d	Artikli 2 punkt 5
Artikli 2 punkt e	Artikkel 16
Artikli 2 punkt f	Artikli 36 lõige 1
Artikli 2 punkt g	-
Artikli 2 punkt h	Artikkel 16
Artikli 2 punkt i	-
Artikkel 3	Artikli 8 lõiked 1 ja 2, artikkel 16, artikli 107 lõige 1 ja artikkel 111
Artikli 4 punkt 1	Artikli 3 punkt 1
Artikli 4 punkt 2	Artikli 3 lõike 2 punkt a, artikli 107 lõige 2 ja artikkel 112
Artikli 4 punkt 3	-
Artikkel 5	Artikli 109 lõiked 2 ja 3, artikli 112 lõike 1 punkt a ja artikli 108 lõige 2

Artikkel 6	Artikli 16 punktid a ja b
Artikkel 7	Artikli 108 lõige 2
Artikli 8 lõige 1	-
Artikli 8 lõige 2	-
Artikli 8 lõiked 3, 4 ja 5	Artiklid 10, 112 ja 113
Artikli 9 punkt a	-
Artikli 9 punkt b	-
Artikkel 10	Artikkel 14
Artikli 11 lõiked 1 ja 2	Artikli 8 lõige 2 ja artikkel 9
Artikli 11 punkt 3	Artikli 16 punkt c, artiklid 134 ja 135
Artikli 12 esimene lõik	Artikli 8 lõige 4
Artikli 12 teine lõik	Artikkel 14
Artikkel 13	Artikli 16 punkt c, artiklid 134 ja 135
Artikli 14 lõige 1	Artiklid 98 ja 99
Artikli 14 lõige 2	Artikkel 91
Artikli 15 lõike 1 esimene lõik	Artikli 16 punktid a ja b
Artikli 15 lõike 1 teine lõik	Artikli 33 lõige 7
Artikli 15 lõike 1 kolmas lõik	-

Artikli 15 lõike 2 esimene lõik	Artikli 33 lõige 7
Artikli 15 lõike 2 teine lõik	Artikli 34 lõige 3
Artikkel 15 lõige 3 esimene, teine ja kolmas lõik	Artikli 16 punkt c ja artikkel 135
Artikli 15 lõike 3 neljas lõik	II jaotise V peatüki III jagu
Artikli 16 lõige 1	Artikli 103 lõige 1, artikli 106 lõige 1 ja artikkel 135
Artikli 16 lõiked 2 ja 3	Artikli 16 punkt c ja artikkel 135
Artikkel 17	Artikli 16 punkt c ja artikkel 135
Artikkel 18	Artikli 16 punkt c ja artikkel 135
Artikkel 19	Artikli 135 punkt 4
Artikli 20 lõige 1	IV jaotis
Artikli 20 lõike 2 esimene lõik	Artikli 104 lõiked 1 ja 2
Artikli 20 lõike 2 teine lõik	Artikli 104 lõige 3
Artikli 20 lõike 2 kolmas ja neljas lõik	Artikli 106 lõike 1 punkt d
Artikli 20 lõike 2 viies ja kuues lõik	Artikli 106 lõige 2
Artikkel 21	Artiklid 115, 116 ja 118
Artikkel 22	Artikkel 134
Artikkel 23	Artikli 16 punkt c ja artikkel 135
Artikli 24 lõiked 1 ja 2	Artikli 15 lõike 2 punkt d, artikli 16 punkt c ja artiklid 134 ja 135
Artikli 24 lõige 3	Artikli 15 lõike 2 punkt d, artikli 16 punkt c ja artikkel 135

Artikkel 25	Artikli 16 punkt c ja artikli 135 lõige 2
Artikkel 26	Artikkel 6
Artikkel 27	Artikkel 136
Artikkel 28	Artikkel 136
Artikli 29 lõiked 1 ja 2	Artiklid 124, 125, 126 ja 128
Artikli 29 lõige 3	II jaotise V peatüki II jagu
Artikli 29 lõige 4	Artikli 112 lõige 1
Artikli 30 lõiked 1 ja 2	II jaotise V peatüki III jagu
Artikli 30 lõige 3	Artikli 128 lõige 3
Artikkel 31	II jaotise VI peatükk
Artikkel 33	Artikkel 141
Artikkel 34	Artikli 16 punktid a ja b
Artikkel 35	-
Artikkel 36	-
Artikkel 37	-
Artikkel 38	-
Artikkel 39	-
I lisa	Artikli 16 punktid a ja b
II lisa	Artikli 16 punktid a ja b
III lisa	Artikli 16 punktid a ja b
IV lisa	Artikli 16 punktid a ja b

3. Direktiivid 89/662/EMÜ ja 90/425/EMÜ

Direktiiv 89/662/EMÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	-
Artikli 2 punktid 1, 2 ja 3	-
Artikli 2 punkt 4	Artikli 2 punkt 5
Artikli 2 punkt 5	Artikli 2 punkt 32
Artikli 3 lõike 1 esimene ja teine lõik	-
Artikli 3 lõike 1 kolmas lõik	Artikli 8 lõige 1
Artikli 3 lõike 1 neljas lõik	Artikli 134 lõiked 2 ja 3 ning artikkel 135
Artikli 3 lõige 2	-
Artikli 3 lõige 3	-
Artikli 4 lõike 1 esimene lause	Artikli 8 lõige 1 ja artiklid 9, 134 ja 135
Artikli 4 lõike 1 esimene taane	Artikli 8 lõike 6 punkt a
Artikli 4 lõike 1 teine taane	-
Artikli 4 lõige 2	Artikkel 136
Artikli 5 lõike 1 punkti a esimene lõik	Artikkel 8
Artikli 5 lõike 1 punkti a teine lõik	Artikli 134 lõiked 2 ja 3
Artikli 5 lõike 1 punkt b	-
Artikli 5 lõige 2	-
Artikli 5 lõike 3 punktid a, b ja d	-
Artikli 5 lõike 3 punkt c	Artikli 8 lõige 7
Artikli 5 lõiked 4 ja 5	-

Artikli 6 lõige 1	Artikkel 47
Artikli 6 lõige 2	-
Artikli 7 lõige 1	IV jaotis ja artikkel 135
Artikli 7 lõige 2	-
Artikli 8 lõige 1	IV jaotis
Artikli 8 lõige 2	Artikkel 6 ja artikli 135 lõige 3
Artikli 8 lõige 3	Artikli 135 lõige 4
Artikkel 9	-
Artikkel 10	Artikli 3 lõige 1
Artikkel 11	Artiklid 9, 13 ja 14
Artikkel 12	-
Artikkel 13	-
Artikkel 14	-
Artikkel 15	-
Artikli 16 lõige 1	Artikli 112 lõige 1
Artikli 16 lõige 2	-
Artikli 16 lõige 3	Artikli 112 lõige 2
Artikkel 17	Artikkel 141
Artikkel 18	Artikkel 141
Artikkel 19	-

Artikkel 20	-
Artikkel 22	-
Artikkel 23	-
LISA a	-
Lisa B	-
Direktiiv 90/425/EMÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	-
Artikli 2 punktid 1–5	-
Artikli 2 punkt 6	Artikli 2 punkt 5
Artikli 2 punkt 7	Artikli 2 punkt 32
Artikli 3 lõiked 1 ja 2	-
Artikli 3 lõige 3	Artikkel 8, artikli 134 lõiked 2 ja 3, artikkel 135
Artikli 3 lõige 4	-
Artikli 4 lõige 1	Artikkel 8
Artikli 4 lõige 2	-
Artikli 4 lõige 3	Artikkel 136

Artikli 5 lõike 1 punkti a esimene lõik	Artikkel 8
Artikli 5 lõike 1 punkti a teine lõik	Artikli 134 lõiked 2 ja 3
Artikli 5 lõike 1 punkti b alapunkti i esimene lõik	-
Artikli 5 lõike 1 punkti b alapunkti i teine lõik	Artikkel 8
Artikkel 5 lõige 1 punkti b alapunktid ii, iii ja iv	-
Artikli 5 lõike 2 punkti a esimene lõik	Artikli 8 lõige 7
Artikli 5 lõike 2 punkti a teine ja kolmas lõik	-
Artikli 5 lõike 2 punkt b	-
Artikli 5 lõige 3	-
Artikkel 6	-
Artikli 7 lõige 1	Artikkel 47
Artikli 7 lõige 2	-
Artikli 8 lõige 1	IV jaotis ja artikkel 135
Artikli 8 lõige 2	-
Artikli 9 lõige 1	IV jaotis
Artikli 9 lõige 2	Artikkel 6 ja artikli 135 lõige 3
Artikli 9 lõige 3	Artikli 135 lõige 4
Artikli 9 lõige 4	-
Artikkel 10	-

Artikkel 11	Artikli 3 lõige 1
Artikkel 12	-
Artikkel 13	Artiklid 9, 13 ja 14
Artikkel 14	-
Artikkel 15	-
Artikkel 16	-
Artikkel 17	Artikkel 141
Artikkel 18	Artikkel 141
Artikkel 19	Artikkel 141
Artikkel 20	Artiklid 130, 131, 132 ja 133
Artikkel 21	-
Artikli 22 lõige 1	Artikli 112 lõige 1
Artikli 22 lõige 2	-
Artikli 22 lõige 3	Artikli 112 lõige 2
Artikkel 23	-
Artikkel 24	-
Artikkel 26	-
Artikkel 27	-
LISA a	-
Lisa B	-
Lisa C	-

4. Direktiivid 97/78/EÜ ja 91/496/EMÜ

Direktiiv 97/78/EÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	-
Artikkel 2	Artikkel 2
Artikli 2 lõike 2 punkt a	Artikli 2 punkt 17
Artikli 2 lõike 2 punkt b	Artikli 2 punkt 46
Artikli 2 lõike 2 punkt c	Artikli 2 punkt 47
Artikli 2 lõike 2 punkt d	Artikli 2 punkt 48
Artikli 2 lõike 2 punkt e	-
Artikli 2 lõike 2 punkt f	Artikli 2 punkt 27
Artikli 2 lõike 2 punkt g	Artikli 2 punkt 29
Artikli 2 lõike 2 punkt h	-
Artikli 2 punkti 2 alapunkt i	-
Artikli 2 lõike 2 punkt j	-
Artikli 2 lõike 2 punkt k	Artikli 2 punkt 5
Artikli 3 lõiked 1 ja 2	Artikli 45 lõige 1
Artikli 3 lõige 3	artikkel 14 ja artikli 54 lõige 1, lõike 2 punkt a ja lõige 3
Artikli 3 lõige 4	Artikkel 55
Artikli 3 lõige 5	Artikli 45 lõiked 2 ja 3 ning artikkel 56

Artikli 4 lõige 1	Artikli 47 lõige 4
Artikli 4 lõige 2	-
Artikli 4 lõiked 3 ja 4	Artikli 47 lõiked 1, 2 ja 3 ning artikkel 50
Artikli 4 lõige 5	Artikkel 50
Artikli 5 lõige 1	Artikli 54 lõike 2 punkt b ja lõige 4
Artikli 5 lõige 2	Artikli 56 lõige 2
Artikli 5 lõige 3	Artikli 48 lõiked 2 ja 3
Artikli 5 lõige 4	Artikkel 56
Artikli 6 lõike 1 punkti a esimene lõik	Artikli 62 lõige 1
Artikli 6 lõike 1 punkti a teine lõik	Artikli 62 lõige 2
Artikli 6 lõike 1 punkt b	-
Artikli 6 lõige 2	Artiklid 57 ja 60
Artikli 6 lõige 3	Artikkel 61
Artikli 6 lõige 4	Artikli 58 lõige 1 ja artikli 61 lõige 3
Artikli 6 lõige 5	-
Artikli 6 lõige 6	Artikli 58 lõige 2, artikli 60 lõige 3, artikli 61 lõige 5, artikli 62 lõige 2 ja artikli 62 lõige 4
Artikli 7 lõige 1	Artikli 48 lõige 1
Artikli 7 lõige 2	Artikli 47 lõiked 1, 2 ja 3 ning artikkel 50
Artikli 7 lõige 3	Artikkel 55
Artikli 7 lõige 4	Artikli 48 lõige 2, artikkel 53 ja artikli 54 lõige 4
Artikli 7 lõige 5	-
Artikli 7 lõige 6	Artiklid 50 ja 56

Artikli 8 lõige 1	-
Artikli 8 lõige 2	Artikli 75 lõike 1 punkt b
Artikli 8 lõiked 3, 4, 5, 6 ja 7	Artikli 75 lõige 2
Artikkel 9	Artikli 49 punktid b ja c
Artikli 10 lõiked 1, 2 ja 4	Artikli 52 lõige 2
Artikli 10 lõige 3	-
Artikkel 11	Artikli 49 punkt d
Artikkel 12	Artikli 46 punkt h ja artikli 75 lõike 1 punkt k
Artikkel 13	Artikli 75 lõike 1 punkt c
Artikkel 14	-
Artikkel 15	Artikli 75 lõike 1 punkt h
Artikli 16 lõike 1 punkt a	Artikli 46 punkt d
Artikli 16 lõike 1 punkt b	Artikli 46 punkt e
Artikli 16 lõike 1 punkt c	Artikli 46 punkt c
Artikli 16 lõike 1 punkt d	Artikli 46 punkt g
Artikli 16 lõike 1 punkt e	Artikli 46 punkt a
Artikli 16 lõike 1 punkt f	Artikli 46 punkt b
Artikli 16 lõige 2	-
Artikli 16 lõige 3	-
Artikli 16 lõige 4	Artikli 75 lõike 1 punktid c ja f

Artikli 17 lõige 1	Artikli 64 lõige 5
Artikli 17 lõige 2	Artikli 64 lõiked 1, 2 ja 3
Artikli 17 lõike 2 punkt a	Artikli 64 lõike 3 punkt b, artiklid 67 ja 70
Artikli 17 lõike 2 punkti a esimene taane	-
Artikli 17 lõike 2 punkti a teine taane	Artikli 66 lõike 1 punkt a
Artikli 17 lõike 2 punkt b	Artikkel 67
Artikli 17 lõige 3	Artikli 63 lõiked 4, 5 ja 6
Artikli 17 lõige 4	-
Artikli 17 lõige 5	Artikli 64 lõige 3, artikkel 67 ja artikli 84 lõike 1punkt d
Artikli 17 lõige 6	-
Artikli 17 lõige 7	Artikli 63 lõige 6, artikkel 68 ja artikli 70 lõige 3
Artikkel 18	Artikli 62 lõige 2
Artikli 19 lõige 1	Artikli 75 lõike 1 punkt g
Artikli 19 lõige 2	Artikli 75 lõike 1 punkt a
Artikli 19 lõige 3	Artikli 62 lõike 3 punkt a ja artikli 62 lõige 4
Artikli 20 lõige 1	Artikkel 63
Artikli 20 lõige 2	-

Artikli 22 lõige 1	-
Artikli 22 lõige 2	Artikkel 65
Artikli 22 lõige 3	-
Artikli 22 lõige 4	-
Artikli 22 lõige 5	-
Artikli 22 lõige 6	-
Artikli 22 lõige 7	-
Artikkel 24	Artikli 63 lõiked 4, 5 ja 6
Artikli 24 lõige 3	Artiklid 71 ja 128
Artikli 25 lõige 1	Artiklid 100-106
Artikli 25 lõige 2	Artikkel 6
Artikli 25 lõige 3	-
Artikkel 26	Artikli 129 lõiked 5 ja 6
Artikkel 27	Artikli 4 lõiked 2 ja 3 ja artikli 129 lõiked 1 ja 6
Artikkel 28	-
Artikkel 29	-
Artikkel 30	-
Artikkel 31	-
Artikkel 32	-

Artikkel 33	-
Artikkel 34	-
Artikkel 35	-
Artikkel 36	-
I lisa	I lisa
II lisa	Artikkel 62
III lisa	Artikkel 50
Direktiiv 91/496/EMÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	-
Artikli 2 lõige 1	-
Artikli 2 lõike 2 punkt a	Artikli 2 punkt 46
Artikli 2 lõike 2 punkt b	Artikli 2 punkt 47
Artikli 2 lõike 2 punkt c	Artikli 2 punkt 48
Artikli 2 lõike 2 punkt d	-
Artikkel 2 lõike 2 punkt e	Artikli 2 punkt 27
Artikli 2 lõike 2 punkt f	Artikli 2 punkt 29

Artikli 3 lõike 1 punkt a	Artikli 54 lõige 1 ja lõike 2 punkt a, artikli 56 lõike 1 punkt b
Artikli 3 lõike 1 punkt b	Artikli 45 lõige 1, artikli 64 lõige 2
Artikli 3 lõike 1 punkti c alapunkt i	Artikli 54 lõike 2 punkt b, artikli 54 lõige 4 ja artikkel 55
Artikli 3 lõike 1 punkti c alapunkt ii	Artikli 77 lõike 1 punkt d
Artikli 3 lõike 1 punkt d	Artikkel 55
Artikli 3 lõige 2	-
Artikli 4 lõige 1	Artikli 47 lõige 1, artikli 47 lõige 2 ja artikkel 50
Artikli 4 lõige 2	Artikli 47 lõige 1, artikli 47 lõige 3, artikli 47 lõige 4 ja artikkel 50
Artikli 4 lõige 3	Artikkel 49c
Artikli 4 lõige 4	Artikli 77 lõike 1 punkt d
Artikli 4 lõige 5	Artikli 4 lõiked 2 ja 3, artikli 49 punkt c ja artikkel 50
Artikkel 5	Artikkel 53, artikli 54 lõike 2 punkt b, artikli 54 lõige 4, artikkel 55, artikli 56 lõike 1 punkt a ja artikli 64 lõige 1
Artikli 6 lõige 1	-
Artikli 6 lõike 2 punkt a	Artikli 62 lõiked 1 ja 2
Artikli 6 lõike 2 punkt b	Artikli 62 lõige 1
Artikli 6 lõike 2 punkt c	Artikkel 57
Artikli 6 lõike 2 punkt d	Artikli 62 lõike 3 punkt a ja lõige 4
Artikli 6 lõige 3	Artikkel 58
Artikli 6 lõike 3 punkt a	Artikli 58 lõike 1 punkt b
Artikli 6 lõike 3 punkt b	Artikli 58 lõike 1 punkt c

Artikli 6 lõike 3 punkt c	artikli 57 lõige 2 ja artikli 62 lõige 3
Artikli 6 lõike 3 punkt d	Artikli 58 lõike 1 punkt d
Artikli 6 lõike 3 punkt e	artikli 57 lõige 2 ja artikli 62 lõige 3
Artikli 6 lõike 3 punkt f	artikli 57 lõige 2 ja artikli 62 lõige 3
Artikli 6 lõike 3 punkt g	Artikli 58 lõike 1 punkt e
Artikli 6 lõige 4	Artikkel 57 ja artikli 58 lõige 1
Artikli 6 lõige 5	Artikli 58 lõige 2
Artikli 7 lõike 1 esimene taane	Artikli 48 lõige 2
Artikli 7 lõike 1 teine taane	Artikli 54 lõike 2 punkt b, artikli 54 lõige 4 ja artikkel 56
Artikli 7 lõike 1 kolmas taane	Artikli 48 lõige 1
Artikli 7 lõige 2	Artikkel 56
Artikli 7 lõige 3	-
Artikkel 8	Artikli 51 lõike 1 punkt b
Artikkel 9	Artikli 49 punkt d
Artikkel 10	Artikli 64 lõige 2
Artikli 11 lõige 1	Artikkel 63
Artikli 11 lõige 2	-
Artikli 12 lõige 1	Artiklid 64, 66 ja 67
Artikli 12 lõige 2	Artikli 64 lõige 3, artikkel 67 ja artikli 84 lõike 1 punkt d
Artikli 12 lõige 3	Artikkel 68, artikli 69 lõige 3 ja artikli 70 lõige 3
Artikli 12 lõige 4	-
Artikli 12 lõige 5	-

Artikkel 13	Artikli 62 lõige 2
Artikkel 14	-
Artikkel 15	Artikli 77 lõike 1 punkt d
Artikkel 16	Artikkel 52
Artikkel 17	Artikkel 6
Artikkel 17a	-
Artikli 18 lõige 1	-
Artikli 18 lõige 2	Artikkel 65
Artikli 18 lõige 3	-
Artikli 18 lõige 4	-
Artikli 18 lõige 5	-
Artikli 18 lõige 6	-
Artikli 18 lõige 7	-
Artikli 18 lõige 8	-
Artikkel 19	Artiklid 115 ja 116
Artikkel 20	Artiklid 100-106
Artikkel 21	Artikli 129 lõiked 5 ja 6
Artikkel 22	-
Artikkel 23	-

Artikkel 24	-
Artikkel 25	-
Artikkel 26	-
Artikkel 27	-
Artikkel 28	-
Artikkel 29	-
Artikkel 30	-
Artikkel 31	-
A lisa	Artikkel 62
B lisa	Artikli 64 lõige 2

5. Direktiiv 96/93/EÜ

Direktiiv 96/93/EÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	-
Artikli 2 lõige 1	Artikli 2 punkt 22
Artikli 2 lõige 2	Artikkel 2
Artikli 3 lõige 1	Artikli 87 lõike 2 punkt b
Artikli 3 lõige 2	Artikli 87 lõike 3 punktid a ja b
Artikli 3 lõige 3	Artikli 88 lõike 1 punkt a
Artikli 3 lõige 4	Artikli 87 lõike 3 punkt b
Artikli 3 lõige 5	Artikkel 89
Artikli 4 lõige 1	Artikli 87 lõike 2 punkt a ja artikli 88 lõige 2
Artikli 4 lõige 2	Artikli 88 lõike 1 punkt b
Artikli 4 lõige 3	Artikli 88 lõike 1 punkt d
Artikkel 5	Artikli 88 lõige 2
Artikkel 6	Artikkel 128
Artikkel 7	Artikkel 141
Artikkel 8	-
Artikkel 9	-
Artikkel 10	-

6. Direktiiv 89/608/EMÜ

Direktiiv 89/608/EMÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	-
Artikkel 2	-
Artikkel 3	IV jaotis
Artikkel 4	IV jaotis
Artikkel 5	IV jaotis
Artikkel 6	IV jaotis
Artikkel 7	IV jaotis
Artikkel 8	IV jaotis
Artikkel 9	IV jaotis
Artikkel 10	Artikkel 7 ja IV jaotis
Artikkel 11	-
Artikkel 12	IV jaotis
Artikkel 13	-
Artikkel 14	-
Artikkel 15	Artikkel 7 ja IV jaotis
Artikkel 16	-
Artikkel 17	-
Artikkel 18	-
Artikkel 19	-
Artikkel 20	-

7. Otsus 92/438/EMÜ

Otsus 92/438/EMÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artiklid 130–133
Artikkel 2	-
Artikkel 3	Artiklid 130–133
Artikkel 4	Artiklid 130–133
Artikkel 5	Artiklid 130–133
Artikkel 6	Artikli 62 lõike 3 punkt f
Artikkel 7	-
Artikkel 8	-
Artikkel 9	-
Artikkel 10	-
Artikkel 11	-
Artikkel 12	-
Artikkel 13	-
Artikkel 14	-
Artikkel 15	-
I lisa	Artiklid 130–133
II lisa	Artiklid 130–133
III lisa	Artiklid 130–133